

INTERNATIONAL WEEKLY

№05

18.03.2014 – 02.04.2014

Foreign
Policy
Research
Institute

**Видання "INTERNATIONAL WEEKLY"
здійснюється за підтримкою
ФОНДУ ФРІДРІХА НАУМАННА ЗА СВОБОДУ
та Центру інформації та документації
НАТО в Україні**

Friedrich Naumann
STIFTUNG
FÜR DIE FREIHEIT

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	7
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	7
«ЧАСТКОВЕ» ПІДПИСАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС: КОМПРОМІС, СИМВОЛІЧНА ПІДТРИМКА І СТИМУЛ ДО РЕФОРМ	7
ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ	9
18.03.2014. КОМЕНТАР: ЖОРСТКІШІ САНКЦІЇ ТА ВИТРИВАЛИСТЬ	9
18.03.2014. ЯЦЕНЮК ПОЯСНИВ, ЧОМУ ВІДКЛАЛИ ЕКОНОМІЧНУ ЧАСТИНУ УГОДИ З ЄС	9
18.03.2014. ЄВРОКОМІСАР ФЮЛЕ ЗА ПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНИ ДО ЄС	10
19.03.2014. ЗАЯВА ГОЛОВИ ПРЕДСТАВНИЦТВА ЄС ЯНА ТОМБІНСЬКОГО ЩОДО СИТУАЦІЇ З ПРАВАМИ ЛЮДИНИ В КРИМУ	10
19.03.2014. ПОСОЛ ЄС В УКРАЇНІ РОЗПОВІВ СТУДЕНТАМ ПІВДНЯ І ЗАХОДУ ПРО ЄВРОПЕЙСЬКУ ПЕРСПЕКТИВУ УКРАЇНИ	11
19.03.2014. СПІЛЬНА ЗАЯВА ВАН РОМПЕЯ І БАРРОЗУ ЩОДО КРИМУ	11
21.03.2014. ВИСНОВКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ ПО УКРАЇНІ	12
21.03.2014. ЄС РОЗШИРИВ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ	13
21.03.2014. ЄС НЕОХОЧЕ РОЗШИРЮЄ САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ	13
21.03.2014. УКРАЇНА І ЄС ПІДПИСАЛИ ПОЛІТИЧНУ ЧАСТИНУ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ	14
24.03.2014. ЄВРОПЕЙСЬКА ПРЕСА: ПУТІН РОЗУМІЄ ЛИШЕ ОДНУ МОВУ - А БСОЛЮТНОЇ ТВЕРДОСТІ	15
25.03.2014. ОДРАЗУ ПІСЛЯ ПІДПИСАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНУ ВІДВІДАЮТЬ ПРЕДСТАВНИКИ ЄВРОКОМІСІЇ	16
27.03.2014. ЄС-УКРАЇНА: ПРАКТИЧНА ПІДТРИМКА ДЛЯ НАГАЛЬНИХ РЕФОРМ	16
27.03.2014. ЗВІТ ПРО ПРОГРЕС КРАЇН У ВИКОНАННІ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У РАМКАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУСІДСТВА – УКРАЇНА	17
ЕНЕРГЕТИКА	19
21.03.2014. ЄВРОКОМІСАР З ЕНЕРГЕТИКИ: ЄС ДОПОМОЖЕ УКРАЇНІ З ГАЗОМ	19
ЕКОНОМІКА	19
19.03.2014. ЄВРОКОМІСІЯ ПРОПОНУЄ 1 МЛІАРД ЄВРО МАКРОФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ	19
ІНШІ ПОДІЇ ЄС	20
24.03.2014. ЕКСПЕРТ: У КРАЇНАХ БАЛТІЇ ПАНУЄ СУМІШ ТРИВОГИ Й ПИЛЬНОСТІ	20
25.03.2014. ЯК ПУТІН ДОПОМАГАЄ США ТА ЄС СТВОРИТИ ЗОНУ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ	21
25.03.2014. ЕКСПЕРТ: САНКЦІЇ ВДАРЯТЬ ПО РОСІЇ БОЛЮЧІШЕ, НІЖ ПО ЄС	22
27.03.2014. ЄВРОПЕЙСЬКЕ СУСІДСТВО НА РОЗДОРІЖЖІ: ПІДБИВАЮЧИ ПІДСУМКИ РОКУ ПРОБЛЕМ І ВИКЛИКІВ	22
31.03.2014. ВЕЙМАРСЬКИЙ ТРИКУТНИК ЗА "ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ" ВІДНОСИН ЗІ СХІДНИМИ СУСІДАМИ ЄС	24
01.04.2014. ЄВРОКОМІСІЯ ПРАГНЕ СПРОСТИТИ ВІЗОВІ ПРОЦЕДУРИ ДЛЯ ГРОМАДЯН З КРАЇН З-ПОЗА МЕЖ ЄС	24
УКРАЇНА – НАТО	26
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	26
НЕЗВАЖАЮЧИ НА РЕАЛЬНІ ВІЙСЬКОВІ ЗАГРОЗИ, НАТО ПОКИ ЩО ПРОДОВЖУЄ ПОКЛАДАТИСЯ НА «М'ЯКУ» СИЛУ	26
ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ	28
18.03.2014. США І УКРАЇНА ПРОВЕДУТЬ СПІЛЬНІ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ	28
18.03.2014. ГЕНСЕК НАТО: АЛЬЯНС ПРИЗУПИНЯЄ ПРАКТИЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО З РФ	28
18.03.2014. ГЕНСЕКРЕТАР НАТО: СОЮЗНИКИ НЕ ВИЗНАЮТЬ НЕЗАКОННУ АНЕКСІЮ КРИМУ, ЯКА ПОГЛИБИТЬ ІЗОЛЯЦІЮ РОСІЇ	29
19.03.2014. ПРЕЗИДЕНТ ПА НАТО «У ЖАХУ» ВІД ПРОМОВИ ПРЕЗИДЕНТА РФ ПРО ПРИЄДНАННЯ КРИМУ ТА ЗАКЛИКАЄ ЗАСТОСОВУВАТИ САНКЦІЇ, А НЕ ГОВОРИТИ ПРО НИХ	29
20.03.2014. ГЕНСЕК НАТО ПОБОЮЄТЬСЯ, ЩО РОСІЯ МОЖЕ ПТИ ДАЛІ КРИМУ	29
21.03.2014. ГЕНСЕК НАТО: З РОСІЄЮ ВЕСТИ СПРАВИ ТАК, ЯК РАНІШЕ, НЕ МОЖНА	29
21.03.2014. УКРАЇНА ПОЧАЛА СПІЛЬНІ ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ З НАТО	30
22.03.2014. ЕКСПЕРТИ: ЗАХІДНА ВІЙСЬКОВА ДОПОМОГА КИЄВУ МОЖЛИВА І БЕЗ ЧЛЕНСТВА У НАТО	30
23.03.2014. В НАТО ВВАЖАЮТЬ, ЩО РОСІЯ СВОЇМИ ДІЯМИ БІЛЬШЕ НАГАДУЄ ВОРОГА, НІЖ ПАРТНЕРА	31
24.03.2014. АВТОРИТЕТНІ ПОЛІТИКИ З УКРАЇНИ ОБГОВОРИЛИ В ШТАБ-КВАРТИРІ НАТО ШЛЯХИ ПРИПИНЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ РОСІЇ ПРОТИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ	31
26.03.2014. ЗАЯВА ГЕНСЕКРЕТАРЯ НАТО АНДЕРСА ФОГА РАСМУССЕНА ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗУСТРІЧІ З ПРЕЗИДЕНТОМ США БАРАКОМ ОБАМОЮ	31

01.04.2014. ГЛАВА МЗС НІМЕЧЧИНИ ПРОТИ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО НАТО	32
01.04.2014. КОМІСІЯ УКРАЇНА-НАТО НА РІВНІ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАСУДИЛА НЕЗАКОННІ ДІЇ РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ ТА УЗГОДИЛА КОНКРЕТНІ КРОКИ ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ ПІДТРИМКИ НАШОЇ ДЕРЖАВИ	32
01.04.2014. ЗАЯВА КОМІСІЇ УКРАЇНА-НАТО НА РІВНІ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ВІД 1 КВІТНЯ 2014 РОКУ	33
НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ	34
18.03.2014. ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО У ВАШИНГТОНІ ОБГОВОРИВ КРИЗУ В УКРАЇНІ І САМПІ В УЕЛЬСІ	34
18.03.2014. ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО ЗАКЛИКАВ БОСНІЮ І ГЕРЦЕГОВИНУ ДО ПОДАЛЬШОГО ЗДІЙСНЕННЯ НЕОБХІДНИХ РЕФОРМ	34
19.03.2014. НАТО НАРОЩУЄ БЕЗПЕКУ НА СВОЇХ ПРИЛЕГЛИХ ДО УКРАЇНИ ТЕРИТОРІЯХ	35
20.03.2014. ЕСТОНІЯ ВИСТУПАЄ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИСУТНОСТІ НАТО В БАЛТІЙСЬКОМУ РЕГІОНІ	35
20.03.2014. ОБМЕЖЕННЯ СПІВПРАЦІ НАТО З РФ НЕ ВПЛИНЕ НА ВИВЕДЕННЯ ВІЙСЬК З АФГАНІСТАНУ - ПРЕДСТАВНИК АЛЬЯНСУ	35
20.03.2014. ГЕНСЕК НАТО: АНЕКСІЯ КРИМУ МОЖЕ ЗМІНИТИ ПРАВИЛА ВСТУПУ ДО НАТО	36
21.03.2014. УГОЩИНА РОЗМІСТИЛА НА СВОЇЙ ТЕРИТОРІЇ РАДІОЛОКАЦІЙНУ СТАНЦІЮ НАТО	36
25.03.2014. НАТО ГОТОВИЙ ДО ЗАХИСТУ - СЕБЕ І СОЮЗНИКІВ	36
26.03.2014. АГРЕСІЯ РФ ПРОТИ УКРАЇНИ ВНЕСЛА КОРЕКТИВИ У ВИБОРИ НОВОГО ГЕНСЕКА НАТО	36
28.03.2014. ПІВНІЧНОАТЛАНТИЧНА РАДА УХВАЛИЛА КАНДИДАТУРУ НОВОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ НАТО	37
30.03.2014. РОЗШИРЕННЯ НАТО НА СХІД: ЯК ЦЕ БУЛО	37
ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА	39
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	39
ЩОДО ПРИЙНЯТТЯ РЕЗОЛЮЦІЇ ГА ООН ПРО ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ	39
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	40
18.03.2014. ЗАЯВА МЗС УКРАЇНИ	40
18.03.2014. ПОРУШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА РОСІЄЮ ПОТЯГНЕ ЗА СОБОЮ ПОЛІТИЧНУ, ЕКОНОМІЧНУ І ДИПЛОМАТИЧНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, - АРСЕНІЙ ЯЦЕНЮК	40
18.03.2014. МЗС УКРАЇНИ ВИКЛИКАЛО ТИМЧАСОВОГО ПОВІРеноГО У СПРАВАХ РФ В УКРАЇНІ ДЛЯ ВРУЧЕННЯ НОТИ-ПРОТЕСТУ	41
19.03.2014. ЗАЯВА МЗС УКРАЇНИ ЩОДО СИТУАЦІЇ НА ПРИДНІСТРОВСЬКІЙ ДІЛЯНЦІ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА МОЛДОВОЮ	41
20.03.2014. ЯЦЕНЮК ЗАПЕВНИВ, ЩО КАБМІН НЕПОСПІШАТИМЕ ВВОДИТИ ВІЗОВИЙ РЕЖИМ ІЗ РФ	42
20.03.2014. СПІЛЬНА ЗАЯВА МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ ТА МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	42
21.03.2014. ЗАЯВА МЗС УКРАЇНИ У ЗВ'ЯЗКУ З ПІДПИСАННЯМ ПОЛІТИЧНИХ ПОЛОЖЕНЬ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС	43
21.03.2014. ЯЦЕНЮК: ЗА ПОГРАБУВАННЯ ПОТРІБНО БУДЕ ПЛАТИТИ	43
24.04.2014. УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА ВИВОДЯТЬ З КРИМУ	43
25.03.2014. КОМЕНТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ МЗС УКРАЇНИ ЩОДО ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В РФ	44
26.03.2014. ЩОДО ПРОЯВІВ КСЕНОФОБІЇ ТА ІНШИХ ФОРМ НЕТЕРПИМОСТІ В РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ (ПРОДОВЖЕННЯ)	45
27.03.2014. АНЕКСІЯ КРИМУ. ГОЛОВНІ НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ (ДОСЛІДЖЕННЯ)	45
27.03.2014. КОМЕНТАР МЗС УКРАЇНИ ЩОДО ПОРУШЕНЬ ПРАВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН В РФ	48
27.03.2014. КОМЕНТАР МЗС ЩОДО СХВАЛЕННЯ ГЕНЕРАЛЬНОЮ АСАМБЛЕЄЮ ООН РЕЗОЛЮЦІЇ «ТЕРИТОРІАЛЬНА ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ»	49
28.03.2014. КОМЕНТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ МЗС УКРАЇНИ ЩОДО СИТУАЦІЇ НАВКОЛО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ В УКРАЇНІ (РОЗШИРЕНИЙ)	49
30.03.2014. КОМЕНТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ МЗС УКРАЇНИ ЩОДО ВИСЛОВЛЮВАНЬ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ РФ СЕРГІЯ ЛАВРОВА	50
01.04.2014. КОМЕНТАР ДЕПАРТАМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ МЗС УКРАЇНИ ЩОДО ЗАКИДІВ МЗС РФ ПРО ІНОЗЕМНІ ОХОРОННІ КОМПАНІЇ В УКРАЇНІ	51
ПАРЛАМЕНТ	51
18.03.2014. ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ, в.о. ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДР ТУРЧИНОВ ДОРУЧИВ ПРОФІЛЬНИМ ПАРЛАМЕНТСЬКИМ КОМІТЕТАМ ТЕРМІНОВО ОПРАЦЮВАТИ ЗВЕРНЕННЯ МЕДЖЛІСУ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ ДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ТА ВНЕСТИ ВІДПОВІДНІ ПРОПОЗИЦІЇ	51
20.03.2014. ВР УХВАЛИЛА ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО БОРТЬБУ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ УКРАЇНИ	52
ПРЕЗИДЕНТ	52

21.03.2014. Турчинов: Україна ніколи не змириться із захопленням її території.....	52
27.03.2014. О.Турчинов: Україна вдячна державам-членам Євросоюзу та його інституціям за чітку позицію щодо російської агресії	52
29.03.2014. О.Турчинов: Важливо, що з території Білорусі ніколи не буде агресії на територію України.....	53
31.03.2014. Україна розглядає питання про зміну позаблокового статусу.....	53
УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	54
ООН.....	54
19.03.2014. В ООН Україна говорила про порушення на Кримському "референдумі", РФ називала їх "доброю традицією"	54
19.03.2014. Україна проситиме ООН визнати Крим демілітаризованою зоною.....	54
22.03.2014. Генсек ООН: Україна переживає травму, яку не повинна пережити жодна країна.....	54
24.03.2014. Генсек ООН: ядерні держави порушили зобов'язання перед Україною.....	55
27.03.2014. Генеральна Асамблея ООН засудила анексію Криму	55
ОБСЄ	56
18.03.2014. Росія і надалі блокує прибуття місії ОБСЄ до України	56
19.03.2014. ОБСЄ обурена нападом "свободівців" на голову НТКУ.....	56
20.03.2014. Спостерігачі за виборами від ОБСЄ приїхали до України.....	56
21.03.2014ю. Постійна рада ОБСЄ прийняла рішення про направлення в Україну спеціальної моніторингової місії ОБСЄ	57
25.03.2014. Перші спостерігачі ОБСЄ вирушили до східної та південної України.....	57
28.03.2014. Представник ОБСЄ: На ше завдання в Україні - збір об'єктивної інформації.....	57
02.04.2014. Міся спостерігачів ОБСЄ: "Ми не шпигуни"	58
РАДА ЄВРОПИ.....	58
21.03.2014. Венеціанська комісія: закон РФ про нові території не сумісний з міжнародним правом.....	58
23.03.2014. ООН та ПАРЄ обіцяють Донбасу підтримку.....	59
СВІТОВИЙ БАНК	59
31.03.2014. Світовий банк розробив програму реформування фінансового сектора України.....	59
МВФ	60
27.03.2014. Експерти: Україна виконуватиме вимоги МВФ - іншого вибору нема	60
28.03.2014. Німецький експерт: якщо вимоги МВФ буде виконано, Україна видужає.....	61
СНД	62
19.03.2014. Заява Міністерства закордонних справ України щодо формату співпраці України в рамках СНД.....	62
G-7	62
24.03.2014. Тема України домінуватиме на саміті з атомної безпеки та зустрічі Великої сімки в Гаазі.....	62
24.03.2014. Велика сімка пригрозила Росії посиленням санкцій	63
25.03.2014. Гаазька декларація за підсумками зустрічі Великої сімки, що відбулася 24 березня ..	63
25.03.2014. Порожнє місце Росії у G8 пропонують віддати Китаю.....	64
ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ.....	65
КРАЇНИ ЄВРОПИ	65
АВСТРІЯ	65
21.03.2014. Австрія радить Україні залишатись нейтральною	65
ВЕЛИКОБРИТАНІЯ	65
19.03.2014. Британська оглядачка: Кримська криза як символ ослаблення Великобританії.....	65
23.03.2014. Вільям Хейг: Росії загрожує довгострокова ізоляція	67
30.03.2014. Міністр оборони Британії попередив Росію про нові санкції	67
ІСЛАНДІЯ	67
22.03.2014. Ісландія теж запровадить санкції проти Росії.....	67
НІМЕЧЧИНА	67
20.03.2014. Меркель хоче, щоб уряд Яценюка представляв всю Україну	67
21.03.2014. Мобілізація дипломатії: Штайнмайєр - у Донецьк, Меркель - до Гааги.....	68
23.03.2014. Штайнмайєр: Росія може відкрити скриньку Пандори.....	68
25.03.2014. Німецькі підприємства заморожують фінансові операції з Росією.....	69
28.03.2014. Міністр економіки ФРН не бачить справжньої альтернативи газу з Росії	69
29.03.2014. Die WELT: Керівники великих німецьких концернів підтримали Путіна.....	70
30.03.2014. Німеччина спростовує твердження Росії про загрозу німцям в Україні.....	70
31.03.2014. Меркель відмовилася підтримати порівняння Путіна з Гітлером.....	71
31.03.2014. Німецьке МЗС вітає зменшення чисельності військ РФ на кордоні з Україною.....	71

ПОЛЬЩА.....	71
19.03.2014. Польща хочестворити з Литвою і Україною загальну військову бригаду.....	71
РОСІЯ	72
18.03.2014. ПУТІН РОЗПОРЯДИВСЯ СХВАЛИТИ ПРОЕКТ УГОДИ ПРО ПРИЄДНАННЯ КРИМУ ДО РФ.....	72
18.03.2014. МЕШКАНЦІ КРИМУ СТАЮТЬ ГРОМАДЯНАМИ РОСІЇ - УГОДА 18 БЕРЕЗНЯ.....	72
18.03.2014. КОМЕНТАР DW: КОНФРОНТАЦІЯ МІЖ РОСІЄЮ І ЗАХОДОМ НЕМИНУЧА.....	73
18.03.2014. ЕКСПЕРТ: ПРОМОВА ПУТІНА ВІЩУЄДЕСЯТЬ РОКІВ "ХОЛОДНОЇ ВІЙНИ"	73
19.03.2014. МЗС РОСІЇ: БУДАПЕШТСЬКИЙ МЕМОРАНДУМ ПОРУШИВ ЗАХІД.....	75
19.03.2014. ВАН РОМПЕЙ СКАСУВА В ВІЗИТ ДО МОСКВИ - МЗС РОСІЇ.....	75
20.03.2014. МІНІСТРОБОРОНИ УКРАЇНИ І РФ ОБГОВОРИЛИ ЗАХОДИ З ДЕЕСКАЛАЦІЇ ОБСТАНОВКИ В КРИМУ.....	75
20.03.2014. ДЕРЖДУМА РОСІЇ РАТИФІКУВАЛА АНЕКСІЮ КРИМУ	76
20.03.2014. РОСІЯ НЕ ВВОДИТИМЕ ВІЙСЬКА У СХІДНУ УКРАЇНУ - ШОЙГУ	76
21.03.2014. РОСІЯ СКАСУЄ ЗНИЖКУ НА ГАЗ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	76
21.03.2014. РАДА ФЕДЕРАЦІЇ РАТИФІКУВАЛА ВКЛЮЧЕННЯ КРИМУ ДО РОСІЇ.....	77
21.03.2014. THE WASHINGTON POST: АНАЛІЗ ПРОМОВИ ПУТІНА ПОКАЗАВ ЇЇ АБСОЛЮТНО БРЕХЛИВОЮ.....	77
21.03.2014. З УКРАЇНОЮ БІЛЬШЕ НЕ ГОВОРИТИМУТЬ ПРО КЕРЧЕНСЬКУ ПРОТОКУ - ЛАВРОВ.....	78
21.03.2014. ЛАВРОВ: ТЕРМІН "АНЕКСІЯ" ОБРАЖАЄ ЖИТЕЛІВ КРИМУ.....	78
23.03.2014. ЕКСПЕРТ: МОЖЛИВОСТЕЙ ДЛЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ВІЗ З РОСІЄЮ ПОКИ ЩО НЕМАЄ.....	78
24.03.2014. КЕРІВНИКИ МЗС УКРАЇНИ ТА РОСІЇ ЗУСТРИЛИСЬ У ГААЗІ.....	79
24.03.2014. ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ В КРИМУ ТРЕБА БУДЕ ОФОРМИТИ ДОЗВІЛ НА ПРОЖИВАННЯ.....	80
25.03.2014. ЛАВРОВ ПООБІЦЯВ, ЩО РОСІЯ НЕ НАПАДЕ НА СХІДНУ УКРАЇНУ.....	80
25.03.2014. ПРОДАН: УКРАЇНА НЕ ПЛАТИТИМЕ БІЛЬШЕ, НІЖ \$ 387 ЗА ГАЗ.....	80
25.03.2014. РЕЧНИК ПУТІНА: ЧИ ВИЙДУТЬ УКРАЇНСЬКІ ВІЙСЬКА З КРИМУ ЗІ ЗБРОЄЮ, ВИРШИТЬ РОСІЯ.....	80
25.03.2014. РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАХОПИЛИ ОСТАННІЙ КОРАБЕЛЬ ВМС УКРАЇНИ В КРИМУ	81
25.03.2014. МЗС РФ ЗАЯВИВ ПРО ПОГРОЗИ В УКРАЇНІ НА АДРЕСУ СІМ'І СВЯЩЕНИКА, ЯКИЙ ВИЯВИВСЯ ЧЕНЦЕМ.....	81
28.03.2014. МЗС РОСІЇ: ДЕЯКІ КРАЇНИ ПІДТРИМАЛИ РЕЗОЛЮЦІЮ ГЕНАСАМБЛЕЇ ООН ПІД ТИСКОМ.....	82
28.03.2014. ДУЖЕ ПОЗИТИВНИЙ ЗНАК ДЛЯ УКРАЇНИ.....	82
28.03.2014. УКРАЇНІ ПЕРЕДАДУТЬ ТЕХНІКУ ІЗ КРИМСЬКИХ ЧАСТИН, ЯКІ ЗАЛИШИЛИСЯ ВІРНІ КИЄВУ	84
28.03.2014. У РОСІЇ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІЙСЬКОВОЮ ЗАГРОЗУ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	84
28.03.2014. ПУТІН - ОБА МІ: В УКРАЇНІ РОЗГУЛ ЕКСТРЕМІСТІВ.....	84
30.03.2014. ЛАВРОВ ВИМАГАЄ ПОЗАБЛОКОВОСТІ УКРАЇНИ	85
30.03.2014. ВОЛОДИМИР ПУТІН: ВІДБУДОВА "РАДЯНСЬКОЇ" РОСІЇ.....	85
31.03.2014. МЕДВЕДЕВ ЗБУДУЄ В КРИМУ СИЛОВУ СТРУКТУРУ, ЩОБ ПРОТИДІЯТИ «АКЦІЯМ НАЦІОНАЛІСТІВ ТА ЕКСТРЕМІСТІВ»	88
31.03.2014. ІНОЗЕМЦЯМ ДЛЯ ПОЇЗДКИ В КРИМ БУДЕ ПОТРІБНА ВІЗА – МЗС РОСІЇ.....	88
31.03.2014. ФМС: КРИМЧАНИ ЗМОЖУТЬ ЗБЕРЕГТИ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.....	89
31.03.2014. МОСКВА ДЕНОНСУВАЛА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКІ УГОДИ З ЧОРНОМОРСЬКОГО ФЛОТУ.....	89
31.03.2014. КОМЕНТАР: ПУТІН ЗРОЗУМІВ, ДЕ ПРОХОДИТЬ МЕЖА ЙОГО МОЖЛИВОСТЕЙ.....	89
01.04.2014. РОСІЙСЬКИЙ ГАЗ ДЛЯ УКРАЇНИ ДОРОЖЧАЄ ЧЕРЕЗ БОРГИ - МІЛЛЕР.....	90
02.04.2014. ПУТІН ПІДПИСАВ ЗАКОН ПРО ДЕНОНСАЦІЮ УГОД ПРО ФЛОТ.....	90
02.04.2014. МЗС РОСІЇ РОЗКРИТИКУВА В КОНСТИТУЦІЙНУ РЕФОРМУ В УКРАЇНІ	91
КРАЇНИ СНД	91
БІЛОРУСЬ	91
21.03.2014. МЗС БІЛОРУСІ: КРАЇНА ПРОТИ ОДНООСІБНОЇ УПЕРЕДЖЕНОЇ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА З МЕГОЮ ЗАДОВОЛЕННЯ ГЕОПОЛІТИЧНИХ ІНТЕРЕСІВ.....	91
23.03.2014. ЛУКАШЕНКО ВИЗНАВ КРИМ ЧАСТИНОЮ РОСІЇ.....	91
28.03.2014. ЛУКАШЕНКО НЕ ВВАЖАЄ ЯНУКОВИЧА ПРЕЗИДЕНТОМ	92
ВІРМЕНІЯ	92
20.03.2014. ВІРМЕНІЯ ПІДТРИМУЄ ПРОВЕДЕНІЙ В КРИМУ ПСЕВДОРЕФЕРЕНДУМ.....	92
КАЗАХСТАН.....	92
18.03.2014. КАЗАХСТАН ПІДТРИМАВ ПУТІНА З ОКУПАЦІЄЮ КРИМУ.....	92
США ТА КАНАДА.....	93
20.03.2014. ПОСТПРЕД США В ООН ПОРІВНЯЛА РОСІЮ З ЗЛОДІЄМ.....	93
20.03.2014. ОБА МА ВИКЛЮЧАЄ ВІЙСЬКОВИЙ ПОХІД В УКРАЇНУ.....	93
20.03.2014. ДОДАТКОВІ САНКЦІЇ США: ОПРИЛЮДНЕНО СПИСОК.....	93
22.03.2014. УКРАЇНА ПРОСИТЬ КАНАДУ ПОНОВИТИ ПЕРЕГОВОРИ ПРО ЗОНУ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ.....	93
23.03.2014. ЧОМУ ОБА МА РОБИТЬ СТАВКУ НА "М'ЯКУ СИЛУ" В УКРАЇНСЬКІЙ КРИЗІ.....	94
24.03.2014. ПРЕСА США: УБОГА ВІДПОВІДЬ ОБА МИ НА АНЕКСІЮ КРИМУ.....	95
24.03.2014. УКРАЇНА – КАНАДА (БРИФІНГ МЗС).....	96
25.03.2014. СПІЛЬНА ЗАЯВА УКРАЇНИ ТА СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ	97
25.03.2014. СЕНАТ США ПІДТРИМАВ НАДАННЯ УКРАЇНІ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ.....	98
25.03.2014. ОБА МА: ДІЇ РОСІЇ В УКРАЇНІ - ОЗНАКА СЛАБКОСТІ.....	98

27.03.2014. ОБА МА: ЯКЩО У РОСІЇ СПОДІВАЛИСЬ НА РОЗКОЛ МІЖ ЄС І США, ТО ПРОРАХУВАЛИСЬ.....	98
28.03.2014. ОБА МА ЗАКЛИКАВ РОСІЮ ВІДВЕСТИ ВІЙСЬКА ВІД КОРДОНУ З УКРАЇНОЮ	99
28.03.2014. У ПЕНТАГОНІ ЗАЗНАЧАЮТЬ, ЩО НЕ БАЧАТЬ ЖОДНИХ ОЗНАК ПРОВЕДЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАНЬ РОСІЄЮ НА КОРДОНІ З УКРАЇНОЮ.....	99
31.03.2014. ПЕРЕГОВОРИ КЕРРІ ТА ЛАВРОВА ЩОДО УКРАЇНИ: ПРОРИВІВ НЕМАЄ	100
31.03.2014. США НЕ ДОПУСТЯТЬ ЖОДНИХ РІШЕНЬ ЗА СПИНОЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ - КЕРРІ	101
КРАЇНИ АЗІЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ	102
ІНДІЯ	102
19.03.2014. МЗС ІНДІЇ: КРАЇНА ЗАЙМАЄ ПОСЛІДОВНУ ПОЗИЦІЮ У ПИТАННЯХ ЄДНОСТІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ ДЕРЖАВ.....	102
ЯПОНІЯ.....	102
18.03.2014. ЯПОНІЯ ЗАПРОВАДИЛА САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ.....	102

УКРАЇНА – ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

«ЧАСТКОВЕ» ПІДПИСАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС: КОМПРОМІС, СИМВОЛІЧНА ПІДТРИМКА І СТИМУЛ ДО РЕФОРМ

21 березня 2014 р. у Брюсселі лідери держав-членів Європейського Союзу підписати з Україною «політичні положення Угоди про асоціацію», а також Заключний акт саміту Україна-ЄС, в якому сторони підтвердили свої зобов'язання підписати решту положень Угоди.

Підписання лише окремих розділів Угоди про асоціацію (УА), а не повного тексту спричинило різку критику на адресу ЄС від низки українських та європейських експертів, які заявили про «зраду» України європейськими чиновниками, які знову побоялися дратувати Росію. У той же час, твереза оцінка ситуації говорить про те, що **такий формат підписання став єдиною можливим, за даних обставин, компромісом між бажаннями української сторони та політичною доцільністю європейських партнерів.**

Що отримала українська сторона:

1. Офіційним підписанням т.зв. «політичних» положень УА **Євросоюз де-юре визнав легітимність повноваження нової української влади**, яку демонстративно відмовляється визнавати Росія.

2. ЄС продемонстрував **політичну підтримку Києву**, не очікуючи проведення президентських виборів і радикальних реформ.

3. Відкладення підписання розділів УА, що стосуються економічної й фінансової співпраці жодним чином не заважає ЄС вже зараз надати **Києву фінансову допомогу**. Тим більше, представники ЄС дали чітко зрозуміти, що решта УА, а також ЗВТ будуть підписані незабаром після президентських виборів і не пізніше 1 листопада 2014 р. До того часу **ЄС пообіцяв в односторонньому порядку скасувати мито на українські товари**, що стане важливою підтримкою в разі поновлення Росією «торгівельної війни».

Які переваги від такого формату підписання УА має Євросоюз:

1. **Вдалося уникнути розколу між членами ЄС**, частина яких наполягала на негайному підписанні УА та ЗВТ із Україною, а частина – пропонували почекати обрання нового президента.

2. Остаточне підписання УА та ЗВТ законно обраним українським президентом **не залишить нікому формальних підстав висловлювати сумніви у юридичній спроможності Угоди** (це стосується як РФ, так і будь-якої української влади в майбутньому).

3. Відклавши остаточне підписання Угоди, **ЄС стимулює нову українську владу до якнайшвидшого виконання решти зобов'язань**, які брав на себе Київ у контексті УА та ЗВТ (зокрема, реформи у сфері юстиції), а також до проведення економічних реформ. Крім того, ЄС стимулює українську владу довести свою спроможність керувати ситуацією в державі, знешкодивши сепаратистів і роззброївши загони «самооборони» і «Правого сектору».

4. **ЄС стимулює українську владу до проведення чесних і прозорих виборів** (за умов, коли значний адміністративний ресурс перебуває в руках команди одного з кандидатів), а також позбавляє Юлію Тимошенко можливості спекулювати на підписанні УА у передвиборчій риторичі, видаючи це за перемогу її команди (прем'єра Яценюка і спікера Турчинова).

5. **ЄС залишає більше простору для переговорів із РФ**, зокрема, і щодо умов співіснування після підписання УА та ЗВТ із Україною.

При цьому, ЄС має брати на себе більше відповідальності за ситуацію в Україні, більш рішуче та ефективно надавати допомогу, враховуючи, що період до проведення президентських виборів є критичним для виживання української держави.

Важливо, щоб ЄС прискорив надання Україні фінансової допомоги, не чекаючи на офіційне рішення МВФ. У Брюсселі мають розуміти, що економічні проблеми стануть предметом спекуляцій проросійських кандидатів та кремлівських ЗМІ, що буде використано Кремлем для посилення сепаратистських виступів в Україні.

ЄС мав би **надіслати до України моніторингову місію в рамках спільної політики безпеки та оборони (CSDP)**, про яку просить офіційний Київ. Зважаючи на високу імовірність спроб Кремля зірвати президентські вибори в Україні, існує нагальна необхідність у постійному моніторингу представниками ЄС ситуації із можливим втручанням Росії у виборчий процес. **Максимально можлива кількість спостерігачів і представників європейських ЗМІ напередодні і під час проведення президентських виборів** допоможе запобігти втіленню планів Кремля зі створення штучних приводів для невизнання їх результатів.

Причому широка присутність європейських представників потрібна задовго до офіційної дати виборів, призначених на 25 травня. **Цілком імовірно, що провокації та зіткнення можуть бути заплановані Кремлем вже на 9 травня**. Останніми роками російські агенти регулярно використовували День перемоги для організації антиукраїнських акцій і провокування сутичок між псевдо-ветеранами та псевдо-бандерівцями.

Важливо також, щоб **ЄС взяв участь у виробленні спільного із Україною комплексу заходів щодо захисту прав кримських татар та етнічних українців у Криму**. Україні потрібна допомога і в організації розміщення біженців, які змушені залишити Крим через російську агресію.

ЄС зацікавлений допомогти Україні стати менш залежною від поставок енергоносіїв із Росії. Це питання стало особливо актуальним після денонсації Росією Харківських угод, що може призвести до зростання і без того завищених цін на газ для України ще на \$100 за тис. куб.м. Окрім допомоги із реверсом газу, важливою була би принципова позиція ЄС щодо необхідності перегляду всього комплексу україно-російських газових домовленостей. **Одностороннє рішення РФ про денонсацію «Харківських угод» 2010 р. дає Україні підстави так само денонсувати і несправедливі газові угоди 2009 р.** За підтримки ЄС Україна могла би добиватися від РФ згоди продавати газ на російсько-українському кордоні. Відтак зник би привід для кремлівських спекуляцій щодо стабільності транзиту газу українською територією, оскільки це питання стало би предметом домовленостей між українськими та європейськими

компаніями.

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ

18.03.2014. Коментар: жорсткіші санкції та витривалість

США та ЄС запроваджують політичні санкції проти російських можновладців. Але, щоб зупинити Путіна знадобляться важчі санкції. Іншого шляху Захід не має, вважає Інго Маннтойфель.

На нелегітимний референдум в Криму США та Євросоюз відреагували в'їзними санкціями та замороженням рахунків російських, кримських та українських посадовців. Їм закидають провідну участь у політиці Москви, яка агресією та з порушенням норм міжнародного права загарбала в Україні Крим. Безсумнівно, ці санкції носять символічний характер. Це остання спроба Заходу примусити Росію до поступливості та початку політично-дипломатичного діалогу з українським урядом. Треба, втім, зважати на те, що Кремль продовжує свій курс і наступними днями буде ухвалено рішення про формальне приєднання Криму до Росії. Таким чином з російської точки зору буде завершена анексія Криму.

Тоді у Заході не залишається нічого іншого, крім як відповісти на політику Путіна важчими політичними та економічними санкціями. Безперечно США та ЄС мають запастися реалізмом, і не очікувати швидкої зміни російської політики. Але мовчки погоджуватися з діями Росії, що суперечать міжнародному праву, було б грубою халатністю. Росія не лише порушила Конституцію України, але й потоптала низку міжнародних правових угод на яких ґрунтується мир у Європі. Якщо б це залишилося без наслідків, то створило б додаткову спокусу для російської експансії в Придністров'ї, Абхазії, Південній Осетії чи навіть в Білорусі.

Скринька Пандори

Так, в останні 20-25 років європейська політика щодо Росії не вирізнялася особливою чутливістю та мудрістю. Але наслідком цього не може бути те, що Росія за допомогою, фактично, воєнного акту окупує та анексує частину сусідньої держави, тільки тому, що цього хочуть чимало тамтешніх мешканців. Той, хто так легко ставить під питання непорушність кордонів та територіальної цілісності держав, відкриває скриньку Пандори. І в самій Росії теж.

Тому йдеться вже не про Крим, який Росія так швидко не віддасть. Євросоюзу і США треба мати достатньо реалізму. Йдеться і не тільки про (Східну) Україну. Йдеться про щось більше - про загальний мирний правопорядок в Європі і він для європейців повинен бути ціннішим, ніж додаткові пару євро в рахунку за газ.

Карти європейців і США зовсім не настільки погані, як багато хто вважає. Багато вказує на те, що у президента Путіна немає стратегії. Можливо, він сподівався, що Захід "спустить" цю агресивну політику і порушення міжнародного права на тлі хаосу після усунення Януковича в Україні. Очевидно, що він розраховував на меншу критику Заходу. Мабуть він і досі вірить, що політичне обурення вгамується або ж Захід відмовиться від запровадження важчих санкцій. Зрештою, у російській суспільній дискусії вже впродовж років циркулює хибне уявлення про те, що Захід залежний від російських енергопостачань.

Зменшення добробуту росіян

Але якщо Захід вдасться до послідовного курсу на міжнародну ізоляцію Росії, то це матиме вплив на Москву. Адже агресивну політику Кремля щодо України не підтримує навіть Китай. Кремлівська позиція в кримському питанні знайшла розуміння лише у режимі Асада в Сирії і у держави-ізгоя Північної Кореї. Загроза виключення з "G8" була б сприйнята Росією з усією серйозністю, точно як і розширення блокування банківських рахунків і заборон на в'їзд.

Крім того, російська економіка вже перебуває в стадії стагнації. Знецінення рубля вже зараз скорочує споживання і з ним - і добробут росіян. А скорочення обсягів торгівлі Європи з Росією і без того неминуче. Обмеження експорту енергоносіїв означало б для Росії відстрочене самогубство, так само як і оголошений продаж російських валютних запасів. Точкові економічні санкції Заходу спричинять відчутні наслідки для Росії, і залишається лише сподіватися, що до цього справа не дійде. Проте Захід не може реагувати на нинішню політику Путіна інакше, ніж жорсткістю, стримуванням і витривалістю.

Німецька хвиля

18.03.2014. Яценюк пояснив, чому відклали економічну частину угоди з ЄС

Україна відклала підписання економічної частини угоди з ЄС через побоювання, що це нашкодить індустріальному Сходу, заявив прем'єр-міністр Арсеній Яценюк.

Він нагадав, що 21 березня в Брюсселі підпишуть політичну частину цієї угоди.

"Ми відклали поки що підписання економічного розділу цього документа, беручи до уваги переживання і побоювання, чи не призведе зона вільної торгівлі до негативних наслідків для індустріальних регіонів, а це в першу чергу Схід", - сказав він.

Водночас у ЄС кажуть, що готові підписати економічну частину угоди після виборів президента України, які заплановані 25 травня.

Небажання попереднього уряду підписувати угоду з ЄС спричинило в листопаді 2013 року масові протести.

BBC Україна

18.03.2014. Єврокомісар Фюле за прийняття України до ЄС

Єврокомісар Фюле за прийняття України до ЄС

Після незаконного референдуму в Криму Єврокомісія сигналізує готовність надати Україні членство у ЄС. Єврокомісар Штефан Фюле вказує на розширення ЄС як дієвий стабілізаційний інструмент.

Прапори ЄС та України на тлі будівлі українського парламенту в Києві

"Якщо ми всерйоз хочемо змінити відповідну частину Східної Європи, то мусили б застосувати найсильніший інструмент, який ЄС має у своєму розпорядженні, - це розширення", - заявив єврокомісар з питань розширення і політики добросусідства Штефан Фюле в інтерв'ю німецькій газеті Die Welt, що вийшла в друк у вівторок, 18 березня. За словами єврокомісара, розширення має "безпрецедентну змінюючу і стабілізуючу силу".

Як подіяти на Путіна?

Напередодні Євросоюз запровадив більш жорсткі санкції проти Росії, заблокувавши рахунки двох десятків російських та українських високопосадовців, причетних до кризи в Криму а також заборонив їм в'їзд до ЄС. Однак, попри це, вже в понеділок увечері президент Росії Володимир Путін визнав незалежність самопроголошеної республіки Крим.

Голова польського уряду Дональд Туск у вівторок, 18 березня, закликав Євросоюз та США зайняти ще більш рішучу позицію щодо ситуації в Криму. "Ми у жодному разі не можемо дозволити, щоб міжнародна спільнота прийняла анексію Криму "новою Ялтою", - цитує слова прем'єра Польщі інформаційне агентство дпа. Україна є головною темою обговорення під час сьогоднішньої зустрічі Дональда Туска з віце-президентом США Джо Байденом у Варшаві.

Нагадаємо, уже 21 березня має відбутися підписання політичної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Німецька хвиля

19.03.2014. Заява Голови Представництва ЄС Яна Томбінського щодо ситуації з правами людини в Криму

Голова Представництва Європейського Союзу, посол Ян Томбінський, виступив з такими коментарями щодо ситуації з правами людини в Криму:

Відтоді, як 27 лютого група озброєних осіб захопила будівлі Верховної Ради та Ради Міністрів Автономної Республіки Крим в Сімферополі, дедалі більша кількість громадян України стали жертвами серйозних порушень прав людини. Серед тих порушень, про які повідомлялося, - насильницьке зникнення людей, неналежне поводження та тортури, насильницькі напади на журналістів, обмеження свободи медіа, пересування та мирних зібрань.

Наші думки та молитви зараз з родинами та родичами тих, хто був убитий в останні дні. Сьогодні Україна в скорботі через загибель українського військовослужбовця, С. Какуріна, який був убитий вчора під час атаки на українську військову частину в Сімферополі. Кілька інших були важко поранені. Я різко засуджую ці та інші насильницькі дії. У понеділок ми дізналися, що тіло Р. Аметова, представника кримськотатарської спільноти, було знайдено зі слідами тортур. Правоохоронні органи мають негайно розпочати ефективне та об'єктивне розслідування, і винні за цей ганебний злочин мають постати перед правосуддям.

Осіб, яких було викрадено, слід негайно звільнити, без будь-яких додаткових умов. Йдеться про Андрія Щекуну, Анатолія Ковальського, його сина Сергія Ковальського, Михайла Вдовиченка, Станіслава Поліщука, Олексія Гриценка, Наталю Лук'яченко та Сергія Супруна, Ярослава Пілунського, Сергія Грузінова, а також кількох українських військовослужбовців, які, за повідомленнями, були викрадені за останні години. Я рішуче засуджую ці випадки насильницьких зникнень людей, які перетворюють Крим під самопроголошеною владою на один з найбільш небезпечних регіонів світу.

Ситуація зі свободою вираження поглядів та свободою медіа в Криму викликає глибоку стурбованість. Кілька українських загальнонаціональних телеканалів було виключено з ефіру; журналісти стали мішенню систематичної кампанії насильницьких нападів. Незалежні спостерігачі заявляють про понад 75 порушень свободи ЗМІ.

Свобода мирних зібрань зазнала драматичного погіршення. Агресивні групи силою розігнали людей, які мирно виступали за єдність України.

Надзвичайно важливим є повне шанування прав етнічних груп у Криму, зокрема кримськотатарської спільноти, для якої Крим століттями був батьківщиною.

Міжнародним спостерігачам за ситуацією з правами людини, зокрема з Ради Європи, ОБСЄ та ООН, має бути надано негайний необмежений доступ до Криму.

Представництво ЄС в Україні

19.03.2014. Посол ЄС в Україні розповів студентам Півдня і Заходу про європейську перспективу України

13 березня 2014 року Голова Представництва Європейського Союзу в Україні Ян Томбінські провів телеміст зі студентами вишів і активістами інформаційних центрів ЄС в Херсоні та Тернополі. Під час прямого включення Посол ЄС розказав про поточний стан відносин ЄС-Україна, а також перспективи подальшої співпраці в умовах сучасних викликів.

Телеміст Представництва Європейського Союзу в Україні з регіонами був організований за допомогою інформаційних центрів ЄС, які діють на базі Тернопільського національного економічного університету та Херсонського державного університету. Учасниками телемосту в Херсоні стали студенти всіх 13 факультетів ХДУ (близько 150 осіб), а також викладачі та співробітники університету. Телеміст у Тернополі проходив водночас з Міжнародною науково-практичною конференцією молодих вчених. Тому в он-лайн діалозі з Послом ЄС, окрім тернополян, взяли участь 272 представники з 10 країн світу (Франції, Німеччини, Сербії, Польщі, Білорусі, Росії, Казахстану, Азербайджану, Угорщини, Грузії) і очільники місцевої влади. Такий телеміст проводився вперше. Під час прямого включення і тернопільські, і херсонські учасники толерантно ставилися один до одного, по черзі ставлячи питання, що їх хвилювали.

Розпочинаючи дискусію зі студентами Ян Томбінські наголосив, що зараз треба більше говорити про українські цінності, про політику, що має посилити суверенність України і народу. «Українська стратегія розвитку має бути власністю українських громадян. Європа, в свою чергу, готова допомогти і досвідом і грошима для забезпечення стабільності, модернізації та економічного процвітання України у подальші роки», - зазначив Посол.

Під час прямого включення Посол ЄС в Україні Ян Томбінські розповів, що політична частина Угоди про асоціацію між Україною та ЄС може бути підписана вже до президентських виборів 25 травня 2014 року. Спростовуючи деякі міфи і стереотипи щодо підписання Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, Посол зазначив, що Угода - не останній етап співпраці ЄС з Україною. «Згідно зі ст. 49 Договору про Європейський Союз, кожна країна, яка подає заявку на вступ до ЄС, має бути спроможна виконувати зобов'язання Євросоюзу. ЄС має бути впевнений, що Україна готова дотримуватись цих вимог, а це насамперед гарантія демократії, верховенства права, захист прав людини, боротьба з корупцією, функціонуюча ринкова економіка. Це загальні фундаменти сучасного суспільства», - підкреслив Ян Томбінські.

Також Посол розповів учасникам про зниження тарифів на український експорт до ЄС. «Відкриття дверей для експорту з України дає справжній поштовх для розвитку українського бізнесу. І це матиме реальний вплив на повсякденне життя усіх українців. Адже зниження тарифів становитиме щорічну економічну вигоду для України у розмірі 500 млн. євро», - підсумував Ян Томбінські.

Серед іншого, учасники цікавилися, які будуть дії Євросоюзу у разі розв'язання воєнного конфлікту України з Росією. Ян Томбінські підкреслив, що це питання суверенності та територіальної цілісності держави. І запевнив, що Євросоюз робить все можливе, щоб уникнути подібного розвитку подій. Також студенти питали про введення безвізового режиму, інвестиції у вищу освіту, перспективи працевлаштування на європейському ринку праці.

Телеміст Посла ЄС зі студентами Херсона і Тернополя є частиною інформаційної кампанії «Будуймо Європу в Україні», яку Представництво ЄС проводить по всій Україні. Мета кампанії – поширення європейських цінностей та підвищення рівня обізнаності українців щодо розвитку відносин між Україною та ЄС.

За додатковою інформацією щодо інформаційної кампанії «Будуймо Європу в Україні» звертайтеся, будь ласка, до Вікторії Давидової, Радника з питань преси та інформації Представництва ЄС в Україні за тел. +38044-390-80-10, або e-mail: victoria.davydova@eeas.europa.eu.

Представництво ЄС в Україні

19.03.2014. Спільна заява Ван Ромпея і Баррозу щодо Криму

Спільна заява Президента Європейської Ради Германа Ван Ромпея і Президента Європейської Комісії Жозе Мануела Баррозу щодо Криму.

Суверенітет, територіальна цілісність та незалежність України мають шануватися. Європейський Союз не визнає ані незаконний і неправомірний референдум у Криму, ані його результат. Європейський Союз не визнає і не визнаватиме анексію Криму та Севастополя і приєднання їх до Російської Федерації.

У відповідності до декларації голів держав та урядів ЄС від 6 березня та нашої заяви щодо Криму від 16 березня, під час своєї зустрічі поточного тижня Європейська Рада обговорить ситуацію в Україні та погодить спільну європейську реакцію на неї.

Представництво ЄС в Україні

21.03.2014. Висновки Європейської Ради по Україні

1. Європейський Союз підтримує український народ і його право обирати своє власне майбутнє. ЄС підтримує український уряд у його намаганнях стабілізувати Україну та провести реформи. У зв'язку із цим Європейський Союз разом із міжнародною спільнотою продовжуватиме допомагати Україні.

2. Євросоюз, його країни-члени та Україна підпишуть політичні положення Угоди про асоціацію. Європейський Союз та його країни-члени налаштовані підписати решту Угоди про асоціацію та угоди про створення глибокої і всеохопної зони вільної торгівлі, що разом із політичними положеннями складають єдиний механізм. Європейська Рада погоджується, що перша зустріч щодо політичного діалогу, як це передбачено Угодою, має відбутися у квітні. Європейська Рада спонукає Раду та Європейський Парламент швидко ухвалити пропозицію щодо тимчасового скасування митних зборів – так званих автономних торговельних заходів – на український експорт до ЄС.

3. Невідкладним пріоритетом є відновлення макроекономічної стабільності в Україні. Український уряд має негайно вдатися до впровадження амбітної програми реформ, включаючи боротьбу проти корупції та зміцнення прозорості усіх фіскальних операцій. Європейська Рада закликає Раду погодити без зволікань макрофінансову допомогу Україні; вона також підкреслює, що угода з МВФ є надважливою для того, аби уможливити отримання цієї допомоги. Країни-члени ЄС погоджуються координувати свої позиції з МВФ щодо умов допомоги Україні. Європейська Рада вітає створення центру для координації зусиль, що мають підтримувати структурні перетворення України за участі міжнародної спільноти та міжнародних фінансових інституцій.

4. Європейський Союз високо оцінює зважену реакцію, що її наразі демонструє Україна. Європейська Рада вітає намір уряду України забезпечити всеохопний і репрезентативний характер урядових структур, що відображають регіональне розмаїття. Це потрібно насамперед для гарантування повного захисту прав осіб, які належать до національних меншин, проведення конституційної реформи, розслідування усіх випадків порушення прав людини та актів насильства, а також для боротьби проти екстремізму. У цьому контексті Європейський Союз спонукає уряд України забезпечити проведення вільних і чесних президентських виборів, які мають відбутися 25 травня.

5. Європейський Союз залишається відданий ідеї підтримки суверенітету і територіальної цілісності України. Євросоюз не визнає незаконний референдум у Криму, який очевидно порушує Конституцію України. ЄС рішуче засуджує незаконну анексію Криму і Севастополя та приєднання їх до Російської Федерації; він ніколи не визнає цього. Європейська Рада просить Європейську Комісію оцінити правові наслідки анексії Криму та запропонувати економічні, торговельні та фінансові обмеження, що стосуються Криму, для швидкого впровадження.

6. У зв'язку із цим, а також через відсутність будь-яких кроків у напрямі деескалації ситуації Європейська Рада погоджується розширити список осіб, які підлягають забороні на видачу віз та замороженню рахунків. Європейська Рада вирішила скасувати наступний саміт між ЄС та Росією та зауважує, що країни-члени наразі не проводять регулярні двосторонні саміти. Окрім того, Європейська Рада і країни-члени підтримують майбутню зустріч країн «Великої сімки» у Гаазі. Вони також підтримують призупинення перемовин щодо приєднання Росії до Організації економічної співпраці та розвитку і Міжнародної енергетичної агенції.

7. Європейська Рада переконана, що застосуванню сили і примусу для зміни кордонів у Європі у XXI столітті – не місце. Дії Росії очевидно порушують Гельсінський процес, який протягом минулих сорока років сприяв уникненню розподілів у Європі та слугував побудові мирного і єдиного континенту. Європейська Рада засуджує той факт, що Росія продовжує вдаватися до кроків з деескалації кризи, а також той факт, що перемовини між Україною та Російською Федерацією й досі не розпочалися. Вона закликає негайно досягти угоди щодо якнайшвидшого направлення місії ОБСЄ в Україну для допомоги у стабілізації ситуації. У цьому контексті Європейська Рада просить Високого представника негайно розробити план щодо внеску ЄС у сприяння роботі такої місії. За відсутності найближчими днями згоди щодо надійної місії ОБСЄ, Євросоюз вдасться до розробки власної місії.

8. Європейський Союз несе спеціальну відповідальність за мир і стабільність у Європі. Він залишатиметься на передовій зусиль, спрямованих на сприяння та залучення у змістовний діалог

Україну та Росію – зокрема, через багатосторонній механізм, – з метою пошуку політичного розв'язання конфлікту.

9. Європейська Рада нагадує, що будь-які подальші кроки Російської Федерації з дестабілізації ситуації в Україні призведуть до додаткових і далекосяжних наслідків у широкому діапазоні економічних сфер між ЄС та його країнами-членами з одного боку та Росією з іншого боку. У зв'язку із цим Європейська Рада просить Європейську Комісію і країни-члени підготувати можливі цільові заходи.

10. Європейський Союз вкотре підтверджує, що його метою є подальше зміцнення політичної асоціації та економічної інтеграції з Грузією і Республікою Молдова. Ми також підтверджуємо наш намір підписати Угоди про асоціацію, включно із положеннями про створення глибокої і всеохопної зони вільної торгівлі, які ми парафували у Вільносі минулого листопада, не пізніше червня 2014 року.

Представництво ЄС в Україні

21.03.2014. ЄС розширив санкції проти Росії

Євросоюз розширив список російських чиновників, яким заборонено в'їзд до ЄС і рахунки яких блокуються. У Брюсселі готуються економічні санкції. Пропонується звернути увагу на фінансовий сектор.

Екс-прем'єр-міністр Люксембургу Жан-Клод Юнкер вважає за доцільне у випадку подальшого розширення санкцій ЄС проти Росії взятися за фінансовий сектор. "Саме російські олігархи" мають інтерес у збереженні фінансових потоків з країнами ЄС та США", - зауважив Юнкер, який є головним кандидатом консервативної Європейської народної партії на майбутніх виборах до Європарламенту, в інтерв'ю радіостанції Deutschlandfunk. "На мій погляд, санкції у фінансовому секторі щодо Росії будуть найбільш доцільними, якщо дійде до застосування їх третьої фази", - пояснив він.

ЄС розширив санкції щодо Росії

Напередодні глави держав та урядів країн ЄС на саміті у Брюсселі розширили список російських чиновників, до яких будуть застосовані санкції, на 12 імен, а також взявся за підготовку можливих економічних санкцій проти Росії. Персональні санкції полягають в обмеженні права осіб на в'їзд до країн ЄС та блокування їхніх банківських рахунків. Крім того, скасований запланований на червень цього року саміт ЄС-Росія. Також не відбудуться німецько-російські міжурядові консультації, призначені на кінець квітня.

До списку увійшли 33 чиновники з Росії та Криму, які сприяли анексії АРК Росією. У випадку загострення конфлікту в Україні європейські політики погрожують Росії економічними санкціями, які можуть включати заборону на продаж зброї, обмеження діяльності російських банків у ЄС та зупинення поставок високотехнологічного обладнання. Як заявила в ніч на п'ятницю канцлерка ФРН Ангела Меркель, очільники країн ЄС звернуться до Єврокомісії з проханням підготувати можливі економічні санкції щодо Росії.

Росія обіцяє відповіді

Водночас у Росії погрожують відповіді Заходу на застосовані ним санкції. Як заявив заступник міністра закордонних справ Росії Григорій Карасін, якщо Москва не відповість на санкції США та ЄС щодо Росії, то тоді "апетити зростуть". Тому, пояснив чиновник під час виступу у Раді Федерації вранці у п'ятницю, Росія готує "належну відповідь".

Німецька хвиля

21.03.2014. ЄС неохоче розширює санкції проти Росії

Перший день традиційного березневого саміту ЄС пройшов під знаком України, з якою у п'ятницю мають підписати політичну частину Угоди про асоціацію.

Цього дня ЄС не запровадив економічних санкцій проти Росії, обмежившись персональними.

І хоча лідери країн-членів не забули про традиційні внутрішні економічні пігання, однак російсько-українська криза затьмарила собою все.

Два тижні тому під час надзвичайного саміту, присвяченому російському вторгненню в Крим, лідери ЄС напрацювали три етапи запровадження санкцій.

На першому, про який оголосили 6 березня, були призупинені переговори про безвізовий режим та нову базову угоду між ЄС та Росією.

Другий етап, що полягає у запровадження персональних санкцій у вигляді заборони на в'їзд та замороження активів, запровадили минулого понеділка, 17 березня. Тоді міністри закордонних справ країн-членів ЄС створили перелік з 21 посадовця Росії та України, причетних до проведення референдуму про приєднання Криму до Росії.

Тож після підписання відповідної угоди в Москві логічно було очікувати переходу до третього етапу – запровадження економічних санкцій.

Втім, ще до початку саміту стало зрозуміло, що так далеко лідери ЄС наразі піти не зможуть.

“Ми оголосили санкції, і ми впровадили їх проти конкретних осіб. Крім того, ми призупинили політичну співпрацю з Росією. Ми не можемо проводити заплановані зустрічі у цих умовах. Ми також маємо продумати подальші санкції на випадок ескалації”, - заявив перед початком засідання президент Франції Франсуа Олланд.

Його підтримала і канцлер Німеччини Ангела Меркель: “Ми говоритимемо про санкції. Буде посилення так званого другого етапу санкцій: заборони на в'їзд та замороження активів. І ми чітко скажемо, що готові до впровадження торговельних санкцій у випадку подальшої ескалації”.

Подвійний підхід

Результат обговорень виявився навіть меншим, ніж можна було очікувати.

Лідери ЄС вирішили доповнити наявний перелік осіб, що потрапляють під санкції, на 12 людей - до 33-х.

Єврокомісії та країнам-членам також доручили підготувати пропозиції щодо цілеспрямованих економічних обмежень. А ще домовилися скасувати саміт з Росією, запланований на червень у Сочі, та двосторонні зустрічі.

Лідери ЄС також наголосили на необхідності направити до України місію ОБСЄ, а якщо це буде неможливо – то спеціальну місію ЄС.

На прес-конференції після першого дня саміту президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей зазначив, що ЄС продовжує сповідувати подвійний підхід до ситуації. Він полягає, з одного боку, у засудженні дій Росії та намаганнях продемонструвати неприпустимість силової зміни кордонів, а з іншого - в наданні допомоги Україні.

Ван Ромпей нагадав, що Єврокомісія вже запропонувала збільшити допомогу Києву на 1 мільярд євро – до 1,6 млрд. Чинювач також розповів про пропозицію скасувати імпорتنі мита на українські товари.

Що стосується доручення Єврокомісії про підготовку економічних санкцій, то, як повідомив президент Єврокомісії Жозе Мануель Баррозу, ця робота вже триває, однак чіткого календаря немає.

Баррозу звернув увагу на те, що Комісія оцінюватиме усі можливі економічні, фінансові та торговельні важелі впливу на Москву.

“Тобто кожен новий інцидент, кожен нові дії ми оцінюватимемо”, - роз'яснив у свою чергу Ван Ромпей.

А так він пояснив подальші дії ЄС у схвалених висновках щодо України: “Європейська Рада нагадає, що будь-які подальші кроки Російської Федерації з дестабілізації ситуації в Україні призведуть до додаткових далекосяжних наслідків для відносин у широкому спектрі економічних сфер між Європейським Союзом та його країнами-членами з одного боку, та Російською Федерацією з іншого боку”.

"Доробок спільноти"

Що ж до посилення співпраці з Україною, то і в Брюсселі, і в Києві багато сподівань покладають на політичну частину угоди про асоціацію, яку мають підписати у п'ятницю.

“Вона допоможе країні на її шляху реформ, даючи народу перспективу європейського способу життя, якого він заслуговує”, - заявив Ван Ромпей напередодні підписання.

“Україна буде і де-факто, і де-юре частиною великого європейського простору, і мільйони українців, які повстали за своє європейське майбутнє, відчують, що ми стали частиною цього майбутнього”, - сказав прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

Втім, навряд чи цей оптимізм можна називати повністю виправданим. Поза межами підписання залишаються розділи, присвячені співпраці в сфері юстиції, свободи та безпеки, а також, найважливіші розділи, які стосуються економічних, фінансових та торговельних відносин.

А саме ця частина угоди містить конкретні зобов'язання України щодо реформування економіки, запровадження положень європейського законодавства – так званого *acquis communautaire* (доробок спільноти – Ред.) - у повсякденну практику та реальної зміни правил гри на ринках.

На сьогодні очікується, що цю частину документа можуть підписати після президентських виборів 25 травня, але до 1 листопада.

Після чого має розпочатися тривалий та непростий процес ратифікації угоди країнами ЄС.

BBC Україна

21.03.2014. Україна і ЄС підписали політичну частину Угоди про асоціацію

Україна та ЄС підписали в Брюсселі політичну частину Угоди про асоціацію, що стало символом підтримки України з боку Євросоюзу.

Росія розкритикувала підписання документа, заявивши, що він викликаний геополітичними цілями, а не економічними інтересами "українського народу в його цілісності".

У преамбулі Угоди ЄС, серед іншого, вітає європейський вибір України, в тому числі зобов'язання розвивати стійку демократію і ринкову економіку.

Там також йдеться про повагу незалежності, суверенітет, територіальної цілісності та непорушності кордонів України.

Документ підписав прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк та лідери ЄС і представники всіх країн блоку.

Економічну частину угоди планують завізувати після президентських виборів в Україні, запланованих на 25 травня.

Президент Європейської ради Герман Ван Ромпей написав у Twitter: "Підписання політичної частини Угоди про асоціацію Україна-ЄС символізує важливість відносин і сприятиме їхньому розвитку".

Тим часом міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров сказав, що рішення України підписати угоду з ЄС мотивоване не занепокоєннями про економічні "інтереси українського народу в його цілісності", а геополітикою.

"Ми не чинимо перешкод жодній державі у виявленні її права на вільний вибір. Але коли право вибору зовнішніх партнерів реалізує частина населення, через представників однієї групи українських регіонів, і коли з цим не згодні величезна кількість інших регіонів, думаю, це не той захід, який диктується інтересами української економіки... а скоріше спроба набрати очки в геополітичній грі", - сказав пан Лавров на прес-конференції в Москві.

Економічних санкцій ще нема

Після підписання угоди Арсеній Яценюк сказав: "Я глибоко переконаний, що ЄС єдиним, міцним голосом висловлюватиметься на захист України".

"Найкращий спосіб стримати Росію - накласти реальні економічні санкції", - додав він.

Перед цим ЄС розширив список санкцій проти Росії ще 12-ма особами, однак не вдався до економічних обмежень.

Список імен обіцяють оголосити у п'ятницю.

Президент Європейської ради Герман Ван Ромпей заявив, що подальші кроки Росії з дестабілізації в Україні матимуть "далекі наслідки".

За кілька годин до цього президент Барак Обама теж оголосив про нові санкції США проти Росії.

У четвер Держдума схвалила договір про приєднання півострова до РФ. У п'ятницю це саме зробила і верхня палата російського парламенту - Рада Федерацій.

Раніше цього тижня ЄС оголосив, що заморозує рахунки та скасовує візи 21 особам з Росії і України. США застосували схожі санкції проти 11 осіб.

У четвер, після саміту лідерів ЄС, пан Ван Ромпей назвав анексію Криму "явним порушенням українського суверенітету та міжнародного права".

"Ми рішуче засуджуємо неконституційний референдум у Криму. Ми не визнаємо анексію ні тепер, ні в майбутньому", - сказав він.

Пан Ван Ромпей також повідомив, що ЄС скасував червневий саміт з Росією, а члени Євросоюзу відмовилися проводити регулярні двосторонні саміти з РФ.

"Ми чітко даємо зрозуміти, що неспроможність мирним шляхом владнати кризу і будь-які кроки Росії з дестабілізації України матимуть далекі наслідки. А під цим ми розуміємо наслідки в стосунках у широкому спектрі економічних сфер", - додав він.

Канцлер Німеччини Ангела Меркель сказала, що Європейській комісії доручили підготувати ширший набір економічних санкцій проти Росії на випадок, якщо криза загостриться.

За словами кореспондентів, криза в Криму стане головною темою візиту президента Обама до Європи наступного тижня.

Він вестиме зустріч "Великої сімки" - після того, як лідери ЄС заявили, що Росія більше не входить до групи країн-лідерів. є Юрій Ковальчук - друг Володимира Путіна.

BBC Україна

24.03.2014. Європейська преса: Путін розуміє лише одну мову - абсолютної твердості

Коментатори європейських видань надалі аналізують анексію Криму Росією та намагаються спрогнозувати, як Захід міг би покарати Путіна, одночасно допомагаючи Україні.

Консервативна шведська газета Svenska Dagbladet "приміряє" ситуацію в Грузії після війни 2008-го року на актуальні події в Україні. "Якщо попередні власті (Грузії - прим.ред.) провадили курс на євроатлантичну інтеграцію, то нові поставили собі за мету поліпшення відносин з Росією. Такий баланс, як вже довів приклад України, тримати нелегко, але, здається, це необхідно для маленької країни з таким географічним розгашуванням. Але грузини добре знають російські імперіалістичні замашки. Навіть якщо Брюссель через ситуацію в Україні заявляє про свою підтримку, все ж відчуття на Сході (Європи) таке, що їх кинули напризволяще", - вважає Svenska Dagbladet.

Ліберальне словацьке видання Sme сумнівається у тому, що європейська допомога вирішить економічні проблеми України. "Те, що підписання економічної частини угоди про асоціацію Євросоюз відклав на період після виборів, означає, що в Брюсселі порятунок української економіки від загрози банкрутства не вважають "джек-потом". Нагальні реформи, починаючи з дерегуляції цін на енергію, викличуть негативну реакцію в українському суспільстві, що Росія обов'язково використає у своїх цілях. Особливо на Сході України", - прогнозує газета Sme.

Простих рішень немає

Австрійська газета Der Standard теж аналізує роль енергетики в цьому конфлікті. "Хто б міг подумати, що з поміж усіх саме Володимир Путін - повелитель величезних газових резервів - забезпечить прорив у галузі відновлюваних джерел енергії у Європі. Тиждень після де-факто відокремлення Криму від України, на Заході вже думають, як зменшити залежність від російських енергопостачань", - пише Der Standard.

Латвійське видання Latvijas Avīze аналізує ефективність європейських санкцій проти Росії. "Побоювання збитків від економічних санкцій ЄС проти Росії присутні і в Латвії. Поки ж усе зважують, вже зрозуміло, що шкода від нової окупації буде неспівставною зі збитками від санкцій. Ситуація складна, а простих рішень немає. Західна Європа залежить від російського газу, а Росія залежить від західноєвропейських грошей. Єдиним рішенням є мудре поєднання політичного та економічного тиску", - переконана Latvijas Avīze.

Анексія Криму - це вже історія

Нідерландське видання De Volkskrant усупереч критичній позиції американської преси навпаки вважає позицію президента США Обами у цій кризі дуже виваженою. "Обама знає, що в суспільному сприйнятті він явно іде позаду. У цьому протистоянні найбільше пунктів назбирав Путін. Анексія Криму - це вже історія. Американські коментатори вважають, що виправити цю ситуацію буде неможливим впродовж кількох сотень років. Обама ж сподівається, що в далекій перспективі саме він вийде переможцем: санкції, ізоляція та час змусять Путіна дати "задній хід". Поки ж президент США намагається тримати емоції під контролем", - пише De Volkskrant.

Цілком протилежної думки дотримується німецьке видання Allgemeine Zeitung з Майнцу. "Путін розуміє лише одну мову - абсолютної твердості. Відсутність чіткої концепції він негайно трактує як слабкість. Він цілком і повністю налаштований на те, щоби використати можливість, які ще в нього залишилися. (...) Очільник Кремля у такий спосіб прагне відвернути увагу від важкого становища, в яке сповзає його власна країна. А Європа наблизилася до нового розколу, як ий їй вже віддавна не загрожував", - констатує Allgemeine Zeitung з Майнца.

Німецька хвиля

25.03.2014. Одразу після підписання Угоди про асоціацію Україну відвідають представники Єврокомісії

Брюссель (24 березня) – У вівторок і середу Європейський Комісар з розширення і Європейської політики сусідства Штефан Фюле відвідає Україну. Він очолить значну делегацію, до якої також увійдуть Європейський Комісар з фінансового планування та бюджету Януш Левандовські та високопоставлені представники низки Генеральних директоратів Європейської Комісії.

Як про це оголосив Президент Європейської Комісії Жозе Мануел Баррозу після підписання політичних положень Угоди про асоціацію між ЄС і Україною минулого тижня, Фюле відвідає Київ для роботи з українською владою над деякими особливими елементами, що їх Євросоюз наразі розробляє разом з владою України. Також обидві сторони працюватимуть над низкою питань, пов'язаних із впровадженням Угоди про асоціацію.

Коментуючи свій візит, Фюле, зокрема, відзначив: «Ми обговорюватимемо низку важливих реформ у сферах демократичних інституцій та економіки. Ми розпочнемо працювати над дорожньою картою цих реформ у різних сферах».

Він також підкреслив, що буде важливо продовжити діалог з Верховною Радою і громадянським суспільством. За словами Фюле, обидва інститути відіграють значну роль у впровадженні реформ.

Окрім того, серед питань, які обговорять українська влада і представники Європейської Комісії, мають бути питання, присвячені можливості пришвидшення процесу візової лібералізації, та питання, які торкаються проблем децентралізації та підтримки регіонів.

Сайт Представництва ЄС в Україні

27.03.2014. ЄС-Україна: практична підтримка для нагальних реформ

У вівторок та середу, 25-26 березня, Україну відвідав Європейський Комісар з розширення та європейської політики сусідства Штефан Фюле. Після своєї зустрічі з Прем'єр-Міністром України Арсенієм Яценюком він сказав про таке:

"Я дуже радий бути в Києві в товаристві Комісара Левандовські, а також кількох високопосадовців Європейської Комісії, аби започаткувати програму дій, більше зорієнтовану в майбутнє, та допомогти вам створити кілька добрих і позитивних історій. У нашому житті ми потребуємо позитивних історій, і те, над чим ми сьогодні працювали, є, як на мене, справді доброю історією для всіх українців та всіх громадян Європейського Союзу.

Наш візит реалізує на практиці обіцянку, яку зробив Президент Європейської Комісії Жозе Мануел Баррозу – обіцянку практичної підтримки для негайно потрібних реформ після підписання політичних розділів Угоди про асоціацію між ЄС та Україною, яке відбулося минулого тижня.

Протягом усіх цих двох днів ми говорили про два принципи: інклюзивність та єдність. По-перше, для виконання Угоди про асоціацію важливим є залучення всіх частин України; так само важливим є продовження діалогу з Верховною Радою та громадянським суспільством, які відіграють значну роль в просуванні реформ. По-друге, Європейський Союз єдиний у своїй підтримці Україні. Україна також має бути єдиною.

У наших зустрічах з урядом, учора та особливо сьогодні, ми обговорили кілька конкретних сфер. Йдеться передусім про шість сфер, які ми обговорювали відповідно до тих пріоритетів, які ви визначили минулого тижня в Брюсселі, з нагоди підписання Угоди про асоціацію. Сьогодні ми зосереджувалися на комплексі економічних та політичних реформ, а також стабілізації, що їх потребує Україна – і шляхів нашої підтримки. Я не вдаватимуся в деталі політичних реформ, економічної підтримки, питань торгівлі, енергетики, пересування осіб та інших сфер – але в результаті нашої роботи ви побачите (і я сподіваюся – досить скоро), прозорий публічний документ, який буде відкрито не тільки урядові, іншим важливим залученим сторонам та Європейському Союзу, але також усім українцям, які зможуть контролювати наше виконання тих обіцянок, які ми робимо.

Дуже вам дякую."

[Сайт Представництва ЄС в Україні](#)

27.03.2014. Звіт про прогрес країн у виконанні зобов'язань у рамках Європейської політики сусідства – Україна

Щорічний «Пакет Європейської політики сусідства» 2014 року складається зі спільного Повідомлення («Європейське сусідство на роздоріжжі») та збірки особливих і регіональних звітів. Звіт щодо України виокремлює ключові/основні події і реформи в країні у 2013 році, а також дає рекомендації на майбутнє.

21 листопада 2013 року Україна вирішила призупинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію (що була парафрована у березні 2012 року), посилаючись на національні безпекові інтереси та потребу у відновленні втраченої торгівлі з Росією та країнами СНД. У Спільній Декларації саміту Східного партнерства, який відбувся у Вільнюсі 28-29 листопада, Україна підтвердила свій намір підписати Угоду про асоціацію.

Рішення країни призупинити підготовку до підписання Угоди про асоціацію, включно із положеннями про створення глибокої і всеохопної зони вільної торгівлі, викликало потужні громадянські протести (так звані Євромайдан) на підтримку політичної асоціації та економічної інтеграції з ЄС. 21 лютого Президент України Віктор Янукович та опозиція, за сприяння ЄС, досягли згоди щодо виходу із політичної кризи. Пізніше Верховна Рада проголосувала за закон, що відновлює дію Конституції зразка 2004 року. Після раптового від'їзду Януковича з Києва, Верховна Рада, за допомогою конституційної більшості, звільнила його через неспроможність виконувати свої обов'язки та призначила новий уряд на чолі з Прем'єр-міністром Арсенієм Яценюком.

Своїми актами агресії російські збройні сили очевидно порушили суверенітет і територіальну цілісність України. 1 березня Рада Федерації Росії дозволила використання збройних сил на території України. Ці дії порушують Статут ООН та Гельсінський заключний акт ОБСЄ, а також особливі зобов'язання Росії щодо шани суверенітету і територіальної цілісності України у рамках Будапештського меморандуму від 1994 року та двостороннього Договору про дружбу, співробітництво та партнерство від 1997 року. 16 березня у Криму пройшов «референдум» щодо приєднання півострова до Російської Федерації. 18 березня Російська Федерація підписала договір з де факто владою Республіки Крим та міста Севастополь – дозволяючи у такий спосіб де факто анексії Криму набути чинності негайно. Як зазначили у своїй заяві від 18 березня Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей і Президент Європейської Комісії Жозе Мануел Баррозу, Європейський Союз не визнає ані незаконний і неправомірний референдум у Криму, ані його результат. Суверенітет, територіальна цілісність і незалежність України мають шануватися. Європейський Союз не визнає і не визнаватиме анексію Криму та Севастополя і приєднання їх до Російської Федерації. Як зазначено у її висновках від 20 березня, Європейська Рада поділяє думку щодо незаконності референдуму та подальших кроків. Наступного дня, 21 березня, ЄС і Україна підписали політичні положення Угоди про асоціацію. Вони підтвердили свій намір рухатися у

напрямі до підписання та укладання решти частин Угоди, що разом із політичними положеннями становлять єдиний інструмент.

У 2013 році Україна частково виконала деякі рекомендації, що були зазначені в останньому звіті про прогрес, – зокрема, ті, що стосуються виборчого права і практики та судоустрою. Грунтуючись на цьогорічному звіті, а також з метою послідовного впровадження Порядку денного асоціації у 2014 році, Україна запрошується, щоб:

- провести незалежне розслідування актів насильства з обох боків, що відбулися під час громадянських протестів, – бажано за підтримки Міжнародної дорадчої панелі, що була запропонована Радою Європи;
- вдатися до перших кроків зі створення надійної та єдиної виборчої системи для регіональних, парламентських, президентських виборів і референдуму; встановити чіткі правила для збалансованого доступу медіа до кандидатів; забезпечити проведення виборів мера Києва та Міської ради;
- привести закон про референдум у відповідність до міжнародних стандартів, зокрема унеможливити здійснення конституційних змін в обхід Парламенту;
- ухвалити, у відповідності до рекомендацій Венеціанської Комісії, закон про реформу Генеральної прокуратури;
- вжити подальших кроків для реформи судової системи з метою запобігання повторенню випадків вибіркового правосуддя у майбутньому;
- у рамках впровадження Кримінально-процесуального кодексу ухвалити закон про створення Державного бюро з розслідувань;
- забезпечити проведення процесу конституційної реформи у всеохопний і прозорий спосіб та гарантувати його завершення до вересня 2014 року – у відповідності до процедури конституційного контролю, як зазначено у Конституції, та у тісній співпраці з Європейською Комісією за демократію через право (Венеціанською Комісією);
- гарантувати зміцнення незалежності суддів оновленою Конституцією; ухвалити закон, який визначає роль Вищої ради юстиції, судової системи та статус суддів;
- розробити план щодо реформи поліції з метою прокладання шляху для здійснення всеохопної поліційної реформи; план має передбачати створення механізму із розслідування скарг щодо заяв про жорстоке поводження і тортури правоохоронними органами, а також незалежний та ефективний механізм із розслідування таких злочинів;
- посилити боротьбу проти конфлікту інтересів, корупції і шахрайства, торкаючись усіх сфер суспільного життя, включаючи, зокрема, судову систему та світ бізнесу;
- зупинити «сповзання вниз» сфери державних закупівель та бюджетної прозорості, і розпочати впровадження стратегії управління державними фінансами;
- докласти значніших зусиль для виконання решти критеріїв, зазначених у Плані дій з візової лібералізації;
- створити макроекономічну основу, що сприятиме відновленню підтримки з боку Міжнародного валютного фонду; для цього, зокрема, потрібно забезпечити бюджетно-фінансову стабільність в енергетичному секторі;
- вдатися до подальших кроків із поліпшення бізнесового клімату;
- розв'язати чинні торговельні випадки (зокрема, ті, що стосуються утилізаційного збору на автомобілі, частки місцевого виробництва в устаткуванні для відновлюваної енергії), що не відповідають зобов'язанням України у рамках її членства у СОТ;
- виконати свої зобов'язання у рамках Угоди про енергетичну спільноту, зокрема у сферах, що стосуються незалежності енергетичного регулятора, розмежування власності між постачальником і виробником, прозорості, відкриття ринку.

У щорічному звіті описані реформи, що були ініційовані, проведені та відкладені протягом 2013 року у різних сферах співпраці між Євросоюзом і Україною. Деякі з них заслуговують на особливу увагу.

Відбулися позитивні зміни у сфері правової реформи, включаючи судоустрій і його систему самоуправління, та деякий прогрес щодо випадків вибіркового застосування правосуддя. Водночас не було проведено жодної роботи щодо удосконалення інших важливих законодавчих актів, зокрема законів про президентські та місцеві вибори. Свобода медіа погіршилася. Повідомлення про фізичні атаки на журналістів почастишали; були документально підтверджені атаки, що траплялися під час громадянських протестів у Києві у грудні-січні.

Сприйняття корупції залишається доволі високим. Однак, за допомогою ухвалення законодавства у рамках рекомендацій ООН і Ради Європи у контексті плану дій з візової лібералізації, вдалося досягти деякого поліпшення у сфері антикорупційного законодавства.

У той час, як Україна продовжувала залишатися країною походження, транзиту та призначення жертв торгівлі людьми, у 2013 році було досягнуто хорошого прогресу у боротьбі проти торгівлі людьми.

Економічні показники у 2013 році були доволі слабкими. Рецесія, яка розпочалася у другій половині 2012 року, тривала упродовж усього 2013 року; щорічне зростання було негативним.

У листопаді було парафоровано Угоду про спільний авіаційний простір.

Сайт Представництва ЄС в Україні

ЕНЕРГЕТИКА

21.03.2014. Єврокомісар з енергетики: ЄС допоможе Україні з газом

Росія продовжує постачання газу Україні. Але як довго і на яких умовах? ЄС допоможе Києву з газопостачанням, запевнив в інтерв'ю DW єврокомісар з енергетики Гюнтер Еттингер.

Єврокомісар з енергетики Гюнтер Еттингер давно виступає за створення єдиних мереж енергопостачання в Європі та диверсифікацію закупівель енергоносіїв. В інтерв'ю Deutsche Welle він запевнив, що Брюссель допоможе Україні зменшити залежність від російського газу.

Deutsche Welle: Що може зробити Євросоюз, щоб допомогти Україні в енергозбереженні, зокрема, у постачанні газу?

Гюнтер Еттингер: Україна - член Європейського енергетичного співтовариства, тому ми зобов'язані їй допомогти. Ми вивчили стан транзитних газопроводів в Україні і підготували плани їх модернізації. Ми зможемо взяти участь і у фінансуванні спільно з Європейським банком реконструкцій та розвитку і Всесвітнім банком.

У нас є, крім того, можливість дещо знизити залежність України від російських поставок. По трубопроводах з України в Польщу, в Угорщину чи Словаччину зараз постачається газ зі Сходу на Захід. Треба технічно підготувати їх для того, щоб газ можна було перекачувати і у зворотному напрямі. Так можна заповнити українські газосховища газом з європейських ринків.

Російський "Газпром" може з квітня різко підвищити ціну на газ для України. Що може цьому протиставити ЄС?

Це лише підкреслює необхідність підготовки альтернатив. Постачання газу з ЄС до України покращать позиції Києва на перемовинах. Україні треба буде імпортувати менше газу з Росії.

Наскільки залежить сам Євросоюз від російських поставок? Чи не доведеться ЄС сидіти у темряві та холоді, якщо Росія перекриє трубу?

Причин для нервування немає. У нас газосховища заповнені. Запасів вистачить на декілька тижнів. У межах Євросоюзу можливі постачання газу в усіх напрямках. Ми сьогодні значно менше залежні, ніж раніше. Але ми ведемо постійний діалог з нашими партнерами в Росії. Росія буде постачати газ, а ми будемо платити. Залежність тут взаємна. Як Росія, так і ми маємо намір забезпечити постачання газу від впливу нинішньої кризи і використання економіки в політичних цілях.

Чи правильно ми Вас зрозуміли, поставки енергоносіїв - не той інструмент, який можна використати для санкцій? Це було би надто болючо для обох сторін?

Постачання енергоносіїв, напевно, не досконалий інструмент для використання їх у політичних цілях.

Німецька хвиля

ЕКОНОМІКА

19.03.2014. Єврокомісія пропонує 1 мільярд євро макрофінансової допомоги Україні

Європейська Комісія запропонувала новий пакет макрофінансової допомоги Україні. Допомога складатиметься з середньострокових кредитів та сягатиме одного мільярда євро. Ця нова програма макрофінансової допомоги (МФД), яку, як очікується, Рада Міністрів ЄС схвалить протягом наступних тижнів, є частиною підтримки Україні, що її Європейська Комісія оголосила 5 березня та яку підтримала Європейська Рада на своїй зустрічі 6 березня. Програма націлена на те, щоб надати Україні економічну та фінансову допомогу з огляду на ті критичні виклики, з якими вона стикається, зокрема дуже слабке і дедалі гірше становище платіжного балансу та фіскальної ситуації, які були погіршені нинішньою кризою.

За словами Оллі Рена, Віце-президента Європейської Комісії з економіко-монетарних питань та євро, «засадничий інтерес України та ЄС полягає в підтриманні миру і політичної й фінансової стабільності на нашому континенті». Він додав, що оголошена підтримка «допоможе стабілізувати фінансову ситуацію в Україні і тому буде однією з важливих елементів досягнення розв'язання кризи».

Запропонована МФД з боку ЄС націлена на те, щоб допомогти Україні покрити частину своїх негайних зовнішніх фінансових потреб у контексті програми стабілізації та реформ, яку зараз готують за допомогою Міжнародного валютного фонду. Запропонована допомога націлена на те,

щоб зменшити короткострокову вразливість української економіки в сфері платіжного балансу та фіскальної ситуації.

Розподіл цієї допомоги відбуватиметься за умов успішного виконання фінансових домовленостей, що їх українська влада очікує укласти з МВФ та від особливих умов економічної політики, яку погодять Європейська Комісія та Уряд України. Обидві домовленості очікуються протягом наступних тижнів. Політика, яку Європейська Комісія вважає за потрібне підтримати через запропоновану допомогу, включає в себе негайну фіскальну консолідацію та дії з зовнішньої стабілізації, а також структурні реформи, націлені на поліпшення загального макроекономічного менеджменту, зміцнення економічного урядування й прозорості та поліпшення умов для стабільного зростання.

Запропонована програма допомоги в 1 мільярд євро буде виконуватися паралельно з уже наявною програмою в 610 мільйонів євро, які було погоджено ще у 2010 році, але які ще не було використано.

Контекст

Макрофінансова допомога (МФД) є унікальним інструментом відповіді ЄС на кризові ситуації, що надається партнерським країнам-сусідам ЄС, які страждають від жорстких проблем платіжного балансу. Вона доповнює допомогу, що її надає Міжнародний валютний фонд. Кредити МФД фінансуються через запозичення ЄС на ринках капіталу. Після цього гроші перепозичаються країнам-бенефіціарам на тих самих фінансових умовах.

Більше інформації про операції МФД, зокрема проект сьогоденного рішення, можна знайти тут: http://ec.europa.eu/economy_finance/eu_borrower/macro-financial_assistance/index_en.htm

Представництво ЄС в Україні

ІНШІ ПОДІЇ ЄС

24.03.2014. Експерт: У країнах Балтії панує суміш тривоги й пильності

Аналітик берлінського фонду "Наука і політика" Кай-Олаф Ланг в інтерв'ю DW про страх перед подальшими територіальними претензіями з боку Росії у Східній Європі та про те, як цьому можна протидіяти.

Deutsche Welle: Після анексії Криму Росією існує побоювання, що Москва може під приводом захисту російськомовного населення ввести війська і до східної України. Що може зробити Захід, аби зупинити щось подібне?

Кай-Олаф Ланг: Доволі мало. Якщо Москва справді твердо вирішить привести в дію у східній Україні широкомасштабні дестабілізуючі заходи і також застосовувати насильство, запобігти цьому певно не вдасться. Однак Захід може заздалегідь надіслати сигнали рішучості і спробувати певною мірою "підняти ціну".

При цьому Захід може зробити три речі: передусім він може підтримати перехідний уряд у Києві; потім він може застосувати вибіркові - у тому числі й економічні - санкції проти Росії; і нам потрібні ефективні механізми солідарності в Європейському Союзі - наприклад у галузі енергетики. Окрім того, має бути покращене товариство з безпеки Північноатлантичного альянсу. Особливо Польща та країни Балтії потребують ефективних гарантій безпеки.

Тривога через можливу експансію Росії наявна й у країнах Балтії. Наскільки серйозною, на Вашу думку, є загроза для Латвії, Литви та Естонії, які є членами ЄС та НАТО?

Я не думаю, що вони перебувають під прямою загрозою. Російські інтереси сьогодні виглядають інакше: йдеться про великий геостратегічний взаємозв'язок і баланс сил між Заходом та Росією на пострадянському просторі. Україна - це ядро великої стратегічної конструкції. У випадку з балтійськими країнами все виглядає інакше, адже вони вже в ЄС та НАТО. Бажання мати відкрити конфронтацію з балтійськими країнами немає, однак є цілковита готовність використати долю російськомовної меншини для того, аби активізувати свої дії.

Які настрої відносно Росії панують у країнах Балтії?

Це суміш тривоги й пильності. З певним занепокоєнням дивляться не лише на Україну, а й на те, що роблять російські громади у власних країнах, і як по відношенню до цього поводить себе Москва. Прибалти завжди застерігали, що ми не повинні виключати в тому числі й різні варіанти розвитку в сенсі політики безпеки перед нашими дверима на Сході. Зараз вони бачать підтвердження цього.

Яку роль відіграє енергетична залежність балтійських країн від Росії?

Балтійські країни впродовж багатьох років заявляли, що хотіли би створити для себе інші можливості для імпорту. Сто відсотків постачань природного газу надходять з Росії, альтернативної інфраструктури газогонів не існує. "Газпорм" контролює в тому числі постачальників газу. Тут є велика вразливість.

Чи створюють Білорусь та Молдова окрім України буфер між Росією та Заходом? Чи намагатиметься Путін у майбутньому збільшити вплив Москви в цих країнах?

Білорусь фактично вже зараз значною мірою перебуває під контролем Росії. Режим Лукашенка сам себе ізолював і великою мірою відірвався від Заходу. В економічному сенсі, передусім в енергопромисловому, він залежний від Росії. Свою військову присутність Росія там також посилила.

Тоді як у Молдові навпаки деякі речі вже справді окреслюються. У Придністров'ї - регіоні, котрий фактично відділився від Молдови, - також було бажання приєднатися до Росії. Може бути, що у випадку з Молдовою також буде зроблено спробу за допомогою заходів дестабілізації ускладнити підписання або впровадження цією країною угоди про асоціацію з ЄС.

Німецька хвиля

25.03.2014. Як Путін допомагає США та ЄС створити зону вільної торгівлі

Переможець конфлікту навколо Криму уже визначений: трансатлантичне партнерство. Вашингтон і Брюссель ще ніколи не демонстрували такої єдності - угода про зону вільної торгівлі між США та ЄС знову отримала шанс.

За гучними дебатами щодо України у ЄС та США потроху відновлюється тема запланованої між ними угоди про зону вільної торгівлі. Трансатлантична торгівля "без перешкод" важлива як ніколи, вважає американський конгресмен-республіканець Чарлз Дент. "Я думаю, ми повинні скористатись цим моментом заради агресивного поступу щодо угоди про зону вільної торгівлі між США та ЄС з тим, аби досягти єдності в цьому питанні", - заявив член американського Конгресу. За його словами, важливо посилити економічний альянс у ці критичні часи. "Більш тісний економічний зв'язок може стати в нагоді нашій стратегії безпеки та ізолює пана Путіна економічно", - наголосив Дент.

Починаючи від минулого літа, Сполучені Штати та ЄС ведуть переговори про скасування торгових мит та інших перешкод у розвитку торговельно-економічних відносин. Йдеться, зокрема, про стандарти безпеки, технічні вимоги та правила конкуренції. За оцінками Єврокомісії, зона вільної торгівлі між Сполученими Штатами та ЄС охопить 800 мільйонів споживачів, на неї припадатиме половина сукупного світового обсягу ВВП. При цьому вона стане найбільшим економічним простором у світі, адже третина світових торговельних потоків зосереджені на США та Євросоюзі. Згідно з прогнозами експертів, угода про вільну торгівлю допоможе збільшити ВВП Євросоюзу на додаткові 0,5 відсотка в рік.

Страхи Європи

Утім, перешкод на шляху до трансатлантичної ЗВТ ще немало. За минулі місяці по обидва боки Атлантики зросли сумніви та опір щодо цієї угоди. Критики скаржаться, що перемовини відбуваються недостатньо прозоро. Захисники доквілля та прав споживачів побоюються, що будуть порушені стандарти, які вони відстоюють, оскільки на європейський ринок потраплять із США гормональне м'ясо, генмодифіковані продукти й "хлоровані" американські курчата.

Американці та європейці демонструють різні підходи й щодо безпеки даних, захисту інвестицій та регуляторних функцій держави. "Поєднати ці правила між собою не так вже й просто, - вважає німецький посол у Вашингтоні Петер Аммон. - Ми не можемо не звертати увагу на те, що маємо різні уявлення і бажання з окремих питань".

Захист фірмових продуктів

Американці наполягають на вільному доступі на ринок ЄС своєї аграрної продукції. На те, як при цьому захищатимуть свої інтереси європейці, вони дивляться щонайменше здивовано. "У Франції та Італії, наприклад, є люди, які готові захищати місцеві страви й продукти харчування. Щодо болонської ковбаси чи сиру "Пармезан" вони вперто наполягають на своїх умовах", - каже Дент.

Дешеві підробки "Made in USA" не можуть використовувати оригінальні європейські найменування, кажуть натомість у ЄС. Тож не дивно, що після останнього раунду переговорів стосовно зони вільної торгівлі багато хто виявився особливо розчарованим: американці, здається, не готові до такого широкого скасування торговельних бар'єрів, як собі це уявляють європейці. Водночас США тиснуть на газ в іншому питанні. "Ми повинні говорити про експорт америкаського газу до ЄС", - вважає республіканець Дент, який є членом підкомітету з питань зовнішньої політики. На його думку, американці повинні допомогти Європі звільнитись від залежності від російського газу.

США прориваються з газом до Європи

Уже за шість років США сподіваються перетворитись на світових лідерів за обсягами експорту енергоносіїв, посунувши країни Близького Сходу. Застосовуючи нову технологію видобутку газу - фрекінг, - американці планують видобувати більше блакитного палива, ніж споживають. Особливо в республіканському таборі гучно лунають вимоги на адресу Обами нарешті дозволити спорудження експортних терміналів. Згідно з американським законодавством, експорт

нафти і газу із США дозволяється, однак, тільки в ті країни, які пов'язані зі Сполученими Штатами зоною вільною торгівлі.

Тож підписання трансатлантичної угоди уможливить вивезення газу із США до Європи. На думку Александра Прівітейра, директора економічної програми Американського інституту сучасних німецьких досліджень Університету Джона Гопкінса у Вашингтоні, ця угода - вже не суто економічний пакт. "Очевидно, що мають місце стратегічні й політичні компоненти, які зближують США та Європу. Здається, це навіть важливіше, ніж скасування митних тарифів чи узгодження стандартів", - наголошує експерт.

Перешкода: скандал з АНБ

На думку Дента, існує ще одна перешкода на шляху зближення. "Ми повинні говорити про Агентство національної безпеки (АНБ) та зловживання, які певно мали місце", - вважає він. Однак, що ще можна додати? Здається, ідея про укладення "шпигунського договору", котра виникла у зв'язку із прослуховуванням американцями телефону канцлерки Ангели Меркель, уже знята з порядку денного.

Однак справжня небезпека може заскочити з-поза меж західного альянсу. "Як от це сталося тепер, - каже американський конгресмен Дент. - Ми повинні бути готовими до захисту та не можемо допустити, що дебати навколо АНБ відволікнуть нас від більших загроз".

Прискорювач Путін?

Ще кілька тижнів тому тема трансатлантичного партнерства й укладання угоди про зону вільної торгівлі була на межі зриву. За час московських маневрів у Криму вона набула нової ваги, вважає посол Аммон. "Я думаю, стратегічне значення трансатлантичного партнерства стає зрозумілим саме за таких обставин", - наголосив він.

Американські спецслужби також роблять ставку на таке партнерство: скандал навколо АНБ залишатиметься темою в Брюсселі, але тільки для збереження обличчя, підставою ж розірвання відносин, дякуючи Путіну, ця проблема вже не стане. Занадто високими є ставки.

Німецька хвиля

25.03.2014. Експерт: санкції вдарять по Росії болючіше, ніж по ЄС

Широкомасштабні економічні санкції з боку ЄС вдарять по Росії значно сильніше, ніж по самому Євросоюзу. У цьому переконані експерти німецького Інституту економічних досліджень ifo.

Торгівельний бойкот Росії країнами ЄС спричинить РФ більших втрат, ніж Євросоюзу. "Експорт Росії у країни ЄС становить 15 відсотків російського ВВП. Натомість експорт ЄС до Росії становить лише один відсоток валового внутрішнього продукту Євросоюзу", - пояснив експерт з питань торгівлі Габріель Фельбермайр в аналітичній записці, оприлюдненій на сайті ifo у вівторок, 25 березня. На переконання фахівця, у випадку введення торговельного ембарго Росія у короткостроковій перспективі більше відчує його наслідки, ніж Європа.

Німеччина має бути обережною

Водночас Фельбермайр застеріг німецький уряд від проведення такої торговельної політики, яка б повністю ізолювала Росію. "Росія є більш важливим ринком збуту для Німеччини, ніж для інших країн спільноти", - пояснив Фельбермайр. Нині ЄС веде переговори про створення зони вільної торгівлі з Молдовою, Грузією та Україною, що уможливорює ізоляцію Росії. "Однак це не може бути обґрунтованим економічним інтересом Німеччини", - наголосив представник мюнхенського Інституту економічних досліджень.

Фельбермайр нагадав, що Німеччина експортує до Росії товарів обсягом близько 1,4 відсотка німецького ВВП. Водночас 86 відсотків імпорту з Росії до ФРН становлять нафта, газ та вугілля. При цьому найбільш залежними від енергії з Росії є Баварія, Бранденбург та Саксонія-Ангальт. "Припинення енергетичних поставок у короткостроковій перспективі може негативно відобразитися передусім на східнонімецьких землях", - застеріг Фельбермайр.

Німецька хвиля

27.03.2014. Європейське сусідство на роздоріжжі: підбиваючи підсумки року проблем і викликів

Щорічний звіт ЄС щодо впровадження Європейської політики сусідства показує змішану картину. Попри те, що у деяких країнах-партнерах 2013 був роком кризи, Євросоюз – реагуючи на політичну нестабільність та складні соціально-економічні умови – продовжив підтримувати дії, спрямовані на зміцнення демократичного урядування, побудову безпеки та підтримку збалансованого і всеохопного розвитку. У низці країн Європейського сусідства були впроваджені політичні та економічні реформи. Водночас у інших країнах демократичні реформи та економічне зростання, що проводилися і були досягнуті у минулі роки, опинилися під загрозою через національні та регіональні безпекові проблеми.

ЄС не припинив співпрацю зі своїми партнерами

Європейська політика сусідства, разом з усіма своїми політичними інструментами, є основою, у рамках якої ЄС працює зі своїми партнерами у напрямі утвердження демократії, зміцнення довготривалого і всеохопного економічного розвитку та побудови безпеки.

Щорічний пакет Європейської політики сусідства свідчить: успіх політики залежить від спроможності та орієнтації урядів на реформи. Пакет було представлено Високим представником ЄС із закордонних справ і безпекової політики Кетрін Ештон і Європейським Комісаром із розширення та Європейської політики сусідства Штефаном Фюле.

Коментуючи оприлюднення пакету, Ештон зазначила, що для ЄС співпраця із партнерами є «абсолютним пріоритетом». «Європейська політика сусідства дозволяє нам реагувати на проблеми, з якими зіштовхуються наші партнери, та, з іншого боку, захищати інтереси ЄС. Її мета – запобігати і розв'язувати конфлікти. Ця політика також стимулює наших сусідів рухатися у напрямі здійснення політичних і економічних реформ», – підкреслила Ештон.

Відповідно до звітів, проблеми, з якими зіштовхуються країни-партнери ЄС, стають більш різноманітними. Це потребує політики, здатної краще реагувати на актуальні очікування та потреби кожної країни-партнера та одночасно презентувати довгострокове бачення їх економічної інтеграції та політичної асоціації з Євросоюзом.

Своєю чергою, на переконання Фюле, події останніх місяців засвідчили, що територія Європейського сусідства залишається «регіоном, на якому ЄС має концентрувати свою увагу і ресурси». «Прагнення народів до кращого життя і дотримання прав людини і засадничих свобод залишаються доволі міцними. У той час як бажання реформ не може бути нав'язано ззовні, Євросоюз несе спеціальну відповідальність щодо підтримки тих партнерів, які йдуть складним і вимогливим шляхом перетворень у напрямі демократії та створення більш всеохопного суспільства. Співпрацюючи безпосередньо з людьми, надаючи громадянам можливості для подорожей і навчання, сприяючи налагодженню зв'язків між спільнотами (бізнесом, університетами, представниками сфер культури, досліджень, мистецтва тощо), а також підтримуючи громадянське суспільство, політика ЄС здатна слугувати каталізатором цього процесу», – відзначив Фюле.

Прогрес у виконанні зобов'язань у рамках реформ неоднаковий

Що стосується східного виміру Європейської політики сусідства, то, зокрема, в Україні відбулися важливі зміни, спричинені потужними громадянськими протестами (так званим Євромайданом) на підтримку політичної асоціації та економічної інтеграції з ЄС. Євросоюз готовий підтримати пошук Україною свого демократичного і заможного майбутнього. У зв'язку із цим 5 березня Європейська Комісія оголосила про пакет заходів для України, включаючи фінансову допомогу у розмірі 11 млрд. євро на довгі роки. 21 березня у Брюсселі між ЄС і Україною була підписана політична частина Угоди про асоціацію. Молдова і Грузія, своєю чергою, досягли прогресу у впровадженні політичної і судової реформ, а також реформ для підготовки впровадження Угод про асоціацію. Вибори у Грузії, які відбулися восени 2013 року, засвідчили собою другу демократичну передачу влади. Вірменія продовжила впроваджувати демократичні реформи, однак вирішила призупинити підготовку до укладання Угоди про асоціацію, включно із положеннями про створення глибокої і всеохопної зони вільної торгівлі, та відмовилася парафувати її.

Азербайджан продовжив легковажно ставитися до закликів щодо прогресу у дотриманні засадничих прав і свобод. Білорусь не зробила жодного поступу на шляху політичних реформ.

Більшість країн-партнерів ЄС на Сході показали важливий прогрес щодо мобільності та міграції.

Як частина партнерства з суспільством у країнах Європейської політики сусідства, ЄС зміцнив свою залученість і підтримку громадянському суспільству, яке продовжує відігравати важливу роль.

Допомога країнам-партнерам досягла найбільшого щорічного рівня за весь семирічний період і склала 2,65 млрд. євро. У грудні, після двох років перемовин, були погоджені програма фінансового розвитку на 2014-2020 роки та відповідні інструменти, включаючи новий Європейський інструмент сусідства. Попри економічну кризу, вдалося зберегти фінансування на рівні 15,4 млрд. євро. Це підтверджує прихильність ЄС до Європейської політики сусідства та пріоритетність, яку Євросоюз надає цій ініціативі.

Більше інформації:

Веб-сайт Європейського Комісара із розширення і Європейської політики сусідства Штефана Фюле

Веб-сайт Високого представника ЄС із закордонних справ і безпекової політики Кетрін Ештон

Огляд Європейської політики сусідства

Веб-сайт ENPI-Info

Спільне повідомлення можна знайти на веб-сайті Європейської служби зовнішньої дії

Звіт по країнах Європейської політики сусідства:

Алжир: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-219_en.htm
 Вірменія: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-220_en.htm
 Азербайджан: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-221_en.htm
 Білорусь: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-222_en.htm
 Єгипет: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-223_en.htm
 Грузія: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-224_en.htm
 Ізраїль: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-225_en.htm
 Йорданія: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-226_en.htm
 Ліван: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-227_en.htm
 Лівія: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-228_en.htm
 Молдова: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-229_en.htm
 Марокко: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-230_fr.htm
 Окуповані Палестинські Території: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-231_en.htm
 Сирія: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-232_en.htm
 Туніс: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-233_fr.htm
 Україна: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-234_en.htm

Сайт Представництва ЄС в Україні

31.03.2014. Веймарський трикутник за "переосмислення" відносин зі східними сусідами ЄС

Євросоюз повинен по-новому вибудовувати відносини зі східними сусідами, переконані глави МЗС Німеччини, Польщі та Франції. Вони зустрічалися у німецькому Веймарі.

Німеччина, Польща та Франція виступають за переосмислення й оновлення відносин Євросоюзу зі своїми східними сусідами - Україною, Білоруссю, Грузією, Молдовою та Азербайджаном. Міністри закордонних справ країн Веймарського трикутника Франк-Вальтер Штайнмаєр, Радослав Сікорський та Лоран Фабіус під час зустрічі у Веймарі у понеділок, 31 березня, обговорили можливості більш гнучкої фінансової підтримки східних сусідів та покарання з ними економічних відносин.

Водночас з огляду на причини та наслідки кризи в Україні, німецький, польський та французький міністри дійшли висновку, що "Молдова, Грузія чи Вірменія не повинні опинятись у ситуації "або, або", коли йдеться про приєднання до тих чи інших економічних союзів", повідомляє д-р з посиланням на дипломатичні кола.

Повернення до часів "холодної війни"?

При цьому головний дипломат Німеччини Штайнмаєр застеріг від загострення української кризи. "Не може бути так, щоб у XXI-му столітті ми повернулися назад, у часи "холодної війни". Однак, цього також не можна виключати", - сказав він. Штайнмаєр переконаний, що нині треба докласти усіх зусиль, щоб запобігти розколу Європи. Водночас як сигнал розрядки він сприйняв згоду Росії на відведення своїх військ від російсько-українського кордону.

Міністри закордонних справ Німеччини, Польщі та Франції спілкувались напередодні зустрічі глав МЗС країн НАТО, що відбудеться у вівторок та середу у Брюсселі. На її порядку денному - обговорення посилення присутності на східних кордонах Альянсу, зокрема, у країнах Балтії.

Веймарський трикутник - це неформальні консультації міністрів закордонних справ, а також глав держав та урядів Німеччини, Польщі та Франції, започатковані у 1991 році.

Німецька хвиля

01.04.2014. Єврокомісія прагне спростити візові процедури для громадян з країн з-поза меж ЄС

Багато громадян з країн, що не входять до складу ЄС, часто зіштовхуються з громіздкими, затяжними та дорогими візовими процедурами. Пропозиції, що їх сьогодні представила Європейська Комісія, покликані відчутно скоротити і полегшити візові процедури для охочих здійснювати короткострокові подорожі до ЄС. Також їхня мета – сприяти заощадженням, скоротити бюрократію та зберегти належний рівень безпеки.

Коментуючи нові пропозиції, Європейський Комісар з внутрішніх справ Сесілія Мальмстрьом зазначила, що вони значно полегшать візові процедури для тих, хто здійснюватиме короткострокові подорожі до ЄС. «Завдяки цим пропозиціям ми очікуємо у наступні роки на серйозне збільшення кількості подорожан», – підкреслила Мальмстрьом.

Своєю чергою, Європейський Комісар з промисловості і підприємницької діяльності Антоніо Таяні переконаний: зміни, передбачені пропозиціями, допоможуть туристичному сектору ЄС впоратися із очікуваним збільшенням потоку туристів у Європу. «Туризм – рушій економічного

зростання Європи, який є найважливішим бастионом європейської економіки у часи кризи», – відзначив Таяні.

Згідно із нещодавнім дослідженням, у 2012 році через громіздкі візові процедури ЄС «втратив» 6,6 млн. потенційних подорожан з шести країн з найбільшою кількістю мандрівників (йдеється, зокрема, про Китай, Індію, Росію, Саудівську Аравію, Південну Африку та Україну). Окрім того, більш гнучкі візові правила здатні збільшити подорожі лише самих громадян цих шести країн до держав Шенгенської зони на 30%-60%.

Водночас збільшення туристичного потоку може принести додатково 130 млрд. євро протягом 5 років у вигляді витрат на туристичні поїздки, проживання в готелях, транспортні видатки, розваги, здійснення покупок тощо. Окрім того, у туристичному секторі може з'явитися додатково 1,3 млн. робочих місць.

У такий спосіб Європейська Комісія пропонує такі важливі зміни до візових правил:

У такий спосіб Європейська Комісія пропонує такі важливі зміни до візових правил:

- Спростити заявки на отримання візи для короткострокових подорожей з метою задоволення попиту, що зростає.

- Створити чіткий набір процесуальних норм і пришвидшити процес. Пропонується, зокрема, скоротити терміни обробки і прийняття рішення про видачу візи з 15 до 10 днів. Водночас максимальний кінцевий строк для подання заявки на візу буде збільшено з трьох до шести місяців перед очікуваною поїздкою.

Також буде скорочено та зроблено вичерпним список супровідних документів для отримання візи; будуть скасовані дорогі обов'язкові медичні страховки для подорожей.

- Активізувати консульську співпрацю. Згідно з пропозицією, якщо країна-член ЄС, відповідальна за видачу візи, не представлена у країні, що не є членом ЄС і у якій подається заявка на отримання візи, прохач матиме право звернутися до будь-якого консульства, що присутнє у його/її країні.

- Полегшити здійснення повторних візитів. Це стосується отримання мультівізи на три і п'ять років. Цією перевагою зможуть скористатися подорожани, дані яких зареєстровані у так званій Візовій інформаційній системі та які раніше отримували щонайменше дві візи протягом останніх 12 місяців.

- Створити так звану мандрівну візу. Її введення, згідно із пропозицією, передбачає можливість знаходитися на території Євросоюзу до одного року за умови перебування в одній країні-члені не більше 90 днів протягом 180-денного періоду.

Такий тип візи, на думку Єврокомісії, отримуватимуть насамперед артисти, які дають концерти у країнах Шенгенської зони протягом тривалого періоду. Також на таку візу можуть розраховувати інші мандрівники – зокрема, прості туристи, дослідники і студенти, які бажають проводити більше часу у Європі.

Пропозиції Європейської Комісії мають бути схвалені Радою ЄС і Європейським Парламентом. Очікується, що найраніше це може статися у 2015 році.

Більше інформації:

Докладніше про пропозиції Європейської Комісії:

http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-247_en.htm

Пропозиція щодо норми, яка регулює Візовий кодекс ЄС:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/borders-and-visas/visa-policy/docs/proposal_regulation_union_code_on_visas_en.pdf%20%29

Пропозиція щодо норми, якою передбачається створення мандрівної візи:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/documents/policies/borders-and-visas/visa-policy/docs/proposal_regulation_touring_visa_en.pdf

Огляд візової статистики:

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/multimedia/infographics/index_en.htm#080126248b7b7a79/c_

Сайт Представництва ЄС в Україні

УКРАЇНА – НАТО

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

НЕЗВАЖАЮЧИ НА РЕАЛЬНІ ВІЙСЬКОВІ ЗАГРОЗИ, НАТО ПОКИ ЩО ПРОДОВЖУЄ ПОКЛАДАТИСЯ НА «М'ЯКУ» СИЛУ

Захоплення Росією Криму та можлива інтервенція в східні і південні області України несе **низку реальних загроз для безпеки держав-членів НАТО**:

1. Створюється прецедент для **можливої агресії РФ до Молдови (що становить безпосередню загрозу Румунії), а також до країн Балтії**. Самопроголошений уряд Придністров'я вже звернувся до Росії з проханням приєднати їх за кримським сценарієм. А представник РФ в Раді ООН з прав людини висловив «занепокоєння» щодо прав російськомовних жителів прикордонних регіонів Естонії¹.

2. **Змінюється на користь Росії поточний баланс сил у Чорному морі**. Донині сукупні сили чорноморських флотів держав-членів НАТО (Туреччини, Румунії, Болгарії) переважали Чорноморський флот РФ. Проте захоплення росіянами більшої частини українського флоту, а також поповнення в найближчі роки ЧФ РФ шістьма новими фрегатами і шістьма новими підводними човнами дасть Росії можливість домінувати в Чорному морі.

3. **Вірогідним є розміщення Росією ядерної зброї в Криму**. А в разі здійснення агресії в південні регіони України – російська ядерна зброя буде розміщена на самому кордоні із Румунією.

4. **Підірвано правові та політичні засади існуючого в світі статус-кво щодо зброї масової ураження**. Порушення Будапештського меморандуму 1994 р. Росією і сумнівне виконання своїх зобов'язань США та Великобританією посилять прагнення низки держав виробляти зброю масового ураження – ядерну, хімічну, біологічну, а також виправдає відповідні їх дії в очах власного населення та світового співтовариства. З метою збереження обличчя, Вашингтон переконав Київ зробити під час Гаазького саміту з ядерної безпеки спільну заяву, в якій сторони «підтвердили свою відданість узятим зобов'язанням щодо нерозповсюдження ядерної зброї»². Проте навряд ця заява когось переконає, якщо США не виконає в повній мірі свої зобов'язання із захисту територіальної цілісності хоча б материкової України.

Заяви Барака Обами щодо необхідності відведення російських військ від кордонів із Україною як передумова розрядки ситуації³ – вірний сигнал Москві.

¹ Moscow signals concern for Russians in Estonia. - <http://www.reuters.com/article/2014/03/19/us-russia-estonia-idUSBREA2I1J620140319>.

² США заручилися обіцянкою України зберегти без'ядерний статус. - <http://ukrainian.voanews.com/content/ua-non-nuclear-status/1878840.html>.

³ Обама: Росія мусить відвести свої війська з району кордону з Україною. - <http://ukrainian.voanews.com/content/obama-vs-russian-military/1881353.html>.

Правильним також є попередження американським президентом Кремля про перспективи скочування РФ до рівня регіональної держави⁴, адже питання престижу надзвичайно важливі для Путіна.

Однак загалом відповідь держав-членів НАТО поки що не відповідає масштабу загроз з боку Росії, і переважно зводиться до морального та політичного тиску та «м'яких» економічних санкцій. Очевидно, США та їх союзники розраховують, що вони мають достатньо часу, аби дочекатися падіння російської економіки. Навіть нинішні м'які санкції вже призвели до відтоку капіталу з Росії та погіршення прогнозів розвитку її економіки від Світового банку і провідних рейтингових агентств, таких як «Moody's» та «Standard & Poor's».

Та попри справедливу критику на адресу Вашингтона через недостатньо ефективні дії щодо російської агресії, слід відзначити, що в тандемі США-ЄС ініціатива все ж на боці американців, які витрачають чимало зусиль з метою переконати своїх європейських колег діяти синхронно із ними. Адже лише одночасне запровадження санкцій з боку всієї Євроатлантичної спільноти може бути ефективним. У той же час, окремі європейські країни на урядовому рівні (Болгарія, Словаччина, Угорщина) та на рівні великого бізнесу (німецькі «Siemens» та «Deutsche Bahn», французька «Total») саботують запровадження санкцій проти Росії.

Події останніх днів березня 2014 р. засвідчили, що **Вашингтону вдалося натиснути на найбільш слабке місце Росії – загрозу зниження цін на нафту й газ**. Недаремно Путін нарешті зателефонував Обамі із пропозиціями оговорити українське питання саме під час візиту президента США до Саудівської Аравії – країни, яка свого часу відіграла одну з ключових ролей у падінні цін на нафту, що підірвало економіку СРСР. **Щоправда, переговори держсекретаря США Керрі із керівником МЗС РФ Лавровим, які відбулись в Парижі 30 березня, не принесли зрушень**. Росія, як і раніше, ставиться до України як до колонії, нав'язуючи їй модель федералізації, яка з очевидністю має привести до розпаду держави.

США і НАТО мають продемонструвати Росії, що вона не отримає можливості затягувати час шляхом подібних безрезультатних переговорів, продовжуючи безкарно готуватися до нападу на материкову Україну. **Не відмовляючись від переговорів, НАТО має одночасно вживати заходів, які зроблять потенційну військову агресію неприйнятною для самої РФ через неминучість колосальних втрат**.

Заява Генсека НАТО Андерса Фога Расмуссена, за результатами зустрічі з Президентом США Бараком Обамою 26 березня, щодо намірів активізувати військову співпрацю із Україною, в т.ч. надавати допомогу українській стороні в модернізації Збройних Сил⁵, потребує термінового реального підкріплення справами. **Технічне переоснащення української армії та модернізація її військово-промислового комплексу, анонсовані новою українською владою, мають відбуватися у тісній співпраці із НАТО та відповідно до стандартів Альянсу**, незалежно від того, буде Київ відмовлятися від позаблокового статусу в найближчі роки, чи ні.

Залучення українського ВПК до співпраці із НАТО є важливим і з огляду на необхідність посилення обороноздатності Польщі, Румунії, країн Балтії, які наразі не мають фінансових можливостей купувати велику

⁴ Обама: дії Росії в Україні – ознака слабкості. - <http://www.dw.de/обама-дії-росії-в-україні-ознака-слабкості/a-17519708>.

⁵ Statement by NATO Secretary General Anders Fogh Rasmussen following the meeting with the President of the United States, Barack Obama. - http://www.nato.int/cps/en/natolive/opinions_108351.htm.

кількість дорогої військової техніки західного виробництва, проте можуть укласти відповідні угоди із українськими виробниками. Таким чином буде «вбито двох зайців одразу»: нові члени НАТО відносно недорого посилять свої оборонні можливості, а український ВПК заробить кошти, які підуть на закупівлю техніки для ЗС самої України.

Навіть якщо з політичних міркувань НАТО не зможе дійти консенсусу щодо надання Україні допомоги сучасною військовою технікою (хоча це було би сильним сигналом для Кремля), проте цілком зможе допомогти військовою амуніцією (у т.ч. для Національної гвардії), військовим автомобільним транспортом, оснащенням для посилення захисту державних кордонів.

Необхідною є більш рішуча позиція НАТО щодо **проведення найближчим часом спільних військових навчань на території України**, причому не лише у Львівській обл. (як заплановано на липень 2014 р.), а і в центральних регіонах (приміром, в Київській обл.), на Півдні (Одеська обл.), на Півночі (Чернігівська, Сумська обл.), на Сході (Запорізька, Харківська обл.).

Важливим сигналом для Кремля стала би позиція НАТО, що в разі продовження агресивної позиції РФ можуть бути суттєво спрощені та прискорені процедури прийому нових членів до Альянсу.

ЄВРОАТЛАНТИЧНИЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ

18.03.2014. США і Україна проведуть спільні військові навчання

Російсько-американські навчання «Atlas Vision» скасовуються. Але україно-американські навчання «Rapid Trident» як і раніше в силі.

Про це повідомляє Atlantic Council.

Статус двох щорічних військових навчань Армії США в Європі, які були заплановані на липень (один в Росії, другий - в Західній Україні) змінюється під впливом ситуації в Україні, яку називають найгіршою кризою з часів закінчення холодної війни. Той факт, що США і їх союзники вирішили проводити навчання в Україні та скасувати програму в Росії, демонструє підтримку Києва Заходом в його протистоянні з Москвою.

Вчення, що проходять у Львові недалеко від польського кордону, повинні «забезпечити регіональну стабільність і безпеку, зміцнити потенціал партнерства і довіри в процесі поліпшення взаємодії між Армією США в Європі, сухопутними військами України та іншими країнами НАТО і партнерами» - йдеться на сайті Армії США в Європі (USAEUR).

Крім солдатів Армії США в Європі «Rapid Trident 2014» візьмуть участь з'єднання з Вірменії, Азербайджану, Болгарії, Канади, Грузії, Німеччини, Молдови, Польщі, Румунії, Великобританії та України. Спільний штаб американо-українського батальйону проведе навчання з підтримання миру. Військові заявляють, що підготовка до навчань триватиме у відповідності з планом, а наказ про скасування не надходив.

Торішні навчання тривали два тижні, в них взяли участь 1300 військовослужбовців.

Місія України при НАТО

18.03.2014. Генсек НАТО: Альянс призупиняє практичне співробітництво з РФ

НАТО проводить переоцінку відносин з Росією в зв'язку з подіями в Україні.

Про це заявив генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен в інтерв'ю американській телекомпанії CNN, присвяченому подіям в Україні.

"Ми зараз переосмислюємо наші відносини з Росією, - зазначив він, - Ми вже вирішили призупинити практичне співробітництво з РФ. А коли міністри закордонних справ країн-членів альянсу зустрінуться 1 і 2 квітня, вони переглянуть всі наші зв'язки з Росією".

"Ми планували провести спільну операцію на морі із забезпечення безпеки американського судна, на борту якого буде знищено сирійську хімічну зброю, - нагадав він. - Ми будемо охороняти його, але Росія в операції участі не братиме. Це один з прикладів припинення співпраці"

Місія України при НАТО

18.03.2014. Генсекретар НАТО: союзники не визнають незаконну анексію Криму, яка поглибить ізоляцію Росії

Публічний коментар Генерального секретаря НАТО Андерса Фога Расмуссена із засудженням кроків, здійснених для приєднання Криму до Росії:

"Я засуджую оголошення президентом Путіним нових законів щодо включення Криму до складу Російської Федерації.

Росія ігнорує всі заклики щодо повернення до норм міжнародного права та продовжує рухатися небезпечним шляхом. Росія продовжує порушувати суверенітет і територіальну цілісність України, продовжує кричущі порушення своїх міжнародних зобов'язань. Не може бути ніякого виправдання продовженню таких дій, які можуть тільки поглибити міжнародну ізоляцію Росії. Анексія Криму є незаконною і нелегітимною, і союзники по НАТО не визнають її.

Я глибоко стурбований повідомленнями про смерть одного українського офіцера. Вкрай важливо, щоб усі сторони проявляли стриманість і вжили всіх можливих заходів для уникнення подальшої ескалації."

Місія України при НАТО

19.03.2014. Президент ПА НАТО «у жаху» від промови Президента РФ про приєднання Криму та закликає застосовувати санкції, а не говорити про них

Хью Бейлі: «стрімголове приєднання Криму є величезною зневагою до міжнародного права та договірних зобов'язань Росії»

На офіційній веб-сторінці Парламентської асамблеї НАТО розміщено коментар Президента Парламентської асамблеї НАТО Хью Бейлі у зв'язку з рішенням про приєднання Криму до Росії.

Президент ПА НАТО називає стрімке приєднання Криму «величезною зневагою до міжнародного права та договірних зобов'язань Росії».

«Виступ Президента РФ В.Путіна від 18 березня ц.р. може тільки залишити зовнішніх спостерігачів «в жаху» у зв'язку з його змістом та сприйняттям членами Ради Федерації РФ та Держдуми.

Тимчасовий Уряд України та міжнародна спільнота показали похвальну стриманість у вирішенні цієї кризи, стриманість, яку керівництво Росії зневажило.

Міжнародна спільнота має наразі вирішити як відповісти. Проголошені 17 березня ц.р. Європейським Союзом та Сполученими Штатами обережно виважені кроки та заклики до діалогу проігноровані. Останніми днями ведуться розмови про більш серйозні, розширені та далекосяжні санкції: наразі настав час перетворити слова у дії.»

Місія України при НАТО

20.03.2014. Генсек НАТО побоюється, що Росія може піти далі Криму

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен заявив, що приєднання Криму - це "частина глобальної стратегії Росії", і висловив побоювання можливістю військового вторгнення Росії в східні області України.

"Зараз ми найбільше стурбовані тим, що не знаємо, (...) чи Росія вторгнеться в східні області України", - сказав він, виступаючи в середу в Брікінгському інституті (США), передає Інтерфакс-Україна.

"Якщо Росія продовжить свій наступ, вона зробить вибір на користь ізоляції на міжнародній арені", - підкреслив глава НАТО.

"У нас в демократіях обговорюють, радяться, зважують варіанти, перш ніж прийняти рішення. Тому що нам дорога прозорість, і ми вибираємо законні варіанти, тому що ми використовуємо силу як останній засіб, а не як пріоритет", - зазначив Расмуссен.

УНІАН

21.03.2014. Генсек НАТО: з Росією вести справи так, як раніше, не можна

Після кримських подій НАТО не може вести справи з Росією так, як раніше, заявив генеральний секретар альянсу Андерс Фог Расмуссен у виступі на Брюссельському форумі.

"Військове вторгнення Росії в Україну є найсерйознішою кризою в Європі з моменту падіння берлінської стіни. Поставлено під питання наше бачення Європи єдиної, вільної і такої, що живе в мирі", - сказав пан Расмуссена, якого цитує агенція "Інтерфакс".

За його словами, ситуація довкола Криму - не поодинокий інцидент, і він вже став моделлю поведінки Росії.

"Придністров'я, Південна Осетія, Абхазія, а тепер Крим - всі ці конфлікти об'єднує одне: одна велика країна в односторонньому порядку вирішує переписати міжнародні закони", - наголосив Фог Расмуссен.

Він також зазначив, що "необхідно чітко дати зрозуміти, що ми не можемо більше вести справи з Росією, як раніше", і наголосив на необхідності нарощувати політичну і військову співпрацю з Україною.

ВВС Україна

21.03.2014. Україна почала спільні військові навчання з НАТО

На сході Болгарії розпочалися військові навчання за участю НАТО та країн-партнерів Альянсу, у тому числі й України.

Як відмічається, навчання проходять на тренувальній базі, розташованій недалеко від населеного пункту Ново-Село.

У військових маневри, які отримали назву Saber Guardian (Шабля Хранитель), беруть участь військовослужбовці з 12 країн НАТО і країн-партнерів. Окрім України в навчаннях задіяні Грузія, Сербія, Молдова, Вірменія та Азербайджану.

Представник армії США Джессі Гренджер заявив, що маневри були заплановані ще до загострення ситуації в Україні.

Нагадаємо, на початку березня в регіоні відбулися спільні навчання США, Болгарії та Румунії, в яких брали участь фрегат болгарських ВМС, три румунських корабля і американський есмінець з керованою ракетною зброєю Truxtun.

Мій вибір НАТО

22.03.2014. Експерти: Західна військова допомога Києву можлива і без членства у НАТО

Чи повинен Захід військово допомогати Києву? Кримська криза зробила це питання надзвичайно нагальним. Існують різні варіанти підтримки, але є й перешкоди.

Активної військової допомоги Київ не отримає. Про це в нещодавньому інтерв'ю телеканалу NBC сказав президент США Барак Обама: "Ми не будемо вести військо в дії в Україні". Але й без прямої військової підтримки у формі військового контингенту Захід може допомогти Україні у конфлікті з Росією.

Зокрема, шляхом прийняття Києва до оборонного альянсу – НАТО. Це, щоправда, наразі суперечить закону України від 2010 року, за яким Україна не може вступати до жодного військового альянсу. Крім того, і прем'єр-міністр Арсеній Яценюк вже після анексії Криму Росією підкреслив: "Питання приєднання до НАТО на порядку денному не стоїть. Щоб оборонятися, країні потрібна сильна та сучасна українська армія."

Плани створення багатонаціональної бригади

За наслідками кримської кризи польське міністерство оборони буде просувати плани зі створення багатонаціональної військової бригади за участі також Литви та України, написала британська газета Telegraph. Водночас австрійський політолог Гергард Манґотт в інтерв'ю Deutsche Welle висловив думку, що у цього плану немає шансів на успіх: "Це по суті прихований вступ до НАТО. Оскільки якщо представники цієї багатонаціональної бригади з Литви та Польщі будуть залучені до військових дій з російськими військами, то у такому разі Північноатлантичний альянс зобов'язаний прийти на допомогу Польщі й Литві".

Колишній генерал НАТО, німець Егон Раммс у розмові з DW не погодився із такою точкою зору. Жодну країну-члена Атлантична угода не зобов'язує до військових дій. В разі нападу НАТО, щоправда, реагуватиме, "але окремі члени НАТО суверенно вирішують, долучатися до цієї реакції або ні", пояснює Раммс.

Бригада як перший крок до членства у НАТО

Раммс, який протягом двох років здійснював командування багатонаціональним військовим корпусом у польському Щецині, вбачає у ініціативі Варшави насамперед сигнал Москві. На його думку, така багатонаціональна бригада не мала б жодної ролі задля членства у НАТО. Хоча могла б полегшити вступ до НАТО колись у майбутньому, зазначив відставний генерал.

Спільні військові підрозділи допомогли б покращити рівень озброєння української армії. Професор Манґотт передбачає, що Захід справді допоможе переоснастити українське військо. Військове зближення є можливим, незалежно від намірів членства, каже він. Це б стало "значною технічною та фінансовою допомогою Україні". На думку австрійського експерта, за 5-7 років Україна і НАТО можуть досягнути оперативної сумісності.

Захід мусить діяти – експерти

Те, що рано чи пізно до подібної довгострокової програми співпраці дійде, Манґотт не сумнівається. В іншому випадку імідж Північноатлантичного альянсу буде підірвано. "Захід мусить

визначитися, що для нього є принциповішим – дотриматися свого слова щодо ненаближення України до НАТО чи перешкодити загостренню конфлікту з Росією. Наразі я бачу, що НАТО обирає перший варіант", - зауважує австрійський професор.

Егон Раммс нагадує, що обставини дуже змінилися в останні тижні. Так, ніхто донедавна всерйоз не замислювався над російською "доктриною Медведєва" щодо захисту етнічних росіян за кордоном. Наразі ж це стало серйозним викликом. Раммс не радить поспішати з членством України у НАТО, але разом з тим підкреслює, що Росія не може цього заборонити суверенній державі. Раммс переконаний, що як, приміром, Прибалтійські країни, Польща та Румунія, Україна рано чи пізно подасть заявку на вступ, аби отримати захист від НАТО.

Німецька хвиля

23.03.2014. В НАТО вважають, що Росія своїми діями більше нагадує ворога, ніж партнера

Головнокомандувач силами НАТО в Європі генерал США Філіп Брідлав висловив стурбованість через численне зосередження російських військ на східному кордоні України.

Пан Брідлав побоюється, що це може становити загрозу для сепаратистського регіону Молдови – Придністров'я.

"Збройні сили (Росії –ред.) на східному кордоні з Україною дуже дуже значні і дуже дуже готові", - заявив генерал, повідомляє Reuters.

ВВС Україна

24.03.2014. Авторитетні політики з України обговорили в штаб-квартирі НАТО шляхи припинення військової агресії Росії проти нашої держави

На запрошення Міжнародного секретаріату НАТО та за підтримки Центру інформації і документації НАТО в Україні штаб-квартиру Альянсу відвідали відомі українські політичні діячі високого рангу.

До складу української делегації увійшли:

Євген Марчук, колишній прем'єр-міністр, секретар РНБО, міністр оборони та голова Служби безпеки України;

Володимир Огризко, колишній міністр закордонних справ України;

Ігор Смешко, колишній голова Служби безпеки та перший заступник Секретаря РНБО України;

Ігор Кабаненко, колишній перший заступник начальника Генерального штабу Збройних сил України;

Валерій Чалий, заступник генерального директора Центру Разумкова, колишній заступник міністра закордонних справ України;

Олександр Чалий, колишній перший заступник міністра закордонних справ України, колишній заступник голови Секретаріату Президента України;

Ярослав Пилинський, директор Київського офісу Інституту Кеннана.

В ході візиту до штаб-квартири НАТО українські політики провели зустрічі з керівництвом та главами місій держав-членів Альянсу, а також взяли участь в дискусії на тему відносин України та НАТО в сучасному контексті.

Було обговорено актуальні питання сучасної політико-безпекової ситуації, що склалася в регіоні у зв'язку з військовою агресією Росії проти нашої держави та незаконної анексії російською владою Автономної Республіки Крим України. Були також обговорені подальші можливості політико-дипломатичного врегулювання кризи.

Представники Альянсу засудили російську військову агресію на території України, відзначили незаконність та неправомірність проведеного в Криму т.зв. «референдуму», а відтак і його результатів. Союзники також висловили підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності нашої держави.

За результатами візиту до штаб-квартири НАТО українські політичні діячі провели брифінг для представників вітчизняних та іноземних ЗМІ.

Місія України при НАТО

26.03.2014. Заява Генсекретаря НАТО Андерса Фога Расмуссена за результатами зустрічі з Президентом США Бараком Обамою

«Дякую, пане Президенте, за Ваші добрі слова, я дуже вдячний за Вашу підтримку протягом мого перебування на посту Генерального секретаря і з нетерпінням чекаю співпраці з Вами для підготовки змістовного Саміту НАТО в Уельсі у вересні ц.р.

Я дякую Вам за Ваше сильне лідерство і за Вашу незмінну прихильність нашому Альянсу. Трансатлантичний зв'язок між Північною Америкою і Європою є основою безпеки в Європі і в Північній Америці. І я дуже ціную підтвердження Вами відданості Сполучених Штатів до нашої колективної оборони та безпеки.

І я вітаю ті кроки, які Сполучені Штати зробили у відповідь на безрозсудні і незаконні військові дії Росії на території України. Очевидним є те, що колективний захист союзників є основним завданням НАТО, і я приєднуюсь до Вашого заклик до додаткових заходів посилення колективної оборони, включаючи оновлення і подальший розвиток оборонних планів, активізацію навчань та відповідні розгортання сил.

Наша прихильність справі захисту союзників є непорушною, і в той же час ми твердо дотримуємося позиції щодо підтримки суверенітету і територіальної цілісності України. Ми активізуємо нашу військову співпрацю з Україною, в тому числі надаючи допомогу українській стороні в модернізації Збройних Сил. В процесі підготовки до чергового саміту НАТО в Уельсі в цьому році, ми переглянемо життєздатність наших відносин з Росією, ми будемо розширювати співпрацю з нашими партнерами, ми будемо й надалі зміцнювати нашу колективну оборону, ми будемо зміцнювати трансатлантичні зв'язки. НАТО є силою задля миру, але вона є також неперевершеною у військовому відношенні. Ми не прагнемо конфронтації, але ми й не будемо бездіяльні, якщо нам буде кинута виклик. Альянс більше, ніж просто військовий союз, ми є спільнотою цінностей, яка дає надію всім людям, що прагнуть свободи і миру»

Місія України при НАТО

01.04.2014. Глава МЗС Німеччини проти вступу України до НАТО

Міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр висловився проти перспективи вступу України до НАТО.

Глава зовнішньополітичного відомства Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр не вважає, що в Україні є перспектива вступу до Північноатлантичного альянсу. Про це він заявив у вівторок, 1 квітня, у Веймарі, інформує Фра.

"Не бачу шляху цієї країни до вступу у НАТО", - наголосив Штайнмаєр, спілкуючись із журналістами у Веймарі, де проходить неофіційна зустріч з главами МЗС Польщі Радославом Сікорським та Франції Лораном Фабіусом. За словами Штайнмаєра, його позиція, утім, поки що формально не узгоджена урядом Німеччини.

"Більш тісна співпраця"

Водночас німецький міністр вбачає цілком можливою більш тісну співпрацю Києва з Альянсом в рамках Комісії Україна-НАТО.

Як відомо, консультації глав дипломатичних відомств Німеччини, Польщі та Франції у форматі Веймарського трикутника відбуваються напередодні зустрічі міністрів закордонних справ країн-членів НАТО.

Обіцянка в Бухаресті

2008 року на саміті НАТО у Бухаресті була чітко зафіксована позиція країн Альянсу: Україна буде членом НАТО. Щодо того, коли це станеться, жодної конкретики немає. За президентства Віктора Ющенка Київ домагався надання Плану дій щодо членства у Північноатлантичному альянсі. Утім, відповідну пропозицію президента США Джорджа Буша 2008 року відхилили Німеччина, Франція та Італія. Головний аргумент - небажання ускладнювати відносини з Москвою.

Німецька хвиля

01.04.2014. Комісія Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ засудила незаконні дії Росії проти України та узгодила конкретні кроки для подальшої підтримки нашої держави

1 квітня ц.р. в.о. Міністра закордонних справ України Андрій Дециця взяв участь у засіданні Комісії Україна-НАТО (КУН) на рівні міністрів закордонних справ, яке відбулося в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі під головуванням Генерального секретаря НАТО Андерса Фогга Расмуссена.

На засіданні було продовжено всебічне обговорення розвитку політико-безпекової ситуації в Україні на фоні агресії з боку Російської Федерації та шляхів активізації співробітництва по лінії Україна-НАТО з метою підтримки суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, а також відновлення обороноздатності та спроможностей її Збройних сил.

В.о. Міністра закордонних справ України надав вичерпну інформацію про дії української влади у цей складний для нашої держави час. Він наголосив на намірах українського уряду змінити Україну і життя народу відповідно до європейських стандартів верховенства права і добробуту. У цьому зв'язку міністрів закордонних справ Альянсу було поінформовано про

амбітний план бюджетних реформ, нещодавно представлений Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком. Крім того, було підтверджено налаштованість на проведення вільних, прозорих, демократичних виборів Президента України, які заплановані на 25 травня 2014 року.

А.Дешиця висловив вдячність НАТО, її державам-членам та особисто Генсекретарю Альянсу за послідовну і тверду підтримку України, що в останній раз було продемонстровано 27 березня ц.р., коли всі держави члени НАТО одноставно виступили співавторами Резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Територіальна цілісність України».

Учасники засідання засудили протизаконне військове вторгнення Росії в Україну, а також порушення Росією суверенітету та територіальної цілісності нашої держави. Вони підтвердили позицію щодо невизнання протизаконної та нелегітимної "анексії" Криму Росією. Високу оцінку було надано мужності, дисциплінованості та стриманості Збройних Сил України.

Комісія Україна-НАТО також закликала Росію вжити заходів для деескалації ситуації та підтримала направлення в Україну спостережної місії ОБСЄ.

Крім того, Комісія Україна-НАТО обговорила графік інтенсивного політичного діалогу та активної практичної взаємодії на ближчу перспективу з метою захисту суверенітету та територіальної цілісності нашої держави, посилення спільних дій в сфері готовності до надзвичайних ситуацій і захисту критичної інфраструктури нашої держави, відновлення обороноздатності, боєготовності та матеріально-технічного забезпечення її Збройних Сил, посилення потенціалу українського наукового сектору в важливих на сьогодні галузях.

За підсумками обговорення було узгоджено перелік конкретних заходів в рамках КУН на ближчу, середню та довгострокову перспективу щодо активізації військового, оборонного та практичного співробітництва для подальшої підтримки України. Це стало практичною демонстрацією відданості союзників особливому партнерству з Україною.

За результатами засідання було ухвалено заяву Комісії Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ.

По завершенні засідання КУН А.Дешиця провів прес-конференцію для представників вітчизняних та іноземних ЗМІ, акредитованих при штаб-квартирі НАТО.

В рамках перебування в Брюсселі в.о. Міністра закордонних справ України також провів двосторонні зустрічі з Генеральним секретарем НАТО А.Ф.Расмуссеном, Першим віце-прем'єр-міністром, Міністром закордонних та європейських справ Хорватії Весною Пусич, Державним секретарем США Джоном Керрі, міністрами закордонних справ Великої Британії Вільямом Хейгом та Туреччини Ахметом Давутоглу.

Під час зустрічі в рамках міністерських заходів НАТО в.о. Міністра закордонних справ України Андрій Дешиця та Міністр закордонних справ Румунії Тітус Корлеціан парафували Угоду між урядами двох країн про малий прикордонний рух.

Місія при НАТО

01.04.2014. Заява Комісії Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ від 1 квітня 2014 року

Заява Комісії Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ, ухвалена на засіданні КУН в штаб-квартирі НАТО в Брюсселі 1 квітня 2014 року:

Ми, міністри закордонних справ – члени Комісії Україна-НАТО, єдині у нашому засудженні протизаконного військового вторгнення Росії в Україну, а також порушення Росією суверенітету та територіальної цілісності України. Ми не визнаємо протизаконну та нелегітимну "анексію" Криму Росією. Ми продовжимо працювати разом для досягнення політичного та дипломатичного рішення, яке відповідає міжнародному праву та поважає міжнародновизнані кордони України.

Ми закликаємо Росію здійснити деескалацію ситуації шляхом зменшення кількості її військовослужбовців в Криму до передкризового рівня та виведення їх на їхні бази; знизити військову активність вздовж кордонів України; відмінити незаконну та нелегітимну "анексію" Криму; утриматися від будь-якого подальшого втручання та агресивних дій в Україні; поважати права українського населення, в т.ч. кримських татар; а також виконати свої міжнародні зобов'язання та дотримуватися принципів міжнародного права.

Ми підтримуємо направлення в Україну спостережної місії ОБСЄ.

Ми високо цінуємо мужність, дисциплінованість та стриманість Збройних Сил України, які вони проявили перед обличчям провокацій.

Практичною демонстрацією відданості союзників особливому партнерству між Україною та НАТО стало узгодження нами конкретних кроків, спрямованих на зміцнення спроможності України забезпечувати власну безпеку.

НАТО і Україна активізують співробітництво та просувають реформування в оборонній сфері шляхом реалізації програм щодо нарощення потенціалу та розвитку можливостей. Союзники по НАТО також посилять Офіс зв'язку НАТО в Києві за рахунок додаткових експертів.

Союзники продовжуватимуть працювати разом з Урядом України, Верховною Радою України та громадянським суспільством для посилення цивільного контролю над збройними силами та відповідними складовими сектора безпеки.

Союзники підтримують кроки, зроблені українським урядом для просування реформ та сприяння всеохоплюючому політичному процесу, на основі демократичних цінностей, поваги до прав людини, меншин та принципам верховенства права.

Ми вітаємо підписання Україною 21 березня ц.р. політичної частини Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Незалежна, суверенна та стабільна Україна, віддана демократичним цінностям і принципу верховенства права, має важливе значення для євроатлантичної зони. Союзники твердо підтримують суверенітет та територіальну цілісність України. Ми закликаємо Росію дотримуватися цих принципів.

Місія України при НАТО

НАТО У ФОКУСІ ТИЖНЯ

18.03.2014. Генеральний секретар НАТО у Вашингтоні обговорив кризу в Україні і саміт в Уельсі

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен у вівторок (18 березня 2014 року), у Вашингтоні, обговорив з високопоставленими урядовцями США питання кризи в Україні та хід підготовки до вересневого саміту НАТО в Уельсі. Генеральний секретар узяв участь в робочій вечері, яку дав міністр оборони США Чак Гейгел разом з Держсекретарем Джоном Керрі і радником з питань національної безпеки Сюзан Райс.

Співрозмовники наголосили на важливості єдиної міжнародної реакції на продовження порушення Росією територіальної цілісності і суверенітету України, а також міжнародного права. Вони вивчили наслідки кризи для саміту в Уельсі і обговорили широке коло питань порядку денного НАТО у зв'язку з підготовкою до засідання міністрів закордонних справ країн Альянсу на початку квітня.

У середу (19 квітня) пан Фог Расмуссен візьме участь у робочому сніданку Атлантичної ради, присвяченому збереженню міцності трансатлантичного зв'язку. В Джорджтаунському університеті йому буде вручена премія Гіларі Клінтон за активну підтримку жінок в сфері миру і безпеки. Він також виступить в інституті Брукінгс на тему важливості НАТО для Північної Америки в час, коли криза в Україні демонструє, що безпека просто так нам не дається.

Nato.int

18.03.2014. Генеральний секретар НАТО закликав Боснію і Герцеговину до подальшого здійснення необхідних реформ

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен у вівторок (18 березня 2014 року) закликав політичне керівництво Боснії і Герцеговини до впровадження необхідних реформ для того, щоб Альянс міг ввести в дію План підготовки країни до членства в НАТО (ПДЧ). «Ми не знімаємо нашу пропозицію задіяти План підготовки до членства. Однак лише Боснія і Герцеговина можуть розблокувати цю пропозицію», – сказав Генеральний секретар після зустрічі з паном Желійко Комшичем, членом президії Боснії і Герцеговини.

Члени Альянсу офіційно запросили Боснію і Герцеговину приєднатися до ПДЧ у 2010 році. Однак ця пропозиція обумовлена здійсненням ключової реформи в цій країні – реєстрацією нерухомого військового майна. «Я схвалюю зусилля, які вже докладаються, та ваше лідерство і дух компромісу при розв'язанні цього питання», – зазначив пан Фог Расмуссен, підкресливши, що ПДЧ просуне Боснію і Герцеговину «ближче до НАТО і до євроатлантичного співтовариства».

Генеральний секретар сказав, що НАТО також очікує прогресу в інших сферах оборонної реформи, а також з широкого кола демократичних і економічних реформ, спрямованих на боротьбу з корупцією і забезпечення верховенства права. «Нещодавні демонстрації стали результатом потреби суспільства в реформах», – зазначив пан Фог Расмуссен, підтвердивши, що НАТО залишається відданою справі стабільності і безпеки в регіоні західних Балкан і євроатлантичної інтеграції тих країн, які прагнуть приєднатися до Альянсу. Після двосторонньої розмови з Генеральним секретарем пан Комшич зустрівся з Північноатлантичною радою і обговорив хід реформ і прагнення його країни до членства.

Пан Фог Расмуссен подякував Боснії і Герцеговині за продовження її участі в нашій місії в Афганістані, «там, де ви можете допомогти змінити ситуацію» і за додаткове відрядження 26 військових поліцейських цього січня до Кандагара, де вони співпрацюють зі своїми партнерами з Американської національної гвардії.

Nato.int

19.03.2014. НАТО нарощує безпеку на своїх прилеглих до України територіях

Поблизу села Медіна області Толно, що на півдні Угорщини, передано в технічну експлуатацію нову наземну радіолокаційну станцію (РЛС) НАТО.

"З розгашуванням у Медіні РЛС зможемо повністю контролювати повітряний простір Угорщини, що служитиме спільному захисту нашої вітчизни і країн НАТО", - сказав під час передачі в експлуатацію РЛС міністр оборони Угорщини Чобо Генде.

Вартість РЛС, будівництво якої на 94% профінансовано НАТО, склала 342 тис. євро. Північно-Атлантичний альянс утримуватиме станцію протягом 19 років.

Нова РЛС неподалік Сербії і Хорватії розпочне функціонувати на початку 2015 року. Розгашовані на 45-метровій висоті антени дозволять забезпечувати високу дальність (до 470 км.) виявлення у повітрі об'єктів, а на відстані 200 км. – навіть виявляти малі літаючі об'єкти діаметром до 30 см.

Наразі захист повітряного простору Угорщини - країни, яка входить до НАТО - допомагають забезпечувати дві наземні РЛС - в Бейкешчобо (неподалік України і Румунії) та у Банкуті (неподалік Словаччини і України).

Місія України при НАТО

20.03.2014. Естонія виступає за збільшення присутності НАТО в Балтійському регіоні

Президент Естонії Тоомас Гендрік Ільвес і віце-президент США Джо Байден обговорили у Варшаві гарантії колективної безпеки в Європі

"Очевидною є необхідність знайти надійні та стійкі рішення для значного збільшення присутності США і НАТО в Балтійському регіоні", - цитує канцелярія естонського президента слова Ільвеса, передає Еспресо.TV з посиланням на РІА Новості.

Глава Естонії відзначив як приклад солідарності та підвищення колективної безпеки недавнє рішення НАТО відправити шість винищувачів ВПС США F-15C, а також два літаки-заправники KC-135 для посилення складу місії по захисту повітряного простору над країнами Балтії. Таким чином, зараз охорону балтійського неба несуть вже 10 винищувачів ВПС США F-15C.

Віце-президент США заявив про готовність своєї країни до подальшого збільшення військової присутності в країнах Балтії і запевнив, що США твердо стоять за всіма союзниками по НАТО.

"Стаття 5 статуту НАТО (про колективну оборону альянсу) недоторканна", - підкреслив Байден.

Нагадаємо, сьогодні Фінляндія, яка раніше зберігала нейтралітет у російсько-українському питанні, заявила, що розглядає можливість вступу до НАТО.

Мій вибір НАТО

20.03.2014. Обмеження співпраці НАТО з РФ не вплине на виведення військ з Афганістану - представник Альянсу

Рішення НАТО переглянути співробітництво з Росією та призупинити спільні заходи з практичної військової співпраці у зв'язку з воєнною агресією в Україні не матиме негативного впливу на плановий процес виведення Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані з цієї країни до кінця 2014 року.

Про це власному кореспондентові Укрінформу в Брюсселі повідомив представник штаб-квартири Альянсу.

«НАТО має достатню розгалуженість маршрутів, що гарантує необхідну гнучкість у транспортному забезпеченні до Афганістану, а також із нього», - заявив співрозмовник агентства.

Коментуючи рішення Альянсу призупинити деякі програми з практичного військового співробітництва з РФ, він зауважив, що відносно південного маршруту забезпечення сил НАТО в Афганістані, що проходить територією РФ, на сьогодні російська сторона не заявила про жодні обмеження. «Такі рішення було б недалекоглядним і непродуктивним. Забезпечення миру і стабільності в Афганістані також є в інтересах Росії», - зазначив представник НАТО.

Як повідомляв Укрінформ, у зв'язку з порушенням Росією суверенітету і територіальної цілісності України, Альянс призупинив практичне військово-співробітництво та заявив про повний перегляд відносин з Москвою.

НАТО планує завершити операцію Міжнародних сил сприяння безпеці в Афганістані до кінця 2014 року.

Мій вибір НАТО

20.03.2014. Генсек НАТО: Анексія Криму може змінити правила вступу до НАТО

Події в Україні можуть змінити підхід НАТО до прийому нових членів

Про це заявив генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен, передає УНН.

Генсек альянсу нагадав, що наразі Боснія і Герцеговина, Македонія, Чорногорія і Грузія намагаються приєднання до НАТО.

За його словами, «події в Україні можуть вплинути на підхід НАТО до прийому нових членів».

Крім того, Расмуссен підкреслив, що дії Росії в Криму підштовхнуть країни НАТО до збільшення своїх військових бюджетів.

Нагадаємо, союз НАТО твердо дотримується принципу підтримки територіальної цілісності і суверенітету України і в численних заявах відкидав і окупацію Росією Криму, і проголошену вчора анексію півострова. НАТО на знак протесту зупинив низку програм співпраці з Росією.

Мій вибір НАТО

21.03.2014. Угорщина розмістила на своїй території радіолокаційну станцію НАТО

Влада Угорщини оголосила про розміщення на своїй території радіолокаційної станції НАТО

Як повідомляє у вівторок агентство EFE, розміщення РЛС має зміцнити безпеку угорського повітряного простору, передає Еспресо.TV з посиланням на "Інтерфакс".

Очікується, що систему будуть спільно використовувати угорські військові і сили НАТО. Її експлуатація розпочнеться в 2015 році.

Вартість РЛС, розміщеної на півдні Угорщини поблизу кордону з Хорватією та Сербією, склала €342 тис. При цьому 94 % коштів на її розміщення було виділено НАТО.

Крім того, альянс взяв на себе зобов'язання з фінансування роботи РЛС в найближчі 19 років.

Мій вибір НАТО

25.03.2014. НАТО готовий до захисту - себе і союзників

НАТО занепокоєний скупченням російських військових на кордоні з Україною, і підготувало усі плани щодо захисту членів альянсу, - заявив у Брюсселі генеральний секретар Північно-атлантичного альянсу Андерс Фог Расмуссен.

"Ми дуже занепокоєні нарощуванням російської військової присутності на кордоні з Україною. Всі союзники НАТО мають бути впевнені у нашій готовності забезпечити ефективний захист. Плани щодо захисту наших союзників є повністю готовими", - заявив пан Расмуссен, додавши, що альянс обговорює з Києвом як посилити допомогу Україні, яка не є членом НАТО.

ВВС Україна

26.03.2014. Агресія РФ проти України внесла корективи у вибори нового генсека НАТО

Військова агресія Росії проти України може кардинально вплинути на хід консультацій із визначення кандидатури наступного генерального секретаря НАТО.

Про це власному кореспонденту Укрінформу у Брюсселі розповіли у євроатлантичних дипломатичних колах.

"На сьогодні союзники вважають, що оптимальною кандидатурою може стати колишній прем'єр-міністр Норвегії Йенс Столтенберг. Ескалація кризи у Східній Європі, яку спричинила військова агресія Росії проти України, має прямий вплив на хід консультацій. Союзники погодилися, що у такій ситуації біля керма НАТО повинен бути відносно нейтральний представник "нордичної" Європи. І кандидатура норвезького політика видається тут компромісною", - розповів співрозмовник агентства.

Дипломат зауважив, що найбільш імовірна донедавна кандидатура экс-міністра закордонних справ Італії Франко Фраттіні була відкинута через неоднозначну позицію офіційного Рима до військової агресії РФ проти України, яка не зовсім відображає офіційне рішення засудження з боку Альянсу та інших країн-членів.

Щодо можливої кандидатури міністра оборони Бельгії Пітера Де Крема, яка також раніше озвучувалась, то у союзників, нібито, є претензії до бельгійського менеджменту, який опікується будівництвом нових приміщень штаб-квартири Альянсу. Як відомо, вартість проекту вже сягнула 1 млрд євро, але бельгійська сторона заявляє про необхідність збільшення фінансування та термінів будівництва.

Відносно Польщі - у дипломатичних колах і ЗМІ називалася кандидатура міністра закордонних справ Радослава Сікорського - то союзники обережно поставилися до представника країни, яка виступає за найбільш рішучі заходи з протидії військовій агресії РФ у Криму.

Як повідомляв Укрінформ, п'ятирічна каденція чинного генерального секретаря НАТО Андерса Фог Расмуссена завершується у вересні.

Укрінформ

28.03.2014. Північноатлантична рада ухвалила кандидатуру нового Генерального секретаря НАТО

В штаб-квартирі НАТО відбулося засідання Північноатлантичної ради, в ході якого було ухвалено кандидатуру нового Генерального секретаря НАТО.

Відповідно до рішення ПАР, правонаступником Андерса Фога Расмуссена на посаді Генсекретаря НАТО та Голови Північноатлантичної ради стане колишній Прем'єр-міністр Норвегії Йенс Столтенберг, який приступить до виконання своїх обов'язків

1 жовтня ц.р.

Довідково: в грудні минулого року термін перебування А.Ф.Расмуссена на посаді Генерального секретаря НАТО було продовжено до 30 вересня 2014 р. з метою надання йому можливості здійснити підготовку до чергового Саміту НАТО (4-5 вересня ц.р., Південний Уельс, Велика Британія). На момент залишення посади Генсекретаря НАТО, строк перебування А.Ф.Расмуссена на ній складатиме 5 років 2 місяці.

Біографія Й.Столтенберга

Йенс Столтенберг народився 16 березня 1959 року в м. Осло. Дитячі роки провів за кордоном у зв'язку з відрядженнями батька, який в той час працював дипломатом.

Вищу отримав освіту за спеціальністю економіста в університеті Осло. Після закінчення університету в 1987 році працював у статистичному управлінні Норвегії.

У 1990 році Й.Столтенбергу було запропоновано працювати в уряді Норвегії на посаді державного секретаря з питань навколишнього середовища. У 1993 році він був обраний членом парламенту Норвегії від Осло, а також призначений міністром торгівлі та енергетики. З 1996 по 1997 рр. обіймав посаду міністра фінансів.

Й.Столтенберг вперше був призначений прем'єр-міністром Норвегії у 2000 році. Внаслідок парламентських виборів Норвегії у 2001 році він пішов у відставку і очолював опозицію в парламенті до 2005 року, коли в черговий раз став прем'єр-міністром коаліційного уряду. Цю посаду він обіймав до жовтня 2013 року.

В даний час Й.Столтенберг є лідером Норвезької робочої партії та одночасно парламентським лідером від цієї партії.

Й.Столтенберг працював в системі ООН, зокрема очолював Групу високого рівня з питання злагоженості в системі ООН та Консультативну групу високого рівня з питань фінансування наслідків кліматичних змін.

В даний час обіймає посаду Спеціального посла ООН з питань змін клімату.

Під час перебування Й.Столтенберга на посаді Прем'єр-міністра, витрати на оборону в Норвегії неухильно зростали, в результаті чого Норвегія сьогодні є одним із союзників НАТО з найвищим показником витрат на оборону на душу населення.

Й.Столтенберг відіграє також важливу роль у реформуванні норвезьких збройних сил, сфокусованих на досягненні високого потенціалу у розгортанні та застосуванні на різних театрах військових дій. Під його керівництвом урядом Норвегії приймалися рішення про участь норвезьких збройних сил в різних операціях під проводом НАТО.

Під час свого перебування на посаді прем'єр-міністра Й.Столтенберг неодноразово закликав керівництво НАТО звертати увагу на виклики безпеці у безпосередній близькості до кордонів НАТО.

Й.Столтенберг є активним прихильником розширення трансатлантичного співробітництва, у тому числі справедливого розподілу фінансового тягаря між Північно-Американськими та Європейськими союзниками по Альянсу. Він бачить в НАТО та ЄС дві взаємодоповнюючі організації з точки зору забезпечення миру і розвитку в Європі та за її межами.

Одружений на Інгрід Шулеруд. Має двох дорослих дітей

Місія України при НАТО

30.03.2014. Розширення НАТО на Схід: як це було

НАТО святкує потрійний ювілей. 15, 10 і 5 років тому він приймав до свого складу нові країни. Загалом це було 12 держав. Але конфлікт з Росією через анексію Криму затьмарює святкування.

У березні 1999 року в НАТО вступили колишні члени "соціалістичного табору" і Варшавського договору: Угорщина, Польща та Чехія. У квітні 2004 року - колишні радянські

республіки Балтії - Латвія, Литва та Естонія - і, крім того, Болгарія, Румунія, Словаччина і Словенія. У квітні 2009 до Північноатлантичного альянсу приєдналися Албанія та Хорватія.

Генеральний секретар НАТО Андерс Фог Расмуссен оцінює цей розвиток, звісно, позитивно. Розширення НАТО, на його думку, ніколи не представляло загрози ані для Росії, ані для жодної іншої країни. "Політика відкритих дверей з боку НАТО стала реальним успіхом. Після закінчення холодної війни 25 років тому у нас з'явився історичний шанс простягнути всім країнам руку дружби, усунути хворобливі лінії розподілу і наблизитися до давно омріяної мети об'єднаного в умовах миру і свободи континенту", - заявив нещодавно Расмуссен.

Росія досі бачить у НАТО ворога

Президент Росії Володимир Путін неодноразово давав зрозуміти, що він й донині розглядає НАТО як загрозу. "Поява на наших кордонах військового блоку - це пряма загроза, знаєте, як Бісмарк говорив: важливі не наміри, а потенціал", - заявив він на саміті в Бухаресті в 2008 році. Тоді альянс висловив принципову згоду з потенційним приєднанням Грузії та України, але про конкретні терміни мови не було у зв'язку із запереченнями Путіна.

Проти розширення НАТО виступав ще Борис Єльцин. Але створення Ради "НАТО-Росія" дало йому право участі в ухваленні рішень. На початку свого правління і Путін схилився до співпраці з "новим НАТО", аж до вступу Росії до альянсу.

Але з роками, особливо після вступу в НАТО республік Балтії, в Москві зростало невдоволення. Директор незалежної аналітичної групи Security and Defence Agenda Джайлз Мерріт вважає, що Захід так і не зрозумів російську душу. Росія, на його думку, відчуває себе в оточенні ворогів. "Ми послали Росії неправильні політичні сигнали. Навіть гіпотетично допускати приєднання Грузії або України до альянсу було поганою політикою", - стверджує експерт в інтерв'ю DW.

НАТО і далі буде розширюватися

На тлі кризи в Україні про подальше розширення в штаб-квартирі НАТО воліють не говорити. У ході зустрічі з виконуючим обов'язки прем'єр-міністра України Арсенієм Яценюком Расмуссен обіцяв розширити військову співпрацю з Україною і провести спільні маневри. А на запитання одного з журналістів про вступ України до НАТО Яценюк змушений був дати ухильну відповідь, мовляв, така можливість поки не розглядається.

Але двері в НАТО мають залишатися відкритими для всіх демократичних держав. Першим у ці двері стукає маленька балканська республіка Чорногорія. Слідом - Македонія та Боснія і Герцеговина. Грузія теж давно хоче вступити в НАТО. Але конфлікт навколо самопроголошених республік Абхазії та Південної Осетії знижує шанси Грузії. Поки не прагне в НАТО тільки Сербія - занадто свіжі в пам'яті населення бомбардування країни в 1999 році.

НАТО - гарант незалежності країн Балтії та Польщі

Анексія Криму налякала всіх західних сусідів Росії. Про це прямо говорить в інтерв'ю DW голова уряду Латвії Лаймдота Страуяума: "Латвія - член Євросоюзу і член НАТО. Це дає нам певні гарантії безпеки".

Схожі настрої панують і в Польщі. Опитування громадської думки показують, що 50 відсотків поляків розглядають членство в НАТО як гарантію державного суверенітету країни. У Польщі членство в НАТО вважають навіть важливішим за приналежність до Євросоюзу, хоча саме Євросоюз сприяє економічному розвитку країни.

У НАТО і Росії є спільні інтереси

Експерт з питань безпеки Джайлз Мерріт вважає, що НАТО і Росії замість словесної конфронтації варто було б об'єднати зусилля в боротьбі з реальними загрозами, наприклад потенційними ракетними ударами з боку Ірану або Північної Кореї. Але довіру між альянсом і Росією втрачено. Навіть договір про скорочення звичайних озброєнь в Європі практично мертвий. А систему протиракетної оборони, яку створює НАТО, Росія сприймає як загрозу.

Це взаємне нерозуміння між НАТО і Росією тільки посилилося в результаті анексії Криму Росією. Генеральний секретар НАТО Фог Расмуссен від політики "відкритих дверей" не має наміру відмовлятися: "Незважаючи на історичні зміни і досягнення в період з 1989 року, мир і свободу в євроатлантичному просторі не можна сприймати як щось само собою зрозуміле. НАТО твердо дотримується принципу, згідно з яким кожна країна має право визначати своє майбутнє. НАТО залишається наріжним каменем безпеки в цьому важко передбачуваному світі".

Німецька хвиля

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

ЩОДО ПРИЙНЯТТЯ РЕЗОЛЮЦІЇ ГА ООН ПРО ТЕРИТОРІАЛЬНУ ЦІЛІСНІСТЬ УКРАЇНИ

Попередньо задекларований інструментарій та політика України, спрямовані на протидію існуючим та перспективним загрозам національній безпеці, територіальній цілісності та державному суверенітету наразі залишаються без суттєвих змін. Разом з цим, дієвість такого інструментарію викликає досить багато нарікань. Основні пріоритети надаються дипломатичним засобам, спрямованим на захист суверенітету, територіальної цілісності та непорушності державних кордонів, а також деескалації існуючої напруги. У цьому контексті особлива увага приділяється максимально можливому використанню потенціалу ООН та інших міжнародних організацій.

Прийняття 27 березня ц.р. переважною більшістю голосів кран-членів Резолюції ГА ООН щодо територіальної цілісності України підтвердило значний рівень підтримки територіальної цілісності нашої країни та невизнання Кримського референдуму міжнародною спільнотою. Згадана резолюція безперечно може вважатися позитивним результатом реагування ООН після цілої низки невдалих спроб отримати хоч якесь конкретне рішення міжнародної спільноти з приводу агресії РФ, яка призвела до анексії частини української території. Що стосується змістовного наповнення згаданої резолюції, то в її тексті, на жаль, не містяться будь-які посилення на РФ, як основне джерело неправомірних дій на міжнародній арені. Разом з цим, у порівнянні із заветованим РФ відповідним проектом резолюції РБ ООН, Резолюція ГА чітко вказує на незаконний характер референдуму у Криму та м. Севастополі.

Не дивлячись на те, що згадана Резолюція по своїй суті являється політико-правовим документом і не має юридичної сили, вона створила необхідне підґрунтя для формування офіційної позиції секретаріату ООН щодо оцінки подій в Україні. За відсутності будь-яких інших рішень та офіційних рекомендацій ООН, положення Резолюції слугуватимуть «рятівною соломинкою» для Української сторони щодо підтримки подальший дій на міжнародній арені та пошуку дипломатичних шляхів розв'язання існуючої кризи. До першочергового переліку таких дій відносяться дії міжнародно-правового характеру, пов'язані із поданням позовів до міжнародних судів з питань захоплених на території Криму об'єктів української власності, інфраструктури, земель, територій, військового майна тощо, а також нарощення зусиль на міжнародній арені та залучення підтримки з боку інших міжнародних організацій.

На цьому фоні відсутність юридичних передумов для використання подальших механізмів ООН фактично обмежує внесок організації у вирішення кризи. З огляду на неможливість ефективного функціонування РБ ООН через використання процедури вето РФ, ГА ООН залишається основним механізмом формального реагування ООН на кризу в Україні. З метою більш ефективного використання згаданого механізму було б доцільніше докласти зусилля щодо включення до тексту відповідних резолюцій ГА ООН конкретних рекомендацій з приводу врегулювання кризової ситуації на основі існуючих норм та принципів міжнародного права. Правда, у такому випадку Українській стороні довелося б показати справжній рівень майстерності на дипломатичному фронті, спрямований на залучення підтримки більшості у дві третини голосів держав-членів. Зовсім інших контекст мало б і включення до резолюції формального звернення від імені ГА ООН до РБ ООН з метою привернення уваги до кризи в Україні, як такої, що загрожує міжнародному миру та безпеці, у тому числі з рекомендацією щодо обговорення існуючої ситуації у рамках Ради безпеки.

Всі ці рекомендації можуть бути корисними з точки зору подальших дій на випадок загострення ситуації та продовження військової агресії РФ на материковій території України.

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

18.03.2014. Заява МЗС України

Міністерство закордонних справ України висловлює рішучий і категоричний протест проти визнання Російською Федерацією самопроголошеної Республіки Крим як суб'єкта міжнародного права.

Такі дії російської сторони не відповідають міжнародним зобов'язанням Російської Федерації за багатосторонніми і двосторонніми договорами, які гарантують територіальну цілісність України, недоторканність і непорушність її кордонів та невтручання у внутрішні справи нашої держави.

Незалежність цього утворення була проголошена нелегітимним органом за результатами антиконституційного референдуму, проведеного з кричущими порушеннями демократичних стандартів проведення референдумів, які були розроблені в рамках ОБСЄ і Ради Європи та становлять невід'ємну частину принципів і цінностей цих міжнародних організацій. Визнавши самопроголошену Республіку Крим «суверенною і незалежною державою», Російська Федерація тим самим грубо порушила свої обов'язки і зобов'язання, що випливають з факту її членства у цих міжнародних організаціях.

Визнання Росією незалежності самопроголошеної Республіки Крим має одну єдину мету – створити псевдоправові підстави для анексії цієї частини території України та її інкорпорації до Російської Федерації.

Проте юридичне значення цього акту в умовах неспровокованої збройної агресії Росії проти України та російської військової окупації Кримського півострова є нікчемним. Сучасне міжнародне право не визнає насильницьке приєднання державної території як правомірний спосіб її набуття.

Україна і весь цивілізований світ ніколи не визнають нелегітимно проголошеної незалежності Криму та його насильницького відторгнення від території нашої держави.

Урядовий портал

18.03.2014. Порушення міжнародного права Росією потягне за собою політичну, економічну і дипломатичну відповідальність, - Арсеній Яценюк

«Ми залишаємось і залишались на принципах мирного врегулювання кризи, яка спровокована нездоровими імперськими амбіціями Російської Федерації. Територія Криму є територією української держави. На цій території проживають українські громадяни», - заявив Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк у вівторок, 18 березня на прес-конференції за підсумками селекторної наради з командирами військових частин, дислокованих у Криму.

У той же час, сьогоднішнім подіям у Москві, за його словами, можна дати тільки одну кваліфікацію – це грабіж міжнародного масштабу, коли під прикриттям військ і зброї одна країна,

думаючи, за це ніколи не прийде відповідальність, просто прийшла і тимчасово вквала частину території незалежної держави», - сказав Арсеній Яценюк.

Глава Уряду зазначив, що швидке вирішення цієї проблеми буде складно знайти: «Але Росія сьогодні ізольована всім міжнародним співтовариством. І порушення міжнародного права потягне з собою відповідальність - політичну, економічну і дипломатичну».

Він нагадав, що західні партнери ввели першу фазу санкцій проти Росії.

Арсеній Яценюк наголосив на необхідності політичного діалогу про відновлення прав української держави і зупинку порушення норм міжнародного права Російською Федерацією.

[Урядовий портал](#)

18.03.2014. МЗС України викликала Тимчасового повіреного у справах РФ в Україні для вручення ноти-протесту

Сьогодні до МЗС було викликано Тимчасового повіреного у справах Російської Федерації в Україні Андрія Воробйова, якому була вручена нота протесту проти визнання Росією нелегітимної Республіки Крим та підписання Договору про прийняття до складу Російської Федерації «Республіки Крим» та міста Севастополь.

МЗС заявило, що такі дії російської сторони не відповідають основоположним принципам та нормам міжнародного права щодо гарантій територіальної цілісності, недоторканності і непорушності кордонів та невтручання у внутрішні справи держав.

Українська Сторона розцінює зазначені дії РФ як акт анексії, тобто насильницьке набуття частини території України.

Відповідно до Статуту ООН, Російська Федерація у відносинах з Україною має утримуватися від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності, так і якимось іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Крім того, відповідно до статті 2 Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 1997 року, російська сторона зобов'язалась поважати територіальну цілісність і підтвердила непорушність існуючих між країнами кордонів.

«Українська сторона категорично заперечує поширення суверенітету Російської Федерації на окуповану нею територію України і залишає за собою право на вжиття заходів у відповідності до міжнародного права та законодавства України» - йдеться у ноті протесту МЗС.

[Сайт МЗС](#)

19.03.2014. Заява МЗС України щодо ситуації на придністровській ділянці державного кордону між Україною та Молдовою

В Україні рішуче засуджують заяви російських офіційних осіб та представників адміністрації Придністров'я про начебто блокування Україною вантажів для миротворчих сил РФ у Придністровському регіоні Республіки Молдова.

Ці безпідставні заяви абсолютно не відповідають дійсності і є частиною масштабної пропагандистської кампанії, що спрямована, передусім, на дискредитацію ролі України у процесі придністровського врегулювання.

У зв'язку з ускладненням внутрішньополітичної ситуації в нашій державі, спровокованим агресивними діями Росії, Державна прикордонна служба України проводить спеціальні операції в прикордонних областях з РФ і Республікою Молдова, внаслідок яких посилено прикордонний контроль в усіх пунктах пропуску.

Останнім часом значній кількості російських громадян було відмовлено у пропуску на територію України через невідповідність мети їхнього прибуття і виявлених ознак можливої участі в провокативних та екстремістських діях в прикордонних районах.

Водночас, обстановка на українсько-молдовському державному кордоні в цілому залишається нормальною. Кількість випадків відмови у пропуску громадян Республіки Молдова при в'їзді в Україну з порушенням правил українського законодавства не збільшилась і залишається на звичному рівні.

Ми рішуче закликаємо Російську Федерацію припинити провокаційну ригоризу та негайно зупинити реалізацію політики агресії, залякування і дестабілізації ситуації довкола України.

Ми також звертаємося до усієї міжнародної спільноти вже сьогодні вжити усіх заходів для того, щоб не дозволити Кремлю роздмухування конфліктів та створення нових джерел нестабільності в Європі.

[Сайт МЗС](#)

20.03.2014. Яценюк запевнив, що Кабмін не поспішатиме вводити візовий режим із РФ

Прем'єр-міністр наголосив, що Уряд дотримується стратегії врахування специфічних інтересів мешканців південно-східних регіонів.

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк вважає, що Україні не слід поспішати ані із запровадженням візового режиму з Росією, ані з переходом до поїздок до Російської Федерації за закордонними паспортами.

Про це він заявив в ніч на четвер після прибуття в Брюссель, де візьме участь у саміті Європейської народної партії та в засіданні Європейської Ради, під час якого має бути підписано політичну частину угоди про асоціацію між Україною та Євросоюзом, повідомляє прес-служба Кабінету міністрів.

Яценюк нагадав, що Росія сама неодноразово порушувала питання про поїздки за закордонними паспортами та запровадження візового режиму в СНД: «Тому навряд чи подібна ініціатива з боку України буде ефективною з точки зору впливу на Російську Федерацію. Натомість проблема має важливий гуманітарний вимір для самої України, бо у збереженні безвізового режиму зацікавлена дуже велика кількість громадян України, в першу чергу на Сході та Півдні нашої держави, які їздять в Росію на заробітки чи мають родинні стосунки по той бік кордону».

Уряд, як наголосив прем'єр-міністр, дотримується стратегії врахування специфічних інтересів мешканців південно-східних регіонів, тому цілком природним є його обережне ставлення до проблеми візового режиму.

Яценюк також повідомив, що у зв'язку з робочим візитом до Брюсселя передчасно покинув засідання РНБОУ і не зміг повною мірою викласти свої аргументи з зазначених питань. Негайно по поверненню до Києва прем'єр-міністр має намір обговорити їх із виконувачем обов'язків глави держави Олександром Турчиновим.

Як повідомляв УНІАН, 16 березня нелегітимна влада АРК провела незаконний референдум і заявила, що майже 100 % тих, хто брав у ньому участь, проголосували за приєднання Криму до Росії.

18 березня президент РФ Володимир Путін попросив парламент прийняти до складу Росії два нових суб'єкти - Крим і Севастополь.

Того ж дня в Кремлі Путін, нелегітимний прем'єр-міністр Криму Сергій Аксьонов, голова розпущеного Верховною Радою України парламенту Криму Володимир Константинов і «уповноважений представник міста Севастополь» Олексій Чалий підписали договір між РФ і Республікою Крим про прийняття до Росії Криму і утворення в складі РФ нових суб'єктів.

19 березня секретар Ради національної безпеки та оборони України Андрій Парубій повідомив, що Україна запровадить візовий режим з Росією.

“На РНБОУ було доручено МЗС впровадити візовий режим з РФ”, - сказав він.

Парубій зауважив, що Рада національної безпеки і оборони доручила МЗС опрацювати це питання у найкоротший термін. За його словами, вже протягом кількох годин має бути запроваджено в'їзд для громадян Росії на територію України виключно за закордонними паспортами.

УНІАН

20.03.2014. Спільна заява Міністерства закордонних справ України та Міністерства економічного розвитку України

19 березня 2014 року співробітниками ОМОН, підпорядкованого Міністерству внутрішніх справ Російської Федерації, було заблоковано та захоплено приміщення кондитерської фабрики української компанії «Рошен» у м.Липецьк. Представники російських правоохоронних органів не пред'явили жодних документів, які б надавали їм право вдертися на територію підприємства та призупиняти виробництво. Керівництво компанії «Рошен» не отримувало жодних офіційних повідомлень чи попереджень, які мали б стати передумовою незаконного втручання у їхню діяльність.

В Міністерстві закордонних справ та Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України вважають, що захоплення фабрик «Рошен» на території РФ є логічним продовженням політично вмотивованої кампанії, яка розпочалася проти українського інвестора ще минулого року, коли рішенням Росспоживнагляду було фактично запроваджено санкції проти компанії «Рошен» як одного з найбільших українських виробників. Наразі ж є підстави вважати, що російська влада приступає до фактичної конфіскації розташованих у Росії виробничих потужностей «Рошен», чим порушує засадничий принцип недоторканості приватної власності, гарантований нормами міжнародного права, зокрема ст. 1 Протоколу №1 Європейської конвенції з прав людини, а також ст. 35 Конституції Російської Федерації. Цим інцидентом російська влада створює небезпечний прецедент, який може обернутися бумерангом.

Нова українська влада, попри російську агресію в Автономній Республіці Крим, яка є невід'ємною частиною України, гарантує та поважає права російських інвесторів в Україні, так

само як й інвесторів з інших країн. Такого ж ставлення ми вимагаємо і до українських інвесторів у Росії.

Міністерство закордонних справ, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України вимагають від офіційних органів Російської Федерації негайного припинення втручання у роботу виробництв і надання пояснень щодо захоплення приміщень компанії «Рошен».

Наполегливо закликаємо Росію не ставити економічні зв'язки у залежність від і без того складної політичної кон'юнктури.

[Сайт МЗС](#)

21.03.2014. Заява МЗС України у зв'язку з підписанням політичних положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС

Сьогодні в Брюсселі Україна та Європейський Союз підписали політичні положення Угоди про асоціацію.

Ця подія стала історичною віхою у розбудові двосторонніх відносин між Україною та ЄС на принципах політичної асоціації та економічної інтеграції, яка формально закріплює цивілізаційний вибір України на користь європейських цінностей демократії, верховенства права, дотримання прав та свобод людини.

Україна розглядає підписання Угоди як свідчення солідарності Європейського Союзу з українським народом у нинішній непростий для нашої держави час та готовності до всебічного сприяння розвитку України як сучасної європейської демократії.

Політичні положення Угоди, підписані Прем'єр-міністром України, лідерами держав-членів ЄС та європейських інституцій, підтверджують відданість сторін Статуту ООН та основоположним документам ОБСЄ, а також готовність тісно взаємодіяти з метою забезпечення незалежності, суверенітету, територіальної цілісності і непорушності кордонів України, стабільності та безпеки в регіоні.

Уряд України розглядає Угоду про асоціацію як інструмент зміцнення демократичних процесів в Українській державі, дороговказ до системної політичної та економічної модернізації відповідно до найкращих європейських стандартів.

Угода про асоціацію залишається цілісним документом. Сторони домовилися якнайшвидше завершити процедури укладення торговельно-економічної частини Угоди та розпочати її практичну імплементацію, зокрема щодо створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі.

Підписання та імплементацію Угоди про асоціацію розглядаємо як важливий крок у напрямку реалізації стратегічної мети держави – набуття членства в Європейському Союзі, як це передбачено положеннями Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» від 2010 року та статтею 49 Договору про Європейський Союз.

[Сайт МЗС](#)

21.03.2014. Яценюк: за пограбування потрібно буде платити

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк твердить, що втрати України від російської анексії Криму становлять сотні мільярдів доларів.

Про це пан Яценюк заявив журналістам по поверненні із Брюсселю.

"Ми зараз ведемо серйозну дискусію щодо того, яка фінансова відповідальність Росії за події, що відбулися в Криму. РФ із застосуванням зброї здійснила озброєні пограбування України, зокрема націоналізувала десятки об'єктів державної власності України. Йдеться не про мільярди, а сотні мільярдів доларів. За пограбування потрібно буде платити", - заявив український прем'єр, і повідомив, що Київ вже готує низку судових позовів проти Росії.

Водночас Яценюк відмовився коментувати заяву прем'єр-міністра Росії Дмитра Медведєва про те, що Україна винна Росії близько 11 млрд дол через припинення дії "харківських" угод.

[BBC Україна](#)

24.04.2014. Українські війська виводять з Криму

Рада національної безпеки та оборони доручила Міноборони передислокувати військових із Криму.

Про це під час Погоджувальної ради парламенту повідомив в.о. президента Олександр Турчинов, повідомляє УНІАН.

Крім того, як зазначив пан Турчинов, РНБО доручила Кабміну провести евакуацію родин військовослужбовців, для яких є реальна загроза життю та здоров'ю.

Кабміну доручили забезпечити розгашування родин військових, а також всіх, хто сьогодні змушений залишатися вдома через тиск окупаційних військ РФ, сказав Турчинов.

З його слів, таке рішення було прийнято у зв'язку з постійними провокаціями з боку російських військовослужбовців проти підрозділів Збройних сил України.

Він зазначив, що життю й здоров'ю військовослужбовців у Криму є загрози, а також відбувається переслідування їхніх сімей.

Сьогодні вночі російський спецназ взяв штурмом підрозділ морської піхоти у Феодосії. Десятки українських морських піхотинців потрапили до полону. Є постраждалі.

Російські військові захопили вже більшість українських частин та кораблів у Криму. У Міноборони РФ у неділю повідомили, що російський прапор піднято вже над 189 військовими об'єктами на півострові.

Олександр Турчинов зазначив, що військовослужбовці в Криму "виконали свій обов'язок, в першу чергу вони дали можливість і час ЗСУ забезпечити підготовку до оборони, привести війська в повну бойову готовність і розпочати часткову мобілізацію".

"І сьогодні українська армія готова гідно, професійно боронити українську землю", - підкреслив Турчинов.

Він подякував всім військовослужбовцям, "які до кінця виконують свій конституційний обов'язок".

ВВС Україна

25.03.2014. Коментар Департаменту інформаційної політики МЗС України щодо порушень прав людини в РФ

У зв'язку із дальшими спробами керівництва РФ сити страх серед своїх співвітчизників щодо нібито загроз російськомовному населенню чи етнічним росіянам в Україні, наполегливо закликаємо Російську Федерацію припинити цю істерію, яка не відповідає традиційно дружньому характеру взаємин між нашими народами, базується на видумках, наклепах та відвертій дезінформації.

Будьмо свідомі, що жодних підстав для окупації частини території суверенної Української держави, якою залишається Автономна Республіка Крим, у Російській Федерації не було і не може бути. Адже вчинена Росією окупація не лише порушує фундаментальні принципи міжнародного права, але й суперечить логіці міждержавних відносин ХХІ століття.

Замість витрачання зусиль та коштів своїх громадян на втручання у внутрішні справи України та нікчемну пропаганду, яка є звичайним самообманом, спробами знівелювати демократичні надбання Українського народу та виправдати брутальну окупацію Автономної Республіки Крим, радимо офіційній Москві повернути увагу до зростання проявів фашизму, ксенофобії, правопорушень за етнічною ознакою у Російській Федерації.

4 жовтня 2013 року у День народної єдності у Москві та 100 містах Росії традиційні «Русские марши» супроводжувалися використанням свастики, символіки дивізій СС.

Від рук расистів та неонацистів у Росії, за даними інформаційно-аналітичного центру «СОВА», у 2013 році загинула 21 особа і було поранено 178 осіб, 9 осіб отримали серйозні погрози вбивством.

Минулого року напади відбулися у 32 регіонах країни. За рівнем насилля, як і раніше, лідирує Москва (8 вбитих, 53 поранених), Санкт-Петербург (3 вбитих, 32 поранених). Багато постраждалих у Липецьку (4 вбитих, 15 поранених), Московській і Челябінській областях (по 8 поранених), Краснодарському краї (7 поранених), Воронежській і Свердловській областях (по 6 поранених). Крім цього, значна кількість постраждалих була у Новосибірській, Омській (по 5 поранених), Самарській областях (4 поранених), Республіці Комі (4 поранених).

На початку 2014 року від ксенофобського насилля постраждало 14 осіб у 6 регіонах країни, 6 з яких загинуло, з них одна особа з Узбекистану загинула в Москві.

На пам'ятниках радянським воїнам та в публічних місцях все частіше з'являється фашистська свастика та здійснюються акти вандалізму.

За даними інформаційно-аналітичного центру «СОВА», у 2013 році зафіксовано 136 нападів за етнічною ознакою, що у порівнянні з 2011 і 2012 роками зросло на 25 випадків.

Розділяють 3 групи жертв за етнічною ознакою:

1 група – вихідці з Центральної Азії (13 вбито, 45 поранено);

2 група – вихідці з Кавказу (3 вбито, 26 поранено);

3 група – неідентифіковані особи «неслов'янської зовнішності» (1 вбито, 28 поранено).

Відомі випадки нападу під ксенофобськими гаслами і на інших «етнічних чужинців» (7 постраждалих).

У Москві та Челябінську постраждали уродженці Китаю, в Санкт-Петербурзі - дівчинка-енка, в Челябінську - циган.

Крім звичайних нападів на «чужаків», в тому числі з використанням холодної, вогнепальної та травматичної зброї, минулого року не припинялися підриви і підпали, що здійснюються ультраправими з расистських мотивів: у Москві, Санкт-Петербурзі та Липецьку було зроблено декілька спроб (не менше п'яти) підпалів і підривів будинків, гуртожитків та інших місць, де проживають мігранти.

Також відзначається зростання кількості проявів антисемітизму.

Праворадикальними групами поширюється антисемітська література, на блогах та в соціальних мережах містяться заклики до єврейських погромів

13 вересня 2013 року напередодні Йом Кіпур в підмосковній електричці перед станцією «Краськово» Казанської залізниці (тобто неподалік від відомої синагоги в Московській області) група ультраправих напала на компанію єврейської молоді, викрикуючи гасла «Хайль Гітлер! Голокост!».

І це далеко не повний перелік проявів нетерпимості, фашизму та ксенофобії, які викликають занепокоєння України та всього цивілізованого світу.

[Сайт МЗС](#)

26.03.2014. Щодо проявів ксенофобії та інших форм нетерпимості в Російській Федерації (продовження)

В Україні викликає стурбованість зростання рівня проявів ксенофобії, антисемітизму та расизму в Російській Федерації.

Вважали б за доцільне привернути увагу ще до ряду конкретних фактів, які були зафіксовані в минулому та нинішньому році на території Російської Федерації.

18 січня ц.р. у Хабаровському краї на площі 30-річчя Перемоги на пам'ятник воїнам, які загинули у роки Великої Вітчизняної війни, була нанесена свастика.

Наприкінці січня ц.р. у м. Курськ невідомі вандалі нанесли неонацистські символи на паркан в районі стадіону «Локомотив».

8 березня ц.р. в Іжевську невідомі вандалі намалювали свастику і залишили образливі написи на адресу російської влади на монументі бойової і трудової слави Удмуртії.

У лютому ц.р. від ксенофобських і неонацистських нападів в РФ загинуло 3 особи, від рук вандалів постраждало щонайменше 4 об'єкти.

Усього з початку року від подібних злочинів постраждало 14 осіб у 6 регіонах країни, 6 з яких загинуло.

У березні 2013 року у м. Ростов-на-Дону під час конфлікту з вихідцями з Кавказу загинув вболівальник місцевої футбольної команди. Відповіддю на загибель людини стала мережева націоналістична акція «День руського гнева», яка відбулася у 10 містах РФ.

У червні 2013 року в м. Удомля Тверської області, пройшов збір націоналістів з багатьох регіонів РФ, в якому взяли участь близько 300-400 осіб. Лунали ксенофобські гасла.

У липні 2013 року стався гучний інцидент у м. Пугачов, коли місцеві мешканці провели несанкціоновані мітинги, намагалися перекрити федеральну трасу Волгоград-Самара, а також влаштували численні погроми в мікрорайоні, де проживали вихідці з Чечні.

Згодом, численні аналогічні націоналістичні акції пройшли також у містах Санкт-Петербург, Єкатеринбург, Тула, Вороніж, Перм, Саратов та ін.

Найгучнішою подією ультраправих сил стали сутички в районі Бірюльово (м. Москва) під ксенофобськими лозунгами, які швидко переросли у масштабні заворушення із антимігрантськими лозунгами. Після неї, за допомогою московських націоналістів було організовано нову хвилю протестів під назвою «Наш ответ Курбан-Байраму», коли учасники вишукалися величезною колоною та направилися у напрямку Бірюльово.

Вважаємо, що ці та інші факти ксенофобських проявів в Росії мають стати предметом серйозної уваги з боку світової громадськості.

[Сайт МЗС](#)

27.03.2014. Анексія Криму. Головні наслідки для України (ДОСЛІДЖЕННЯ)

Зовнішня агресія Росії, результатом якої стала втрата Україною Криму оголила ряд серйозних економічних проблем і одночасно породила нові. Після виснажливого протистояння на Майдані і боротьби з режимом Віктора Януковича, яке здійснило негативний вплив на економічну ситуацію, анексія Криму і існуюча можливість військового вторгнення Росії в південно-східну Україну стала своєрідним апофеозом гострої активізації цілого букету економічних загроз.

Перш ніж охарактеризувати економічні наслідки від втрати Криму, необхідно з'ясувати наскільки міцні економічні зв'язки Криму та України, а саме економічну залежність Криму від України та його внесок у створення національного валового внутрішнього продукту.

Автономна залежність

Незважаючи на статус автономії, Крим є тісно пов'язаним економічно з Україною, про що свідчать статистичні дані по міжнародній торгівлі регіону - кримська доля в українському експорті та імпорті становить всього лиш 1.5-1.6 %. В свою чергу питома вага Криму (разом з Севастополем) у створенні національного ВВП протягом 2001-2012 рр. становили в середньому 3.6-3.7 % при тому, що населення Криму складає 4,3% населення України. Хоча основними галузями Криму є обробна промисловість, сфера торгівлі та транспорт, відносно значну питому вагу у всеукраїнському

масштабі займають обробка вантажів в портах (12.1%) та видобуток газу (7.6%) В той же час Крим завжди був дотаційним регіоном - розмір дотацій складав приблизно 40% від сукупного бюджету півострова. Російські експерти оцінюють розмір необхідних Криму дотацій в 3 млрд. дол. на рік.

Крим тісно пов'язаний з Україною інфраструктурно - півострів забезпечується питною водою та електроенергією на 80% з території України. Залізничне сполучення з Кримом можливе тільки через територію України. Ще один важливий момент - в Крим їздили відпочивати переважно громадяни України, їх частка в загальному туристичному потоці складає приблизно 70-75%. Скорочення бажаних відпочити в Криму - як українців так і росіян, частка яких в турпотоці оцінюється приблизно в 25%, не викликає сумнівів. Основний висновок наступний - Крим економічно та технічно сильно залежить від України, проте зворотня залежність не спостерігається.

Прямі втрати

Враховуючи існуючі економічні зв'язки України з Кримом можна стверджувати, що відносні прямі втрати Криму будуть більш значними, ніж відносні втрати України. Зауважмо, що в даному контексті ми не оцінюємо моральні, політичні та міжнародні аспекти даної проблеми, зокрема приниження національної гідності.

Основний прямий економічний наслідок анексії Криму - втрата чорноморських родовищ газу та ймовірне погіршення стану в енергетичному секторі країни.

На даний момент Україна втратила газові родовища, що знаходяться на шельфі Чорного моря в районі Кримського півострова. Ресурси в північно-західній частині Чорноморського шельфу оцінюються в 495,7 млрд. кубічних метрів природного газу та 50.4 млн. тонн нафти і конденсату, Прикерченської зони - 321.2 кубічних метрів і 126.8 тонн нафти і конденсату, континентального схилу - 766,6 мільярдів природного газу та 232 600 000 тонн нафти і конденсату. Станом на кінець 2013 року Україною було розроблено всього лиш 4 % від загальної потужності родовищ. Слід зауважити, що розробка шельфових родовищ потребувала чималих фінансових ресурсів. Проте поступова розробка чорноморських родовищ розглядалась як дієвий шлях зниження залежності від поставок газу з Росії. Зокрема, планувалось збільшення видобутку газу з 1.8 млрд. кубометрів до 5 млрд.

Націоналізацію українських підприємств, що знаходяться на території Криму слід відносити також до прямих економічних втрат. Під націоналізацію в Криму можуть потрапити як державні, так і приватні підприємства. До найбільш ймовірних об'єктів націоналізації відносяться «Чорноморнафтогаз», «Укртрансгаз», ряд потужних підприємств хімічної промисловості, порти, понад 130 туристичних об'єктів, а також чисельні приватні підприємства. Очевидно, доля приватних підприємств залежить від домовленостей між Україною та Росією. В той же час доля стратегічних державних активів не підлягає сумніву - активи «Чорноморнафтогазу» та «Укртрансгазу» було націоналізовано 17 березня. В подальшому очікується, що активи Чорноморнафтогазу ввійдуть до складу «Газпрому» і Росія розпочне активне освоєння газових і нафтових родовищ на шельфі Чорного моря

Ми вважаємо, для більшості підприємств націоналізація є досить віддаленою загрозою. Проте в українських власників кримських активів виникне проблема їх перереєстрації. Після відділення Криму від України вся приватна власність, включаючи землю, нерухомість, підприємства, має бути переоформлена відповідно до російського законодавства. Необхідність переоформлення реєстрів акціонерів призведе до різкого зростання трансакційних витрат для представників середнього та крупного бізнесу.

Втрата кримських морських портів може призвести до короткострокових втрат їх крупних клієнтів - експортерів зерна. У зв'язку з відділенням Криму, країна втратить портові потужності з перевалки 4,0-4,5 млн. тонн зернових вантажів із загальних потужностей в 40,2 млн. тонн, тобто близько 10%. Найближчим часом відбудеться перерозподіл вантажопотоків в обхід кримських портів. На терміналах півострова основним товаром виступає зерно, вирощене безпосередньо в Криму, або в південно-східних областях країни. Блокада транспортного сполучення півострова призведе до відходу вантажопотоку з кримських портів до терміналів Миколаєва, Херсона і портів Азовського моря.

Можливе блокування українських кораблів, що пливають через Керченську протоку.

Кораблі, які виходять з азовських портів, можуть вийти в Чорне море через Керченську протоку. В результаті за Росією залишається можливість дозволу пропуску суден з Азовського моря в Чорне. Заборона проходження торгових кораблів через Керченську протоку негативно відобразиться на експортерах аграрної продукції та металопродукції, які користуються активно використовують Маріупольський порт.

Опосередковані втрати

Непрямі економічні втрати, для яких кримська криза стала своєрідним тригером, можуть мати значно більший обсяг, аніж непрямі. Основне питання – яким чином будуть розвиватись відносини з стратегічним торговельним партнером і агресором водночас – Росією, оскільки Україну

і Росію поєднують міцні економічні зв'язки. У 2013 року РФ була найбільшим торговельним партнером України. На неї припадало 24% експорту товарів.

Серед найвагоміших статей експорту до РФ – продукція машинобудування, у багатьох товарних групах якого продажі до Росії становлять понад половину загального обсягу, металургія, хімічна продукція а також АПК. Наприклад, у групі 84 УКТЗЕД «Реактори ядерні, котли, машини» вага РФ склала 58%, у групі 86 «Залізничні локомотиви» – 71%. В таких умовах стає актуальним наступне питання - чи може Росія відмовитись від споживання української продукції.

Слід розуміти, що значну частину українського експорту до РФ купують державні компанії, і російська сторона може не чекати на створення виробничих потужностей, які поступово замість українську продукцію - рішення щодо продовження контрактів може базуватись не лише на економічних, а й на політичних факторах. Скасування контрактів негативно вплине на російську економіку, проте цей вплив буде меншим за вплив на економіку України. Враховуючи те, що історично українська продукція була розрахована в першу чергу на російський ринок, стандарти якого відрізняються від європейських, а відтак часто є не сертифікованою, а також виникають серйозні питання по її конкурентоздатності на інших зовнішніх ринках, переорієнтування товарних потоків на ринки інших країн у короткотерміновому періоді дуже складне.

У Росії Україна купує в основному енергоносії - в структурі товарного імпорту на 2013 рік частка цієї складової склала 62,2%, хоча в порівнянні з попереднім роком обсяг зменшився майже на 20% - до \$14,5 млрд. Крім того, значний обсяг імпорту з РФ традиційно становить продукція машинобудування металургії та хімії. У 2013 році Україна імпортувала ядерних реакторів, котлів і машин на суму \$1,24 млрд. (94,7% показника 2012 року); чорних металів - на \$0,81 млрд. (73,6%), електричних машин - на \$0,79 млрд. (73,6%).

Залежність України від поставок російського газу залишається вкрай гострим питанням, а різке підвищення ціни на газ негативно відобразиться на галузях, які активно споживають газ в якості сировини. Підняття ціни залишається питанням часу. Так звана «харківська» знижка на газ в розмірі 100 доларів була прив'язана до аренди кримської землі для дислокації чорноморського флоту РФ. І хоча Україна не визнає анексії Криму, в світлі останніх подій Росія не тільки скасує знижку, але й підніме фактичну ціну на газ.

Очікуване різке зростання ціни на газ, незважаючи на очевидні мінуси, водночас має певні позитивні наслідки, ефект від яких ми зможемо відчути тільки в середнь- та довгостроковій перспективі. Мова йде про вимушене, проте вкрай необхідне зниження енергетичної залежності від Росії, яка використовувала цей факт як привід для політичного шантажу, довгоочікуване впровадження в промисловості енергозберігаючих технологій, а також вимушене виконання актуальної вимоги міжнародних фінансових до

Подальше зниження інвестиційної привабливості України - очевидна реакція зовнішніх та внутрішніх інвесторів з огляду на гостре протистояння з агресором і існування можливості подальшого захоплення українських територій російською стороною. Дана ситуація суттєво ускладнює отримання «довгих» інвестицій як від внутрішніх так і від зовнішніх інвесторів, що в середньостроковій перспективі має шанси негативно відобразитись на темпах економічного розвитку. Власне, в 2014 розраховувати на позитивні темпи економічного зростання вкрай оптимістично.

Що робити?

Мінімізація економічних наслідків втрати Криму в значній мірі лежить в політичній площині - а саме здатністю уряду домовитись з Росією (а також її готовністю) по проблемним кримським питанням та актуальним торговельним питанням, а також домовитись про налагодженню постачання альтернативних джерел енергії.

У випадках, коли держави «розлучаються» мирно, міжнародні договори зі новоутвореними суб'єктами у випадку наявності доброї волі укладаються відносно безболісно і досить швидко. З утворенням так званих «сірих зон» і невизнаних територій ситуація складніша. Виконання законів попередньої держави на їх території не забезпечується, а «нові» закони не визнаються світовим співтовариством...

Бюджетні ініціативи уряду

Складається враження, що уряд звик діяти в рамках певного шаблону, згідно якого найбільш очевидним способом швидкого наповнення бюджету є жорстка фіскальна робота з населенням. По це свідчать ініціативи уряду по оподаткуванню доходу з депозитів та спроби відновлення податку з продажу валюти, які мали негативний резонанс, та можуть призвести до поглиблення негативних настроїв в банківській сфері та на валютному ринку. В той же час залишається малопомітним діалог влади з крупним бізнесом, який міг би взяти частину фінансового тягара пов'язаного з форс-мажорною ситуацією в Україні.

Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД) – провідний український незалежний аналітичний центр, заснований 1994 року. МЦПД бере активну участь у впровадженні демократичних принципів у правління в Україні.

Главром

27.03.2014. Коментар МЗС України щодо порушень прав національних меншин в РФ

В Україні викликає стурбованість не тільки збільшення проявів ксенофобії, антисемітизму та расизму в Російській Федерації, але й низький рівень захисту прав національних меншин, який ледве дотягує до загальноєвропейських стандартів в цій сфері.

Цю стурбованість української сторони поділяють провідні експертні органи Ради Європи, які здійснюють регулярний моніторинг різних аспектів захисту прав людини в державах-членах Ради Європи.

Так, у 2013 році Комітет міністрів Ради Європи розглянув і затвердив доповідь Консультативного комітету Рамкової конвенції про захист національних меншин в Російській Федерації за підсумками третього моніторингового циклу, а також ухвалив резолюцію CM/ResCMN(2013)1 від 30 квітня 2013 року щодо застосування положень цієї конвенції на території Росії.

Згідно з цим документом, експерти висловили серйозне занепокоєння відсутністю в РФ комплексного законодавства по боротьбі з дискримінацією, яке б охоплювало всі сфери життя і чітко визначало поняття дискримінації. Наголошуючи на тому, що наявні повноваження та обмежені ресурси Уповноваженого РФ з прав людини не дозволяють йому належним чином захищати права національних меншин, вони вказували на необхідність створити незалежний спеціалізований орган, який би займався виключно питаннями дискримінації та здійснював широкий моніторинг у цій галузі.

А на думку європейських фахівців такому органу було б чим зайнятись, адже:

- представники меншин до цих пір стикаються з розповсюдженою дискримінацією у таких сферах, як працевлаштування і доступ до житла. Нетерпимість і ворожість проти «чужинців» демонструється все з більшою відкритістю. У низці регіонів продовжується насильницьке виселення Ромів без надання адекватного альтернативного житла. Прибутки та умови праці більшості корінного населення, яке займається традиційними видами діяльності, не відповідає базовим законодавчим вимогам;

- у деяких регіонах система реєстрації за місцем проживання залишається проблемною і дискримінаційною через адміністративні бар'єри, а іноді через корупцію і дискримінаційне ставлення працівників правоохоронних органів. Через перешкоди, з якими стикаються трудящі-мігранти під час оформлення реєстрації та дозволів на роботу, вони стали особливо вразливою категорією для їх використання корумпованими правоохоронцями у власних інтересах та різноманітних зловживань;

- вихідці з Кавказу та з Центральної Азії, а також Роми піддаються вибірковим і не виправдано частим перевіркам зі сторони поліції, внаслідок чого є вразливими з точки зору корупції та інших порушень, в тому числі непропорційного застосування сили;

- спостерігається відсутність підтримки будь-якої іншої діяльності національних меншин, крім культурної, проте, порядок і критерії виділення фінансової допомоги на ці потреби позбавлені прозорості;

- викликає тривогу кількість злочинів на ґрунті расової ненависті і ворожечі, особливо проти вихідців з Центральної Азії, Африки, Азії та з Кавказу, а також проти Ромів. Частими є прояви ісламофобії та антисемітизму, міжетнічні зіткнення, які іноді розпалюються політиками і засобами масової інформації. В виступах політиків все частіше присутня ксенофобська і расистська риторика, особливо в ході передвиборчих кампаній. Засоби масової інформації широко розповсюджують забобони, а іноді використовують мову ворожечі по відношенню до деяких меншин;

- правозахисники і неурядові організації, які опікуються захистом прав людини і прав меншин, стикаються з серйозними проблемами під час реалізації свого права на свободу об'єднань, висловлення своєї думки. Коли йдеться про захист прав меншин, вони переслідуються відповідно до закону «Про протидію екстремістській діяльності»;

- незважаючи на наявність на федеральному рівні законодавчих гарантій рівності різних мов Російської Федерації, загальний клімат не сприяє їх використанню у повсякденному житті, в тому числі на офіційному рівні і на топографічних знаках. Використання мов меншин у містах швидко скорочується, навіть серед осіб, які належать до меншин, в рамках їх територіальних утворень. Кількість програм на телебаченні і радіо, які транслюються мовами національних меншин, також скорочується;

- чинні положення федерального законодавства щодо отримання освіти мовами меншин часто не виконуються на місцевому рівні, і відповідно конкретні гарантії доступу до освіти мовами меншин і до вивчення мов меншин відсутні. Більш того, постійний процес «оптимізації» шкіл призвів до закриття різних шкіл з навчанням мовами меншин і з викладанням мовами меншин.

Станом на сьогоднішній день Російська Федерація так і не ратифікувала ключовий інструмент Ради Європи, який захищає лінгвістичні права меншин, а саме: Європейську хартію

регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року. Він перебуває у «довгому ящику» з 2001 року і, судячи з політики, яка проводиться московською владою у мовній сфері, навряд чи буде ратифікований у найближчій перспективі. Між тим, саме Хартія могла б забезпечити ефективний захист мовних прав не тільки мільйонів етнічних українців (за неофіційними даними близько 10 мільйонів), які проживають на території Росії, але й мовні права всіх інших національних меншин, які формують національно-культурне розмаїття федерації.

Звинувачуючи у порушеннях прав російськомовного населення Україну, яка не тільки ратифікувала Європейську хартію регіональних мов або мов меншин у 2003 році, але й уже пройшла два цикли моніторингової процедури, передбаченої цим договірно-правовим інструментом, Росія вкотре демонструє подвійні стандарти по відношенню до нашої держави.

Сайт МЗС

27.03.2014. Коментар МЗС щодо схвалення Генеральною Асамблеєю ООН резолюції «Територіальна цілісність України»

МЗС України вітає схвалення Генеральною Асамблеєю ООН переважною більшістю голосів резолюції «Територіальна цілісність України» (100 – «за», 11 – «проти»).

Цією резолюцією головний політичний і найбільш представницький орган ООН підтвердив свою відданість суверенітету, політичній незалежності, єдності та територіальній цілісності України згідно з її міжнародно-визнаними кордонами. Генасамблея закликала до недопущення визнання будь-яких змін статусу Автономної Республіки Крим та міста Севастополь на підставі незаконного референдуму.

Російській Федерації було передано чіткий сигнал про неприпустимість дій, спрямованих на часткове або повне порушення національної єдності та територіальної цілісності України, включно з будь-якими спробами змінити кордони нашої держави шляхом погрози силою або її застосування чи іншими незаконними способами. З положень резолюції випливає заклик до РФ негайно приступити до мирного врегулювання шляхом політичного діалогу та не вдаючись до односторонніх дій, а також повною мірою брати участь в міжнародних посередницьких зусиллях.

Широке як для резолюцій ГА ООН з критично важливих політичних питань коло підтримки та 47 співавторів документа з різних регіонів світу стали черговою перемогою здорового глузду над мовою сили та підтвердили потужну підтримку України перед обличчям збройної агресії з боку Росії.

Висловлюємо жаль з приводу голосування РФ «проти» резолюції, яка повністю базується на Статуті ООН. Будучи не в змозі накласти вето на рішення ГА ООН, ця країна кинула всі сили на мобілізацію своїх сателітів і країн, що займають останні позначки в рейтингах демократії. Як кажуть, «скажи мені, хто твій товариш, і я скажу тобі, хто ти». Цим кроком, поряд з невідтримкою - єдиною серед держав-членів Ради Безпеки ООН - проекту резолюції РБ щодо України 15.03.14 р., Росія втратила черговий шанс повернутися до лона цивілізованих країн світу та загнала себе в ще більшу ізоляцію на міжнародній арені.

МЗС висловлює вдячність всім державам-членам ООН, що виступили співавторами та підтримали резолюцію ГА ООН «Територіальна цілісність України», а також разом з нашою державою сприяли її просуванню та схваленню.

Сайт МЗС

28.03.2014. Коментар Департаменту інформаційної політики МЗС України щодо ситуації навколо національних меншин, які проживають в Україні (розширений)

У відповідь на Коментар Департаменту інформації і друку МЗС РФ щодо ситуації навколо національних меншин, які проживають на території України, вбачаємо за доцільне зауважити, що у цьому випадку, як власне й у багатьох інших, зовнішньополітичне відомство Російської Федерації видає бажане за дійсне і абсолютно дезінформує світове співтовариство.

На відміну від Росії, Україна є повноправним членом як Рамкової конвенції про захист національних меншин від 1 лютого 1995 року, так і Європейської хартії регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року. Наша держава бере активну участь у моніторингових циклах, які регулярно проводяться Консультативним комітетом Рамкової конвенції та Комітетом експертів Хартії. Станом на сьогоднішній день жоден підсумковий або проміжний документ цих експертних органів не підтвердив фактів «тотального ігнорування інтересів російськомовних жителів України».

Навпаки, у доповіді, підготовленій Консультативним комітетом Рамкової конвенції за підсумками третього моніторингового циклу і схваленій на засіданні Комітету міністрів Ради Європи 18 грудня 2013 року, Україна критикувалася за те, що російськомовній меншині надається набагато вищий рівень захисту, ніж іншим національним спільнотам. У доповіді наголошувалось на тому, що встановлені квоти на теле- і радіомовлення неналежним чином застосовуються до

російськомовних ЗМІ, що призводить до їх домінування на українській медіа сцені. Висловлюючи своє занепокоєння «асиметричною» ситуацією, коли російській мові надається привілейований статус, Консультативний комітет закликав Україну розробити збалансоване законодавство, яке б не тільки надавало чіткі гарантії захисту мов національних меншин, але й сприяло б просуванню державної мови як основного вектору комунікації.

Аналогічні висновки містяться і у доповіді Комітету експертів Харгії, підготовленій за підсумками другого моніторингового циклу і ухваленій на засіданні Комітету міністрів Ради Європи 15 січня 2014 року. Аналізуючи ситуацію у сфері захисту російської мови, експерти відзначали, що більшість зобов'язань, які були взяті Україною на підставі Харгії, повністю або частково виконані. При цьому вони підкреслювали, що такий рівень захисту, який надається російській мові в Україні, значно перевищує зобов'язання України, взяті на себе відповідно до Харгії.

Експертні висновки Ради Європи, з якими бажаючи можуть ознайомитись на веб-сайті цієї міжнародної організації, одним своїм існуванням спростовують «нафгалінові» аргументи, які російська дипломатія дістала з документів періоду «холодної війни» і «залізної завіси». У сучасному демократичному і прозорому інформаційному суспільстві жодна мова не може піддаватись утискам і гонінням так, щоб цього ніхто не помітив. Європейські експерти, які вільно пересувались територією України, зустрічались з носіями всіх мов і представниками всіх культур, що мирно співіснують в нашій державі, таких фактів не виявили.

Позбавлені будь-яких підстав і занепокоєння московської влади долею інших національних меншин, які проживають в Україні. Поважні міжнародні та регіональні інституції, які здійснюють на запрошення української сторони перманентний моніторинг стану дотримання прав людини в Україні, жодного разу не вказували на серйозні порушення прав німецької, чеської, угорської, польської або будь-якої іншої громади, які становили б загрозу їх життю, здоров'ю чи матеріальному добробуту. Натомість, дії Російської Федерації, спрямовані на дестабілізацію внутрішньополітичної ситуації в Україні, становлять реальну і безпосередню загрозу правам цих національних меншин, позбавляючи їх можливості мирно жити і безперешкодно реалізувати свою національну і культурну ідентичність в рамках єдиної української держави.

За офіційними даними Державної прикордонної служби України, прикордонний рух як на українсько-російській ділянці державного кордону, так і на інших напрямках, не перевищує звичайних показників. У зв'язку з цим будь-які закиди російської пропагандистської машини про сотні тисяч біженців з України, які виїжджають на історичну батьківщину або шукають притулку в Росії, позбавлені елементарної доказової бази. Водночас, Україна володіє абсолютно об'єктивними даними про кількість громадян України, які вимушено залишають територію Автономної Республіки Крим, віроломно захоплену і анексовану Росією. Ці дані, підтверджені необхідною доказовою базою, будуть надані Європейському суду з прав людини та іншим міжнародним юрисдикційним установам, які розглядатимуть справи щодо неправомірних дій російських окупантів.

Україна ще раз підтверджує свою відкритість до співпраці і готовність співробітничати з впливовими міжнародними організаціями, в тому числі ООН, ОБСЄ, Радою Європи та іншими правозахисними установами для забезпечення захисту прав людини на території української держави, включаючи права всіх без винятку національних і мовних меншин, які роблять свій внесок у процвітанню та культурне розмаїття українського суспільства.

Сайт МЗС

30.03.2014. Коментар Департаменту інформаційної політики МЗС України щодо висловлювань Міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова

В Міністерстві закордонних справ України звернули увагу на низку висловлювань Міністра закордонних справ РФ Сергія Лаврова в інтерв'ю програмі «Воскресное время». Повчальний та ультимативний тон цих заяв свідчить про те, що як справжньому агресору Росії зовсім не потрібно жодного врегулювання. Під дулами своїх автоматів цей агресор вимагає тільки одного – повної капітуляції України, її розколу і знищення Української державності.

Саме так і ніяк інакше розцінюються в Україні умови щодо федералізації, другої державної мови, референдумів тощо. Нам щиро жаль, що Міністр С.Лавров змушений їх озвучувати.

Хотіли б запропонувати російській стороні, перш, ніж диктувати свої ультимативні умови суверенній і незалежній державі, звернути увагу на катастрофічний стан і повне безправ'я власних національних меншин, в тому числі української.

Чому б Росії не наповнити федералізм, який, до речі, зафіксований в офіційній назві держави, реальним, а не лише декларативним змістом?

Чому б не дати більше повноважень національним суб'єктам федерації, розвиток який придушується сьогодні так само жорстко, як придушувався і в царські, і в радянські часи?

Чому б не запровадити і інші, крім російської, державні мови, в тому числі українську – мову мільйонів громадян Росії?

Чому б не дозволити і провести референдуми про ширшу автономію, а, в разі необхідності, й про незалежність, в національних суб'єктах федерації?

Розуміємо, що ці запитання – риторичні. Навіть сама думка про них в сьогоdnішній Росії буде жорстко придушена, а в разі спроби її реалізації – такі дії, як це було на Північному Кавказі, будуть втоплені в крові.

На жаль, нічого не змінилося в Росії з тих часів, коли великий Тарас Шевченко писав про неї: «Од молдованина до фінна на всіх язиках все мовчить...».

Не потрібно повчати інших. Почніть краще наводити порядок у власній державі. У вас же так багато проблем.

Сайт МЗС

01.04.2014. Коментар Департаменту інформаційної політики МЗС України щодо закидів МЗС РФ про іноземні охоронні компанії в Україні

В МЗС України звернули увагу на коментар Департаменту інформації та преси МЗС Росії «щодо планів української влади залучити до охорони правопорядку іноземні приватні компанії».

Нас зовсім не здивувало поширення російськими колегами чергової брехні. Ми до цього вже навіть звикли. Дивує інше: МЗС Росії став користуватися джерелами, якими гідують навіть середньої руки газети. Цю, з дозволу сказати, «новину» ще 2 березня, не надавши звичайно ніяких доказів, вкинув до інформаційного простору один блогер (колеги, що ж ви вагалися цілий місяць?). Потім її передрукували кілька «жовтих» газет і підконтрольних Кремлю ЗМІ.

МЗС Росії чомусь не зупинило те, що згадана в його коментарі компанія «Academi» ще 17 березня у своєму прес-релізі спростувала цю «сенсацію». Воістину, для досягнення цілей всі засоби згодяться, навіть коли джерело – ОБС («один блогер сказав»). Ось тільки як же ж треба недооцінювати власний народ, щоб розраховувати, що росіяни продовжуватимуть вірити подібній брехні.

На майбутнє підказуємо колегам місце, де такої «достовірної» інформації справжній клондайк - www.stopfake.org.

Сайт МЗС

ПАРЛАМЕНТ

18.03.2014. Голова Верховної Ради України, в.о. Президента України Олександр Турчинов доручив профільним парламентським комітетам терміново опрацювати Звернення Меджлісу кримськотатарського народу до Верховної Ради України та внести відповідні пропозиції

Голова Верховної Ради України, в.о. Президента України Олександр Турчинов доручив профільним парламентським комітетам терміново опрацювати Звернення Меджлісу кримськотатарського народу до Верховної Ради України та внести відповідні пропозиції.

У Зверненні Меджлісу кримськотатарського народу до Верховної Ради України, до всього Українського народу - громадян України всіх національностей за підписом Голови Меджлісу Рефата Чубарова, зокрема, йдеться про підтвердження визнання України як суверенної і незалежної держави в існуючих кордонах; рішуче засуджується акт агресії з боку Російської Федерації та план по анексії Криму; не визнається легітимним кримський референдум 16 березня 2014 року, який «проводиться з метою змінити територіальну приналежність Криму»; категорично відкидаються будь-які спроби визначити майбутнє Криму без вільного волевиявлення кримськотатарського народу.

При цьому наголошується, що реалізація права кримськотатарського народу на самовизначення на своїй історичній Батьківщині повинна здійснюватися у складі суверенної і незалежної Української держави.

Меджліс також звертається до Парламенту із закликом приєднатися до Декларації ООН про права корінних народів і закріпити законами та іншими правовими актами України статус кримськотатарського народу як корінного народу Криму.

Меджліс закликає Верховну Раду та інші вищі органи державної влади негайно і спільно з ООН, ОБСЄ, Радою Європи, Європейським Союзом забезпечити «вільне волевиявлення на здійснення кримськотатарським народом невід'ємного права на самовизначення на своїй історичній території - в Криму».

Сайт ВРУ

20.03.2014. ВР ухвалила Декларацію про боротьбу за звільнення України

Верховна Рада ухвалила Декларацію про боротьбу за звільнення України.

Як передає кореспондент УНІАН, за дане рішення проголосували 274 із 303 народних депутатів, зареєстрованих в сесійній залі. Не голосували у повному складі фракція КПУ, а з фракції Партії регіонів документ підтримали лише 29 народних депутатів.

У Декларації наголошується, що Верховна Рада звертає увагу урядів та парламентів світу, міжнародних організацій та світової громадськості, що український народ ніколи не визнає анексію невід'ємної частини своєї території - Автономної Республіки Крим, захопленої Росією з брутальним порушенням фундаментальних норм міжнародного права та загальновизнаних принципів співжиття держав.

Також Верховна Рада звертається до всіх членів міжнародного співтовариства з наполегливим проханням утриматись від міжнародного визнання так званої «Республіки Крим» та анексії Криму та міста Севастополь до складу Росії як нових суб'єктів федерації.

Від імені народу України Верховна Рада заявляє, що Крим був, є та буде у складі України. Український народ ніколи і за жодних умов не припинить боротьбу за звільнення Криму від окупантів, якою б важкою і тривалою вона не була.

У Декларації наголошується, що Росія зухвало порушила не тільки чинне законодавство суверенної України, але й фундаментальні норми міжнародного права, закріплені у Статуті ООН, Статуті Ради Європи, Заключному акті Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1975 року та інших підсумкових документах НБСЄ/ОБСЄ, Угоді про створення Співдружності Незалежних Держав від 1991 року, Меморандумі про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року між Україною, США, Росією та Великою Британією про неядерний статус України, Договорі про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 1997 року.

У Декларації сказано, що вперше після завершення Другої світової війни загально визнані кордони Європи цинічно «перемальовує» країна, яка за багатосторонніми і двосторонніми договорами гарантувала територіальну цілісність України, недоторканність і непорушність її кордонів. Єдиним неприхованим мотивом Російської Федерації у здійсненні цього міжнародного злочину є горезвісна доктрина «приростання руського світу».

Як повідомляв УНІАН, 18 березня у Кремлі президент РФ Володимир Путін і представники нелегітимної влади Криму та Севастополя підписали договір між РФ і Республікою Крим про прийняття до складу Росії Криму і утворення в складі РФ нових суб'єктів.

Також Путін попросив парламент прийняти до складу Росії два нових суб'єкти - Крим і Севастополь.

Сьогодні Державна дума РФ проведе додаткове пленарне засідання для розгляду законопроектів про приєднання Криму до Росії.

УНІАН

ПРЕЗИДЕНТ

21.03.2014. Турчинов: Україна ніколи не змириться із захопленням її території

В.о. президента Олександр Турчинов після зустрічі з генсеком ООН Пан Гі Муном заявив, що Київ готовий до переговорів з Росією у будь-якому форматі, але головною позицією має бути виведення російських військ.

Разом з тим, Олександр Турчинов зазначив, що замість цього з боку Росії "є постійна спроба впливати на зовнішню і внутрішню політику України".

При цьому пан Турчинов наголосив, що "незважаючи на агресію і тиск з боку Російської Федерації, сьогодні Україна підписала Угоду про асоціацію з Євросоюзом".

ВВС Україна

27.03.2014. О.Турчинов: Україна вдячна державам-членам Євросоюзу та його інституціям за чітку позицію щодо російської агресії

Для України європейський вибір є дуже важливим. Про це заявив в.о. Президента України, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов, відкриваючи у четвер 21-ше засідання Комітету з парламентського співробітництва Україна-ЄС.

«У відносинах між Україною і ЄС починається новий, дуже важливий етап», - сказав він, додавши, що після підписання минулого тижня політичної частини Угоди про асоціацію між

Україною та ЄС надалі головним інструментом парламентського діалогу між Україною та Євросоюзом стане Парламентський комітет Асоціації.

Голова Верховної Ради наголосив, що європейський вибір є дуже важливим для Українського народу, і «спроби зупинити прагнення українців до Європи, прагнення жити у спільному європейському домі стало поштовхом до Євромайдану».

О.Турчинов нагадав, що одразу після формування нового Уряду одним з перших рішень було саме відновлення євроінтеграції. Так само і Верховна Рада сказав він, більшістю голосів прийняла постанову, яка «фактично є дороговказом Україні, всім виконавчим структурам щодо європейської інтеграції, забезпечення нашого європейського шляху».

Підписання політичної частини Угоди О.Турчинов назвав початком нового рівня співпраці між Україною і ЄС. «Наше завдання - членство України в ЄС. І ми дякуємо нашим колегам з Європи, які активно підтримали це прагнення України, за те, що у важкі часи ви були з нами і підтримували нас», - сказав він.

Керівник Парламенту зазначив, що «на шляху до стабілізації ситуації в Україні, до побудови демократичної і могутньої України стала агресія Російської Федерації у Криму». «Це не просто збіг у часі, коли Україна готувалася до підписання Угоди», - зауважив він. Разом з тим, заявив О.Турчинов, «незважаючи на спробу анексії нашої території, рух України до Європи не зупинити».

«Ми дякуємо ЄС за чітку позицію, яку він демонструє зараз. Україна ніколи не визнає спроби Росії захопити Крим. Це є частина нашої держави, Крим був, є і буде українською землею, - заявив О.Турчинов. - Підтримка усіх цивілізованих країн і наших стратегічних партнерів з ЄС дає сподівання, що агресія буде провалена».

Він також побажав європейським колегам успіхів на виборах до Європарламенту.

«Україна і Європа - не просто партнери, а єдина родина, і ми впевнені, що Україна буде частиною великої, славної європейської родини», - підсумував О.Турчинов.

Сайт ВРУ

29.03.2014. О.Турчинов: Важливо, що з території Білорусі ніколи не буде агресії на територію України

Важливою позицією для України є те, що з території Білорусі ніколи не буде агресії на територію України. Про це заявив в.о. Президента України, Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов.

Під час зустрічі в.о. Президента України, Голови Верховної Ради України з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенко у суботу, яка відбулася в резиденції Президента Республіки Білорусь «Лясковичі» за ініціативою білоруської Сторони, О.Турчинов також назвав надзвичайно важливим, що «ніколи третя сторона з території Білорусі не буде погрожувати Україні».

Своєю чергою, Президент Республіки Білорусь зазначив, що «навколо Білорусі створено пояс добросусідства понад 100 кілометрів вглиб України». «Ми не готові його сьогодні зруйнувати», - заявив він.

«Наші кордони - це кордони не розділення, а дружби. Ми завжди будемо поруч з вами, як із самою дружньою державою, і виходячи з цього, будуватимемо наші відносини. Ви повинні твердо про це знати», - наголосив О.Лукашенко.

Під час зустрічі Сторони обговорили питання щодо активізації двосторонньої співпраці в економіці - у транспортній, енергетичній сферах, висловилися за необхідність створення спільних підприємств, заявили про важливість збільшення обсягів двосторонньої торгівлі.

Сторони наголосили на важливості розробки «дорожньої карти» двосторонніх взаємин в економічній сфері.

«Для нас дуже важливо, щоб між нашими народами зміцнювалися зв'язки, щоб ми компенсували проблеми в економіці, які існували протягом останніх двох років, та підвищили обсяги товарообігу», - наголосив О.Турчинов.

Сайт ВРУ

31.03.2014. Україна розглядає питання про зміну позаблокового статусу

Україна розглядає питання про зміну позаблокового статусу. Про це заявив в.о. президента України, голова Верховної Ради Олександр Турчинов у понеділок журналістам у селі Нові Петрівці.

"Сьогодні це питання дуже гостро стоїть, і Україна проводить переговори для створення умов для того, щоб не було у будь-якої країни бажання проводити агресію проти нашої держави", - сказав він, відповідаючи на запитання, чи може Україна залишатися позаблоковою державою.

За словами Турчинова, зараз "це завдання стоїть перед зовнішньополітичним відомством, перед нашим парламентом і урядом".

"Я переконаний, що ми впораємося з цими завданнями, але насамперед ми маємо розуміти, що ми повинні мати Збройні сили, ми повинні мати Національну гвардію - потужні, мобільні та готові захищати Україну від агресії", - зазначив в.о. президента.

Тиждень

УКРАЇНА ТА ІНШІ МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

ООН

19.03.2014. В ООН Україна говорила про порушення на кримському "референдумі", РФ називала їх "доброю традицією"

Постійний представник України в ООН Юрій Сергєєв заявив, що Автономна Республіка Крим з насильством пішла з України.

Про це він заявив на засіданні Радбезу ООН в Нью-Йорку.

"Україна і весь цивілізований світ ніколи не визнають референдум в Криму і його незалежність. Потрібно розуміти, що Крим з насильством пішов з України", - сказав Сергєєв.

"Ми закликаємо всі країни не визнавати Крим суб'єктом міжнародного права і не підписувати ніяких документів з незаконною владою АР Крим", - додав постпред України.

Крім того, Сергєєв згадав масові порушення під час проведення "референдуму" про статус Криму.

У відповідь на заяву Сергєєва про те, що багато мешканців Криму голосували на референдумі вдома, заявив, що це "стара добра традиція" допомоги тим, хто сам не може з яких-небудь причин потрапити на виборчу дільницю.

УНІАН

19.03.2014. Україна проситиме ООН визнати Крим демілітаризованою зоною

Україна звернеться до ООН щодо визнання території Криму демілітаризованою зоною.

Як передає кореспондент УНІАН, про це сьогодні на брифінгу повідомив секретар Ради національної безпеки та оборони України Андрій Парубій.

Зокрема, за його словами, РНБО доручила Кабінету міністрів невідкладно звернутися до ООН щодо визначення території АР Крим демілітаризованою зоною.

Парубій зазначив, що Україна пропонує схему виведення як російських, так і українських військ з території АРК. Саме з такою схемою Україна звертатиметься до ООН, додав він.

Парубій висловив сподівання, що план, запропонований Україною, буде прийнято і в Росії.

Як повідомляв УНІАН, 16 березня нелегітимна влада АРК провела в окупованому російськими військами незаконний референдум і заявила, що майже 100 % тих, хто брав у ньому участь, проголосували за приєднання Криму до Росії.

18 березня президент РФ Володимир Путін попросив парламент прийняти до складу Росії два нових суб'єкти - Крим і Севастополь.

Того ж дня в Кремлі Путін, нелегітимний прем'єр-міністр Криму Сергій Аксьонов, голова розпущеного Верховною Радою України парламенту Криму Володимир Константинов і «уповноважений представник міста Севастополь» Олексій Чалий підписали договір між РФ і Республікою Крим про прийняття до Росії Криму і утворення в складі РФ нових суб'єктів.

Довідка УНІАН. Демілітаризована зона - територія, на якій за міжнародним договором чи іншим актом ліквідовані військові споруди та інші об'єкти, заборонено тримати збройні сили, споруджувати нові укріплення, військово-промислові підприємства

УНІАН

22.03.2014. Генсек ООН: Україна переживає травму, яку не повинна пережити жодна країна

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун у Києві висловив сподівання, що Україна зможе пройти важкі часи. Тим часом українські дипломати готуються до засідання Генасамблеї ООН.

Генсек ООН Пан Гі Мун, який у суботу, 22 березня перебуває у Києві, привітав владу у Києві з підписанням угоди про асоціацію з ЄС. "Це дуже добрий знак, який демонструє втілення суверенного рішення вашої країни", - заявив Пан Гі Мун на зустрічі з прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком, повідомляється на урядовому порталі.

"Я тут, щоб висловити солідарність з народом і урядом України в цей час випробувань", - запевнив генсек ООН. За його словами, український народ зараз "переживає травму, яку не повинна пережити жодна країна". При цьому Пан Гі Мун висловив упевненість, що за підтримки міжнародного співтовариства Україна "зможе пройти ці важкі часи".

Україна готується до засідання Генасамблеї ООН

На підтримку партнерів по ООН сподіваються українські дипломати, які готуються до засідання Генеральної асамблеї ООН по ситуації в Україні. "Процедура передбачає, що резолюція може ухвалюватись мінімальною більшістю присутніх на засіданні й тих, хто бере участь у голосуванні", - цитує постійного представника України при ООН Юрія Сергєєва агенція "Інтерфакс-Україна" у суботу, 22 березня. Він повідомив, що Генасамблея за зверненням України буде скликана 27 березня. "На її порядку денному буде пункт, що стосується запобігання конфліктів", - уточнив Сергєєв.

Постпред України в ООН нагадав, що Генасамблея, на відміну від Ради безпеки ООН, може ухвалити рішення, незважаючи на позицію Росії. Однак резолюції Генасамблеї мають рекомендаційний характер.

Безпека військових у Криму

Нагадаємо, що напередодні генеральний секретар ООН зустрічався з в.о. президента України Олександром Турчиновим, а також обговорив ситуацію у Криму та можливість забезпечення безпеки українських військовослужбовців на півострові з в.о. міністра оборони України Ігорем Тенюхом.

З метою забезпечення безпеки українських військових у Криму Пан Гі Мун запропонував створити спільну комісію за участі представників Збройних сил України та Росії. "З метою мирного врегулювання ситуації між сторонами повинен розпочатись конструктивний діалог. Важливість цього питання я відзначав і на зустрічі з президентом Росії Володимиром Путіним", - наголосив генсек ООН.

Німецька хвиля

24.03.2014. Генсек ООН: ядерні держави порушили зобов'язання перед Україною

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун розкритикував Росію, США та Великобританію за порушення зобов'язань перед Україною, гарантованих Будапештським меморандумом.

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун на початку саміту з атомної безпеки, який відбувається з 24 по 25 березня у Гаазі, застеріг від використання кризи в Україні як приводу для прагнення отримати атомну зброю. "У випадку України гарантії безпеки були основоположною умовою її приєднання до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї", - заявив Пан Гі Мун, повідомляє у понеділок, 24 березня, інформаційне агентство AFP.

За словами генсека ООН, надійність гарантій, наданих Україні Будапештським меморандумом, "серйозно підірвана" нинішніми подіями у Криму. Наслідки конфлікту довкола Криму як для національної безпеки України, так і для національних нормативних документів щодо нерозповсюдження атомної зброї, на думку Пан Гі Муна, є глибинними. "Однак це не може слугувати виправданням прагнень до атомної зброї, котрі би лише збільшили невпевненість та ізоляцію", - додав він.

Пан Гі Мун: Гарантії безпеки мають бути недвозначними

Гарантії безпеки ядерних держав стосовно країн, котрі не мають атомної зброї, мають бути дотримані, закликав генсек ООН. Ці гарантії мають бути "зобов'язувальними та недвозначними", зазначив Пан Гі Мун. "Ми разом маємо подбати про те, аби атомна зброя сприймалася як ноша, а не як сила", - цитує його слова інформаційне агентство дpa.

Нагадаємо, що у підписаному 1994 року Будапештському меморандумі США, Великобританія та Росія зобов'язалися поважати незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України у відповідь на підписання Києвом договору про нерозповсюдження ядерної зброї.

Німецька хвиля

27.03.2014. Генеральна асамблея ООН засудила анексію Криму

Переважною більшістю голосів Генеральна асамблея ООН засудила російську анексію Криму. Західні дипломати визнають, що за резолюцію проголосувало більше країн, ніж очікувалося.

Резолюцію ООН, яка засуджує російську анексію Криму, підтримали 100 країн, лише одинадцять - виступили проти, 58 - утримались. Низка держав не брала участі в голосуванні. У Генеральній асамблеї ООН загалом представлено 193 нації.

При цьому, як повідомляє агентство "Інтерфакс - Україна", проти прийняття резолюції проголосували Вірменія, Білорусь, Болівія, Куба, Нікарагуа, Росія, Судан, Сирія, Венесуела та Зімбабве. Серед країн, що утрималися, переважно держави Латинської Америки та Африки, а також Китай.

Ухвалений Генеральною асамблеєю ООН документ містить звернення до міжнародної спільноти не визнавати зміни кордонів України. Крім того, резолюція закликає продовжувати

пошук дипломатичних шляхів розв'язання кризи і не визнавати результати референдуму у Криму. Росія у тексті резолюції, однак, не згадується.

Як повідомляє інформаційне агентство Reuters, західні дипломати звернули увагу на той факт, що кількість країн, які підтримали документ, була більшою, ніж очікувалось. Вони зауважують, що тут не допомогли й "агресивні лобістські старання" Москви.

Безпосередньо перед голосуванням Москва закинула Києву розпалювання ненависті відносно Росії. Україна хоче "створити антиросійську атмосферу в міжнародній спільноті", цитує слова заступника російського міністра закордонних справ Геннадія Гатілова інформаційне агентство дpa. На думку посла Росії при ООН Віталія Чуркіна, виставлений на голосування текст резолюції носить "конфронтаційний характер".

Росії хоч і не вдалося заблокувати ухвалення резолюції, однак рішення Генеральної асамблеї ООН нікого ні до чого не зобов'язують. Ще кілька днів тому Росія заявляла, що резолюція ООН не зупинить приєднання Криму до Російської Федерації.

Німецька хвиля

ОБСЄ

18.03.2014. Росія і надалі блокує прибуття місії ОБСЄ до України

Початок роботи спостережної місії ОБСЄ в Україні і надалі наштовкується на опір Росії. Надати мандат для початку місії готові 56 країн-членів з 57. Москва - проти.

Росія і надалі заперечує проти початку роботи спостережної місії ОБСЄ в Україні. При цьому 56 з 57 країн-членів організації готові дати "зелене світло". Блокує лише Москва, повідомив американський представник в організації Даніель Баер.

Він додав, що незважаючи на низку поступок у бік Росії, Москва і надалі має претензії з приводу масштабів та географії цієї місії. За повідомленням інформаційної агенції дpa, у середу, 18 березня, ОБСЄ продовжить консультації з приводу української місії. Розміщення спостерігачів від ОБСЄ політичні аналітики вважають важливим кроком, який міг би допомогти в деескаляції конфлікту в Криму.

Німецька хвиля

19.03.2014. ОБСЄ обурена нападом "свободівців" на голову НТКУ

Представник ОБСЄ з питань свободи ЗМІ Дуня Міятович висловила обурення інцидентом у кабінеті голови НТКУ Олександра Пантелеймонова, коли група членів партії "Свобода" у грубій формі змушувала того піти у відставку.

"Я вражена цією обурливою акцією, яка суперечить принципам свободи ЗМІ і не може мати виправдання", - написала пані Міятович у листі до в. о. президента України Олександра Турчинова.

"Особливо серйозним цей інцидент робить те, що частина зловмисників не тільки належить до законодавчої гілки влади, але і є членами парламентського комітету із питань свободи слова та інформації", - ідеться в листі.

ВВС Україна

20.03.2014. Спостерігачі за виборами від ОБСЄ приїхали до України

Місія ОБСЄ зі спостереження за позачерговими виборами президента розпочала свою роботу в Україні.

Про це на прес-конференції сказала голова місії Каетана (Тана) де Зулуєта.

Вона проінформувала, що місія прибула в Україну 19 березня за запрошенням Міністерства закордонних справ.

"До складу нашої основної команди, що буде працювати в Києві, входить 18 експертів", - сказала де Зулуєта.

Також вона підкреслила, що з наступного тижня до місії приєднається ще близько 100 довгострокових спостерігачів, які будуть працювати на всій території України.

Позачергові президентські вибори відбудуться в Україні 25 березня. В ОБСЄ зазначили, що готові відправити спостерігачів у Крим для спостереження за ходом кампанії на півострові.

ВВС Україна

21.03.2014ю. Постійна рада ОБСЄ прийняла рішення про направлення в Україну спеціальної моніторингової місії ОБСЄ

Постійна рада ОБСЄ сьогодні схвалила рішення про направлення в Україну спеціальної моніторингової місії міжнародних спостерігачів ОБСЄ.

Місія покликана зробити внесок до зменшення напруженості та утвердження миру, стабільності та безпеки, а також забезпечити моніторинг та підтримку виконання усіх принципів та зобов'язань ОБСЄ. З цією метою спостерігачі, зокрема, збиратимуть інформацію та звітуватимуть про безпекову ситуацію у зоні відповідальності, встановлюватимуть та звітуватимуть про факти інцидентів та про повідомлення про інциденти, здійснюватимуть моніторинг та підтримку належного ставлення до прав людини та основних свобод, сприятимуть діалогу з метою зменшення напруженості та нормалізації ситуації.

Місія буде координувати та підтримувати роботу виконавчих структур ОБСЄ, а також співпрацювати з ООН, Радою Європи та іншими міжнародними гравцями.

На початковому етапі місія складатиметься зі 100 цивільних спостерігачів і буде направлена на шість місяців. Її мандат може бути продовжено у разі відповідного запиту з боку України. Спостерігачі на початковому етапі будуть направлені до 9 українських регіонів. Головний офіс знаходитиметься у Києві.

Українська делегація в ОБСЄ виголосила інтерпретуючу заяву щодо рішення, наголосивши, що його прийняття має сприйматися як надзвичайна реакція Організації на серйозний конфлікт навколо Автономної Республіки Крим, що виник у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації, спрямованою на анексію цієї невід'ємної частини території України.

З огляду на розвиток ситуації та існуючі занепокоєння, Україна виходить з розуміння того, що мандат місії має розповсюджуватися на всю територію України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи Автономну Республіку Крим, та що її розгортання має розпочатися зі східних та південних регіонів України у зв'язку з тим, що ситуація там потребує негайної уваги

Сайт МЗС

25.03.2014. Перші спостерігачі ОБСЄ вирушили до східної та південної України

ОБСЄ відправляє чотири групи спостерігачів, котрі вже пройшли відповідне навчання, до східної та південної України. До Києва прибули вже близько 40 членів моніторингової місії.

Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ) у вівторок, 25 березня, відправила перших спостерігачів міжнародної моніторингової місії до східної та південної України, повідомляє інформаційне агентство АФР. Перші чотири команди спостерігачів по дві людини у кожній уже пройшли необхідне навчання, розповів очільник місії Адам Коберацький. Він наголосив, що до Києва прибули вже майже 40 членів місії, прибуття ще одинадцяти експертів очікується 25 березня.

Місія ОБСЄ діє в Україні за запитом української влади, підкреслив Адам Коберацький. За його словами, перші звіти спостерігачів очікуються наприкінці наступного тижня. "Метою місії є вивчення наявної ситуації в країні, проблем напруженості, дотримання прав людини, свободи пересування та інші питання. Надати чітку картинку подій в Україні", - розповів Адам Коберацький, повідомляє агентство "Інтерфакс-Україна".

Очільник місії ОБСЄ в Україні також зазначив, що місія навряд чи працюватиме у Криму, повідомляє "Радіо Свобода". Натомість групи спостерігачів розмішуватимуться у Херсоні, Одесі, Львові, Івано-Франківську, Донецьку, Дніпропетровську, Чернівцях і Луганську, а штаб міститиметься в Києві, наголосив він.

Рішення про роботу на території України міжнародної моніторингової місії ОБСЄ було прийняте 21 березня постійною радою організації у Відні за згоди в тому числі Російської Федерації. Місія складатиметься із щонайменше 100 експертів, але може бути розширена до 500 осіб. Термін її дії - півроку.

Німецька хвиля

28.03.2014. Представник ОБСЄ: Наше завдання в Україні - збір об'єктивної інформації

Перші спостерігачі ОБСЄ прибули до України. Хто входить до складу місії? Які у неї завдання? На запитання DW відповів заступник директора Центру з попередження конфліктів при ОБСЄ Клаус Нойкірх.

Після тривалих переговорів Москва погодилась на відправлення місії спостерігачів Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ) в Україну. Щоправда, окупований Крим залишається для них забороненою зоною. Тим не менш, міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр вважає, що вперше після анексії Криму спіраль ескалації напруги між

Росією та Заходом перервана. DW зустрілась з заступником директора Центру з попередження конфліктів при ОБСЄ Клаусом Нойкірхом, котрий планує роботу місії.

Клаус Нойкірх

DW: Пане Нойкірху, що може зробити ОБСЄ для зняття напруги?

Клаус Нойкірх: Завдання ОБСЄ - збір об'єктивної та неупередженої інформації. На першому етапі ми плануємо розгашувати в Україні 100 спостерігачів. Їхні незалежні звіти допоможуть надати дебатам про Україну ділового характеру. Досвід показує, наскільки важлива в таких ситуаціях незалежна, неупереджена інформація.

Однак у випадку конфлікту в наших спостерігачів є пряме завдання виступати в ролі посередників, робити все можливе для деескалації ситуації. Рішення про відправку спостерігачів затвердили всі 57 країн-учасниць ОБСЄ, в тому числі Російська Федерація, Україна, США та країни ЄС. Як бачите, місія користується широкою підтримкою.

Як конкретно це виглядатиме?

Наші спостерігачі перебуватимуть у десяти містах, у тому числі в Одесі, Донецьку та Києві. Поки що ми в стадії підготовки. До кінця тижня в цих містах почнуть працювати перші форпости. Ми наразі не розгорнулись на повну силу, однак справа просувається.

Як підбирався персонал для місії?

Як раз цим і зайняті. Кожна країна може запропонувати своїх кандидатів. Чим ширший склад учасників, тим краще. Нам важливий змішаний склад. До нього входять й колишні поліцейські чи військові, і співробітники правозахисних організацій, і люди, які займались політикою. Групи повинні володіти різноманітними професійними навичками. Це не військова і не поліцейська, а цивільна місія. Чим більший досвід та здібності учасників, тим краще.

Хто охоронятиме спостерігачів?

На даний момент ситуація не дуже проблематична. Ми, звичайно, передбачили певні заходи безпеки. Складені плани, проведені переговори з місцевими органами безпеки. У випадку необхідності спостерігачі отримають бронезилети. Однак це - крайній випадок.

Німецька хвиля

02.04.2014. Місія спостерігачів ОБСЄ: "Ми не шпигуни"

Спостерігачі ОБСЄ розпочинають роботу у 10 найбільших містах України (окрім Криму). Про це у Харкові повідомив в.о. керівника моніторингу Адам Коберацьки.

Місія розрахована на півроку: "Для початку у її складі 100 чоловік. Це 10 груп по 10 спостерігачів у кожній. Але в нас є можливість, за потреби, розширити цю місію до 500 чоловік".

Як повідомляє кореспондент ВВС Україна, за словами Адама Коберацьки, місія зацікавлена отримати повну і об'єктивну картину того, що відбувається: "В нас такий мандат, що ми маємо не тільки дивитись за ситуацією, але й говорити зі всіма: не тільки з представниками влади, але й з громадянським суспільством, з усіма можливими організаціями. Доступ до наших спостерігачів буде. Ми - не шпигуни, і це - не секрет на місія".

У складі групи, наголосив пан Коберацьки, немає воєнних експертів, проте такі спостерігачі працюють в Україні, як представники окремих країн-учасників ОБСЄ.

Також тут розміщено окрему місію спостерігачів за президентськими виборами: у травні її склад сягне 1000 експертів.

ВВС Україна

РАДА ЄВРОПИ

21.03.2014. Венеціанська комісія: закон РФ про нові території не сумісний з міжнародним правом

Проект Федерального конституційного Закону Російської Федерації «Про внесення змін до Федерального конституційного закону про порядок прийому в Російську Федерацію і створення нового суб'єкта Російської Федерації у її складі» не сумісний з міжнародним правом. Про це йдеться у висновку Європейської комісії за демократію через право, що був оприлюднений сьогодні, під час пленарного засідання.

"Венеціанська комісія доходить висновку, що проект Федерального конституційного Закону Російської Федерації «Про внесення змін до Федерального конституційного закону про порядок прийому в Російську Федерацію і створення нового суб'єкта Російської Федерації у її складі» не сумісний з міжнародним правом", - йдеться у заяві.

"Це порушує, зокрема, принципи територіальної цілісності, національного суверенітету, невтручання у внутрішні справи іншої держави та порушує основоположні принципи цивільного і міжнародного права", - наголошується у документі.

Венеціанська комісія також закликала російську владу утриматися від ухвалення цього законопроекту.

Нагадаємо, 16 березня у Криму відбувся так званий "референдум" щодо статусу АРК. Самопроголошений прем'єр Криму Сергій Аксьонов заявив, що 96,6% тих, хто брав участь у "референдумі", висловилися за приєднання до Росії.

18 березня президент Росії Владімір Путін підписав з сепаратистами "договір між РФ і Республікою Крим про прийняття в Російську Федерацію Республіки Крим та утворення в складі РФ нових суб'єктів".

20 березня Держдума, а 21 березня Рада Федерації РФ ратифікували "угоду" з самопроголошеною владою Криму про приєднання до Росії на основі результатів "референдуму".

Згодом Путін підписав закони про прийняття Республіки Крим та Севастополя до складу Росії і про утворення двох нових суб'єктів РФ.

Тиждень

23.03.2014. ООН та ПАРЄ обіцяють Донбасу підтримку

Схід України услід за Кримом опинився в центрі уваги світової політики. Донецьк цими днями активно відвідують високопосадовці країн ЄС та очільники поважних міжнародних організацій.

Услід за міністром закордонних справ ФРН Франком-Вальтером Штайнмайєром, у неділю, 23 березня, регіон відвідали делегація ПАРЄ на чолі з головою Анн Брассер та делегація ООН під керівництвом заступника генерального секретаря з політичних питань Джеффри Фелтмана. Представники цих міжнародних організацій хочуть оцінити рівень політичної кризи в регіоні та з'ясувати, чим можуть допомогти, щоб зупинити дестабілізацію на сході України.

Донбас потребує економічної підтримки

Сходу України нині найбільше загрожує реалізація кримського сценарію, наголосив у розмові з міжнародними гостями губернатор Донеччини Сергій Тарута. Він зазначив, що завдання нової команди - якомога швидше провести реформи. Разом з тим на першому етапі, щоб люди не розчарувалися в новій владі, потрібна міжнародна допомога.

"Ми пообіцяли, що за півроку нашої роботи Донбас відчує зміни на краще. Утім, у перші два-три місяці нам без західної економічної та гуманітарної допомоги не обійтись. Люди мають уже в перші місяці відчутти, що влада їх не обманює", - підкреслив Тарута. За його словами, вже в понеділок він зустрінеється в Брюсселі з комісаром з питань розширення та політики добросусідства ЄС Штефаном Фюле, з яким також обговорить питання допомоги Східній Україні.

Допомогу обіцяють

Заступник генерального секретаря ООН з політичних питань Джеффри Фелтман повідомив, що ООН готова задіяти всі важелі, аби припинити подальшу дестабілізацію в регіоні. "Найголовніше - знайти мирне рішення політичної кризи на Сході України і не допустити військової ескалації", - наголосив представник ООН.

Також голова Парламентської Асамблеї Ради Європи Анн Брассер пообіцяла, що для допомоги Україні будуть задіяні "всі інструменти, які є в розпорядженні Ради Європи". Вона заявила, що в ПАРЄ мають намір підтримати всіма засобами програму реформ, запропоновану губернатором Тарутою.

Брассер констатувала, що з боку Росії "були порушені закони України, а також міжнародне право та Будапештські угоди". "Ми суворо нагадуємо про це Росії, критикуємо та засуджуємо її за такі дії", - зазначила голова ПАРЄ. Брассер додала, що українське питання, яке вже розглядалося

ПАРЄ в січні, знову буде в центрі уваги цієї організації на наступному засіданні на початку квітня.

Німецька хвиля

СВІТОВИЙ БАНК

31.03.2014. Світовий банк розробив програму реформування фінансового сектора України

Фахівці місії Світового банку розробили програму дій щодо реформування фінансового сектору України, яку реалізовуватимуть за допомогою кредитних ресурсів Світового банку.

Робота велася в рамках перебування місії Світового банку в Україні з 24 по 28 березня, повідомили Укрінформ у Нацбанку України.

"Результатом роботи місії Світового банку в Україні протягом минулого тижня стало розроблення Програми дій з реформування фінансового сектору України, яка може бути реалізована із залученням кредитних ресурсів Світового банку в розмірі до 1 млрд дол. США в рамках позики на політику розвитку", - йдеться в повідомленні.

У НБУ вважають, що впровадження такої програми дасть змогу забезпечити комплексне оздоровлення та підвищити фінансову стійкість банківської системи країни.

Як повідомляв Укрінформ, група Світового банку заявила про всебічну підтримку структурних реформ у нашій державі та готовність надати для сприяння економічному розвитку

Україні пакет фінансової допомоги в розмірі до 3 млрд. дол. США. Допомога надаватиметься в рамках системних (1 млрд дол. США) та інвестиційних (1,2 млрд дол. США) проектів Міжнародного банку реконструкції та розвитку, фінансування Міжнародною фінансовою корпорацією програм підтримки банківського сектору, агробізнесу, інфраструктури та інших галузей української економіки (400 млн дол. США) та надання технічної і консультативної підтримки.

Українформ

МВФ

27.03.2014. Експерти: Україна виконуватиме вимоги МВФ - іншого вибору нема

МВФ готовий надати Україні до 18 мільярдів доларів в обмін на негайні реформи. Експерти застерігають: є ризик, що чиновники саботуватимуть перетворення.

Після трьох тижнів роботи в Києві експерти Міжнародного валютного фонду (МВФ) таки узгодили програму економічних реформ для України, які країна має провести для отримання кредиту МВФ "стенд-бай". Вона включає монетарну реформу, ґрунтовні зміни у фіскальній політиці, енергетичному та фінансовому секторах, а також реформування державного урядування й поліпшення бізнес-клімату. На практиці це означає, що український уряд має дотримуватися режиму гнучкого валютно-обмінного курсу, дбати, аби банки були ліквідними. Окрім цього, кабміну, відповідно до узгодженої програми з МВФ, доведеться підняти роздрібні тарифи на газ та теплопостачання для населення і забезпечити прозорість діяльності "Нафтогазу України" шляхом реструктуризації держкомпанії. "Реформи, націлені на вдосконалення державного урядування, підвищення прозорості й поліпшення бізнес-клімату, стануть центральним елементом програми. Вони передбачають ухвалення нового закону про державні закупівлі, заходи, спрямовані на полегшення для бізнесу, удосконалення процедури отримання відшкодування ПДВ, а також щоквартальне проведення незалежного аудиту рахунків "НАК Нафтогаз Україна", - йдеться у поширеній у четвер, 27 березня, заяві місії МВФ, яка працювала в Україні.

На певний час вистачить

Тільки за умови, що всі ці пункти будуть виконані нинішнім українським урядом Міжнародний валютний фонд готовий надати країні кредит на суму від 14 до 18 мільярдів доларів упродовж наступних двох років. Вся сума міжнародної фінансової підтримки програми економічних реформ України може становити 27 мільярдів доларів, включаючи кредит МВФ. Точна сума допомоги буде визначена згодом, йдеться у повідомленні місії. Експерти певні, що цих грошей достатньо, аби компенсувати фіскальний розрив, про який у четвер заявив прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк з трибуни Верховної Ради. За його словами, сума коштів, яких не вистачає для виживання країни, складає 289 мільярдів гривень. "Якщо МВФ дасть Україні 15 мільярдів доларів - це в перерахунку складатиме десь 200 мільярдів гривень. У короткостроковій перспективі (один-два роки) цих грошей буде достатньо, аби перекрити цей фіскальний розрив. Але щоб Україна вважала свою економіку сталою, то звичайно цього не достатньо", - переконаний провідний науковий співробітник Національного інституту стратегічних досліджень Дмитро Ляпін.

МВФ остерігається української корупції

За його словами, повністю стабілізувати українську економіку можна, лише кардинально зменшивши рівень корупції та спростивши ведення бізнесу. До всього цього треба глибоке реформування системи державного управління. "Замінена верхівка державного управління, тобто поміняли міністрів. Проте увесь інший фаховий склад міністерств залишився тим же самим. Тому є достатньо високий ризик того, що всі реформи лише імітуватимуть", - наголошує Ляпін.

Ймовірно цього остерігається і Міжнародний валютний фонд. Адже цього разу в його вимогах до України з'явився пункт про те, що МВФ підготує комплексне діагностичне обстеження системи заходів протидії корупції, а також розробку та імплементації законів, які стосуються ефективності судової системи та податкового адміністрування. "Це новий підхід МВФ у відносинах з Україною. Але їх можна зрозуміти, адже завдяки корупції через бюджетні дірки в Україні збільшувався дефіцит платіжного балансу. Зменшення корупції це сигнал також для інвесторів", - вважає директор Бюро економічних і соціальних технологій Валерій Гладкий.

Експерти сходяться на тому, що нині Україні таки доведеться виконати всі вимоги МВФ, адже іншого виходу уникнути дефолту країна не має. А те, що Україна перебуває на межі економічного і фінансового банкрутства підтвердили в уряді. Там вже готують підвищення ціни на комунальні тарифи для населення. "Зараз Україна не має іншого виходу, як проводити болючі реформи. Певні сили в парламенті знову затягнуть пісню, що у нас багато бідних і неприпустимо нічого підвищувати, але думаю, що всі необхідні закони для реформ будуть схвалені. І українці зрозуміють, що краще затягнути пасок, лікувати свою економіку і бути незалежними, враховуючи зовнішню загрозу з боку Росії", - вважає Валерій Гладкий.

Німецька хвиля

28.03.2014. Німецький експерт: якщо вимоги МВФ буде виконано, Україна видужає

Виконання програми реформ, пов'язаних з кредитом МВФ, дозволить оздоровити українську економіку. Таку думку в інтерв'ю DW висловив експерт німецької групи радників при уряді України Роберт Кірхнер.

Deutsche Welle: Пане Кірхнер, згідно із досягнутою з МВФ у четвер, 26 березня, домовленістю, Україна отримає від фонду кредит на суму від 14 до 18 мільярдів євро. За обсягом це можна порівняти із тим, що наприкінці минулого року Віктору Януковичу давав Володимир Путін. У чому різниця між кредитуванням Росією та Міжнародним валютним фондом?

Роберт Кірхнер: Я бачу дві великі різниці. По-перше, кредит МВФ - це частина великого міжнародного пакету фінансової підтримки, загальний обсяг якого складатиме близько 27 мільярдів доларів. Загалом виходить набагато більше грошей. Але інша важлива різниця - це умови. У цьому сенсі кредит МВФ має багато переваг для України. Адже його надання пов'язане з вимогами, виконання яких дозволить усунути дисбаланс у різних сферах економіки, який і привів до нинішніх проблем. Це насамперед дефіцит державного бюджету та дефіцит платіжного балансу. Якщо всі вимоги МВФ буде виконано, Україна економічно видужає. Натомість російський кредит не виправляв положення, а лише на короткий час фінансував дефіцит. В результаті проблеми України стали би лише глибшими, а борги ще більшими.

-Економічна ситуація в країні критична. Доведеться скорочувати державні видатки. Де, на вашу думку, є потенціал для заощадження, а де краще не урізати, щоб не зашкодити економіці?

Якщо не коригувати видатки, то до кінця року дефіцит бюджету сягнув би 10 відсотків ВВП. Це показник просто захмарний, профінансувати такий дефіцит неможливо, тим більше, що Україна зараз не має доступу до ринків капіталу. Український уряд заявив, що впродовж двох років планує скоротити дефіцит до 2,5 відсотка. Це величезний виклик. Перш за все, звісно, доведеться підвищувати тарифи на газ та опалення. Український уряд вже заявив, що буде робити це, щоб поступово довести тарифи до реальної вартості палива.

-Яку роль у скороченні дефіциту бюджету може відіграти боротьба з корупцією?

Це дуже важливе завдання. Якщо подивитися на систему державних дотацій, державних закупівель, то є серйозні підстави вважати, що певні кола наживались на цьому. Якщо в цих сферах буде більше прозорості, це дозволить доволі швидко скоротити видатки. Завдяки цьому можна зробити скорочення видатків держави більш стерпним із соціальної точки зору. У цьому питанні я - оптиміст. Вже зроблено перші кроки до більшої прозорості держ закупівель.

-Але часто доводиться зіштовхуватися з думкою, що достатньо припинити незаконне збагачення чиновників і фінансова ситуація в державі нормалізується. Чи варто цього очікувати?

Я не думаю, що цим можна обійтися. Низку дотацій неминуче доведеться скорочувати. Це насамперед питання тарифів на енергоносії. Ми кілька років тому підраховали, що тарифи для населення покривали в окремих випадках лише 16 відсотків фактичних витрат. Звісно, в енергетичному секторі була корупція, але її усунення - лише один з цілої низки необхідних заходів.

-У програмі реформ, яку ви представили нещодавно уряду України, йдеться також про розв'язання проблеми бюрократії. У чому головне завдання - скорочення армії чиновників?

Ні, першочергове завдання - спростити життя бізнесу, щоб він міг вільніше розвиватися, інвестувати, створювати робочі місця. Найбільше від адміністративних перепон потерпає малий і середній бізнес. Якщо вдуматись, що навіть невеликим підприємствам доводиться утримувати бухгалтера. Для здійснення найпростішої транзакції в Україні потрібно до чотирьох документів, при тому, що в ЄС достатньо одного - простого рахунку з усіма необхідними даними. Вже сам факт зняття адміністративних бар'єрів вивільнить серйозні людські ресурси в державі, яким можна буде знайти більш корисне застосування. Але першочергове завдання - саме покращення інвестиційного клімату. Адже в Україні вже два роки стагнація економіки. Цю ситуацію треба негайно виправляти.

-Цього року очікується навіть падіння ВВП на три відсотки. Чому така сумна картина при тому, що уряд налаштований на "правильні кроки"?

Такі заходи у короткій перспективі зазвичай пригальмовують зростання. Зокрема, через сильну фіскальну консолідацію. Але в середній і довгостроковій перспективі це дозволить рухатись у бік зростання. Не треба при цьому забувати, що вихідна позиція для України - два роки стагнації. Треба ще врахувати складну політичну ситуацію та вплив зовнішніх чинників, зокрема важкі відносини з Росією. Тим більше, що поки незрозуміло, як ці відносини вибудовуватимуться надалі.

-Як, на вашу думку, вийти з цієї дилеми: якнайшвидше підписати угоду про зону вільної торгівлі з ЄС, попри ризики гострої реакції Росії?

Ми завжди виступали за зону вільної торгівлі з ЄС і проти приєднання України до Митного союзу з Росією. З червня Європейський Союз вже полегшить доступ до свого ринку для українських товарів з цілої низки галузей. Буде логічно згодом якнайшвидше створити зону вільної торгівлі. Це - правильний шлях для України. Треба дивитися, як Росія на це реагуватиме. У неї є економічні важелі впливу. Європейський Союз має бути напоготові й реагувати заходами у

відповідь в разі потреби. Звісно, треба вести діалог з Росією і вказувати на неприйнятність тих чи інших років. Але треба й бути готовими до подальших кроків, аби підтримати стабілізацію України, компенсувати втрати від можливих втрат на російському ринку. Не треба забувати, що значна частина бізнесу, який може постраждати від реакції Росії - це насамперед машинобудування - сконцентрована саме на сході країни. Не можна допускати, щоб це призводило до масового невдоволення в цьому регіоні. Міжнародна спільнота має бути готова швидко надати допомогу. Можливо, у вигляді інвестиційних програм, щоби модернізувати українське машинобудування.

Німецька хвиля

СНД

19.03.2014. Заява Міністерства закордонних справ України щодо формату співпраці України в рамках СНД

8 грудня 1991 року Україна підписала Біловезьку угоду і разом із Російською Федерацією і Республікою Білорусь стала однією із держав-засновниць Співдружності Незалежних Держав.

Україна виходила з того, що базовими принципами цієї організації будуть взаємна повага до державного суверенітету та територіальної цілісності держав-учасниць, недоторканість і непорушність державних кордонів, відмова від застосування сили або загрози силою, відданість принципу мирного розв'язання міжнародних спорів.

На жаль, останні події засвідчили протилежне.

Опинившись у складній безпековій ситуації, Україна доклала максимум зусиль до залучення СНД для захисту територіальної цілісності і недоторканності своїх державних кордонів та врегулювання конфлікту з Російською Федерацією.

Україною було ініційовано проведення позачергового засідання Ради Міністрів закордонних справ СНД в Києві. Ми закликали партнерів по Співдружності схвалити політичну заяву щодо ситуації в Автономній Республіці Крим, засудити прояви агресії по відношенню до суверенної української території та дотримуватися базових принципів Угоди про створення СНД.

Україна висловлює глибокий жаль, що Співдружність замість реалізації своїх завдань щодо налагодження співробітництва і врегулювання конфліктних ситуацій на пострадянському просторі, перетворилась на інструмент реалізації інтересів окремих її членів, зокрема Російської Федерації.

Особливе обурення викликають факти підтримки окремими державами-учасницями СНД дій Російської Федерації щодо анексії території України у розріз з принципами міжнародного права.

З урахуванням викладеного, Українською Стороною ухвалено рішення не продовжувати своє головування у Співдружності у 2014 році. Відповідна нота буде надіслана до Виконавчого Комітету СНД найближчим часом.

Враховуючи недотримання більшістю держав-учасниць СНД зобов'язань Сторін, закріплених в Угоді про створення СНД, щодо визнання і поваги територіальної цілісності одна одної, недоторканості кордонів, співпраці у забезпеченні міжнародного миру і безпеки, а також політичну заангажованість та неефективність існуючого формату співпраці в рамках СНД, Україна залишає за собою право розглянути питання про доцільність подальшої участі у діяльності Співдружності.

Сайт МЗС

G-7

24.03.2014. Тема України домінуватиме на саміті з атомної безпеки та зустрічі Великої сімки в Гаазі

У Гаазі розпочинається саміт з атомної безпеки, окрім того відбудеться зустріч лідерів країн Великої сімки. Обговорюватимуть кризу в Україні та нове міжнародне становище після анексії Криму Росією.

У Гаазі в понеділок, 24 березня, розпочинається саміт з атомної безпеки, котрий триватиме два дні. У ньому візьмуть участь голови держав та урядів 53 країн, а також представники ООН, Міжнародного агентства з атомної енергії, Інтерполу та ЄС. Уперше саміт відбувся в 2010 році у Вашингтоні з ініціативи президента США Барака Обами, аби протидіяти небезпеці атомного тероризму у світі.

Очікується, що криза в Україні домінуватиме серед тем, котрі обговорюватимуться під час саміту. Саміт перетвориться на першу міжнародну кризову зустріч, присвячену обговоренню нового міжнародного становища після анексії Криму Росією, відзначає дпа. Попередньо планувалося, що до Гааги прибуде і прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк. Але напередодні він скасував свій цю поїздку через необхідність проведення переговорів із МВФ.

Окрім саміту в Гаазі 24 березня відбудеться також ініційована Бараком Обамою зустріч лідерів країн Великої сімки - США, Німеччини, Франції, Великобританії, Італії, Канади та Японії, де обговорюватиметься ситуація в Україні. Росія, яка традиційно долучалася до групи цих країн у форматі Великої вісімки, у цій зустрічі участі брати не буде.

Меркель про Будапештський меморандум

Федеральна канцлерка Німеччини Ангела Меркель у своєму відеозверненні напередодні саміту наголосила, що анексія Криму Росією порушує Будапештський меморандум 1994 року. Підписання цього документу, яким Україна зобов'язалася відмовитися від атомної зброї, було "правильним кроком", підкреслила канцлерка ФРН. Водночас Росія, Великобританія та США гарантували Україні повагу до її суверенітету і кордонів. З огляду на це анексія Криму є "дуже серйозною справою", зазначила Меркель, повідомляє агентство афр.

Канцлерка ФРН також наголосила на важливості безпеки радіоактивних матеріалів та розповіла, що починаючи з першого саміту у 2010 році вдалося вже багато досягти. У приклад Меркель навила забезпечення радіоактивних речовин в Україні та знятих з експлуатації атомних підводних човнів Північного флоту Росії.

Питання атомного роззброєння на порядку денному

Під час саміту мають обговорюватися питання захисну радіоактивних речовин від використання терористами або злочинцями. На порядку денному стоять також питання атомного роззброєння та небезпек, котрі несе з собою атомна енергетика, повідомляє афр. За останніми офіційними даними, у світі є 1390 тонн високозбагаченого урану та 490 тонн плутонію. Із них 260 тонн використовуються у невійськових цілях, наприклад, лікарнями.

На думку Мішель Кенн із американської експертної організації "Партнерство для глобальної безпеки", єдиним шляхом до зменшення загрози зловживання цими речовинами є зменшення їхніх запасів. Те, що це можливо, демонструє приклад таких країн як Австрія, Чехія, Угорщина, Мексика, Швеція, В'єтнам та Україна, що великою мірою або повністю відмовилися від своїх запасів ядерних матеріалів, які можна було використати для створення атомної зброї, відзначає експертка. "Тепер цей крок мають зробити інші країни, і в цьому ми намагатимемося досягти прогресу в Гаазі", - зазначила експертка.

Німецька хвиля

24.03.2014. Велика сімка пригрозила Росії посиленням санкцій

Лідери країн Великої сімки висловили підтримку суверенітету та територіальній цілісності України і засудили анексію Криму Росією. Москві погрожують посиленням санкціями.

Лідери країн Великої сімки та Євросоюзу, зустріч яких відбулася у понеділок, 24 березня, у межах саміту з атомної безпеки у Гаазі, висловили свою підтримку суверенітету, територіальній цілісності та незалежності України. Про це йдеться у спільній заяві лідерів США, Німеччини, Франції, Великобританії, Італії, Канади та Японії, а також президентів Європейської ради та Європейської комісії, опублікованій на сайті Європейської Ради.

У документі говориться про те, що Велика сімка та ЄС засуджують проведення незаконного референдуму в Криму та анексію українського півострова Росією і звинувачують Москву в порушенні міжнародного права. Також у заяві наголошується, що Велика сімка та ЄС не визнають результатів референдуму та приєднання Криму до Росії.

Росії нагадали про її зобов'язання

"Ми нагадуємо Росії про її міжнародні зобов'язання та її відповідальність. Росія повинна зробити чіткий вибір. Дипломатичні шляхи для деескалації ситуації залишаються відкритими, і ми закликаємо російський уряд скористатися ними", - говориться в заяві.

У документі також наголошується, що незаконні дії Росії матимуть "значні наслідки". Велика сімка та ЄС, зокрема, заявляють про готовність застосувати подальші "секторальні скоординовані санкції" проти Москви, "якщо Росія й надалі робитиме кроки для ескалації ситуації". Ці санкції матимуть "дедалі істотніші наслідки для російської економіки", говориться в документі.

Нагадаємо, що з огляду на кризу в Криму саміт Великої вісімки в червні цього року в Сочі не відбудеться. Як вирішимо в Гаазі, натомість глави держав та урядів країн Великої сімки зустрінуться в червні в Брюсселі - без Росії. Для продовження дії формату Великої вісімки Росія повинна змінити свій курс, говориться у гаазькій заяві.

Німецька хвиля

25.03.2014. Гаазька декларація за підсумками зустрічі Великої сімки, що відбулася 24 березня

1. Ми, лідери Канади, Франції, Німеччини, Італії, Японії, Сполученого Королівства, Сполучених Штатів Америки, Президент Європейської Ради та Президент Європейської Комісії,

зустрілися в Гаазі для підтвердження нашої підтримки суверенітету, територіальній цілісності та незалежності України.

2. Міжнародне право забороняє захоплення частини території чи всієї території іншої країни із застосуванням примусу чи сили. Діяти так – означає порушувати принципи, на яких будується міжнародна система. Ми засуджуємо протизаконний референдум, проведений у Криму всупереч конституції України. Ми також рішуче засуджуємо протизаконну спробу Росії анексувати Крим, усупереч міжнародному праву та конкретним міжнародним зобов'язанням. Ми не визнаємо ні референдуму, ні спроби анексії.

3. Сьогодні ми ще раз наголошуємо, що дії Росії матимуть серйозні наслідки. Очевидне порушення міжнародного права є серйозним викликом верховенству права в усьому світі та має викликати тривогу всіх націй. У відповідь на порушення Росією суверенітету та територіальної цілісності України ми наклали цілу низку санкцій проти Росії та тих осіб і інституцій, які за ці порушення відповідальні. Якщо Росія продовжить ескалацію ситуації, ми готові інтенсифікувати дії, зокрема скоординовані санкції щодо конкретних галузей, які матимуть дедалі більший вплив на російську економіку.

4. Ми нагадуємо Росії про її міжнародні зобов'язання і про її відповідальність, зокрема щодо світової економіки. Росія має здійснити чіткий вибір. Дипломатичні шляхи для деескалації ситуації залишаються відкритими, і ми закликаємо російську владу використати їх. Росія має шанувати територіальну цілісність та суверенітет України, почати дискусії з Урядом України та відкритися пропозиціям щодо міжнародного посередництва та моніторингу, які би спрямовувалися на розв'язання будь-яких законних занепокоєнь.

5. Підтримка Росії щодо спрямування спеціальної моніторингової місії ОБСЄ до України є кроком у правильному напрямі. Ми з нетерпінням очікуємо якнайшвидшого розгортання цієї місії, що дозволить полегшити діалог на місці, зменшити напругу та сприяти нормалізації ситуації. Ми також закликаємо всі сторони забезпечити безпеку і безпечність доступу Спеціальної моніторингової місії на всій території України для реалізації свого мандату.

6. Нашу Групу було сформовано завдяки спільним поглядам та спільній відповідальності. В останні тижні дії Росії їм не відповідають. За цих обставин ми не будемо брати участі у запланованому саміті в Сочі. Ми призупиняємо нашу участь в форматі Великої вісімки доти, доки Росія не змінить свого курсу та не буде знову створено середовища, в якому Велика вісімка зможе мати осмислену дискусію. Ми знову зустрінемося у форматі Великої сімки, як і планувалося, у червні 2014 року у Брюсселі, аби обговорити нашу широку спільну програму. Ми також порадили нашим міністрам закордонних справ не відвідувати квітневу зустріч у Москві. Окрім цього, ми вирішили, що міністри енергетики Великої сімки зустрінуться для обговорення шляхів зміцнення нашої колективної енергетичної безпеки.

7. Водночас ми твердо стоїмо у нашій підтримці народу України, який прагне відновити єдність, демократію, політичну стабільність та економічний добробут у своїй країні. Ми вітаємо амбітну програму реформ українського уряду, і підтримуватимемо її виконання – у момент, коли Україна прагне розпочати новий етап у своїй історії – на основі широкої конституційної реформи, вільних та чесних президентських виборів у травні, просування прав людини та шанування національних меншин.

8. Міжнародний валютний фонд відіграє центральну роль, що вестиме міжнародні зусилля для підтримки українських реформ, зменшення економічної вразливості України та кращого інтегрування країни – як ринкової економіки – до багатосторонньої системи. Ми рішуче підтримуємо роботу МВФ з українською владою та спонукаємо сторони до знаходження швидкого завершення переговорів. Підтримка МВФ буде ключовою для відкриття можливостей додаткової підтримки з боку Світового банку, інших міжнародних фінансових інституцій, ЄС та двосторонніх джерел. Ми залишаємося єдині в нашій рішучості надати потужну фінансову підтримку Україні, скоординувати нашу технічну допомогу та надати допомогу в інших сферах, зокрема для зміцнення торгівлі та посилення енергетичної безпеки.

[Сайт Представництва ЄС в Україні](#)

25.03.2014. Порожнє місце Росії у G8 пропонують віддати Китаю

Китай міг би зайняти вакантну позицію ізольованої Росії в клубі провідних індустріальних держав світу G8. Таку пропозицію озвучили в Берліні.

Зараз існують хороші шанси залучити Китай до активної і взаємовигідної співпраці на світовій арені через включення країни до Великої вісімки замість Росії. З такою пропозицією у вівторок, 25 березня, в Берліні виступив директор Інституту Меркатор з китайських досліджень (Mercics) Себастьян Гайльманн. За його словами, позиція Китаю в кримській кризі наочно продемонструвала дистанціювання Пекіна від дій Росії. "Зараз постала нова відповідна точка", - переконаний Гайльманн і додає, що, за його спостереженнями, схожої думки дотримується й канцлерка ФРН Ангела Меркель.

Уже наприкінці цього тижня голову КНР Сі Цзіньпіна очікують з візитом у Берліні. Не виключено, що під час зустрічей з німецькими урядовцями йтиметься і про перспективу включення Китаю до Великої вісімки, адже, як нагадує інформагенція Reuters, розмови про це велися вже давно.

З Росією готові підтримувати діалог, але не в рамках G8

Проте, за прогнозами Гайльманна, під час перебування голови КНР у Німеччині навряд чи будуть озвучені нові гучні заяви щодо офіційної позиції Китаю відносно кримської кризи. Лейтмотив цього візиту - зміцнення економічних та політичних контактів.

Китай за підсумками 2013-го року знову став одним з найважливіших торговельних партнерів Німеччини із загальним товарообігом, що перевищив 140 мільярдів євро.

Водночас країни Великої сімки дали зрозуміти, що попри виключення Росії, з нею готові підтримувати діалог на інших майданчиках та в інших форматах.

Німецька хвиля

ДВОСТОРОННІ ВІДНОСИНИ КРАЇНИ ЄВРОПИ АВСТРІЯ

21.03.2014. Австрія радить Україні залишатись нейтральною

Канцлер Австрії Вернер Файман порадив Україні зберігати позаблоковий статус. За його словами, австрійці, наприклад, своїм нейтралітетом задоволені.

Австрія радить Україні зберігати нейтральний статус. "Після проведення президентських виборів країна повинна самостійно вирішити, яким шляхом вона має намір йти", - заявив Файман у п'ятницю, 21 березня, під час проведення саміту ЄС у Брюсселі. "Ми, австрійці, щодо цього можемо сказати, що нейтралітет є доброю моделлю", - додав австрійський канцлер після підписання політичних положень угоди про асоціацію між ЄС та Україною, слова якого цитує інформаційне агентство дпа.

Україна хоче в НАТО?

Як відомо, у Верховній Раді України на початку березня зареєстрований законопроект, який у випадку його ухвалення уможливить вступ України до НАТО. Текст документу міститься на веб-сайті українського парламенту. Законопроектом щодо забезпечення і гарантування національної безпеки України передбачено внесення змін до законів про основи національної безпеки та про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Ним пропонується скасувати позаблоковий статус України і визначити вступ у НАТО одним із пріоритетів зовнішньої політики.

Між тим прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк 18 березня заявив, що "питання про вступ України до НАТО не стоїть на порядку денному". У зверненні до мешканців південно-східних областей України він наголосив, що Україну оборонятиме власна армія.

Нагадаємо, що у 1991 році Україна вступила до Ради північноатлантичного співробітництва і розвивала відносини з НАТО як один із стратегічних партнерів. У квітні 2005 року у Вільнюсі на засіданні Комісії Україна-НАТО на рівні керівників зовнішньополітичних відомств відбулося запрошення України до інтенсифікованого діалогу з НАТО з питань членства та відповідних реформ. У квітні 2008 року на Саміті НАТО у Бухаресті у Заключному комюніке було зафіксовано рішення глав держав та урядів країн Альянсу про те, що Україна стане членом НАТО.

Позаблоковий статус

Водночас у Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року міститься положення про наміри стати нейтральною державою, "яка не бере участі у військових блоках і дотримується трьох неядерних принципів: не приймати, не виробляти і не набувати ядерної зброї".

Крім того, чинною Конституцією України передбачена заборона розташування на території України іноземних військових баз (ст. 17). У 2010 році за президентства Віктора Януковича парламент ухвалив закон "Про засади внутрішньої та зовнішньої політики", яким передбачається позаблоковий статус України.

Німецька хвиля

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

19.03.2014. Британська оглядачка: Кримська криза як символ ослаблення Великобританії

В інтерв'ю DW британська оглядачка Мері Дежевські про те, чому Лондон демонстрував пасивність в Україні, про різницю у референдумах в Криму та в Шотландії та про комфорт не життя російських олігархів на тлі санкцій.

Deutsche Welle: Пані Дежевські, важко позбутися враження, що Великобританія упродовж останніх місяців максимально дистанціювалася від українських подій і лише згадка про Будапештський меморандум змусила Лондон проявити активність. Як Ви вважаєте?

Мері Дежевські: Британці зайняли "задні місця" ще з літа, коли тривали переговори між Брюсселем і Києвом. Мені здається, що переговори тоді Брюссель делегував полякам і литовцям. Думаю, що британці, французи і, певною мірою, німці вважали, що про це не треба особливо хвилюватися. І раптом глава британського МЗС Вільям Хейг "дізнався" про особливу роль Великобританії у Будапештському меморандумі, де Лондон виступив гарантом українського суверенітету. І нічого не сталося. Це дуже важлива точка, яку можна розглядати, якщо хочете, як ослаблення британської сили. Британія виступила гарантом, а насправді ніяк себе не проявила під час поточної кризи, аж доки Вільям Хейг зараз "не вийшов з лісу".

Як, за Вашими спостереженнями, події довкола України сприймають у британському суспільстві?

Я була дуже здивована не браком цікавості, а радше браком участі Великобританії у розв'язанні української кризи. Люди цікавляться, увага медіа дуже висока. Але цікаво, що під час війни у Сирії британці дуже багато дискутували про те, що ми, мовляв, несемо моральну відповідальність і мусимо втрутитися, якщо нічого не допоможе. Звісно, були і ті, хто виступав проти, але йшли дуже жваві дебати. Улітку парламент навіть зібрався на спеціальне засідання щодо можливого воєнного втручання у Сирії. Уряд програв це голосування, а прем'єр Камерон швидко відмовився від планів втручання. Мені ж здається, що криза в Україні чомусь відразу була поставлена за межі можливого зовнішнього втручання, де британське втручання вже не є необхідним. Тож британське суспільство стежить за Україною як зацікавлений спостерігач, а не як хтось хто мусить або може діяти. Це для мене велика несподіванка, адже Україна набагато ближча, ніж Сирія - ідеологічно, духовно і в усіх інших вимірах. Це відсторонення мене дуже дивує.

Днями російський міністр закордонних справ Лавров зробив ремарку, що Крим, мовляв, для Росії важливіший, ніж Фолклендські острови для Британії. Як Ви потрактували це порівняння?

Я не бачу жодних паралелей між Фолклендськими островами і Кримом. Справа тут не в етнічній складовій, а в тому, що Фолклендські події слід розглядати як порушення міжнародного права. Аргентина абсолютно незаконно вдерлася, тож відповідь Великобританії була цілком очевидною. Тож я не бачу тут паралелей, адже до Криму раніше ніхто не вдирався - він законно став частиною України 1954-го року, а відтак і 1991-го.

Великобританія останніми роками перетворилася на рай для російських та українських олігархів, які скуповують елітну лондонську нерухомість, з'ясовують між собою стосунки у британських судах, користуються найрізноманітнішими послугами місцевих консультантів. Наскільки далеко за таких умов може піти британський уряд із санкціями проти Росії?

Звичайно, громадська думка і думка великого бізнесу і уряду сильно відрізняються. Люди, якби могли, вже завтра прогнали б цих олігархів геть і конфіскували їхнє майно. Але, зрозуміло, що бізнес і уряд має на це свій погляд. Я з цікавістю дізналася про те, що у списку осіб, проти яких мали б бути запроваджені санкції, спочатку було близько півтори сотні прізвищ. Згодом список скоротився до 21 особи. Журналісти кажуть, що саме британська сторона виступила проти запровадження санкцій проти деяких осіб, включених до початкового списку.

Мене завжди дуже обурювало, що російські багатії з такою легкістю знаходять притулок у Великобританії. Їм не ставлять тут зайвих запитань і не розслідують походження їхнього капіталу. Британія послідовно відмовляла у запитках на екстрадицію цих осіб. Я спілкувалася з адвокатами з цього приводу. З їхніх слів не було жодного випадку екстрадиції будь-якого "вагомого" росіянина за підозрами у фінансових шахрайствах. Здається, взагалі було лише два випадки екстрадиції до Росії дрібних злочинців за крадіжку у магазинах або щось подібне. Але олігархів це не стосується, оскільки, як кажуть адвокати, є побоювання, що в Росії вони не матимуть справедливого суду. Ця позиція Британії дуже суперечить французькій, німецькій чи американській. Ці країни екстрадували росіян, підозрюваних у відмиванні грошей та інших фінансових злочинах.

Багато хто на Заході вже відкрито говорить про початок нової "холодної війни". Чи може нинішня кримська криза вплинути на внутрішню британську політику, особливо в світлі майбутнього шотландського референдуму? Здається поки це ніяк не впливає. Саме через це відсторонення британського суспільства від подій в Україні. Якби ситуація загострилась і пішли б розмови про британське втручання, тоді це могло б стати вже темою внутрішньої політики. Я дивуюся, що так мало порівнювали шотландський референдум з кримським, адже кримський - цілком нелегальний і суперечить Конституції України. Він не обговорювався з владою в Києві. Натомість референдум в Шотландії призначений з дозволу британського парламенту! Тим не менше, можливе відокремлення Шотландії є для Лондона таким же болючим, як і втрата Криму для Києва або втрата територій для Росії після розпаду Радянського Союзу.

Довідка: Мері Дежевські - британська журналістка-міжнародниця, експерт з питань Росії та Східної Європи. У минулому працювала кореспондентом у Вашингтоні та Парижі. У 1988-1992 роках очолювала корпункт газети Times у Москві. Сьогодні вона веде авторську колонку для видання The Independent. Дежевські - почесний науковий співробітник Букінгемського університету.

Німецька хвиля

23.03.2014. Вільям Хейг: Росії загрожує довгострокова ізоляція

Міністр закордонних справ Великобританії Вільям Хейг попередив, що Росії загрожує довгострокова "ізоляція і стагнація" через її роль у кризі в Україні

У статті в газеті Sunday Telegraph міністр зазначив, що Заходу потрібно обміркувати "новий режим відносин" з Росією, який буде відрізнятися від підходу, прийнятого в останні 20 років.

У рамках таких відносин Росія не входить в деякі міжнародні організації і матиме менше впливу в Європі, пише Хейг.

Хейг звинуватив Росію в "цькуванні", яке відсилає до "абсолютно іншої епохи".

У суботу російські війська за підтримки бронетехніки взяли штурмом авіабазу в Бельбеку в Криму після того, як українські солдати відмовилися покинути територію бази. Раніше проросійські активісти захопили українську базу в Новофедорівці.

BBC Україна

30.03.2014. Міністр оборони Британії попередив Росію про нові санкції

Міністр оборони Великобританії Філіп Хеммонд заявив в інтерв'ю BBC, що він сподівається на дипломатичне вирішення кризи, яка виникла через анексію Росією Криму.

За його словами, Британія має намір і далі ясно давати зрозуміти Росії, що якщо її військові будуть просуватися вглиб території України, проти російської економіки будуть запроваджені нові санкції.

Також Філіп Хеммонд назвав абсурдною критику скорочень в британській армії. За його словами, Британія має четвертий за величиною військовий бюджет в світі, і її армія боєздатна.

Перед запланованими на неділю Кляцнути переговорами з держсекретарем США Джоном Керрі російський міністр закордонних справ Сергій Лавров заявив, що Москва не боїться санкцій Заходу.

BBC Україна

ІСЛАНДІЯ**22.03.2014. Ісландія теж запровадить санкції проти Росії**

Міністр закордонних справ Ісландії Гуннар Брагі Свейнссон заявив, що Ісландія підтримує запровадження санкцій відносно Росії у зв'язку з подіями в Криму.

"За останні тижні ми неодноразово декларували свою підтримку народу України. Ми також підтримуємо всі санкції, які були зроблені відносно Росії, тому що ми не підтримуємо те, що вони роблять", - сказав міністр на брифінгу в Києві, повідомляє "Інтерфакс".

Він запевнив, що слідом за ЄС Ісландія теж введе санкції: "Я не сумніваюся в тому, що ми введемо такі санкції"

За словами ісландського міністра, Росія - торговий партнер Ісландії, але питання стабільності і безпеки є найважливішим.

"Я щиро вірю в те, що Росія почує голос міжнародного співтовариства, почує те, що їм говорять", - наголосив пан Свейнссон.

BBC Україна

НІМЕЧЧИНА**20.03.2014. Меркель хоче, щоб уряд Яценюка представляв всю Україну**

Застереження щодо складу українського перехідного уряду висловила Києву канцлерка ФРН Ангела Меркель.

Німецька канцлерка Ангела Меркель вважає за необхідне, щоб перехідний уряд в Україні представляв усіх українців. Про це вона сказала напередодні підписання ЄС із Києвом угоди про асоціацію. "Дуже важливо, щоб український уряд був єдиним для всіх українців та українців, байдуже, якої національності та місця проживання", - заявила Ангела Меркель у четвер, 20 березня, перед самітом ЄС у Брюсселі. Про це, за словами німецької канцлерки, вона розмовлятиме із керівником уряду Арсенієм Яценюком у п'ятницю.

У Брюсселі Європейський Союз підпише політичну частину угоди про асоціацію з Україною, "за побажанням української сторони", повідомила Меркель. Крім того, канцлерка закликала надати Україні швидку фінансову допомогу, щоб вибори 25 травня відбулися в спокійній обстановці.

Де схід?

За інформацією агентства Reuters, вимога щодо змін в українському уряді є сигналом, що ЄС збирається не лише посилити санкції проти Росії, але й буде жорсткіше вимагати від України

реалізації зроблених обіцянок. На Заході дедалі гучніше критикують те, що в українському "уряді національної єдності" майже немає представників сходу та півдня України.

Присутність в українському уряді праворадикальної партії "Свобода" дедалі частіше стає предметом критики. Зокрема, цю тему піднімають депутати від лівої опозиції у Бундестазі. Німецьким урядовцям під час парламентських дебатів у четвер довелося виправдовуватися перед опозицією за надання підтримки владі країни, де представлена, зокрема, право-радикальна партія "Свобода". Ліві у Німеччині, третя за популярністю політична сила, називає "свободівців" "фашистами". "Олегу Тягнибоку я б не дав жодного центу", - заявив один з лідерів Лівих Грегор Гізі.

Напередодні широкого резонансу у німецьких ЗМІ набув інцидент за участі депутатів Верховної Ради від "Свободи", які здійснили хуліганський напад на голову національної телерадіокомпанії України. Погрожуючи керівнику фізичною розправою, праворадикали змушували його написати заяву про відставку.

Німецька хвиля

21.03.2014. Мобілізація дипломатії: Штайнмаєр - у Донецьк, Меркель - до Гааги

Німеччина намагається за допомогою активної кризової дипломатії досягти деескалації українсько-російського протистояння. Штайнмаєр відвідає Київ і Донецьк. Меркель говорить про Україну на зустрічі G7.

Міністр закордонних справ ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр відвідає Україну в суботу, 22 березня. Як повідомляє прес-служба зовнішньополітичного відомства Німеччини, мета - безпосередня оцінка ситуації в регіоні. У Києві Штайнмаєр зустрінеться з прем'єр-міністром Арсенієм Яценюком і виконуючим обов'язки президента України Олександром Турчиновим. Крім того, він здійснить поїздку до Донецька, де зустрінеться з головою обласної держадміністрації.

У понеділок канцлерка Німеччини Ангела Меркель вирушить до Гааги. Там вона візьме участь у саміті з ядерної безпеки, паралельно з яким відбудеться й зустріч Великої сімки (G7). Лідери семи провідних індустріальних країн світу говоритимуть про кримську кризу. До G7 входять Німеччина, Франція, Великобританія, Італія, Японія, Канада та США. У консультації бере участь також ЄС. Як повідомляється, в саміті з ядерної безпеки візьме участь і російська делегація на чолі з міністром закордонних справ РФ Сергієм Лавровим.

27 березня Меркель зустрінеться в Берліні з канадським прем'єр-міністром Стівеном Харпером. За повідомленням Фра, головною темою зустрічі глав урядів Німеччини та Канади буде ситуація з Кримом. Наступного дня запланована зустріч Меркель з новим державним лідером Китаю Сі Цзіньпінем. Очікується, що під час зустрічі також йтиметься про Україну. КНР поки що не продемонстрував чіткої позиції стосовно кримського референдуму про приєднання українського півострова до Росії. Водночас під час голосування в Раді безпеки ООН Китай не став відхилити резолюцію, яка засуджує проведення незаконного референдуму, а утримався. Таким чином Росія зі своїм вето виявилась в Раді ООН фактично ізольованою.

Німецька хвиля

23.03.2014. Штайнмайер: Росія може відкрити скриньку Пандори

Голова МЗС Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайер погрожує Росії застосуванням більш жорстких санкцій. На думку міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського, альтернативи цьому немає.

Після відвідин України міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайер погрожує Росії застосуванням проти неї більш жорстких санкцій. "Якщо Росія вийде за межі Криму, ми в Європі застосуємо вирішальні заходи, навіть якщо нам для цього доведеться змиритися з економічними збитками", - заявив німецький політик у неділю, 23 березня, виданню Welt am Sonntag. Водночас голова німецького МЗС застеріг Європу від "небезпечних автоматизмів" у політиці стосовно Росії.

На думку Штайнмайера, "спроба, котра суперечить міжнародному праву, через 25 років після закінчення "холодної війни" відкоригувати визнані міжнародною спільнотою кордони в нашому європейському сусідстві, відкриє скриньку Пандори", повідомляє інформаційне агентство афр. Ситуацію передусім у Східній Україні голова МЗС Німеччини назвав "усе ще якою завгодно, але не стабільною".

Польща: санкціям немає альтернативи

На думку міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського, у ЄС не мав альтернативи запровадженню санкції проти Росії у відповідь на анексію Криму. "Санкції - це як атомна зброя: ними краще погрожувати, аніж їх застосовувати. Однак у нинішній ситуації у нас немає вибору", - заявив польський політик в інтерв'ю німецькій газеті Bild 22 березня.

За його словами, ЄС не хоче конфронтації з Росією, однак не може погодитися з тим, що "кордони насильно пересуваються, а суверенітет країни порушується". "Ми знаємо з історії - не в останню чергу з німецької - як подібне закінчується", - наголосив Радослав Сікорський у розмові з виданням. Він підкреслив, що нинішня реакція ЄС на дії Росії в Криму демонструє "солідарність та консенсус". Однак у випадку подальшої ескалації Євросоюз готовий "до подальших кроків", заявив політик.

Німецька хвиля

25.03.2014. Німецькі підприємства заморожують фінансові операції з Росією

Німецькі підприємці беруть паузу в інвестиційних проектах у Росії. Банки ФРН також оцінюють Росію як ризикованого партнера.

Німецькі підприємства заморожують інвестиційні проекти у Росії через кримську кризу. "Від торгово-промислової палати в Москві ми чуємо, що інвестиційні проекти щонайменше відкладають. Від деяких взагалі відмовились", - повідомив заступник голови Об'єднання німецьких торговельно-промислових палат (DINK) Фолькер Траер у понеділок, 24 березня, відповідаючи на запитання першого каналу німецького телебачення ARD.

Нині, за словами Траера, з боку німецької економіки в Росії акумульовано близько 20 мільярдів євро капіталу, на німецьких підприємствах у цій країні працює від 240 тисяч до 300 тисяч найманих робітників. "А мало б бути суттєво більше, - наголосив Траер. - Однак цього тепер не станеться". Представник DINK побоюється, що обсяги німецьких інвестицій у Росії суттєво зменшаться.

Траер сумнівається, що санкції, які застосовує Захід проти Росії, матимуть ефект, однак наголошує, що "такі інструменти обрали політики для вирішення конфлікту" з Москвою. "Ми, підприємці, можемо тільки застерігати від наслідків, що виникнуть від застосування санкцій", - пояснив представник Об'єднання німецьких торговельно-промислових палат.

Удари по банківському сектору

Крім того, за словами Траера, як ризикованого партнера Росію уже оцінюють і німецькі банки. Це впливає на зниження рівня кредитування.

Російський банк "Росія" уже застеріг своїх клієнтів від наслідків запроваджених щодо нього санкцій з боку США. "Банк просить клієнтів утриматись від здійснення валютних платежів на рахунки ВАО "Росія" до особливих розпоряджень", - йдеться у повідомленні кредитно-фінансової установи у понеділок, 24 березня.

Як відомо, минулого тижня США застосували санкції щодо Санкт-Петербурзького банку "Росія", в якому, за їхніми даними, містяться великі активи правлячої російської еліти та оточення Путіна. Крім того, санкції були оголошені й щодо братів Аркадія та Бориса Роттенбергів, кожен з яких має по 38 відсотків акцій "СМП Банку".

Інформаційне агентство Reuters повідомляє, що через санкції США з рахунків "СМП Банку" уже знято в перерахунку близько 180 мільйонів євро. "В окремі моменти швидкість зняття грошей у банкоматах сягала 50 мільйонів рублів на годину, - цитує топ-менеджера банку Дмитра Калантирського агенція "Інтерфакс". - Також клієнти зняли з вкладів близько чотирьох мільярдів рублів тільки в п'ятницю".

На сайті ж "СМП Банку" повідомили про відновлення операцій по картках банку платіжними системами MasterCard та Visa, які були заблоковані наприкінці минулого тижня.

Німецька хвиля

28.03.2014. Міністр економіки ФРН не бачить справжньої альтернативи газу з Росії

Міністр економіки ФРН Габріель не бачить "розумної альтернативи" імпорту газу з Росії. Разом з тим він закликав не боятися саботажу енергопостачань з боку Москви.

Вице-канцлер Німеччини, міністр економіки Зігмар Габріель не бачить "розумної альтернативи" імпорту природного газу з Росії. На його думку, теза про існування багатьох можливостей для незалежності Європи від російських нафти і газу - помилкова. "Це не так", - заявив німецький політик у четвер, 27 березня, на форумі з питань енергетики, який організувала газета Neue Osnabrücker Zeitung.

Разом з тим Габріель закликав не нагнітати паніку і не піддаватися надмірному страху перед можливим припиненням постачань з Росії. "Навіть в похмурі роки "холодної війни" Москва дотримувалася договорів", - додав він. Раніше канцлер Німеччини Ангела Меркель висловилася за скорочення залежності від російських поставок енергоносіїв. Після переговорів з канадським прем'єром - міністром Стівеном Гарпером вона заявила про готовність "переглянути засади енергетичної політики".

Бізнес попри санкції?

Між тим, як повідомила речниця німецького уряду, Меркель в принципі не заперечує проти підтримання німецьким бізнесом ділових контактів з Росією. Водночас вона додала, що будь-які інвестиції мають "спиратися на надійні умови інвестування та відповідатимуть загальній схемі цінностей".

Цього тижня голова правління концерну Siemens Джо Кезер викликав шквал критики після публічного візиту до Росії та зустрічі при камерах з президентом Росії Володимиром Путіним.

Інформагенція dpa нагадує також, що на квітень запланований візит до Росії делегації Німецької залізниці (Deutsche Bahn) для переговорів з керівництвом РЖД. Як відомо, проти очільника РЖД Володимира Якуніна запроваджені санкції США.

Німецька хвиля

29.03.2014. Die Welt: Керівники великих німецьких концернів підтримали Путіна

Керівництво кількох великих компаній Німеччини захищає Путіна у зв'язку із санкціями Заходу проти Росії. В інтерв'ю німецькій газеті топ-менеджери закинули західним політикам недалекоглядність.

Керівники кількох великих німецьких концернів розкрикували санкції Заходу щодо Росії. В опублікованому у суботу, 29 березня, інтерв'ю газеті Die Welt топ-менеджери Adidas, Deutsche Post та ThyssenKrupp назвали штрафні заходи помилкою, якої припустились західні політики.

Зокрема, глава Deutsche Post Франк Аппель зауважив, що ескалація конфлікту в Україні "не стала сюрпризом, якщо поглянути на минулі два роки". На його думку, про результати політичних перетворень Заходу "варто було потурбуватись раніше".

У свою чергу генеральний директор Adidas Герберт Гайнер зазначив, що "в контакт з Путіним треба було вступати раніше", щоб спільними зусиллями сприяти зміні влади в Україні. Він вважає, що США та ЄС почали діалог з Росією нато пізно. А глава ThyssenKrupp Гайнріх Гізінгер заявив, що у результаті "склалась ситуація, у якій Росія відчула себе загнаною в кут".

Раніше з Володимиром Путіним зустрівся голова правління німецького концерну Siemens Джо Кезер. Він заявив, що "робить ставку на довгострокове співробітництво з Росією" та збереже "довірливі відносини" з російським бізнесом.

Німецька хвиля

30.03.2014. Німеччина спростовує твердження Росії про загрозу німцям в Україні

Німецька меншина в Україні не піддається загрозі, заявив уповноважений уряду ФРН з питань переселенців та нацменшин Гартмут Кошик.

Німеччина спростовує заяви Росії про утиски німецької меншини в Україні, які начебто мають місце в Україні. Зокрема, міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров днями заявив, що "угорці, чехи та німці скаржаться своїм урядам на те, що їм стало незатишно жити в Україні".

У відповідь на ці закиди Москви посольство Німеччини в Україні розповсюдило заяву. У ній вказується на те, що німецька меншина в Україні добре інтегрована в українське суспільство і не перебуває під загрозою. Як зазначається у повідомленні німецького диппредставництва, 23-25 березня Київ відвідав уповноважений федерального уряду з питань переселенців і національних меншин Гартмут Кошик. За підсумками цього візиту Кошик, який також є депутатом Бундестагу, відзначив: "Німецька меншина зараз на доброму шляху, аби брати дієву участь у побудові нової української державності."

Німці України - проти російської інтервенції

Кошик нагадав, що мета німецької політики полягає у тому, щоб "німецька меншина в Україні зі своєю ідентичністю та історією мала самоуправління", а також "змогу постійно представляти свої інтереси в державі та суспільстві". Як зауважує посольство, уповноважений регулярно приїжджає в Україну.

Крім того, провідна організація німецької меншини – Рада німців України – також нещодавно висловила з цього приводу. У заяві, оприлюдненій 15 березня, за день до кримського референдуму, вона виступила за цілісність та соборність України, зажадала від уряду Росії негайно зупинити військову інтервенцію до Криму та закликала всіх етнічних німців на півострові бойкотувати референдум.

Німецька хвиля

31.03.2014. Меркель відмовилася підтримати порівняння Путіна з Гітлером

Проведення сумнівних паралелей заважає зусиллям уряду Німеччини з врегулювання кризи, вважають німецькі політики. На питання про те, чи можна порівнювати анексію Криму Росією з діями Німеччини під керівництвом Гітлера, федеральний канцлер Ангела Меркель відповіла негативно. "Я розглядаю анексію Криму як окремий випадок", - заявила канцлер Німеччини під час прес-конференції в Берліні. Однак, на її думку, "мова однозначно йде про порушення міжнародного права". Багато німецькі політики піддали критиці заяву міністра фінансів ФРН, зроблене 31 березня на зустрічі з берлінськими школярами. Говорячи про анексію Криму Росією, Вольфанг Шойбле заявив: "Подібні методи використовував у свій час Гітлер у Судетах".

Заступник Голови парламентської фракції СДПН Рольф Мютценіх сказав в інтерв'ю журналу Spiegel Online: "Проведення сумнівних паралелей заважає зусиллям уряду Німеччини з врегулювання кризи". "Незважаючи на необхідну і виправдану критику дій Путіна", порівняння з "епохою терору Гітлера", на думку заступника голови бундестагу, члена партії "Союз-90"/"зелені" Клаудії Рот, неприпустимо. А представник опозиційної Ліві партії "Севім Дагделен у виданні Handelsblatt Online закликала Шойбле взяти свої слова назад і вибачитися.

Між тим у Мінфіні Німеччини повідомили, що під час зустрічі зі школярами Вольфанг Шойбле ясно висловився проти прямого порівняння Росії з націонал-соціалістичним режимом. "Якщо виникло враження, що міністр порівняв російського президента з Гітлером, то це не так", - йдеться в повідомленні відомства.

Дзеркало тижня

31.03.2014. Німецьке МЗС вітає зменшення чисельності військ РФ на кордоні з Україною

Міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайєр привітав повідомлення про зменшення кількості російських військових на кордоні з Україною. Це схоже на "сигнал розрядки" ситуації, вважає він.

Міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайєр привітав повідомлення про відвід російських військовослужбовців від українського кордону. "Здається, що це чіткий сигнал розрядки", - заявив німецький політик у понеділок, 31 березня, у Берліні, повідомляє інформаційне агентство Reuters. Він також висловив сподівання на те, що пік ескалації конфлікту в Україні пройдено. Про зменшення кількості військовослужбовців Російської Федерації на східних кордонах України повідомив 31 березня заступник начальника Головного командного центру Збройних сил України Олександр Розмазнін. "Ситуація на східних кордонах стабільна. Зменшилася кількість військових на східному кордоні", - наводить його слова інформаційне агентство "Інтерфакс - Україна". Скільки солдатів залишається на кордоні – невідомо.

Водночас Розмазнін не зміг навести конкретних даних стосовно кількості російських військових на кордоні з Україною. "Це не 10 тисяч. Зменшення угруповання пов'язане із демобілізацією та призовом до армії РФ", - додав Розмазнін, повідомляє агентство "Укрінформ". Раніше координатор групи "Інформаційний спротив" Дмитро Тимчук заявляв про "розрядку на кордоні" з Росією. "Кількість російських військових у прикордонних районах РФ залишається у межах 10 тисяч людей", - написав він на своїй сторінці у Facebook 30 березня. Країни Заходу вимагали від Росії відчутного зменшення військової присутності на кордонах з Україною через побоювання, що після Криму Москва може ввести свої війська і до Східної України, нагадує Reuters. Так, держсекретар США Джон Керрі після зустрічі зі своїм російським колегою Сергієм Лавровим заявив, що відведення Росією військ від українського кордону є передумовою для справжнього поступу у розв'язанні кризи в Україні. За словами Керрі, російські війська поблизу українського кордону "створюють атмосферу страху і залякування України".

Німецька хвиля

ПОЛЬЩА

19.03.2014. Польща хоче створити з Литвою і Україною загальну військову бригаду

Міністерство оборони Польщі повідомило, що оновило плани по створенню єдиної з Литвою і Україною військової бригади.

Про це повідомляє gu.delfi.lt з посиланням на The Telegraph.

Нинішня криза України послужила новим імпульсом для формування подібної бригади.

«Минулого тижня заступник міністра оборони України відвідав офіс НАТО в Брюсселі і озвучив ідею про створення польсько-литовсько-української бригади», - сказав член Європарламенту від Польщі Павел Коваль.

На його думку, зараз прийшов час не тільки оновити ідею, але і здійснити її.

Тим часом, міністерство оборони Литви зазначає, що встановлення єдиної бригади Литви, Польщі та України є пріоритетом. «Переговори на експертному рівні щодо створення бригади проходили постійно», - зазначає міністерство.

У понеділок це питання міністр оборони Литви Юозас Олекас по телефону обговорив з міністром оборони України Ігорем Тенюхом.

Великобританія вирішила надіслати до Литви ще один винищувач Турпооп, який поповнить місію повітряної поліції в країнах Балтії.

Міністр оборони Великобританії Філіп Хаммонд сказав у парламенті, що в квітні Лондон пошле в Литву ще один винищувач Турпооп, який приєднається до місії повітряної поліції в Балтії.

Британський винищувач доповнить польські сили, які з квітня будуть патрулювати простір над країнами Балтії. Рішення Лондона розширити військовий контингент НАТО в країнах Балтії показує тісний зв'язок Альянсу з Латвією і балтійським регіоном, зазначив міністр оборони Латвії Раймондс Вейоніс.

Раніше повідомлялося, що на початку березня на прохання країн Балтії США надіслали додатково 6 винищувачів F-16 для патрулювання повітряного простору над Латвією, Естонією і Литвою.

УНІАН

РОСІЯ

18.03.2014. Путін розпорядився схвалити проект угоди про приєднання Криму до РФ

Президент РФ Володимир Путін розпорядився схвалити проект угоди про анексію Криму, яку має бути підписано на найвищому рівні

Президент Росії Володимир Путін поінформував Раду Федерації, Держдуму та російський уряд про пропозиції парламенту Криму про прийняття самопроголошеної Республіки Крим та Севастополя до складу РФ, повідомляє "Інтерфакс" з посиланням на прес-службу Кремля. Путін віддав розпорядження схвалити проект угоди між Росією та Кримом про прийняття останнього до складу РФ. Відповідне розпорядження опубліковане на офіційному інтернет-порталі правової інформації.

У тому ж документі міститься розпорядження "вважати доцільним підписати угоду на найвищому рівні. Проект угоди передбачає утворення у складі Російської Федерації нових суб'єктів.

Днем раніше Путін підписав указ про визнання незалежності Криму. "Враховуючи волевиявлення народів Криму на загальнокримському референдумі, що відбувся 16 березня 2014 року, визнати Республіку Крим, в якій місто Севастополь має особливий статус, як суверенну і незалежну державу. Цей указ набуває чинності з дня його підписання", - йдеться в тексті указу.

Німецька хвиля

18.03.2014. Мешканці Криму стають громадянами Росії - угода 18 березня

Текст угоди про прийняття Криму до Російської Федерації, підписаної 18 березня у Москві, з'явився на сайті Кремля.

Згідно з документом, Крим вважається прийнятим до Росії з дня підписання угоди. А повністю вона вступить в силу після ратифікації російським парламентом.

Угода передбачає, що у складі РФ утворюються два нові суб'єкти - Республіка Крим і місто федерального значення Севастополь. Від сьогодні на їхній території починають діяти закони Російської Федерації.

Громадяни України та особи без громадянства, які постійно проживають на території Криму, визнаються громадянами Росії.

Ті, хто хочуть зберегти собі і своїм неповнолітнім дітям громадянство України, повинні заявити про це упродовж місяця.

До 1 січня 2015 року в Криму триватиме перехідний період, упродовж якого буде врегульовано "питання інтеграції нових суб'єктів РФ в економічну, фінансову, кредитну та правову системи Росії, у систему органів держави РФ".

Громадяни Росії, призвані на військову службу в Криму та Севастополі, до 2016 року служитимуть на території півострова.

Державними мовами Республіки Крим в угоді названо російську, українську та кримсько-татарську.

ВВС Україна

18.03.2014. Коментар DW: Конфронтація між Росією і Заходом неминуча

Оголосивши про прийняття Криму до складу РФ, Путін став на шлях конфронтації. І хоча Захід ще не хоче в це вірити, його реакція має бути жорсткою і рішучою, вважає Інго Маннтойфель.

Заява російського президента про прийняття Криму до складу Росії, зроблена ним перед Федеральними Зборами, - не просто свідчення того, що запроваджені Заходом санкції та погрози нових штрафних заходів не принесли жодних результатів. Останніми днями стало особливо очевидно, що політична еліта на чолі з Путіним остаточно стала на антизахідний шлях. У своєму виступі Володимир Путін коротко і чітко позначив, як у сьогоднішній Росії оцінюють розвиток подій у світі після розпаду СРСР - як роки зневаги до російських інтересів і роки оточення Росії. Запроваджені Заходом політичні санкції не подіяли ще й тому, що російська політична еліта і значна частина суспільства вже давно стали на шлях самоізоляції. Анексуючи Крим, президент РФ і консервативні сили в його адміністрації, свідомо зачинили двері на Захід.

Тепер, хочуть того західні країни або ні, вони будуть змушені прийняти цей новий виклик їхній політиці безпеки. Буде потрібний ще якийсь час, перш ніж позиція Росії вкладеться в головах деяких західних політичних діячів. Але мовчки погоджуватися з діями Росії, що суперечать міжнародному праву, було б грубою необережністю. Росія не тільки проігнорувала Конституцію України, але і порушила кілька центральних міжнародних договорів, що регулюють мир у Європі. І якщо залишити подібне без наслідків, це призведе до нових спокус: черговими цілями російської експансії можуть виявитися Придністров'я, Абхазія, Південна Осетія і навіть Білорусь, які також можуть бути прийняті до складу Росії.

Мова не тільки про Крим

Так, в останні 20-25 років європейська політика щодо Росії не завжди відрізнялася тактом і розсудливістю. Однак це не виправдовує того, що Москва за допомогою фактично воєнної акції окупує і анексує частину сусідньої країни, навіть якщо того хочуть багато жителів цієї території. Хто настільки легковажно ставить під сумнів непорушність кордонів і територіальну цілісність тієї чи іншої держави, той відкриває горезвісну скриню Пандори. Особливо в самій Росії.

Тому мова давно вже йде не про Крим, який Росія - тут слід бути в достатній мірі реалістом - так швидко не поверне. Йдеться навіть не про (Східну) Україну, а про набагато більше - про підтримання миру в усій Європі, яке європейцям повинно бути ціннішим, ніж кілька додаткових євро в їхніх рахунках за газ.

Послідовність Заходу оцінять в Москві

І карти, наявні на руках у Європита США, зовсім не такі погані, як здається багатьом. Адже багато свідчить про те, що на найближчі місяці у президента Путіна немає ніякого чіткого плану дій. Можливо, він сподівався на те, що Захід буде миритися з його агресивною політикою, що порушує міжнародне право в умовах хаосу на Україні після Януковича. Напевно, він розраховував на менш різку критику з боку Заходу. Може бути, він як і раніше вірить у те, що невдоволення західних політиків вляжеться, або в те, що Захід побоїться вдатися до жорсткіших санкцій. Адже в публічних дискусіях в Росії вже довгі роки циркулює хибне уявлення про те, що Захід залежить від російських енергопостачань.

Але якщо Захід буде дотримуватися послідовного курсу, це може мати вплив на Москву і стримати амбіції Росії до подальшої експансії. Тому призупинення членства РФ у "G8" стало б дуже логічним кроком. Можливі й подальші візові санкції і заморожування рахунків російських чиновників. Більше того, важливо обмежити можливість інвестицій російських державних концернів у бізнес на Заході.

Російська економіка вже знаходиться в стадії стагнації. Знецінення рубля вже зараз веде до зниження споживання, а з ним - і добробуту росіян. Скорочення обсягів торгівлі Європи з Росією і без того неминуче, навіть без введення санкцій. Обмеження експорту енергоносіїв означало б для Росії відстрочене самогубство, так само як і заявлена продаж російських валютних резервів.

Адресні економічні санкції західних країн можуть стати надзвичайно болючими для Росії. Шкода, що тепер доведеться вдатися до цього кроку. Але у Заходу немає іншого виходу: на нинішню політику Путіна він змушений буде відреагувати рішучою жорсткістю і послідовністю. Через чверть століття після закінчення "холодної війни" з Радянським Союзом західні країни опинилися в стані нової серйозної конфронтації з Росією.

Німецька хвиля

18.03.2014. Експерт: Промова Путіна віщує десять років "холодної війни"

Експерт брюссельського центру "ЕС - Росія" професор Ебергард Шнайдер в інтерв'ю DW прокоментував промову Володимира Путіна, проголошену з нагоди анексії Криму Росією.

Промову президента Росії Володимира Путіна перед членами Державної думи, Ради федерації та представниками релігійних громад зустріли бурхливими і тривалими оплесками. Її транслювала більшість каналів телебачення на всю Росію. Одразу після цього було підписано договір про приєднання Криму до РФ. Експерт зі Східної Європи професор Ебергард Шнайдер прокоментував виступ російського президента в інтерв'ю DW.

Deutsche Welle: Професоре Шнайдер, президент Росії Володимир Путін проголосив анексію Криму. Яке враження справила на Вас його промова?

Ебергард Шнайдер: Я відзначив, як часто він посилався на Захід, на США. Для нього це явно мірило. Він займався звичайним для нього пересмикуванням фактів. Перерахував, що робили США у яких країнах. Аргументація дивна. Якщо вже ти закидаєш США порушення міжнародного права, то з цього не випливає висновок: що дозволено їм, нам і поготів.

А потім він почав висловлювати розуміння і співчуття Майдану. Висловився проти режиму Януковича, котрий, я би сказав, наскрізь прокрився, однак жодним словом не згадав початковий імпульс Майдану - відмову Януковича підписувати угоду про асоціацію з ЄС. Путін не навіть жодного доказу поганого поводження з росіянами у Криму, котре би виправдовувало російське втручання.

Погляньмо на саму процедуру прийняття рішення. Спочатку Дума та Рада федерації мали затвердити прийняття Криму до складу Росії. Однак раптом Путін встає і говорить: Я президент, я прийняв рішення, я даю розпорядження його затвердити. Що це за "демократія"?

По-перше, Конституція, котра діє у Росії, забороняє приймати до її складу регіони, котрі перебувають у кордонах іншої держави. Тобто, уряд України, Верховна Рада повинні дати згоду. Київ, звісно, такої згоди не давав. Так що вони підготували проект закону і навіть представили його Венеціанській комісії. Комісія його відкинула. Тоді його утвердили в авральному порядку.

Як Ви вважаєте, чи мали санкції ЄС та США якусь дію?

Російська сторона зараз пропонує уряду України переговори, але на умовах визнання відділення Криму. Це неприйнятно. У мене таке враження, що санкції трошки подіяли. Однак Путіна санкції не зупинять.

Президент США Обама та канцлерка Німеччини Меркель постійно дзвонять Путіну. Однак жодні докази, судячи з усього, на нього не діють. Навпаки, він позиціонує себе як захисника демократії на противагу голодному Заходу, котрий робить ставку на грубу силу. Що така позиція може принести у майбутньому?

Я особисто вважаю, що Путін на даний момент не здатен до діалогу. Усі ці дзвінки Путіну нічого не дадуть. Андрій Ілларіонов (колишній радник російського президента, нині - американський експерт. - Ред.), по-моєму має рацію, коли каже, що Путін на даний момент абсолютно глухий. У нього історична місія: "Збирання земель радянських". Адже в Ангелі Меркель також склалося враження, що Путін відірвався від реальності.

Російська пропаганда стилізує цей маленький переможний похід на Крим як перемогу над фашизмом. А Путін у своїй промові казав про антисемітів та нацистів, котрих курує Захід. Наскільки небезпечною є подібна словесна ескалація?

Я вже не можу усього цього чути. На цьому побудована уся російська пропаганда. Дивіться, "Правий сектор" в Україні - це 0,2 відсотки, партія "Свобода" - від сили два відсотки. І навіть від антисемітських висловлювань окремих осіб "Свобода" давно відхрестилася. Російські ЗМІ вибудовують образ ворога. Однак я хотів би згадати ще один важливий момент. Якби для Путіна мова йшла лише про Крим, можна було би обговорити проблеми з урядом у Києві. Можна було провести референдум місяці через два, щоби була чесна передвиборча боротьба. Не можна ж влаштувати референдум під дулами автоматів. Усе можна було обставити інакше.

Але ж ні, Путіна цікавив не лише Крим. Він хотів показати кулак Заходу. Він сприйняв перемогу Майдану і повалення Януковича як особисту образу. Цілком можливо, що жителі Криму і за нормальних умов висловилися б на користь Росії. Однак Путін, це я почув у його промові, почувається особисто приниженим, мовляв, ви на Заході не сприймаєте мене серйозно, ви робите, що хочете.

Анексія Криму, розгнудана пропаганда на державному телебаченні, кулак Заходу - усім цим Путін підняв хвилю ірраціонального ультранаціоналізму у самій Росії. Чи вдасться її загасити? Чи потрібні нові переможні війни, аби рейтинг Путіна не падав? Де наступний етап: Східна та Південна Україна, Східний та Північний Казахстан?

Не лише це. Путіну явно потрібен образ ворога через внутрішні проблеми Росії. Економічне зростання на найближчі роки складе, за прогнозами, від 1,6 до 2,1 відсотка. А для того, щоб фінансувати програму озброєнь, потрібні як мінімум шість-сім відсотків. У впровадженні сучасних технологій Китай давно обігнав Росію. Путіну потрібен образ ворога, аби пояснити населенню: це все санкції Заходу, я нічого не можу зробити. Насправді ситуація така, як за часів "холодної війни".

Де наступний етап? Я би сказав, приєднання Південної Осетії. Слідом - Абхазія. Потім - Придністров'я. Найбільш пекуче питання - що буде зі Східною Україною. Рада федерації прийняла

програму "Російська весна" у восьми областях Східної України. Там протестують росіяни. Когось, як кажуть, завозять із Росії автобусами, адже кордон поруч. А потім може надійти прохання про допомогу.

Професоре Шнайдер, хоч Ви вже й відповіли на це запитання, однак я все ж таки повторю його: чи загрожує нам нова "холодна війна", чи вона вже почалася?

Я вважаю, що ми у неї скочуємося. І триватиме вона десять років, поки Путін залишатиметься на посаді президента. Він не здатен до діалогу. Мені здається, що він навіть готовий миритися з тим, що його курс завдає шкоди самій Росії. Йому все одно.

Німецька хвиля

19.03.2014. МЗС Росії: Будапештський меморандум порушив Захід

Російське міністерство зовнішніх справ звинувачує Захід у порушенні Будапештського меморандуму 1994 року, в якому Росія, США та Британія зобов'язали поважати незалежність, суверенітет та кордони України.

Про це ідеться в заяві, опублікованій на сайті МЗС Росії.

Відомство виклало приклади того, що воно розцінює як дії проти суверенітету України.

Це, наприклад, "загрози застосування санкцій до керівництва України, які неодноразово звучали під час безладів у Києві", "мало не постійне чергування західних емісарів на "майдані"" та відмова США і ЄС визнавати легітимним партнером Віктора Януковича, якого в Росії вважають законно обраним главою держави.

"Все це - приклади того, як США та ЄС активно потурали державному перевороту в Києві, діючи проти політичної незалежності та суверенітету України в порушення зобов'язань за Будапештським меморандумом", - підсумовує МЗС Росії.

BBC Україна

19.03.2014. Ван Ромпей скасував візит до Москви - МЗС Росії

Голова Європейської ради Герман ван Ромпей скасував свій візит до Москви для переговорів щодо кризи в Україні, повідомляє російське МЗС.

"17 березня в Росію з терміновим візитом запросився Голова Європейської Ради Г. Ван Ромпей. Мета - напередодні наміченого на кінець цього тижня засідання Євроради на найвищому рівні з перших вуст почути позицію російської сторони стосовно кризи в Україні і довкола неї, а також бачення шляхів виходу з ситуації, яка дедалі погіршується", - сказано в коментарі Департаменту інформації і друку російського МЗС.

У міністерстві повідомляють, що запропонували лідеру Євросоюзу прийняти його у середу.

"Однак Голову Євроради в Москву не пустили. Причому не пустили свої ж. Мовляв, навіщо йому треба знати правду, якщо і так все вже вирішено. Є свої герої української кризи - бойовики "Правого сектора" і нелегітимний уряд, до якого входить цілий ряд відвертих фашистів", - сказано в коментарі.

BBC Україна

20.03.2014. Міністр оборони України і РФ обговорили заходи з деескалації обстановки в Криму

Виконувач обов'язків міністра оборони України Ігор Тенюх і міністр оборони РФ Сергій Шойгу обговорили заходи з деескалації обстановки на Кримському півострові, який анексувала Росія і армія якої продовжує блокувати українських військовослужбовців.

Про це УНІАН повідомили в Міноборони РФ, за підсумками їх телефонної розмови.

«Було продовжено обговорення різних аспектів кризової ситуації в Україні і заходів щодо деескалації обстановки на Кримському півострові», - йдеться в повідомленні.

Шойгу і Тенюх домовилися продовжувати робочі контакти. Шойгу звернувся до «керівництва Республіки Крим» з проханням звільнити затриманого командувача військово-морських сил України контр-адмірала Сергія Гайдюка і не перешкоджати його виїзду на територію України. Як повідомляв УНІАН, 16 березня нелегітимна влада АРК провела незаконний референдум і заявила, що майже 100%, які взяли в ньому участь, проголосували за приєднання Криму до Росії. 18 березня президент РФ Путін попросив парламент прийняти до складу Росії двох нових суб'єктів - Крим і Севастополь.

Того ж дня в Кремлі Путін, самопроголошений прем'єр-міністр Криму Аксьонов, голова розпущеного Верховною Радою України парламенту Криму Константинов і «уповноважений представник міста Севастополь» Чалий підписали договір між РФ і Республікою Крим про прийняття до Росії Криму і утворення у складі РФ нових суб'єктів.

УНІАН

20.03.2014. Держдума Росії ратифікувала анексію Криму

Російська Державна дума ратифікувала угоду про приєднання Криму до Росії. Перед голосуванням міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров заявив, що «возз'єднання російського і кримського народів сприятиме їхньому добробуту і процвітання».

Він також заявив, що санкції, запроваджені проти Росії з боку ЄС і США у відповідь на анексію, «є незаконними».

Тим часом, сьогодні у Женеві посол України в ООН Юрій Клименко заявив, що є «ознаки того, що Росія перебуває на шляху розв'язання повномасштабного військового втручання на сході і півдні України».

Рішення з приводу приєднання Криму завтра має ухвалити верхня палата парламенту Росії – Рада федерації.

Анексію Криму – автономної республіки в складі України – засудили і назвали незаконною США й інші країни Заходу.

Радіо Свобода

20.03.2014. Росія не вводить війська у Східну Україну - Шойгу

Міністр оборони Росії Сергій Шойгу запевнив свого американського колегу Чака Хейгла, що Москва не нападтиме на Східну Україну.

Як повідомив у четвер прес-секретар Пентагону, голови оборонних відомств у четвер поспілкувалися по телефону.

За словами речника відомства Джона Кірбі, пан Хейгл висловив стурбованість пересуванням російських військ, але Шойгу запевнив його, що "війська зібралися вздовж кордону винятково для проведення навчань і не збираються перетинати кордон України, а також не вдаватимуться до жодних агресивних дій".

ВВС Україна

21.03.2014. Росія скасовує знижку на газ для України

Після приєднання Криму до Росії Україна втратить 100-доларову знижку на газ за перебування російського флоту на півострові, каже прес-секретар президента Росії Дмитро Песков.

За його словами, тепер знижки не буде ні де-юре, ні де-факто.

Українська влада прогнозувала подібний крок.

"Ціна на російський газ з 1 квітня буде 378-380 доларів за тисячу кубічних метрів. Існують ризики з відміною 100-долларової знижки за флот", - заявив цього тижня міністр енергетики Юрій Продан.

У грудні "Газпром" надав Україні ще одну знижку на газ - і ціна знизилася до \$268,5 за тисячу кубометрів.

Скасування Харківських угод?

Прес-секретар президента Росії заявив, що у разі повернення до газових контрактів від 2009 року додаткова угода про флот, яку в 2010 році підписав Віктор Янукович, буде недійсною.

Йдеться про угоди, які 21 квітня 2010 року в Харкові підписали тодішні президенти України і Росії – Віктор Янукович і Дмитро Медведєв.

За так званими "Харківськими угодами" перебування російського флоту в Криму продовжувалось до 2042 року в обмін на знижку в \$100 на кожну тисячу кубів газу.

Укладені 1997 року україно-російські угоди передбачали, що російський флот мали вивести з української території до 2017 року.

Щодо підписання "Харківських угод" в 2010 році опозиція говорила про "зраду національних інтересів", а влада наполягала на тому, що угоди принесуть Україні значну економію.

Під час ратифікації "Харківських угод" в українському парламенті розгорілися справжні баталії із застосуванням димових шашок та яєць, якими депутати від опозиції жбурляли у спікера Володимира Литвина.

Знижок не буде

З урахуванням знижки за перебування Чорноморського флоту у 2013 році Україна платила за газ близько \$400 за 1000 куб. м.

Наприкінці 2013 року Кремль намагався переконати Київ відмовитись від підписання Угоди про асоціацію з ЄС і вступити до Митного союзу.

Після того, як Київ відмовився від асоціації з ЄС, "Газпром" надав Україні ще одну знижку на газ, і з січня ціна знизилася до \$268,5

Крім того, в грудні 2013 року Україна та Росія домовилися про надання кредиту Києву на 15 мільярдів доларів.

Ще тоді експерти попереджали, що в разі, якщо Київ погодиться на пропозицію Москви щодо членства у Митному союзі, він отримає суттєву, але нетривалу знижку на газ, але зруйнує власні зусилля щодо розбудови енергетичної незалежності.

Наразі борг Києва перед "Газпромом", за словами Юрія Продана, становить \$1,4 млрд за 2013 рік і \$296,3 млн за лютий 2014 року.

Зі слів пана Продана, Україна погашатиме борг коштами, які планує отримати від Міжнародного валютного фонду.

BBC Україна

21.03.2014. Рада Федерації ратифікувала включення Криму до Росії

Рада Федерації Росії ратифікувала договір між Росією та невизнаною Республікою Крим і включила півострів до складу РФ.

Такі рішення ухвалили на засіданні Ради Федерації. Проекти відповідних законів представив міністр закордонних справ Сергій Лавров.

За його словами, ці документи мають юридично оформити відповідно до міжнародного й російського законодавства "возз'єднання Криму і Російської Федерації".

Сергій Лавров зазначив, що Росія не могла й не стала відмовлятися "від того, щоб позитивно відгукнутися на звернення братнього народу й прийшла йому на допомогу".

Напередодні Державна Дума Федеральних зборів Росії ухвалила включення Криму й Севастополя до складу Росії після того, як такий крок підтримали більшість кримчан, які взяли участь у референдумі 16 березня.

Результати того волевиявлення не визнає влада у Києві, а також багато держав світу та міжнародних організацій.

BBC Україна

21.03.2014. The Washington Post: аналіз промови Путіна показав її абсолютно брехливою

Журналіст The Washington Post Гленн Кесслер розробив свою систему оцінки правдивості заяв політиків. Він вимірює її в "піноккіо" (як відомо, ніс у героя казки подовжувався щоразу, коли той брехав). "Один піноккіо" означає легке спотворення правди, "чотири піноккіо" – очевидну брехню

Кесслер перевіряв звернення Путіна про приєднання Криму до Росії на наявність фактологічних помилок і прокоментував найбільш сумнівні висловлювання президента РФ

Про референдум у Криму

Путін: "16 березня в Криму відбувся референдум, він пройшов у повній відповідності до демократичних процедур та міжнародно-правових норм".

Це не так, зазначає журналіст. Референдум був проведений поспіхом, політична опозиція була пригнічена, а серед варіантів не було графі "ні" – вибирати доводилося між приєднанням до Росії і широкою автономією, що фактично означала незалежність.

"Понад те, у статті 73 Конституції України мовиться, що "тільки всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України", – вказує американський журналіст.

Про передачу Кримської області Україні

Путін: "А в 1954 році було рішення про передачу до складу України Кримської області, разом передали і Севастополь... Ініціатором був особисто глава Комуністичної партії Радянського Союзу Хрущов. Що ним рухало – прагнення заручитися підтримкою української номенклатури чи заглибити свою провину за організацію масових репресій в Україні в 30-ті роки – нехай з цим розбираються історики. Для нас важливо інше: це рішення було прийнято з очевидними порушеннями конституційних норм, що діяли навіть тоді".

Путін має рацію, зауважує автор, кажучи про те, що причини для передачі Криму до складу Української РСР до кінця не ясні, проте твердження про те, що вона порушувала "конституційні норми" – софізм, стверджує Кесслер. У 1954 році Хрущов ще не володів всією повнотою влади і був змушений отримати схвалення партійної верхівки. 5 лютого 1954 року з ініціативою передати Крим виступила Президія Верховної Ради РРФСР. 19 лютого 1954 року Президія Верховної Ради СРСР видала відповідний указ, який 26 квітня того ж року був затверджений Верховною Радою СРСР.

Про референдум 1991 року

Путін: "Кримчани кажуть, що тоді, в 1991 році, їх передали з рук в руки просто як мішок картоплі. Важко з цим не погодитися. Російська держава, що ж вона? Ну що, Росія? Опустила голову і змирилася, проковтнула цю образу. Наша країна перебувала тоді в такому важкому стані, що просто не могла реально захистити свої інтереси".

Насправді після розпаду СРСР Крим голосував за приєднання до незалежної України, підкреслює Кесслер, хоча цей варіант переміг з незначною перевагою: за нього проголосували 54% жителів півострова. Крім того, Росія була принципово зацікавлена у територіальній цілісності

України. Здобувши незалежність, та стала третьою ядерною державою в світі і погодилася долучитися до Договору про непоширення ядерної зброї лише після того, як Росія, США і Велика Британія зобов'язалися “утримуватися від погрози силою та її застосування проти територіальної цілісності та політичної незалежності України”.

Про державний переворот

Путін: “У хід (українськими революціонерами) були пущені і терор, і вбивства, і погроми. Головними виконавцями перевороту стали націоналісти, неонацисти, русофоби і антисеміти. Саме вони багато в чому визначають і сьогодні ще досі життя в Україні”, – сказав Путін.

“У кожного своє уявлення про державний переворот, але, говорячи про терор і вбивства в ході заворушень, Путін, сам того не бажаючи, описує дії підтриманого Росією уряду Януковича”, – наголошує автор. Президент також вочевидь перебільшує роль ультраправих, націоналістичних сил.

Про косовський прецедент

Путін: “Оголошуючи про свою незалежність, призначаючи референдум, Верховна рада Криму послалася на Статут Організації Об'єднаних Націй, в якому йдеться про право нації на самовизначення”.

У своєму виступі Путін накинувся на Захід з критикою того, що здається йому подвійними стандартами, і виправдав дії Криму, провівши паралель з “відомим косовським прецедентом”. Однак така аналогія недоречна, зазначає журналіст: США не намагалися анексувати Косово, як це робить Росія. Ба більше, косовари роками домагалися більшої автономії, чим викликали таку реакцію Белграда, що навіть Росія проголосувала в Радбезі ООН за резолюцію, яка засуджує дії сербів.

Чотири піночкі

Отож Путін не визнає, що Росія була зацікавлена в ядерному роззброєнні України, перебільшує участь у повстанні націоналістів і ультраправих, його косовська аналогія притягнута за вуха. З урахуванням усього цього Кесслер ставить промови Путіна оцінку “чотири піночкі”.

ПіК

21.03.2014. З Україною більше не говоритимуть про Керченську протоку - Лавров

Голова МЗС Росії Сергій Лавров заявив, що Керченська протока після приєднання Криму до Росії більше не може бути предметом переговорів з Україною про розмежування акваторії Чорного та Азовського морів.

“Зараз ситуація, звичайно ж, змінилася, і потрібно певний час для відновлення переговорів, але йдеться, зрозуміло, про відповідної частини Азовського і відповідні простори Чорного морів”, - заявив він, виступаючи у п'ятницю у Раді Федерації.

Раніше прес-секретар президента Росії Дмитро Песков Клацнути заявив, що після приєднання Криму до Росії знижку на газ для України в обмін на базування Чорноморського флоту більше не можна застосовувати.

ВВС Україна

21.03.2014. Лавров: термін "анексія" ображає жителів Криму

Звинувачення на адресу Росії в “анексії” Криму ображають жителів цього півострова - заявив міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров.

“Коли кидаються термінами типу “анексія”, я вважаю, що це образа громадян та їх невід'ємних прав на волевиявлення, яким вони повною мірою скористалися”, - заявив пан Лавров.

Він також сказав, що конфлікту між Росією і Україною немає, натомість є криза української державності.

Водночас, за його словами, санкції країн Заходу щодо Росії є ірраціональним рішенням, а пропозиції відрядити місію ОБСЄ до Криму він взагалі назвав “відірваними від реальності”.

ВВС Україна

23.03.2014. Експерт: Можливостей для запровадження віз з Росією поки що немає

Науковий директор київського Інституту євроатлантичного співробітництва Олександр Сушко розповів DW, чому запровадження віз для громадян Росії може бути відкладено.

Науковий директор київського Інституту євроатлантичного співробітництва Олександр Сушко в інтерв'ю DW пояснив, чому можливе введення візового режиму з Росією, про яке оголосила українська влада, складно реалізувати і, ймовірно, буде відтерміновано або взагалі скасовано.

DW: За дорученням Ради національної безпеки та оборони (РНБО) України МЗС країни розробляє пропозиції про введення віз для росіян. Водночас прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк заявив 20 березня у Брюсселі, що з цією ініціативою не варто поспішати. Чому офіційна інформація така суперечлива?

Олександр Сушко: Це свідчить про те, що в уряді України немає єдиної думки з приводу візового режиму з Росією з огляду на багато технічних труднощів, які доведеться долати в результаті вжиття такого заходу. МЗС справді розробляє технічні пропозиції, які включають створення достатньої консульської інфраструктури, здатної обслуговувати значний потік громадян, які щоденно перетинають кордон України та Росії. Поки що такої можливості у технічному плані немає. І я не виключаю перспективи перегляду чи перенесення рішення РНБО України про введення візового режиму для росіян. Тим більше, що саме рішення Ради поки що не введено в дію. Відповідно до української конституції воно набуде легітимності тільки після указу президента, а на сьогодні такого документа немає. Безумовно, якщо керуватись інтересами безпеки у ситуації, що склалась в Україні, максимально жорсткий режим пропуску через російсько-український кордон є необхідним. Однак при цьому залишається відкритим питання, наскільки ефективними стануть такі обмеження за допомогою введення віз.

- Якщо Україна все ж таки введе візи для росіян, а Росія вживе заходів у відповідь, які економічні витрати матимуть громадяни обох держав - рідні, туристи, бізнесмени та три мільйони українців, які, за даними російської Федеральної міграційної служби, працюють у РФ?

- Економічні проблеми, які виникнуть у випадку можливого введення віз, я не вважаю самостійним аргументом. Українці працюють у різних країнах світу, і сам по собі візовий режим не є перешкодою для трудової міграції. Що стосується українських громадян у РФ, якщо вони здійснюють свою діяльність на підставі легального трудового контракту, не бачу проблем. Вони виникнуть, радше, у тих, хто не має легальних підстав для перебування на російській території.

- Чи будуть введені візи для мешканців Росії та Білорусі у випадку скасування віз для громадян України для поїздок до ЄС?

- Скасування візового режиму з країною "А" зовсім не обґрунтована введенням віз із країною "Б". Якби Україна сьогодні вступала в ЄС, то тоді їй потрібно було б переглядати свою візову політику. Однак поки що мова йде тільки про безвізовий режим з Євросоюзом, який, до речі, прагне мати не тільки Україна, а й Росія.

- Якщо Україна все ж таки вирішить не вводити візовий режим для росіян, яким чином вона зможе обмежити себе від небезпеки проникнення екстремістських елементів з території Росії?

- Щоденно на російсько-українському кордоні за такими підозрами затримують до кількох сотень осіб. Вважаю, що немає іншого варіанту, окрім як більш ретельна та ефективна перевірка. Зараз такому контролю приділяється більше уваги, особливо щодо організованих груп, коли, наприклад, їде автобус, у якому самі чоловіки середнього віку та спортивної статури. Тож певні висновки у зв'язку з існуючими загрозами для своєї безпеки Україна вже зробила.

Німецька хвиля

24.03.2014. Керівники МЗС України та Росії зустрілись у Гаазі

В. о. міністра закордонних справ України Андрій Дешиця зустрівся зі своїм російським колегою Сергієм Лавровим у Гаазі. Це перша зустріч міністрів. Відбулась вона за ініціативи української сторони.

У Гаазі в межах саміту з атомної безпеки відбулася зустріч в. о. міністра закордонних справ України Андрія Дешиці та голови російського МЗС Сергія Лаврова, повідомляє у понеділок, 24 березня, інформаційне агентство "Інтерфакс". Заступниця директора департаменту інформації та преси МЗС РФ Марія Захарова розмістила фото обох міністрів, які сидять за столом у кімнаті для переговорів, додавши, що розмова проходить у форматі тет-а-тет, зазначає агентство.

Подробиці першої зустрічі Дешиці та Лаврова не повідомляються. За словами російського міністра, він зустрівся з Дешицею задля виконання доручення президента Росії Володимира Путіна "підтримувати робочі контакти з призначеними Верховною Радою виконуючими обов'язки різних міністрів української держави". Такі контакти відбуваються, підкреслив Лавров, повідомляє агентство "Інтерфакс". Нагадаємо, що офіційна Москва відмовляється визнавати перехідний уряд у Києві.

Раніше 24 березня джерело в російській делегації повідомило журналістам, що зустріч голів українського та російського МЗС запланована в межах саміту в Гаазі на прохання української сторони. Як заявляв на прес-конференції в Гаазі Андрій Дешиця, він сподівався зустрітись з російським міністром, "щоб установити діалог, обговорити, як ми можемо мирними засобами врегулювати конфлікт, який існує між Україною та Росією".

Німецька хвиля

24.03.2014. Громадянам України в Криму треба буде оформити дозвіл на проживання

Громадяни України, які не захотіли стати росіянами, зможуть жити в Криму, але їм треба буде оформити дозвіл на проживання.

Про це повідомив у понеділок заступник глави Федеральної міграційної служби Росії Сергій Калюжний.

За його словами, кримчани, які не хочуть переходити в громадянство Росії, повинні заявити про це протягом місяця.

"Після цього треба буде оформити посвідку на проживання, і вони зможуть жити там, де й зараз. Значних правових проблем не буде", - цитують слова чиновника РІА "Новости".

Крім того, Калюжний повідомив, що ФМС планує провести паспортизацію кримчан у тримісячний термін.

За його словами, термін оформлення російського паспорта - три-п'ять днів.

"На сьогодні ми отримали вже понад 20 000 заяв від мешканців Криму на оформлення паспортів", - повідомив чиновник.

ВВС Україна

25.03.2014. Лавров пообіцяв, що Росія не нападе на Східну Україну

Росія не має наміру використовувати військову силу у східних та південних областях України.

Про це заявив Міністр закордонних справ Російської Федерації Сергій Лавров під час зустрічі з в.о. Міністра закордонних справ України Андрієм Дешицею, в рамках Саміту з питань ядерної безпеки 2014 в м. Гаага, повідомляє прес-служба МЗС України.

Андрій Дешиця висловив протест щодо рішення російської сторони про анексію території Криму та запевнив, що Україна продовжує розглядати Крим як невід'ємну частину своєї території.

Сторонами було домовлено про недопущення подальшої ескалації ситуації в Криму, а також у східних і південних областях України, яка могла б призвести до людських жертв.

Зі свого боку Міністр закордонних справ Лавров запевнив, що Росія не має наміру використовувати військову силу у східних та південних областях України. Щодо цінності цих чергових домовленостей, Лавров висловився наступним чином: Росія не буде нікого змушувати довіряти її обіцянці не вторгатись на Східну Україну. За словами дипломата – в Криму вони лише захищали права росіян.

Крім того, сторони домовилися про проведення екстрених консультацій на рівні Міністерств закордонних справ та Міністерств оборони двох країн у разі загострення ситуації.

Як заявив голова українського МЗС після перемовин – ніякого суттєвого прогресу не було досягнуто. Цитата із Twitter Дешиці: "Нічого нового, стара риторика".

Водночас, як заявляє прес-служба російського МЗС, Кремль продовжує наполягати на виконанні домовленостей лідерів опозиції та Віктора Януковича від 21-го лютого, а саме – розблокування вулиць, здача незаконної зброї та розслідування вбивств в центрі столиці.

5 канал

25.03.2014. Продан: Україна не платитиме більше, ніж \$387 за газ

Україна не буде платити російському "Газпрому" більше, ніж 387 доларів за тисячу кубометрів газу в другому кварталі 2014 року, заявив міністр енергетики та вугільної промисловості Юрій Продан.

"Ми не збираємося з ними (Росією - ред.) судитися, ми збираємося платити їм за ціною 387 доларів за тисячу кубометрів. Якщо вони виставлять нам одну ціну - ми все одно будемо платити 387 доларів. Нехай вони йдуть до суду", - сказав міністр.

Пан Продан додав, що жодних офіційних кроків з денонсації "харківських угод" із Росією не робилося.

ВВС Україна

25.03.2014.Речник Путіна: чи вийдуть українські війська з Криму зі зброєю, вирішить Росія

Прес-секретар президента Росії Володимира Путіна Дмитро Песков заявив, що українські військові можуть вільно вийти з території Криму, але зі зброєю чи без - вирішуватиме російське міністерство оборони.

"Українські військові, які хочуть піти з Криму до України, можуть вільно покинути територію Криму, проте зі зброєю вони виходитимуть або без зброї, це прерогатива міністерства оборони Росії", - заявив пан Песков, якого цитує агенція "Інт ерфакс".

Також він зазначив, що не бачить підстав для знижки ціни на російський газ для України.

"У зв'язку з тим, що більше немає російського флоту, який базується на території України, то немає і приводу для цієї знижки, а також у зв'язку з тим, що Україна не оплачує свою заборгованість, немає приводу і для знижки", - заявив Дмитро Песков.

Водночас, за його словами, остаточне рішення з цього питання залишається за "Газпромом".

BBC Україна

25.03.2014. Російські війська захопили останній корабель ВМС України в Криму

Російські військовослужбовці захопили останній український корабель у Криму - тральщик "Черкаси". Штурм корабля тривав більше двох годин, екіпаж не постраждав.

Російські військовослужбовці у вівторок, 25 березня, узяли штурмом останній корабель українських військово-морських сил у Криму - тральщик "Черкаси" в озері Донузлав на заході півострова, повідомляє інтернет-портал "Українська правда". "Все. Нас захопили. Жоден з членів екіпажу не постраждав. Нас не били, все в порядку", - повідомив виданню старший мінер артилерійської мінно-торпедної бойової частини, старший матрос "Черкас" Олександр Гутник. Штурм корабля тривав більше двох годин.

За словами Гутника, спершу корабель переслідували два російські швидкісні катери. Згодом почався штурм "Черкас" за допомогою двох вертольотів Мі-35 та трьох швидкісних катерів, розповів він. Російські військовослужбовці дісталися на борт корабля, а його екіпаж забарикадувався, було чути вибухи та постріли, повідомляє інформаційне агентство "ЛІГАБізнесІнформ". Урешті-решт нападникам вдалося вивести з ладу систему управління тральщика.

Як повідомляє на своїй сторінці у Facebook голова кримського медіацентру міністерства оборони України Владислав Селєзньов із посиланням на власні джерела, буксир "Ковель" тягне захоплений тральщик "Черкаси" "у напрямку стінки п'ятого воєнного містечка". Подальших подробиць поки не повідомляється.

Німецька хвиля

25.03.2014. МЗС РФ заявив про погрози в Україні на адресу сім'ї священника, який виявився ченцем

Міністерство закордонних справ РФ заявило про погрози на адресу сім'ї священнослужителя в Україні, який виявився ченцем і не може мати дружину та дітей.

Відповідну заяву розміщено на сайті МЗС РФ.

"У Росії з жалем відзначають, що почастишали в Україні погрози на адресу священнослужителів. Цього разу якась націонал-соціалістична робоча партія України направила лист з погрозами на адресу представника української автокефальної православної церкви (Черкаської єпархії) ігумена Олександра Широкова", - наголошується в заяві МЗС РФ.

Як сказано в повідомленні, "українські радикали вимагали від авторитетного священника припинити дослівно всяку промосковську ворожу агітацію".

Інакше, як зазначає МЗС Росії, по відношенню до священнослужителя і його родини будуть введені "кардинальні методи фізичного і нищівного характеру".

"Копію листа згаданої "партії", на бланку якій присутній нацистська символіка, демонструємо інтернет-користувачам", - зазначили в МЗС РФ.

"Подібні нападки на священнослужителів в Україні ще раз підтверджують атмосферу національної та конфесійної нетерпимості, яка панує в даний час в Україні", - заявили в МЗС Росії.

У свою чергу міністерство закордонних справ України заявляє, що перевірило цю інформацію.

"Ми перевірили інформацію, ніякої партії під назвою Націонал-соціалістична робоча партія України в Україні не існує, і ніяких згадок в Інтернеті про неї ми не знайшли", - сказав Перебийніс.

МЗС України також зв'язався з прес-службою Української автокефальної православної церкви і з'ясував, що такий ігумен Олександр Широков дійсно співпрацює з церквою в Черкаській області, проте не є в штаті.

За інформацією МЗС, він є монахом, "а, як ви знаєте, монахи не можуть мати сім'ю", як це згадується в коментарі російського МЗС.

Крім того, за словами українського дипломата, згадана церква стоїть на державних патріотичних позиціях.

"Цей документ, який був оприлюднений на сайті МЗС РФ, не витримує ніякої критики, це груба провокація і продовження тієї дезінформації, яка на жаль останнім часом звучить з боку МЗС РФ", - резюмував Перебийніс.

Як повідомлялося, раніше МЗС РФ неодноразово вдавався до заяв, які виявлялися не більше ніж частиною російської інформаційної пропаганди.

Зокрема, напередодні МЗС РФ заявив, що у Вінниці в потязі "Кишинів – Москва" невідомі в формі УПА пограбували громадянку Росії.

МЗС України спростував цю інформацію.

Співробітники МВС України опитали потерпілу, яка не змогла повідомити, хто скоїв грабїж.

Також вона не згадувала про людей у формі УПА.

Було складено протокол, злочин розслідується.

Українська правда

28.03.2014. МЗС Росії: Деякі країни підтримали резолюцію Генасамблеї ООН під тиском

Низка країн були змушені під тиском підтримати резолюцію асамблеї ООН із закликом зберегти територіальну цілісність України. Про це заявили в МЗС РФ. Таку заяву міністерство розповсюдило в п'ятницю.

«Задіяно на повну потужність весь нерозтрачений потенціал пропагандистської машини часів «холодної війни», щоб відсунути на задній план факт глибокої внутрішньополітичної кризи на Україні, і перекласти відповідальність за ескалацію напруженості на Російську Федерацію», – заявили російські дипломати. У Москві стверджують, що в ООН нібито не було згоди щодо оцінки ситуації в Україні. «Широкий розкид позицій держав-членів ООН, велика кількість тих держав, що утрималися і не були присутні на голосуванні, стали промовистим свідченням неприйняття одностороннього трактування відбуваються на Україні подій», – йдеться в повідомленні.

«При цьому відомо, яке безпардонне тиск, аж до політичного шантажу та економічних загроз, чинився на цілий ряд держав-членів з тим, щоб вони проголосували «за», – запевняє російський МЗС. У той же час російські дипломати вже традиційно пригрозили, що «контрпродуктивна ініціатива з резолюцією Генасамблеї лише ускладнить сприяння врегулюванню внутрішньополітичної кризи на Україні».

Як відомо, на засіданні у четвер Генасамблея ООН підтримала резолюцію, в тексті якої визнається непорушність територіальної цілісності України.

За відповідну резолюцію проголосували 100 країн-членів ООН. Проти проголосували 11 країн: разом з Росією проголосували лише Вірменія, Білорусь, Болівія, Куба, КНДР, Нікарагуа, Судан, Сирія, Зімбабве, Венесуела. Ще 58 країн, в тому числі Кітай, утрималися, пише «Українська правда».

Zik

28.03.2014. Дуже позитивний знак для України

Західні ЗМІ вимагають від урядів довгострокової стратегії боротьби з Росією

Події в Україні й особливо біля її південно-східних кордонів після анексії Криму Росією перебувають у центрі уваги всього світу. Щодня у світових ЗМІ з'являється багато публікацій про ситуацію в Україні. Не менш уважно за подіями у цьому регіоні стежать розвідки. І вчора телеканал CNN, посилаючись на представників військової розвідки США, повідомив, що ймовірність військового вторгнення Росії на територію східної України вища, ніж вважали раніше. Американська розвідка вважає, що російські війська будуть рухатися в напрямку трьох міст України: Харків, Луганськ і Донецьк, – щоб з'єднати сушею свою територію з Кримом.

Якщо розвідка уважно стежить за ситуацією довкола України, то впливові американські видання висловлюють на своїх шпальтах думки, як потрібно в цій ситуації діяти США та Заходу. І в цьому плані показовою є редакційна стаття The Washington Post під заголовком «Ми повинні приготуватися до довгої боротьби з Росією», яка була надрукована вчора.

Видання зокрема відзначає, що найкращим способом зупинити вторгнення Росії в Україну може стати більш тверда заява президента Обами, канцлера Німеччини Ангели Меркель та інших лідерів, ніж це вони робили раніше, щодо того, «які економічні санкції будуть спрямовані проти Росії у випадку вторгнення». Причому, наголошує видання, про рішучість запровадження економічних санкцій потрібно заявити уже зараз, щоб Кремль знав про це.

The Washington Post також звергає увагу на те, що західні лідери повинні заявити, що будь-яка спроба Росії порушити українську економічну чи політичну систему є неприйнятною і викличе санкції так само, як це було у випадку військового нападу. «США та їхні союзники повинні бути готовими підтримувати рішучу політику протягом тривалого періоду, піти на економічні жертви і відмовитися від простих компромісів, які б пожертвували самовизначенням України та її сусідів,

демократією та правами людини. Росія Путіна може й не рівня Радянському Союзу, але поразка його агресії зовсім негарантована» — пише видання. Про необхідність довготривалої стратегії боротьби з Росією пише на сторінках The Wall Street Journal Роберт Гейтс, який служив міністром оборони при президентах Джорджі Бушу і Баракі Обамі 2006—2011 роках, а також у якості директора ЦРУ при президентові Джорджі Бушу 1991—1993 роках. У статті «Виклик Путіна Заходу, Росія кинула рукавичку, яка не обмежується Кримом або навіть Україною» він зокрема наголосив: «Єдиний спосіб для Заходу, щоб протистояти прагненням Путіна на периферії Росії, це грати у стратегічну довготривалу гру. Це означає вдаватися до дій, які однозначно демонструють росіянам, що їхній світогляд і цілі та способи їхнього досягнення з часом значно ослаблять та ізолюють Росію.»

Гейтс вважає: «тягар пояснювати необхідність діяти рішуче, як завжди, лягає на наших лідерів. Як сказав президент Франклін Д. Рузвельт, «обов'язки уряду включають у себе акт розробки політики» і «переконування, лідерства, жертвності, постійного навчання, оскільки найвищим обов'язком державного діяча є виховувати». Агресивні, самовпевнені дії Володимира Путіна саме тепер вимагають від західних лідерів стратегічного мислення, сміливого лідерства і сталеві рішучості».

«День» попросив доктора політичних наук, конфліктолога, професора Київського національного університету ім.Шевченка Григорія ПЕРЕПЕЛИЦЮ прокоментувати останні публікації в американській пресі щодо можливої довготривалої боротьби з Росією.

— Ці заяви свідчать про зміну позицій, підходів як європейців, так і Сполучених Штатів Америки. Оскільки до цього домінувало партнерське мислення лідерів Західної Європи, перш за все, і США, що Росія — стратегічний партнер у подоланні глобальних загроз, які стоять перед світом і, перш за все, перед Заходом. І ця агресія змінила цю парадигму, ці загальні підходи.

Це говорить, що Захід вперше після закінчення холодної війни почав сприймати Росію не як партнера, а як загрозу, яка має глобальний характер. Цією війною Росія поставила питання про перегляд результатів холодної війни і про відновлення домінування Росії в Європі до рівня Радянського Союзу. Це фактично — відновлення холодної війни, але тепер уже на регіональному рівні. Оскільки Путін ставить завдання не тільки відновити домінування Росії над Європою, але й переглянути весь світовий порядок. Путін демонстративно руйнує все міжнародне право, всі режими міжнародної безпеки, які склалися після закінчення холодної війни. І ставить питання про повне переформатування світового порядку. Тобто це буде мати глобальні наслідки, рівні по своєму впливу до результатів Другої світової війни. Коли всі системи міжнародної безпеки, такі як механізм ООН, ОБСЄ, міжнародні режими будуть зруйновані Росією. І це загрожує всьому співтовариству міжнародним хаосом, бо буде втрачено міжнародне право, яке регулює відносини між країнами. Через це в Азії можуть виникнути цілі регіони, які не будуть контролюватися міжнародним правом, які не будуть рахуватися з інтересами інших країн і це буде глобальна дестабілізація світу. Усвідомлення таких наслідків поступово приходять до керівництва США і до європейських лідерів. Про це свідчать ці публікації в американських провідних виданнях.

Для України це дуже позитивний знак. Тому що фактично до цього що агресію вважали локальним конфліктом, який можна розв'язати шляхом санкцій, переговорів. Але ми бачимо, що ці санкції виявились абсолютно неадекватними. Навіть економічні санкції не лякають Росію. За останнім опитуванням, 64 відсотки росіян абсолютно впевнені, що для Росії, для їхнього життя запровадження США навіть економічної блокади не матиме ніяких наслідків. Вони абсолютно впевнені, що Росія має бути світовою державою і має диктувати свої умови всьому світу.

— Але Обама у брюссельській промові назвав Росію регіональною державою, потім Росію вже виключили з G8, і наступний саміт G7 відбудеться не в Сочі, як планувалось, а в Брюсселі. Росію обіцяють виключати з інших міжнародних організацій... Хіба у Заході немає ресурсів, щоб стримати це прагнення Росії?

— Так, у Заходу є потужні ресурси, але, на жаль, вони сьогодні не задіяні адекватною мірою. Тобто такою мірою, щоб це змусило Росію зупинитися у своїй агресії і дотримуватися міжнародного права. Поки що запровадження цих санкцій не мають ніякого ефекту. Тому що реваншу хоче не тільки Путін і його оточення, а все російське суспільство. І ми бачимо це по соціологічним опитуванням, по масовому психозу, такої підсвідомої поведінки росіян, оцінки ними міжнародної ситуації, їхньому ставленню до України. Вони абсолютно переконані, що мають право не тільки відібрати Крим, але й усю Україну приєднати до Росії. Є ще такі думки, що треба й Центральну Європу приєднати, бо колись митам мали воєнну присутність, треба все це повернути, незважаючи на те, що ця частина вже інтегрована в НАТО, в Європейський Союз. Бачимо, що громадська думка в Росії абсолютно не враховує цих реалій. Вони одурманені реваншем.

— Але ж суспільна думка в Росії формується владою через засоби ЗМІ, які займаються пропагандою, а не інформуванням громадян...

— Це немає значення. Ми маємо сьогодні в Росії фактично фашистський режим, який називається путінізмом. А при фашистському режимі і суспільство, і влада мислять одними й тими

ж реваншистськими цілями та інтересами. Тому я не відділяю російське суспільство при такому режимі від влади. Тому що при фашистських режимах влада і суспільство зливаються в одне ціле.

— Тобто ніяких змін не може статися, поки там є Путін? Але ж він не вічний. У нас також Янукович думав, що буде правити вічно.

— Такий лідер там буде доти, поки Росія не отримає відсічі: або воєнної, або повного обвалу її економіки і фінансів. Коли в Росії почнеться голод, хаос, тільки тоді ми можемо говорити, що Росія може зупинитися. Або воєнна поразка повна чи часткова. Інше ніщо Путіна не зупинить.

Як ми бачили, режим Гітлера тримався 13 років, а формування фашистського режиму в Росії розпочалось з другої каденції Путіна, або, іншими словами, після помаранчевої революції. Як правило, ми бачимо, що такі режими тримаються не більше 20 років.

— Яких кроків нам треба очікувати ще з боку Заходу і США, щоб зупинити Путіна від нападу на Україну, зважаючи на те, що військова розвідка США повідомила Конгрес: «що загроза подальшого російського вторгнення більш імовірна, ніж це вважалося раніше»?

- Справді, зараз питання номер один: зупинити військову агресію Росії на материковій частині України. І це питання не тільки наше, але й усієї Європи і США. Поки ні НАТО, ні Євросоюз не готові до адекватних дій, які могли б зупинити Росію. Тому надія тільки на нас самих, на наші збройні сили, додаткову мобілізацію, якої ми, на жаль, не бачимо. Під загрозою може бути проведення виборів, але головне — відвернути воєнну загрозу, дати воєнну відсіч можливій воєнній агресії Росії у продовж другого етапу цієї агресії, бо перший вона вже завершила окупацією Криму.

День

28.03.2014. Україні передадуть техніку із кримських частин, які залишилися вірні Києву

Президент Росії Володимир Путін наказав почати передачу Україні озброєння і військової техніки з кримських частин, які не перейшли на бік російської армії.

Про це повідомляють РІА "Новості".

На зустрічі у п'ятницю міністр оборони Сергій Шойгу доповів президенту, що з Криму вийшли підрозділи української армії, які залишилися вірними Києву.

"Завершена зміна державної символіки на всіх кораблях і у всіх підрозділах, які перейшли на бік російської армії. Актів осквернення, зневажливого ставлення до державної символіки України не допущено", - зазначив міністр.

Потім він попросив у Путіна "дозволу приступити до передачі озброєнь і військової техніки України", зазначивши, що йдеться "і про корабельний склад, і про авіацію".

"Згоден, виконуйте", - наказав Путін.

ВВС Україна

28.03.2014. У Росії заперечують військову загрозу для України

У російському МЗС заперечують військову загрозу щодо України.

Офіційний представник МЗС А. Лукашевич Клацнути прокоментував повідомлення у ЗМІ про розгортання російських частин і з'єднань на кордоні з Україною.

За його словами, усім, хто хотів ознайомитися зі станом справ у прикордонних з Україною районах, надали можливість провести наземні і повітряні інспекції та спостережні польоти. "Результатом роботи інспекторів стали офіційні звіти, представлені всім державам - учасницям ОБСЄ", - заявив пан Лукашевич.

За його словами, ознак військової загрози з боку Росії на адресу України виявлено не було.

"Проведені в березні ц. р. на європейській частині території Росії чотири міжнародні інспекції з Віденським документом щодо заходів довіри і безпеки 2011 року з участю представників Латвії, Німеччини, Швейцарії, Фінляндії, Естонії, Бельгії, Франції та України не виявили жодних "агресивних приготувань" і не зафіксували жодної військової діяльності, крім раніше заявленої", - йдеться у повідомленні МЗС.

ВВС Україна

28.03.2014. Путін - Обамі: в Україні розгул екстремістів

Президент Росії Володимир Путін провів телефонну розмову із лідером США, в якій висловив стурбованість щодо "розгулу екстремістів в Україні".

"Путін привернув увагу Барака Обами до тривалого розгулу екстремістів, які безкарно чинять акти залякування щодо мирних жителів, владних структур, органів правопорядку в різних регіонах і Києві. В цьому контексті російський лідер запропонував розглянути можливі кроки міжнародної спільноти і щодо сприяння стабілізації ситуації", - йдеться в повідомленні прес-служби Кремля.

Президенти домовились, що найближчим часом кризу в Україні обговорять міністри закордонних справ Росії та США.

ВВС Україна

30.03.2014. Лавров вимагає позаблоковості України

Росія вимагає змін до Конституції України, які включали б у себе позаблоковість та федеральний устрій. На таких позиціях наголосив Сергій Лавров перед зустріччю із Джоном Керрі у Парижі. Міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров перед зустріччю з американським колегою Джоном Керрі у Парижі, запланованою на 30 березня, озвучив російську позицію. Офіційна Москва пропонує спільно із США та ЄС сформулювати заклики до влади в Києві, щоб вона виступила з ініціативою загальнонаціонального діалогу, підсумком якого стане нова конституція України. Про це Лавров наголосив у програмі "Воскресное время" на Першому каналі російського телебачення.

На думку Лаврова, нова конституція мала б гарантувати федеративний устрій, а також підтвердити й закріпити позаблоковість, що означало б, наприклад, неможливість вступу до НАТО. Крім того, російський міністр висловив сподівання на те, що офіційний Київ вдасться до "заборони радикальних структур" і виконання "відомих домовленостей" про здачу нелегальної зброї. "Сподіваюсь, що Захід цьому сприяє", - підкреслив Лавров

Лавров: Дециця заперечив проти федералізації

Водночас, як розповів Лавров, під час зустрічі з ним цього тижня його український колега Андрій Дециця наголосив на неприйнятності ідеї федералізації України та надання російській мові статусу другої державної. За словами Лаврова, в.о. голови МЗС України відзначив, що федералізація суперечить основоположним принципам державного устрою України.

Як очікується, Лавров та Керрі у Парижі обговорять кримську кризу. Росія здійснила анексію українського півострова, що було визнано Генеральною Асамблеєю ООН грубим порушенням міжнародного права.

Німецька хвиля

30.03.2014. Володимир Путін: відбудова "радянської" Росії

Світ був ошелешений, коли Росія вгорглася у Крим – та чи не слід було цього очікувати? Письменник і журналіст Олівер Баллоу вважає, що президент Володимир Путін ніколи не приховував свого наміру відновити російську імперію. Втім, уже менш зрозуміло, як довго ця країна зможе втриматись на підйомі, каже пан Баллоу.

16 серпня 1999 року члени російського парламенту – Державної Думи – зібралися, щоб затвердити кандидатуру нового прем'єр-міністра. Вони вислухали промову кандидата, поставили йому кілька питань і, як належить, підтвердили його призначення.

Це був уже п'ятий прем'єр Бориса Єльцина за 16 місяців, і керівник однієї з партій навіть переплутав його прізвище. Замість цієї маловідомої особи, він висловився на підтримку кандидатури Степашина, – прем'єра, якого нещодавно звільнили, – але відразу ж виправив цю незручну помилку.

Якщо навіть ключові депутати Думи не пам'ятали, як звати нового прем'єра, не варто звинувачувати світ у тому, що його промові майже не приділили уваги. Навряд чи він керуватиме російським урядом більше кількох місяців, то навіщо доклатат зусилля?

Ця людина – колишній офіцер КДБ Володимир Путін, і відтоді він безперервно керував найбільшою країною у світі, часом у ролі прем'єр-міністра, а часом – президента. Але тоді мало хто усвідомлював, – бо мало хто його слухав, – що в його промові висловлювався план практично всіх його майбутніх дій і пояснювалось, як він перебудує країну, яка ще учора була на межі тотального краху.

364-ма днями раніше Росія оголосила дефолт – неспроможність виплатити свої борги. Держслужбовці та пенсіонери отримували свої гроші з кількомісячною затримкою, якщо взагалі отримували. Базові елементи інфраструктури обвалювались. Найцінніше майно знаходилося у руках кількох взаємопов'язаних "олігархів", які правили країною у стилі середньовічних феодалів.

Колись могутня російська армія програла війну у Чечні, регіоні, де усіх мешканців, разом узятих, менше, ніж солдатів у Росії. Три країни – колишні учасниці Варшавського договору – увійшли в НАТО, таким чином просунувши цей західний блок ближче до російських кордонів.

Тим часом, країну очолював Єльцин – запальний п'яниця у слабкому здоров'ї. Положення здавалося безнадійним, але в Путіна був план.

"У цій промові я не можу досягнути всі завдання, що постають перед урядом. Але я знаю напевно, що жодне з них неможливо виконати без наведення елементарного порядку та дисципліни, без укріплення виконавчої вертикалі влади", – заявив він зібранню парламентаріїв.

Путін народився у Ленінграді у 1952 р. і виріс у золоті роки Радянського Союзу – період після тріумфальної перемоги СРСР у Другій світовій війні. Супутник, воднева бомба, собака Лайка і

Юрій Гагарін – яскраві приклади радянських досягнень. Підкорення Угорщини у 1956 р. і Чехословаччини у 1968 р. – яскраві приклади радянської рішучості. Громадяни СРСР насолоджувались миром і добробутом. Життя було стабільним. Людям платили зарплати. Світ їх поважав. Кожен знав своє місце.

Коли Путін виступав у Думі, його батьківщина була вже іншою, менш поважною. Він говорив мовою людей, які прагнули втраченої певності, які хотіли, щоб з Москвою знову рахувались. Він не казав про це прямо, але йому явно боліло те, що кілька місяців тому Росії не вдалося перешкодити НАТО, коли його сили вигнали з Косово війська Сербії, російського союзника.

"Протягом століть Росія була й лишається великою світовою державою. В неї є та завжди будуть зони своїх законних інтересів [...]. Ми не повинні послаблювати свою увагу, не повинні допускати, щоб нашу думку ігнорували", – промовив він.

Його внутрішня політика була спрямована на те, щоб повернути стабільність і покласти кінець його словами, "революціям", через які Росія так опустилася. Його зовнішня політика ставила за мету відновити роль Росії у світових справах.

З цих двох ключових цілей впливали всі його дії за час правління. Якби тільки його відразу почули, ніхто б не дивувався його наступним вчинкам.

Відтоді він не обминув жодної можливості, наданої історією, – від терактів 11 вересня 2001 р. до української революції 2013 р., – щоб не скористатися ними заради своїх цілей. З тактичною прозорливістю та нещадним опортунізмом, вдома і за кордоном, він прагне повернути Росії той престиж, який був в неї за часів його юності.

Очевидним початком його кампанії була Чечня, символ поразки Росії. Чеченці відбили спробу Єльцина придушити їхню самодекларовану незалежність, але перемога для них виявилась гіркою. Війна спустошила чеченський народ, його економіку та інфраструктуру. Чечня перетворилася на клоаку злочинності, насильства та викрадень людей, і ніхто – до Путіна – не намагався змінити це становище.

Нарешті багатостраждальні російські патріоти дочекались людини, яка спроможна не лише платити їм пенсії, але й забруднити руки на захисті Вітчизни. На зламі тисячоліть, коли Єльцин відійшов і призначив Путіна виконуючим обов'язки президента, рейтинг підтримки маловідомого прем'єра перевищував 70% – і відтоді майже не опускався нижче цієї позначки.

Правозахисні групи та деякі уряди західних країн звинувачували Путіна у порушенні російських і міжнародних законів у боротьбі з його чеченськими супротивниками. (Європейський суд з прав людини виніс рішення проти Росії у 232 випадках щодо "права на життя", по суті, стверджуючи, що під час чеченської кампанії Росія багаторазово вдавалася до вбивств). Втім, це ніяк не похитнуло популярність Путіна.

У Чечні загинули сотні солдатів і тисячі чеченців. Сотні тисяч чеченців залишили свою землю і звернулися за політичним притулком поза межі Росії. Але територіальна цілісність Росії була забезпечена, і Путін взявся до роботи – відновлення престижу Росії

Після 11 вересня 2001 р. Путін змалював свою чеченську кампанію частиною всесвітньої боротьби з тероризмом, таким чином притлумлюючи міжнародну критику поведінки його військових. На нетривалий час він зблизився з президентом США Джорджем Бушем-молодшим, – той навіть заявив, що розгледів душу Путіна, – доки війна в Іраку не розділила їх. Щодо Іраку, Путін наполягав на дотриманні міжнародного права: жодне вторгнення не може здійснюватись без схвалення Ради безпеки ООН, а схвалювати поведінку США вона не збиралась.

Вдома, він розчавив наймогутніших олігархів. Спочатку це були ті, хто контролював ЗМІ, за рахунок чого Путін приборкав жвавий телевізійний простір. Потім, у 2003, було заарештовано Михайла Ходорковського, найбагатшу людину Росії. Його нафтова компанія була розділена і викуплена державною нафтовою компанією. Ходорковського засудили до ув'язнення через судовий процес, так ретельно спланований наперед, що організація "Міжнародна амністія" (Amnesty International) назвала його "в'язнем совісті".

"Гадаю, з арештом Ходорковського стало абсолютно зрозуміло, що Путін переслідує олігархів не для того, щоб встановити над цими велетнями владу демократичного громадянського суспільства. Він робив це у межах розбудови авторитарного режиму", – каже Христя Фріланд, яка на час приходу Путіна до влади була головою московського представництва газети Financial Times, а зараз є депутатом парламенту Канади від ліберальної партії. (Вона – одна з 13 канадців, яким цього тижня заборонили в'їзд до Росії внаслідок введення Канадою санкцій щодо російських посадових осіб).

Путін жорстко контролював парламентські вибори наприкінці 2003 р., і його прибічники зайняли дві третини Думи. Він високо оцінив вибори, назвавши їх кроком до "укріплення демократії", тоді як за словами спостерігачів Організації з безпеки і співробітництва в Європі (OSCE) їх результат були "надзвичайно викривлені".

Лише за чотири роки Путін придушив Чечню, взяв у шори вільні ЗМІ та олігархів, всадив у Думі тих, хто робитиме, що він забажає, і показав, що Росія має сильний голос у міжнародних подіях.

"Він каже, що думає, і робить, що каже, – принаймні набагато частіше, ніж, певно, будь-який інший сучасний політик або державний діяч. Західні аналітики і політики завжди намагаються знайти прихований зміст у його заявах, тоді як часто такого змісту немає. Це ж можна сказати про багатьох інших радянських лідерів, зокрема Сталіна – принаймні напередодні та під час Другої світової війни", – каже Дмитро Лінник, голова Лондонського відділу радіо "Голос Росії".

"Він націоналіст – у федеральному, а не етнічному сенсі цього слова". Думаю, це його найбільша рушійна сила – не жадаба до влади чи особисті амбіції".

Але пані Фрїланд не погоджується.

"На мою думку, він прийняв серію рішень, цілком раціональних з його вузької особистої точки зору, і такий авторитарний режим дає йому максимальну персональну владу і персональне багатство", – каже вона.

Не вистачало лише одного, щоб завершити картину світу його дитинства: ідеології.

Путін відновив деякі радянські символи. Він повернув національний гімн СРСР і радянські емблеми, підніс на новий рівень святкування радянської перемоги у Другій світовій війні. Але він також прийняв дорадянські ідеї. Він подружився з Російською православною церквою і поширив масові згадки про філософів антирадянського спрямування, наприклад, Івана Ільїна, чий прах він повернув на російську землю й урочисто перепоховав.

Ця схильність до унікально російської форми консерватизму загострилась після хвилі протестів проти порушень на виборах, яка прокотилась Москвою у 2011-12 рр. Як наслідок, у Путіна встановились ще більш непримиримі стосунки з російськими лібералами. Серед його улюблених ідеологів – Володимир Якунін, старий приятель, також колишній КДБ-іст, православний віруючий і наразі голова "Російських залізниць", однієї з компаній, що мають найбільшу стратегічну важливість для Росії.

"Росія не знаходиться між Європою та Азією. Це Європа й Азія – ліворуч і праворуч від Росії! Ми не міст між ними, а окремий цивілізаційний простір, де Росія поєднує цивілізаційні спільноти Сходу та Заходу", – так нещодавно висловився Якунін в інтерв'ю ІТАР-ТАРС.

Минулого тижня його також додали до санкційного списку США як "члена внутрішнього кола російського керівництва", услід за анексією Криму.

Ідея про те, що Росія незалежна від заходу, але рівна йому, дуже зручна, оскільки дозволяє Кремлю відкидати західну критику проведення виборів у Росії, її судових справ та зовнішньої політики, називаючи таку критику упередженою і недоречною.

Однак багато хто з друзів Путіна, хоча й зневажають економіку, політику, цінності й установи країн Заходу, дуже прив'язані до його вигод. Обидва сини Якуніна мешкають у Західній Європі, – один у Лондоні, інший у Швейцарії, – і там же ростуть його онуки.

Згідно з даними активіста проти корупції Олексія Навального, Якунін побудував собі палац у передмісті Москви, де використав каміння та інші будівельні матеріали з-за кордону – дивний крок для людини, яка начебто віддана розвитку російської економіки, незалежної від Заходу.

Путін теж звиклий декларувати певні принципи, а потім позбавлятися них, коли вони виявлялись незручними. У 2003 р. він рішуче підтримував міжнародне законодавство щодо дій в Іраку, виступаючи проти вторгнення туди без дозволу ООН. У 2008 р. він відправив війська у Грузію, навіть не прикидаючись, що хоче проконсультуватись з Радою безпеки.

Минулого року інтервенція у Сирії була недопустима. Цього року інтервенція в Україні виправдана і легітимна поза сумнівами. Схоже на те, що принципи ніколи й не мали особливої ваги і що метою Путіна завжди було максимальне зміцнення Росії та відкидання усяких спроб Заходу приборкати її норов.

"Ми маємо всі підстави стверджувати, що горезвісна політика стримування Росії, яка проводилась і у XVIII, і у XIX, і у XX ст., продовжується і нині. Нас постійно намагаються загнати в якийсь кут за те, що ми маємо незалежну позицію", – заявив Путін минулого тижня у промові, що проголошувала анексію Криму; ця промова повторювала всі його думки 1999-го року, але з додатком образи, що накопичилась за 15 років.

"Якщо до упору стискати пружину, колись вона з силою розтиснеться. Про це слід завжди пам'ятати".

Нелегко самотужки змінювати країну, і Путін потребував допомоги хоча б однієї ключової групи російського суспільства. Придушуючи незалежних журналістів, бізнесменів і політиків, він поклав реалізацію своїх задумів на чиновників.

Їх добре винагороджують за допомогу. Минулого року заробітна плата чиновників вищого рангу зросла на 20%, вчетверо більше, ніж приріст загального бюджету. Такі розтрата Путіна означають, що для рівноваги бюджету барель нафти марки "Брент" тепер має коштувати близько \$117, що більш ніж у п'ять разів перевищує рівень, необхідний у 2006 р., згідно з аналізом, проведеним Deutsche Bank.

Але чиновникам і цього замало. Міністр внутрішніх справ Володимир Колокольцев минулого тижня повідомив, що у 2013 р. середній хабар у Росії зріс удвічі і становить \$4000. Минулого року організація Transparency International поставила Росію на 127-ме місце за "індексом сприйняття корупції", де вона знаходиться поруч з Пакистаном, Малі та Мадагаскаром.

"Насправді Путін сам загнав себе у кут, зруйнувавши усіх незалежних носіїв влади в Росії. Тепер він може поклатися лише на бюрократичний апарат і мусить збільшувати його фінансування, щоб і надалі зберігати його відданість", – каже британець Бен Джуда, автор "Крихкої імперії", дослідження путінської Росії.

"Врешті-решт гроші закінчуються, і він опиниться в тому ж становищі, що й радянські лідери кінця 1980-х, які мусили протистояти політичній та економічній кризі й водночас намагалися втримати вкупі країну. Зараз він видається сильним, але його Кремль побудований на одній величині, яку Росія не контролює: ціні на нафту".

Путін успішно побудував нову версію країни свого дитинства, спроможну на незалежні вчинки на світовій арені, владну над незгідними, з беззастережним авторитетом Кремля. Але це обосічний меч, адже СРСР розвалився не без причини, і створена за його подобою Росія ризикує спігкати таку ж долю.

На думку Володимира Буковського, дисидента, що провів десять років у радянській в'язниці, перш ніж виїхав на Захід у 1976-му, Путін абсолютно щиро вважає, що розпад Радянського Союзу був "геополітичною катастрофою".

"Він не розуміє, що радянська система була приречена на розпад, а тому вірить, що його місія полягає в тому, щоб якомога скоріше відновити цю систему", – каже пан Буковський.

Путін, що служив у середній ланці КДБ і любив Радянський Союз, разом з тим не мав інформації, доступної старшим офіцерам, які прекрасно знали, що СРСР розвалився через власну нежиттєздатність, а не через змову Заходу, каже Буковський.

"Це веде його якраз до... повторення тих самих помилок. Він хоче, щоб уся країна контролювалася однією людиною з Кремля, а це призведе до трагедії", – додає він.

Рішення Путіна ввійти у Крим було швидко та імпульсивно підхоплене групою його улюблених посадових осіб. А це значить, що нема кому застерегти його від довготермінових наслідків його дій; отже, він триматиме свій курс, допоки сам цього не зрозуміє. Відповідно, його відносини із Заходом лишатимуться складними, особливо у тих місцях, які він вважає "зонами своїх законних інтересів".

Але ми не можемо сказати, що нас не попереджували.

Олівер Баллоу працює редактором з питань Кавказу в Інституті репортажів війни та миру (Institute for War and Peace Reporting). У своїй новій книжці "Останній чоловік у Росії" він докладно описує демографічний занепад російської нації

BBC Україна

31.03.2014. Медведєв збудує в Криму силову структуру, щоб протидіяти «акціям націоналістів та екстремістів»

Прем'єр-міністр Росії Дмитро Медведєв заявив, що його уряд виступає за створення особливої економічної зони в Криму і підтримуватиме компанії та інвесторів, які інвестуватимуть в економіку анексованого півострова.

Про це Дмитро Медведєв повідомив у Сімферополі в ході розширеного засідання уряду Росії та керівництва Криму і Севастополя.

За словами російського прем'єра, компанії, що інвестуватимуть в Крим, можуть бути звільнені від частини податків.

Він також повідомив, що президент Росії Володимир Путін підписав укази про створення міністерства у справах Криму і про призначення на посаду очільника цього міністерства Олега Савельєва.

Дмитро Медведєв також сказав, що найближчим часом слід повністю збудувати силову структуру в Криму, щоб протидіяти «акціям націоналістів та екстремістів», повідомляє BBC Ukrainian.

ZIK

31.03.2014. Іноземцям для поїздки в Крим буде потрібна віза – МЗС Росії

Повідомлення про введення візового режиму в Криму з'явилося на офіційному сайті МЗС Росії.

"У зв'язку з возз'єднанням Криму та м. Севастополь з Російською Федерацією іноземному громадянину для відвідування території Криму необхідно отримати російську візу в одному з дипломатичних представництв чи консульських установ Російської Федерації", – йдеться у

повідомленні під назвою "Про порядок поїздок іноземних громадян до Республіки Крим (Російська Федерація)".

Крім того, в документі уточнюється, що питання виїзду іноземців, які прибули раніше в Крим відповідно до законодавства України про безвізовий режим, необхідно вирішувати через Представництво МЗС Росії в Сімферополі.

Для в'їзду на територію Російської Федерації громадянам більшості держав потрібно завчасно отримати візу. Громадянам деяких країн, у тому числі України, віза для в'їзду до РФ не потрібна.

BBC Україна

31.03.2014. ФМС: кримчани зможуть зберегти українське громадянство

Мешканцям Криму, які отримують російські паспорти, можна не відмовлятися від українського громадянства. Про це повідомив начальник управління Федеральної міграційної служби з організації паспортної роботи Федір Карповець.

"Відмова від громадянства не потрібна. Якщо людина визнала, прийняла громадянство Російської Федерації - вона є громадянином Російської Федерації за фактом", - розповів чиновник.

При цьому український паспорт жителів Криму залишиться чинним, ніякі позначки російські чиновники в нього ставити не будуть.

У той же час в понеділок до Держдуми внесли законопроект, який передбачає штраф і виправні роботи у разі, якщо людина офіційно не повідомила російську владу про наявність другого громадянства.

BBC Україна

31.03.2014. Москва денонсувала російсько-українські угоди з Чорноморського флоту

Держдумою РФ одноголосно ухвалено закон про припинення дії низки угод щодо перебування Чорноморського флоту в Криму.

Державна Дума Росії в односторонньому порядку ухвалила закон про припинення дії російсько-українських угод про розміщення Чорноморського флоту. Про це у понеділок, 31 березня, повідомляє інформагенція "Інтерфакс". Відповідний законопроект одноголосно підтримали 443 депутати.

Відповідно до закону, припиняється дія низки угод 1997 року про параметри розподілу, статус та умови перебування Чорноморського флоту на території України, а також підписаного у 2010 році у Харкові договору про перебування флоту у Криму. Ця угода передбачала також надання знижки на російський газ.

Раніше, 28 березня, президент Росії Володимир Путін вніс до Держдуми пропозицію про припинення дії цих угод. У ході представлення законопроекту заступник міністра закордонних справ Росії Григорій Карасін заявив, що на даний час немає підстав для продовження дії цих угод. Водночас Москва, за його словами, готова обговорювати з Києвом правові та фінансові питання, які можуть виникнути у зв'язку з одностороннім припиненням Росією дії цих угод.

Німецька хвиля

31.03.2014. Коментар: Путін зрозумів, де проходить межа його можливостей

США і Росія не домовилися щодо врегулювання кризи в Україні. Але добре вже те, що вони розмовляють і шукають дипломатичний компроміс, вважає оглядач DW Бернд Рігерт.

П'ять годин розмовляли держсекретар США Джон Керрі та його російський колега Сергій Лавров. І навіть якщо в Парижі не було досягнуто жодних результатів, ця зустріч є ознакою того, що Росія і Захід, який на цій зустрічі представляли США, надалі розмовляють одне з одним.

Поки проходять переговори і у дипломатії є шанс, навряд чи слід очікувати, що Росія задіє від 30 до 40 тисяч солдатів, які зосереджені на кордоні з Україною, для вторгнення. Переговори Керрі та Лаврова мають знизити напруженість і дозволити повернутися до раціональної політики. Навіть переговори на рівні президентів не повинні бути табу, якщо через це Володимир Путін відмовиться від планів проковтнути Придністров'я - цей шматочок землі, який належить республіці Молдова і межує з Україною, і де досі жива ностальгія за радянським минулим.

Вимоги Путіна

Мабуть, цього разу саме російський президент зробив перший крок, несподівано зателефонувавши президентові США Бараку Обамі. Тому можна сказати, що стратегія Заходу, про яку кілька днів тому домовилися в Гаазі на саміті "Великої сімки", принесла перші успіхи. Росіяни

зрозуміли, що перебувають в міжнародній ізоляції. Особливо це помітно з економічних показників.

Можливо, не Путін, а його близьке оточення стало наполягати на деескалації конфлікту, якого воно справді потребує. Хоча економічні санкції ще не запровадили, інвестори тікають з Росії. Не тільки західні компанії тримаються подалі від Росії, навіть багаті росіяни виводять свої гроші з країни. Рубль знецінюється. Центральний банк Росії в поточному році очікує в кращому випадку стагнацію, а ніяк не зростання.

Барак Обама і Євросоюз дали зрозуміти, що вони запровадять економічні санкції, якщо Росія надумає вторгнутися в Україну. Принаймні в довгостроковій перспективі Європа має скоротити імпорт енергоносіїв з Росії. Ця єдність змусила Кремль задуматися.

Вражене самолюбство

Навмисна словесна атака Обами на адресу Путіна, вочевидь, подіяла. Обама назвав Росію, яка має глобальні амбіції, другорядною "регіональною силою". Здається, таке хвастовство власною силою подобається адресату. Але байдуже що змусило росіян сісти за стіл переговорів - Захід повинен бути обережним, не виявляти тріумфальності чи зловтішання, про що вже говорили в консервативних колах США. Зарозумілість може ізолювати Росію, яка ще потрібна для того, щоб врегулювати кризу в Україні мирним шляхом.

США наполягають на виведенні російських військ з кордонів з Україною, і пояснюють це тим, що війська несуть "атмосферу страху і залякування". Чи виконає Росія цю вимогу, невідомо. Росія наполягає на нейтралітеті України з федеративним устроєм та конституцією з широкими правами російської нацменшини. Вступ України до НАТО має бути виключений.

Чи погодиться Україна на таке обмеження свого суверенітету і чи має вона це робити, - це спірне питання. Сергій Лавров хотів би вести переговори щодо України, а не з нею. Це є неприйнятним. Україна - це не трофей, за який мають бигтися Захід і Росія. Після зустрічі в Парижі Керрі підкреслив, що не буде прийнято "жодного рішення про Україну без України".

Fait accompli

Вражає те, що американський Держсекретар не наполягає на відступі росіян з Криму, незважаючи на те, що Захід вважає анексію півострова порушенням міжнародного права. Мета Керрі - запобігти подальшому загостренню конфлікту. Напевно, він, а разом з ним і європейці, побачили, що Крим для українського уряду в Києві втрачений. Росія не віддасть Крим.

Тому, незважаючи на похвальні дипломатичні зусилля, не можна повернутися до нормальних відносин з Росією. Потрібно й далі продовжувати тиск. Володимир Путін дискредитував себе через проведення політики експансії. Очевидно, він принаймні зрозумів, де проходить межа його можливостей.

Німецька хвиля

01.04.2014. Російський газ для України дорожчає через борги - Міллер

Через тривалу несплату ціна на російський газ для України, починаючи з другого кварталу, збільшилася до 385,5 долара за тисячу кубометрів - про це заявив голова правління "Газпрому" Олексій Міллер.

Досі російське паливо з урахуванням усіх знижок коштувало Україні 268,5 долара за тисячу кубічних метрів.

"Труднева" знижка на газ більше застосовуватися не може. Це зумовлено і впливає з невиконання українською стороною зобов'язань з погашення боргу за постачання газу у 2013 році і відсутністю 100% оплати поточних поставок, і, відповідно, збільшенням боргу за поставлений газ", - сказав голова "Газпрому". За його словами, Україна заборгувала за газ понад 1,7 мільярда доларів.

"Одночасно з другого кварталу збільшується ставка транзиту російського газу територією України. Її зростання складе 10%, як і передбачено формулою розрахунку у контракті на транзит від 2009 року з урахуванням ціни на газ", - додав пан Міллер.

ВВС Україна

02.04.2014. Путін підписав закон про денонсацію угод про флот

Президент Росії Володимир Путін підписав Федеральний закон "Про припинення дії угод, що стосуються перебування Чорноморського флоту Російської Федерації на території України". Про це йдеться в повідомленні на офіційному сайті Кремля під назвою "Припинено дію угод, що стосуються перебування Чорноморського флоту в Україні". 31 березня Державна Дума Росії в односторонньому порядку денонсувала чотири міждержавні угоди з Україною про базування Чорноморського флоту РФ на території Криму. Представляючи документ у Держдумі, заступник міністра закордонних справ Росії Григорій Карасін пояснив, що угоди денонсують за відсутністю підстав для продовження їхньої дії.

ВВС Україна

02.04.2014. МЗС Росії розкритикував конституційну реформу в Україні

МЗС Росії закликає українських політиків прислухатися до думки своїх виборців у тому, що стосується проведення конституційної реформи.

"Вважаємо, що неодмінним атрибутом роботи над новим проектом Конституції України мають стати регулярні звіти парламентаріїв, громадський контроль за розвитком конституційного процесу", - йдеться в коментарі російського зовнішньополітичного відомства щодо конституційної реформи в Україні.

У відомстві розкритикували роботу з підготовки нової конституції України: "Робота над реформуванням конституції, якщо вона взагалі почалася, проходить за зачиненими дверима, без належного висвітлення в ЗМІ та абсолютно необхідного в таких випадках широкого обговорення за участі незалежних експертів та громадських організацій".

У зв'язку з цим в російському зовнішньополітичному відомстві підкреслили, що підсумком конституційної реформи "повинна бути не косметична ретуш колишніх текстів, а поява глибоко переробленого і оновленого суспільного договору".

У минулий вівторок заступник міністра закордонних справ України Данило Лубківський заявив, що в рамках конституційної реформи буде змінена система місцевого самоврядування в Україні.

Коментуючи заклик глави МЗС Росії Сергія Лаврова провести федералізацію України, Лубківський відповів: "Пане Лавров, жодна країна і жоден народ не люблять, коли їх повчають, як жити, і що робити. Вирішувати, як жити Україні, може тільки український народ".

BBC Україна

КРАЇНИ СНД БІЛОРУСЬ

21.03.2014. МЗС Білорусі: країна проти одноосібної упередженої інтерпретації міжнародного права з метою задоволення геополітичних інтересів

Заява Міністерства закордонних справ Білорусі від 19 березня 2014 року

"Республіка Білорусь не може бути байдужою до подій в Україні, в тому числі до референдуму, проведеного 16 березня 2014 в Криму, та прийнятого за його результатами рішення про приєднання Криму до Російської Федерації.

Білорусь, Росія і Україна є братніми державами, які зв'язані узами спільної історії, яка йде в глиб століть. Багато разів зовнішні сили намагалися грати на протиріччях, які між нами виникали, та скористатися ними в своїх корисних цілях

Особливу стурбованість зараз викликають спроби політиків, які насправді не мають нічого спільного з подіями в регіоні, вирішувати, що є добре і що є погано для наших слов'янських народів. Враховуючи реальність, Республіка Білорусь виступає проти одностороннього, упередженого тлумачення принципів міжнародного права, щоб задовольнити геополітичні інтереси, проти спроб заявляти щодо унікальності одних міжнародних ситуацій і територій, ігноруючи інші.

Теоретизування на цю тему сьогодні означає заганяти проблему в глухий кут. Білорусь буде вживати всі можливі зусилля, щоб повернути відносини між Україною і Росією до братніх і добросусідських, щоб допомогти знайти шляхи врегулювання наявних протиріч та не допустити силового протистояння."

Місія України при НАТО

23.03.2014. Лукашенко визнав Крим частиною Росії

Президент Білорусії Олександр Лукашенко розкритикував анексію Криму, але сказав, що ця територія тепер "де-факто" входить до складу Росії.

"Ви можете визнавати, або не визнавати. Це нічого не змінює", - сказав пан Лукашенко, виступаючи перед журналістами в Мінську.

Президент Білорусії назвав анексію Криму Росією поганим "прецедентом", повідомляє Reuters.

Пан Лукашенко зазначив, що Україна повинна залишатися єдиною і неподільною і позаблоковою державою.

BBC Україна

28.03.2014. Лукашенко не вважає Януковича президентом

Білоруський президент Олександр Лукашенко сказав, що не вважає Віктора Януковича легітимним президентом України.

"Що стосується Януковича, який він для мене президент? Останній його виступ - "Товариші, панове, я живий, я здоровий, я головнокомандувач збройних сил". Одразу питання, а де твоя армія? Президент повинен бути зі своїм народом, як би не було важко... У резиденції сидіти, впиватися своєю владою, а коли важко, втекти? Я цього не визнаю", - наголосив він в інтерв'ю програмі "Шустер Live".

Пан Лукашенко також наголосив, що підтримує рішення Верховної Ради про самоусунення Віктора Януковича.

Білоруський президент також підтвердив, що його країна готова співпрацювати з новою владою України.

Він також висловив сподівання, що найближчим часом зустрінеться із виконувачем обов'язків президента України Олександром Турчиновим

ВВС Україна

ВІРМЕНІЯ

20.03.2014. Вірменія підтримує проведений в Криму псевдореферендум

Проведений в Криму незаконний референдум президенти Вірменії та РФ вважають «черговим зразком реалізації права народів на самовизначення шляхом вільного волевиявлення».

Президент Вірменії Серж Саргсян у розмові з колегою з Росії Володимиром Путіним у середу обговорив становище, що склалося після «референдуму» в Криму, і обидва «констатували, що це черговий зразок реалізації права народів на самовизначення шляхом вільного волевиявлення», повідомила прес-служба вірменського керівника. Про це пише Радіо Свобода.

У розмові було наголошено на необхідності дотримуватися норм і засад міжнародного права, в першу чергу Статуту ООН.

Крім того, в перебігу розмови, що відбулася з ініціативи вірменської сторони, президенти також говорили про перебіг кроків, які здійснюються на виконання ухвали Вірменії вступати в Митний союз, мовиться в повідомленні.

У Росії прес-служба російського президента повідомила про цю ж розмову набагато коротше і при цьому взагалі не згадала слів підтримки з боку вірменського керівника. Президенти «обмінялися думками» у зв'язку з «возз'єднанням» Криму та Севастополя з Російською Федерацією», заявили у Кремлі. Президент Вірменії минулої осені під тиском Росії різко змінив свій тодішній курс на євроінтеграцію і замість парафування вже підготованої угоди про асоціацію і зону вільної торгівлі з Європейським союзом оголосив, що країна вступатиме натомість до Митного союзу під проводом Росії.

Вірменія також неофіційно підтримує Нагірний Карабах – сепаратистський регіон у сусідньому Азербайджані, де живуть переважно місцеві вірмени, – хоча при цьому не намагається анексувати його та навіть формально не визнає його самопроголошеної «незалежності».

В Азербайджані, який має у своїх міжнародно визнаних кордонах непідконтрольний сепаратистський регіон, натомість у вівторок заявили, що підтримують територіальну цілісність і суверенітет усіх держав, зокрема, й України.

УНІАН

КАЗАХСТАН

18.03.2014. Казахстан підтримав Путіна з окупацією Криму

Міністерство закордонних справ Казахстану заявило, що з розумінням ставиться до рішення Росії про приєднання Криму.

Про це йдеться в заяві, оприлюдненій у вівторок на офіційному сайті відомства.

"У зв'язку з проведенням референдуму в Автономній Республіці Крим 16 березня 2014 Казахстан знову підкреслює свою прихильність до фундаментальних принципів міжнародного права відповідно до Статуту ООН", - сказано в повідомленні.

Водночас вказується, що "в Казахстані сприйняли референдум, який пройшов у Криму, як вільне волевиявлення населення цієї Автономної Республіки і з розумінням ставляться до рішення Російської Федерації в умовах, що склалися". "Ми виступаємо за мирні форми виходу України з кризи і її подолання шляхом переговорного процесу під егідою ООН та інших авторитетних міжнародних організацій", - резюмується в заяві.

Як відомо, 11 лютого Нацбанк Казахстану оголосив про девальвацію національної валюти.

З 2010 року Казахстан входить до Митного союзу (Білорусь, Росія).

Українська правда

США ТА КАНАДА

20.03.2014. Постпред США в ООН порівняла Росію з злодієм

Постійний представник США при ООН Саманта Пауер порівняла Росію з крадієм у зв'язку з анексією Криму. Злодій може украсти річ, але це не означає, що він має право володіти нею", - сказала вона на засіданні Радбезу ООН, передає Українська правда.

Пауер заявила, що те, що Росія зробила в Криму, є неправильним з точки зору закону, історії, політики. Вона зазначила, що такі дії є небезпечними.

Пауер підкреслила, що країни не повинні визнавати приєднання Криму до Росії. "Те, що сталося в Криму, не може бути визнано дійсним", - вважає вона. Ми повинні подати чіткий сигнал про те, що те, що трапилося в Криму, не може повторитися в інших частинах України", - підкреслила представник США при ООН.

Пауер також наголосила на тому, що вихваляння представником Росії при ООН Віталієм Чуркіним так званого кримського "референдуму" як демократичної процедури – "це фантазія, що схожа на творчість Чехова".

УНІАН

20.03.2014. Обама виключає військовий похід в Україну

Президент США Барак Обама виключає військове втручання США у ситуацію в Україні. Про це Обама 19 березня заявив в інтерв'ю телеканалу NBC, пише Лента.ру. «Ми не збираємося вступати у воєнні дії в Україні», - заявив Обама. За словами президента, навіть жителі України повинні визнати, що збройне протистояння США з Росією було б недоречним як для Вашингтона, так і для самої України. При цьому Обама підкреслив, що США не відмовляються від ідеї застосування до Росії додаткових економічних санкцій. Президент додав, що США мають намір мобілізувати всі дипломатичні ресурси країни, щоб переконатися в наявності сильної міжнародної коаліції, яка виступає проти втручання Росії у справи України.

Раніше, 17 березня, США ввели санкції проти 21 російських і українських чиновників, які Вашингтон вважає відповідальними за дії Росії в Криму. Санкції передбачають блокування активів і введення візових обмежень.

УНІАН

20.03.2014. Додаткові санкції США: оприлюднено список

Міністерство фінансів США оприлюднило Клацнути список росіян, які потрапили під другу хвилю санкцій у зв'язку з анексією Криму. Як заявив у четвер президент США Барак Обама, в цьому переліку є, зокрема, "впливові люди, які надають матеріальну допомогу російському керівництву", а також банк, "який надає допомогу цим особам".

Під додаткові санкції потрапили 20 осіб, зокрема:

Євген Бушмін, заступник голови Ради федерації.

Сергій Железняк, заступник голови Держдуми.

Андрій Фурсенко, помічник президента Росії.

Олексій Громов, перший заступник голови Адміністрації президента.

Сергій Миронов, лідер партії "Справедлива Росія".

Ігор Сергун, голова головного управління Генштабу.

Володимир Якунін, голова Російської залізниці.

Брати Аркадій і Борис Ротенберги, петербурзькі підприємці, яких вважають однією з найбагатших сімей Росії.

Геннадій Тимченко, бізнесмен.

Також до офіційного списку індивідів, груп та організацій, які потрапили під санкції США (SDN list), внесено банк "Росія".

У перший американський список, оголошений 17 березня, увійшли, зокрема, помічник Путіна Владислав Сурков, радник президента Сергій Глазьев, заступник голови уряду Дмитро Рогозін і голова Ради Федерації Валентина Матвієнко.

ВВС Україна

22.03.2014. Україна просить Канаду поновити переговори про зону вільної торгівлі

Україна звернулася до Канади з пропозицією про створення зони вільної торгівлі, заявив прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк.

"Ми звернулися до наших канадських друзів із проханням поновити переговори щодо створення зони вільної торгівлі між Україною й Канадою, які були зупинені два роки тому", -

сказав пан Яценюк на спільній прес-конференції з прем'єр-міністром Канади Стівенем Харпером у суботу в Києві.

Арсеній Яценюк також повідомив, що Канада надасть Україні пакет технічної допомоги для реформ, зокрема подолання корупції та створення незалежної судової системи.

ВВС Україна

23.03.2014. Чому Обама робить ставку на "м'яку силу" в українській кризі

Літаки-розвідники та санкції замість масивної військової сили. Саме на такий арсенал тепер робитиме ставку зовнішня політика США. Українська криза буде перевіркою ефективності цієї стратегії президента Обами.

Нинішня ситуація для Барака Обами – найскладніша зовнішньополітична криза за все його правління, констатує гарвардський політолог Ніклас Бернс. "Я вважаю, що президент Обама стоїть перед двома викликами. Перший – це спільно з Німеччиною та іншими країнами відреагувати на агресію Володимира Путіна в Україні", – пояснює Бернс у розмові з DW. Водночас, за його словами, США стикаються із багатьма запитаннями в зв'язку із "непереборними бажаннями китаїців щодо експансії у Південно-Китайському та Східнокитайському морях".

Проблем дві – висновок один. "Настав час для американського лідерства", – твердить експерт, який був заступником держсекретаря США з політичних питань із 2005-го по 2008-й рік за Джорджа Буша-молодшого. На його думку, потрібно скликати НАТО та "зміцнити союз між Європою та США".

Критика з боку республіканців

Після кримського референдуму особливо республіканці атакують Барака Обаму. Зокрема, сенатор Джон Маккейн звинувачує Білий дім у недостатній жорсткості щодо Путіна. Бернс, однак, застерігає, що військовий удар по Росії, яка має атомну зброю, був би фатальним. До того ж, каже експерт, Україна не є членом НАТО.

Канцлерка Меркель та президент Обама повели себе вважено, вважає Бернс, коли зробили ставку на "потрійні санкції": "Перше – підтримати українську владу, фінансово. Друге – дотримати своїх зобов'язань перед союзниками по НАТО – Польщею, Естонією, Латвією, сусідами України. І, нарешті, Путін має заплатити за свої нелегальні дії, і тут санкції мають сенс."

Переосмислення у Вашингтоні

Міністерство фінансів США стає своєрідною філією Пентагону. Воно впроваджує економічні санкції та виділяє асигнування на літаки-розвідники. Інтелігентне ведення війни замість дорогих та затяжних військових операцій – таким є нині гасло Вашингтона. Більше того, США вже не хочуть виграти війни одноосібно. Так, у 2011 році Обама зробив умовою для авіаційних нападів на Лівію підтримку НАТО та арабських держав. Коли ж Муаммара Каддафі було повалено, американці не інвестували в розбудову демократії в арабській країні, що дехто потім вважав помилкою.

І минулого року, коли міжнародна спільнота заперечила проти військового удару по Сирії, Обама дав задній хід. Це груба помилка, яку йому закидають республіканці. Вагання у сирійському питанні продемонструвало президенту Путіну, що за погрозами США не слідують жодні дії, заявив в інтерв'ю DW консервативний конгресмен Чарльз Дент.

Він каже, Путін ретельно спостерігав за США у минулі п'ять років. "Він стежив за нашими атомними перемовинами з Іраном, спостерігав за нашими діями у Сирії. Він бачив, що США відмовились від програми протиракетної оборони у Чехії та Польщі", – говорить Дент. Отож, на думку конгресмена, російський президент побачив, що США вже не виконують свої традиційні обов'язки у світі та "виник певний вакуум, який він може заповнити."

Колишній дипломат Бернс також вважає відступ назад у Сирії хибним сигналом. Адже Сирія переступила червону риску, а покарання не настало. Однак Бернс не вважає цей факт підставою називати США "слабаками" або "наївними".

Стабільна сила

Зовсім навпаки, аргументує Брюс Джонс із вашингтонського аналітичного центру "Brookings Institution": "Зважаючи на силу американської політичної та економічної системи, військовий потенціал, інновації та високі технології, швидку динаміку росту населення, енергетичний бум, – США залишаються стабільною силою на світовій арені."

Не кажучи вже про те, що США, як і раніше, є державою-лідером із військового погляду. "Якщо скласти потужність американської армії та економіки із потужністю економік союзників, то на Захід припадає близько 70 відсотків світової економіки та найбільший військовий потенціал", – підкреслює вашингтонський експерт. А дещо нерішуча позиція щодо військових інтервенцій є результатом вивчених уроків в Іраку та Афганістані.

Зовнішньополітичний шпегат

Після завершення цих двох військових походів зовнішньополітична стратегія Обами нині перебуває у стадії розвитку, упевнений Міхаель Верц із "Центру американського прогресу" в

Вашингтоні. Це пов'язано із тим, що у нинішню епоху традиційні форми військових конфліктів поступаються асиметричним конфліктам, і однимилише військовими засобами їх не вирішити.

Адміністрація Обами намагається створити мережу партнерів майбутнього спільно з іншими демократичними країнами, робить великі політичні інвестиції у Туреччину, Бразилію, Індію, а водночас змінює зовнішню політику в Тихоокеанському регіоні, особливо ставлення до Китаю.

За словами Верца, Обама перебуває у зовнішньополітичних лещатах: "Між старими конфліктами 20 століття, тобто Палестиною, Близьким Сходом, та майбутніми викликами 21 століття у Тихоокеанському регіоні." Цей перехід, каже експерт, буде тривати ще не одне десятиліття.

Німецька хвиля

24.03.2014. Преса США: убога відповідь Обами на анексію Криму

Критики адміністрації Обами вважають реакцію Вашингтона на анексію Криму явно недостатньою. Консервативний коментатор Чарльз Краутхаммер надрукував у Washington Post статтю під заголовком "Убога відповідь Обами на путінське вторгнення до Криму".

Дев'ять американських чиновників і законодавців, яких торкнулися російські санкції, поставилися до них з веселим подивом. Так само реагували на санкції мої знайомі американські прокурори і слідчі, покарані Москвою за посадку торговця зброєю Віктора Бута і контрабандиста кокаїну Костянтина Ярошенка.

Але якщо чиновники і судді в США майже не дають інтерв'ю, то політики користуються будь-якою можливістю висловитися публічно і вже точно не змарнують такий привід, як російські репресалії, про які вони говорять з гордістю. Як зауважила New York Times, таких дружніх проявів гордості від американських політиків не чули з тих пір, як на початку 70-х був оприлюднений таємний список ворогів, який склав президент Річард Ніксон.

Ексклюзивний список

За словами сайту RealClearPolitics, перебування в чорному списку Кремля швидко робить вас членом ексклюзивної вашингтонської тусовки.

"Гордий тим, що мене включили", - сказав спікер палати представників республіканець Джон Бейнер.

Його прес-секретар Майкл Стіл додав, що Бейнер пишається включенням "в список тих, хто готовий виступити проти путінської агресії".

"Це знак честі", - зауважила сенатор-демократ Мері Лендрі, яка очолює комітет з енергетики. За її словами, вона продовжить боротися за те, щоб США зробилися "енергетичною наддержавою і збільшили експорт енергоносіїв".

Багато законодавців зараз закликають Обаму покарати Москву за рахунок збільшення експорту американського газу до Європи.

Пані Лендрі була в числі сенаторів США, які минулого року марно закликали Москву скасувати заборону на усиновлення сиріт американцями. Її представник повідомив, що вона не планувала поїздок до Росії.

Лідер демократичної більшості сенату США Геррі Рід, який теж потрапив у проскрипційний список Кремля, жартівливо попередив Путіна: "Президенте Путін, одна справа наїхати на мене, але от з Мері Лендрі я б не зв'язувався".

"Якщо те, що я виступаю за український народ, за його свободу і завойовані з такою працею демократію і суверенітет, означає, що Путін наклав на мене санкції, то нехай так і буде!", - гордо заявив сенатор-демократ Роберт Менендес, голова комітету з міжнародних відносин.

Інші політики відгукнулися про російські покарання іронічно. Сенатор-республіканець Джон Маккейн, який був збитий в 1967 році над Ханюем і провів майже шість років в полоні, пожартував, що "плакали мої літні канікули в Сибіру, мої акції "Газпрому" втрачені, а мій таємний банківський рахунок в Москві заморожений".

Ще з царських часів Сибір для США є символом згубного місця, і зараз його згадав не тільки Маккейн. Сенатор-республіканець Ден Коутс, один із спонсорів резолюції, що критикували Росію за застосування сили проти України, заявив, що, "хоча я збентежений, що нам з сім'єю не доведеться цього літа відпочивати в Сибіру, я гордий, що потрапив у цей список".

За словами Коутса, він продовжить прощтовхувати на Капітолійському пагорбі заходи, "призначені для того, щоб змусити Путіна схаменутися".

Росіяни, які потрапили в американський список, реагували аналогічно, але в ЗМІ США панує думка, що частина з них все ж постраждає більше, ніж покарані у відповідь американці, які не тримають грошей в Росії, не купують там нерухомість, не рвуться туди їздити і не посилають дітей в тамтешні вузи.

Так само New York Times повідомила, що іноземні рейтингові агентства знизили рейтинг Росії, і підкреслила при цьому, що кредитний рейтинг США залишився без змін.

Парад карикатур

Критики адміністрації Обами вважають її реакцію на анексію Криму явно недостатньою і поширюють в інтернеті підбірку американських газетних карикатур, в яких Путін зображується голим по пояс богатирем або лютим ведмедем, а Обама - німечим слабаком.

На одній з них вони з держсекретарем Джоном Керрі намагаються теж бути "крутими" і теж потішно оголюються до пояса.

На другій Путін каже: "Америка у мене буде виглядати жалюгідною і слабкою!", - а Обама парирує: "Ха! Я її вже такою зробив!".

Гуморист Енді Боровіц пустив на сайті інтелегентського журналу New Yorker качку про те, що США заморозили рахунок, який нібито був у Путіна на платному сайті Netflix для скачування кінофільмів.

"Я впевнений, мені не треба нагадувати президенту Путіну, що має бути другий сезон серіалу "Гра престолів", - нібито попередив Керрі. - Як я вже говорив, ця історія швидко набуде потворного тону".

Мені доводилося зустрічати чимало нью-йоркців, які сприйняли жарг пана Боровця всерйоз.

Частина коментаторів і зліва, і справа доводить, що будь-які санкції проти Росії не приносять користі і навіть контрпродуктивні. Вони рекомендують натомість задіяти тиху дипломатію і взагалі віднести до Москви шанобливо. Тоді вона відповість на добро добром.

"Мед буде набагато ефективнішим, ніж оцет", - зазначає у Baltimore Sun професор Дональд Лосман.

Що спільного у "Лулулемона" з Україною

Ізоляціоністи, такі як колишній кандидат в президенти Патрік Бьюкенен, вважають, що Україна далека від безпосередніх американських інтересів, і через неї не варто ламати списи.

Популярний телеведучий Джиммі Кімміл намірився з'ясувати, наскільки американці розуміються на українському розбраті, і відправив на Голлівудський бульвар свою помічницю, яка питала перехожих про таке: "Чи вважаєте ви, що весняне рівнодення Криму має залишатися в мультимедіа, або ви підтримуєте придбання "Лулулемона" Україною?".

(Lululemon - це фірма, яка виробляє одяг для тих, займається йогою).

Це вражає, але багато хто намагався серйозно відповісти на це безглузде питання і заодно виявили повну необізнаність в українських реаліях.

Значна частина політичної еліти США закликає до більш жорстких заходів.

Багетти проти артилерії

Консервативний коментатор Чарльз Краутхаммер надрукував у Washington Post статтю під заголовком "Убога відповідь Обами на путінське вторгнення до Криму".

Автор цитує одного британського аналітика, який нарікав на українську суперечку між Євросоюзом і Росією, що "ми прийшли на перестрілку з багетом" (посилання на відомий вислів "на перестрілці не треба бути з ножем").

Краутхаммер зауважує, що це було сказано три місяці тому, і пише, що "життя обігнало пародію. Коли до Вашингтона приїжджав минулого тижня український прем'єр-міністр, його уряд звернувся з проханням про термінову військову допомогу. Пентагон відмовив. Замість цього він запропонував армійські пайки".

"Путін зосередив на кордонах України тисячі солдатів, артилерію і штурмові вертольоти, - пише автор, - а Вашингтон відповідає багетами по-американськи".

На думку Краутхаммера, відмова постачити в Україну зброю виникає з світогляду людей типу Обами і Керрі, згідно з якими "озброєння жертви може бути витлумачено як провокація".

"Після обамівського "перезавантаження", відступи по ПРО і заднього ходу в Сирії у Путіна вже склалося неприкрите презирство до свого американського колеги", - нарікає Краутхаммер, який пропонує негайно відправити до Києва міністра оборони США і домовитися про військову допомогу Україні, відновити розгортання елементів ПРО в Польщі і Чехії, оголосити про курс на масштабний експорт до Європи зрідженого американського газу і відрізати російські підприємства від західної банківської системи.

"В даний момент Путін вирішує, чи рушити йому за межі Криму і забрати східну Україну, - пише на закінчення коментатор. - Пане президенте, покажіть йому, що ви хоч трохи серйозні".

BBC Україна

24.03.2014. Україна – Канада (Брифінг МЗС)

22 березня 2014 р. Україну з візитом відвідав Прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер на чолі представницької делегації, до складу якої, зокрема, увійшли Міністр закордонних справ Джон Бейрд, Міністр юстиції та Генеральний прокурор Пітер МакКей, Президент Конгресу українців Канади Павло Грод та інші канадські високопосадовці.

Стівен Гарпер був прийнятий В.о. Президента України, Головою Верховною Радою України Олександром Турчиновим, відбулися його переговори з Прем'єр-міністром України Арсенієм Яценюком.

У ході візиту обговорено широке коло питань двосторонньої взаємодії, при цьому особлива увага приділена питанням, пов'язаним із подоланням наслідків російської агресії проти України.

Керівництвом нашої держави висловлено вдячність канадській стороні за чітку і послідовну підтримку незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

Важливим результатом зустрічей стала домовленість про відновлення призупинених минулого року переговорів між Україною та Канадою щодо укладення угоди про вільну торгівлю.

Глава українського Уряду подякував канадській стороні за прийняте рішення про виділення 200 млн. доларів фінансової допомоги, яка буде надана в контексті відновлення програми співпраці нашої держави з Міжнародним валютним фондом.

Стівен Гарпер заявив, що Україна може розраховувати на абсолютну підтримку Канади в ООН, «Групи семи» та в інших міжнародних організаціях та інституціях.

Візит підтвердив готовність офіційної Оттави розвивати відносини з новим Урядом України з метою стабілізації внутрішньополітичної, економічної і безпекової ситуації в нашій державі.

Сайт МЗС

25.03.2014. Спільна заява України та Сполучених Штатів Америки

З нагоди проведення третього Саміту з ядерної безпеки у м. Гаага Україна та Сполучені Штати Америки сьогодні підтверджують своє стратегічне партнерство та наголошують на важливій ролі ядерного нерозповсюдження у цих відносинах. Сполучені Штати цінують 20-річне партнерство з Україною на цьому напрямі. Наше партнерство в галузі нерозповсюдження триває з 1994 р., відколи Україна прийняла рішення вивезти усю ядерну зброю зі своєї території та приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) у якості неядерної держави. У Будапештському меморандумі 1994 року Сполучені Штати, Російська Федерація та Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії привітали ці дії України та підтвердили Україні своє зобов'язання поважати незалежність, суверенітет та існуючі кордони України. Уряд Сполучених Штатів сьогодні підтверджує це зобов'язання новому Уряду України та народу України, включаючи Крим. Уряд Сполучених Штатів засуджує відмову Росії виконувати свої зобов'язання за Будапештським меморандумом та її односторонні військові дії в Україні. Дії Росії підривають засади міжнародної безпекової архітектури та несуть загрозу миру та безпеці в Європі. Україна та Сполучені Штати Америки наголошують, що вони не визнаватимуть протиправну спробу Росії анексувати Крим. Крим є складовою частиною України. Сполучені Штати продовжуватимуть надавати допомогу Україні в утвердженні її суверенітету і територіальної цілісності. Сполучені Штати стоятимуть пліч-о-пліч з народом України, котрий відновлюватиме єдність, мир та безпеку своєї держави.

Україна та Сполучені Штати підтверджують дотримання своїх зобов'язань щодо нерозповсюдження ядерної зброї. Сполучені Штати визнають важливість вивезення у 2012 році усіх запасів високозбагаченого урану з території України. Це вивезення знов підкреслило роль України як лідера у питаннях ядерної безпеки та нерозповсюдження у той час, коли ми спільно працюємо для забезпечення найбільш чутливого у світі ядерного матеріалу. Як частина своєї підтримки цих зусиль Сполучені Штати у 2010 р. взяли зобов'язання співпрацювати з Україною для будівництва установки-джерела нейтронів на базі Харківського фізико-технічного інституту. У цьому місяці будівництво установки було завершено. Обладнана найсучаснішими технологіями для роботи з дотриманням найвищих стандартів безпеки установка забезпечує Україні нові дослідницькі можливості та здатність виробляти ізотопи для промислового та медичного використання на благо українського народу.

Ця найдосконаліша установка є уособленням сучасної європейської держави, яку Уряд України прагне побудувати. Для розширення цього важливого співробітництва Сполучені Штати продовжать надавати технічну підтримку для установки-джерела нейтронів у процесі завершення українською стороною встановлення необхідного обладнання, здійснення перевірок та введення установки в експлуатацію так швидко, наскільки це є практично можливим.

Цей успішний крок відображає широкий спектр співробітництва України та США з ядерної безпеки та нерозповсюдження. Наші країни нещодавно продовжили термін дії Рамкової угоди між Україною і США зі спільного зменшення загрози та Угоди між Урядом України та Урядом Сполучених Штатів Америки щодо підвищення експлуатаційної безпеки, зниження ступеня ризику експлуатації та зміцнення систем регулювання цивільних атомних об'єктів в Україні.

Україна і Сполучені Штати продовжуватимуть співпрацю із запобігання ядерному розповсюдженню шляхом посилення потенціалу України виявляти ядерні матеріали на її кордонах, надавати фізичний захист об'єктам, що мають ядерні або радіоактивні матеріали, та підтримувати відповідну систему експортного контролю з метою досягнення цілей Самітів з ядерної безпеки.

Сайт МЗС

25.03.2014. Сенат США підтримав надання Україні фінансової допомоги

У Сенаті США відбулось голосування законопроекту про фінансову допомогу Україні та санкції проти Росії. Вашингтон надасть Києву 150 мільйонів доларів.

Сенат США провів у понеділок, 24 березня, процедурне голосування щодо законопроекту про надання фінансової допомоги Україні. Демократична більшість у Сенаті США підтримала рішення про надання Україні фінансових гарантій на один мільярд доларів та пакету фінансової допомоги на суму 150 мільйонів доларів. Таке рішення підтримали 78 сенаторів, 17 депутатів верхньої палати палати американського парламенту проголосували проти, повідомляє агенція др.

Крім того, сенатори погодили введення санкцій проти російських та українських чиновників, відповідальних за корупційні злочини, порушення прав людини та дестабілізацію ситуації в Україні.

На даний час у Києві працює група експертів МВФ, які вивчають умови для надання більш широкого пакету фінансової допомоги Україні. Завершення роботи делегації МВФ в Україні очікується у вівторок. Фінансові потреби України оцінюються загалом у 35 мільярдів доларів (25,5 мільярдів євро).

Німецька хвиля

25.03.2014. Обама: дії Росії в Україні - ознака слабкості

За словами президента США Барака Обами, поведження Росії з деякими сусідами, зокрема з Україною, є ознакою слабкості. На його думку, анексія Криму свідчить, що Москва втрачає свій вплив.

Президент США Барак Обама назвав дії уряду Росії стосовно менших сусідніх країн ознакою слабкості, повідомляє у вівторок, 25 березня, інформаційне агентство АРР. За словами американського президента, Росія - це "регіональна держава, котра загрожує деяким своїм безпосереднім сусідам". Однак такі дії Москви впливають "не з сили, а зі слабкості", заявив Обама після завершення саміту з атомної безпеки в Гаазі. США також впливають на своїх сусідів, наголосив Барак Обама. "Однак як правило ми на них не нападаємо, аби мати з ними сильні відносини", - додав він. Президент США підкреслив, що "військовим вторгненням" до Криму та відділення півострова від України Росія порушила міжнародне право. За словами Обами, це є ознакою того, що Москва має дедалі "менше, а не більше впливу".

Нагадаємо, що з огляду на конфлікт довкола Криму Велика сімка скасувала саміт з Росією, котрий мав відбутися у червні цього року в Сочі. Натомість лідери США, Німеччини, Франції, Великобританії, Італії, Канади та Японії проведуть зустріч у Брюсселі - без участі Росії. Як повідомляє АРР, у Кремлі таке рішення вважають контрпродуктивним.

Німецька хвиля

27.03.2014. Обама: Якщо у Росії сподівались на розкол між ЄС і США, то прорахувались

Агресія Росії в Україні та захоплення її територій зачіпають інтереси не лише Києва, але й Європи. Про це під час свого першого в історії візиту до штаб-квартири Євросоюзу в Брюсселі заявив президент США Барак Обама. Він назвав запроваджені США і ЄС санкції проти режиму Путіна найсерйознішими з тих, з якими Росія стикалася від часу завершення холодної війни.

Президент США наголосив, що, якщо Росія продовжить нинішній курс, то її міжнародна ізоляція поглибитися, а санкції зростуть і матимуть серйозні наслідки для російської економіки.

Американський лідер зробив свою заяву за підсумками переговорів щодо кризи навколо України з президентом Європейської комісії Жозе Мануелем Баррозу і головою Європейської ради Германом ван Ромпеєм. Україна, як і очікувалось, домінувала на переговорах США та ЄС, які відбулися в Брюсселі.

У своїй промові президент США Барак Обама наголосив на важливості європейської безпеки для США, а також застеріг Росію щодо створення загроз міжнародній стабільності.

"Росія сьогодні ізольована, вона була ізольована під час засідання Ради Безпеки ООН. 28 країн ЄС об'єднані. 28 країн НАТО об'єднані. Усі члени Великої сімки наклали санкції на Росію і Велика сімка зустрінесться тут у Брюсселі у червні без Росії. Тому, якщо хто-небудь у керівництві Росії думає, що світ не буде занепокоєний їх діями в Україні, або що вони можуть розколоти США та ЄС, вони прорахувались", - заявив Обама.

Президент США також наголосив, що, якщо Росія не припинить агресію, на неї чекає подальша ізоляція.

"Досі залишається простір для вирішення конфлікту між Росією та Україною дипломатичним шляхом при посередництві міжнародної спільноти. Це єдиний шлях для

вирішення проблеми. Але, якщо Росія продовжуватиме діяти як це робить зараз, – ізоляція поглибитися, санкції посиляться і російська економіка відчує на собі їх дію".

Президент Обама також провів переговори з генеральним секретарем НАТО Андерсом фог Расмусеном. Анексія Криму та стурбованість, яку вона викликала в Європі, нагадує про те, що саме гарантія безпеки в регіоні є основною місією Трансатлантичного альянсу.

Радіо Свобода

28.03.2014. Обама закликав Росію відвести війська від кордону з Україною

Президент США Барак Обама в п'ятницю закликав Москву відвести свої збройні сили від українських кордонів і почати переговори, щоб розрядити напруженість у регіоні.

В інтерв'ю каналу CBS у Ватикані пан Обама заявив, що маневри російських військ виходять за рамки звичайних, повідомляє Reuters.

"Під виглядом навчань уздовж кордону накопичуються війська, - сказав президент. - Це не те, що Росія робила за звичайних обставин".

На думку пана Обами, ці маневри можуть бути всього лише спробою залякати Україну, а можуть вилитись у щось інше.

"Цілком можливо, що у них є додаткові плани", - сказав він.

ВВС Україна

28.03.2014. У Пентагоні зазначають, що не бачать жодних ознак проведення військових навчань Росією на кордоні з Україною

Хоча раніше Росія запевнила Вашингтон в тому, що її війська на кордоні розміщені саме з цією метою.

"Ми не бачимо жодних ознак того, що військові навчання мають місце", - зазначив під час брифінгу речник Пентагону, адмірал Джон Кірбі.

Експерти говорять про збільшення чисельності російських військ у прикордонних регіонах.

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Андрій Парубій попереджає, що лишається дуже високий ризик воєнного вторгнення на територію України.

Пентагон не бачить навчань

Речник Пентагону відмовився обговорювати можливість вторгнення Росії на Схід України, але заявив, що російська військова присутність на кордоні не сприяє розрядці ситуації в регіоні.

"Росіяни дали зрозуміти, що їхні наміри – це проводити навчання і не перетинати кордон. Ми очікуємо, що вони дотримають свого слова", - цитує адмірала Кірбі агентство Reuters.

За даними американської та європейської розвідки, Росія зосередила понад 30 тис. військ уздовж кордону зі Східною Україною.

Напередодні телеканал CNN, посиляючись на власні джерела в американській розвідці, Клацнути повідомив про зростання імовірності нападу Росії на Україну.

Зосередження військ триває

За даними групи "Інформаційний спротив", упродовж останньої доби тривала передислокація російських військ до кордонів з Україною.

Як повідомив голова Центру військово-політичних досліджень Дмитро Тимчук, у Ростовській області зафіксовані колони техніки, які рухалися до кордону, зокрема - 150 БТРів.

На залізничну станцію "Ростов-Товарний" у четвер увечері прибули 8 реактивних систем залпового вогню "Ураган" та інша техніка.

У Білгородській області зафіксовані колони автомобільної та гусеничної інженерної техніки.

Ризик вторгнення

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Андрій Парубій заявив, що метою президента РФ Володимира Путіна було захопити 8 південно-східних областей України за кримським сценарієм.

"Захоплення обласних державних адміністрацій, державних установ, проголошення так званих народних губернаторів, а потім звернення до Росії з проханням по допомогу", - сказав у четвер пан Парубій на веб-конференції у Києві.

Крім того, він уточнив, що сьогодні російські війська перебувають по всіх кордонах – на півночі, сході, півдні України.

"Майже 100 тисяч військ перебуває на кордонах України різними підрозділами в напрямках Чернігова, Харкова, Донецька. І ці війська перебувають в бойовій готовності вже кілька тижнів", - зазначив Секретар РНБО України.

На його думку, ще лишається дуже високий ризик воєнного вторгнення на територію України. "І ми до цього готуємось. Наша генеральна стратегія зараз – забезпечити порядок на

територіальній частині України, не допустити провокацій і підготувати проведення виборів 25 травня", – заявив Парубій.

Напередодні міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров запевнив виконувача обов'язків міністра закордонних справ України Андрія Децицю, що Росія не має наміру нападати на південно-східні регіони України.

ВВС Україна

31.03.2014. Переговори Керрі та Лаврова щодо України: проривів немає

Державний секретар США Джон Керрі у Парижі екстрено зустрівся з главою російського міністерства закордонних справ Сергієм Лавровим та обговорив критичну ситуацію, що склалася довкола України.

На підсумковій прес-конференції обидва дипломати заявили, що Росія та США визнають важливість пошуку політичного вирішення кризи в Україні.

США, як і раніше, вважають анексію Криму Росією "незаконною та нелегітимною".

Пан Керрі також наголосив на тому, що США хочуть, аби Росія відвела свої війська від кордону з Україною.

Він наголосив на тому, що жодних рішень щодо майбутнього України не буде ухвалюватися без участі нової української влади.

"Українці самі оберуть своє майбутнє. Ми не обговорювали це сьогодні ввечері, тому що це було б нечесно за відсутності представника України", – сказав держсекретар США.

Джон Керрі також сказав, що проривів у переговорах після чотирьох годин "відвертої" розмови немає.

Своєю чергою, Сергій Лавров на окремому брифінгу розповів про те, що Москва та Вашингтон мають намір співпрацювати з урядом України щодо дотримання прав російськомовних мешканців України.

Переговори між російським та американським дипломатами проходили незаплановано. Пан Керрі, який повертався з турне Близьким Сходом, розвернув свій літак, щоби прибути на переговори до Парижа, які були організовані в останню хвилину після телефонної розмови між президентами Обамою та Путіним у п'ятницю.

Барак Обама закликав Росію відвести російські війська від українського кордону.

У суботу міністр Лавров сказав російському телебаченню, що Росія не планує вторгнення на територію України.

Кілька тисяч російських солдат, згідно з повідомленнями, досі зосереджені поблизу українських кордонів.

В інтерв'ю телеканалу "Росія 1" Сергій Лавров заявив, що Росія "не має наміру і не зацікавлена" у перетині кордону з Україною.

Він, однак, додав, що Росія готова захищати права російського і російськомовного населення України будь-якими способами, у тому числі дипломатичними, політичними та юридичними.

У суботу вдень Сергій Лавров розмовляв телефоном із держсекретарем США Джоном Керрі. Російська сторона заявляє, що розмова відбулася за ініціативи США.

Попередня розмова керівників зовнішньополітичних відомств Росії і США відбулася на початку минулого тижня у Гаазі.

Заступник голови російського МЗС Сергій Рябков повідомив, що Росія і США продовжують консультації щодо кризи в Україні, але загального плану врегулювання у сторін немає.

У п'ятницю ввечері президент США Барак Обама протягом години телефону розмовляв телефоном із російським президентом Володимиром Путіним, на прохання самого Путіна. Однак Білий Дім і Кремль помістили різні повідомлення про зміст розмови.

Пропозиції США

"Президент Путін сьогодні подзвонив президенту Обамі, щоб обговорити американські пропозиції щодо дипломатичного розв'язання кризи в Україні", – йдеться в повідомленні прес-служби президента США.

Йдеться про пропозиції, представлені держсекретарем Джоном Керрі главі російського МЗС Сергію Лаврову під час їхньої зустрічі в Гаазі. Обама запропонував, щоб Росія дала конкретну письмову відповідь на ці пропозиції, і обидва лідери домовилися, що Керрі і Лавров зустрінуться знову, щоб обговорити подальші кроки.

"Президент Обама зауважив, що український уряд продовжує демонструвати стриманий і спрямований на розрядку напруженості підхід до кризи напередодні проведення конституційної реформи і демократичних виборів, і наполегливо закликав Росію підтримати цей процес і утриматися від подальших провокацій, включаючи нарощування своїх сил на кордоні з Україною", – йдеться в прес-релізі Білого Дому.

Президент США підкреслив, що США мають намір продовжувати підтримувати дипломатичний шлях розв'язання кризи в тісній взаємодії з урядом України і надавати підтримку українському народу у деескалації кризи.

Як інформує Білий Дім, американський президент зазначив, що це можливо лише в тому випадку, якщо Росія відведе свої війська від кордону з Україною і "не робитиме жодних кроків для подальшого порушення суверенітету і територіальної цілісності України".

У прес-релізі Кремля з усього цього збереглося тільки згадка про майбутню зустріч Лаврова і Керрі, причому пропозиція "розглянути можливі кроки міжнародної спільноти щодо сприяння стабілізації становища", як сказано, виходила від російської сторони.

"Домовилися, що найближчим часом конкретні параметри такої спільної роботи будуть обговорені керівниками зовнішньополітичних відомств Росії та США", - йдеться в повідомленні кремлівської прес-служби.

Вірогідність вторгнення

У той же час, як йдеться в цьому повідомленні, Володимир Путін у телефонній розмові з президентом США Бараком Обамою повідомив йому про "акт і залякування, скоєні екстремістами в Україні". Путін також заявив американському президенту про "фактичну зовнішню блокаду" Придністров'я. Увечері в п'ятницю агентство Рейтер повідомило, посилаючись на джерела в розвідці США, що чисельність російських військ, сконцентрованих на кордоні з Україною, досягла 40 тис. чоловік.

Днями розвідка США попередила Білий Дім про збільшення ймовірності вторгнення російських військ на материкову територію України. У секретній доповіді, про який журналістам CNN на умовах анонімності розповіли два представники адміністрації США, йдеться про перегрупування російських військ на кордоні з Україною, які схожі на вчення, що проводилися Росією перед війнами в Чечні та Грузії. У зв'язку з цією доповіддю сенатори-республіканці з комітету з питань збройних сил направили президенту Обамі секретного листа, в якому висловили крайню стурбованість таким розвитком подій. МЗС України також висловило занепокоєння передислокацією і розгортанням військ Росії в безпосередній близькості від українського кордону.

Виконувач обов'язків міністра закордонних справ Андрій Дециця заявив у суботу, що Росія намагається створити "пояс нестабільності" в південних і східних областях України.

BBC Україна

31.03.2014. США не допустять жодних рішень за спиною українського народу - Керрі

Усі рішення щодо розв'язання ситуації в та навколо України мають і можуть бути ухвалені виключно за участю самої України.

Про це заявив Державний секретар США Джон Керрі, виступаючи в ніч на понеділок перед журналістами після переговорів із міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим про Україну в Парижі, повідомляють ЗМІ.

«Принцип ясний: ніяких рішень щодо України без України», - сказав Керрі.

Держсекретар також заявив, що дійшов із Лавровим згоди: найкращим виходом із кризи має бути дипломатія. Він повторив позицію США, що дії Росії щодо українського Криму незаконні і нелегітимні.

Керрі згадав про близько 40 тисяч російських військових, які, за оцінками Вашингтона, нині розташовані недалеко від кордонів України: за його словами, вони нині перебувають на російській землі, але США вважають їхнє перебування там за провокативне. Він додав, що США висловили глибоке занепокоєння розташуванням цих військ, які, сказав Керрі, створюють атмосферу страху й залякування.

Будь-який прогрес щодо України мусить включати відведення цих військ, заявив Держсекретар.

Переговори спершу сам-на-сам, а потім разом із делегаціями протривали в резиденції посла Росії у Франції в Парижі за зачиненими дверима чотири години.

Раніше в неділю в інтерв'ю на державному російському «Першому каналі» телебачення Лавров заявляв, що Москва пропонує спільно зі США та ЄС сформулювати загальні заклики до влади в Києві, зокрема, до створення такої нової Конституції України, яка б гарантувала, серед іншого, її федеративний устрій, позаблоковий статус і державний статус російської мови. У Києві у відповідь наголосили, що ці ультиматуми Москви свідчать: Росія діє в Україні як агресор, якому потрібне не врегулювання, а повна капітуляція, розкол і знищення української державності. Крім того, МЗС України запропонував РФ спершу навести лад у своєму домі, зокрема, наповнивши декларативну федеративність країни справжнім змістом і давши реальні повноваження суб'єктам федерації, рух до незалежності низки з яких раніше було жорстоко придушено.

Задля цієї зустрічі Керрі в суботу, повертаючись до США з візиту до Саудівської Аравії, наказав розвернути літак і повернутися до Франції.

Про зустріч домовилися у принципі президент США і Росії Барак Обама і Володимир Путін у перебігу телефонної розмови, що відбулася у п'ятницю.

Під час тієї розмови Обама закликав Путіна дати письмову відповідь на попередні пропозиції США щодо врегулювання української кризи, а також утримуватися від провокацій на кордоні з Україною, припинити нарощування там військових сил, а також погодитися на співпрацю з урядом України задля деескалації кризи. Обама також підтвердив, що США рішуче виступають проти дій, які Росія вже вчинила на порушення суверенітету і територіальної цілісності України. У Кремлі ж натомість повідомили, що Путін твердив Обамі про «невпинний шабаш екстремістів, які безкарно здійснюють акти залякування мирних жителів, владних структур, органів правопорядку» в різних регіонах України і в Києві.

Представники керівництва Росії, повідомляючи про свої переговори щодо становища в Україні з представниками Заходу, щоразу заявляють про «шабаші екстремістів, неонацистів і бандерівців», які начебто охопили всю Україну й боротьба з якими нібито є головним завданням світу. Західні керівники, зі свого боку, в першу чергу наголошують на незаконних діях Росії, яка на порушення всіх норм міжнародного права вторглася до українського Криму, а потім анексувала його.

Українформ

КРАЇНИ АЗІЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ІНДІЯ

19.03.2014. МЗС Індії: країна займає послідовну позицію у питаннях єдності та територіальної цілісності держав

«Президент Володимир Путін зателефонував Прем'єр-міністру Індії сьогодні о 7.30 вечора та обговорив розвиток ситуації в Україні та нещодавній референдум в Криму. Прем'єр-міністр подякував Президенту Путіну за роз'яснення російської позиції стосовно останнього розвитку подій в Україні. Він наголосив на послідовній позиції Індії, яку вона посідає у питаннях єдності та територіальної цілісності держав. Прем'єр-міністр висловив сподівання, що всі сторони виявлятимуть стриманість та конструктивно співпрацюватимуть з метою пошуку шляхів політичного та дипломатичного врегулювання, які мають захистити законні інтереси всіх країн регіону та гарантувати довгостроковий мир та стабільність в Європі та за її межами.»

Місія України при НАТО

ЯПОНІЯ

18.03.2014. Японія запровадила санкції проти Росії

Після Євросоюзу та США до санкцій проти Росії вирішила вдатися і Японія. Штрафні заходи передбачають скасування перемовин про лібералізацію візового режиму та непідписання нових угод про співпрацю.

Реагуючи на дії Москви, яка усіляко сприяла від'єднанню Криму від України, Токіо запроваджує санкції проти Російської Федерації. Як повідомило у вівторок, 18 березня, міністерство закордонних справ Японії, країна скасувала перемовини про лібералізацію візового режиму для громадян Росії. Крім того, японці призупиняють заплановані переговори про підписання угод про інвестиції та співпрацю в галузі астронавтики між Росією та Японією, зазначає інформаційне агентство адр.

Те, що Москва визнала незалежність самопроголошеної республіки Крим, прикро, наводить слова представника японського міністерства інформаційне агентство адр. Цей крок, наголошують у Токіо, порушує суверенітет та територіальну цілісність України.

Нагадаємо, у понеділок, 17 березня, санкції проти Росії запровадили США та Євросоюз. Так, США заблокували рахунки семи російських урядовців та парламентарів. Брюссель заморозив активи та заборонив в'їзд до країн-членів ЄС близько двом десяткам росіян та українців, причетних до кримської кризи.

Німецька хвиля